หนังสือประมวลเอกสารจดหมายเหตุ
ของกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑)

กระทรวงการต่างประเทศจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๑๒๐ ปี
ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-รัสเซีย

120 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-รัสเซีย
The 120th Anniversary of Diplomatic Relations between Thailand and Russia

หนังสือประมวลเอกสารจดหมายเหตุของ กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑)

ถอดความจากภาษารัสเซียเป็นภาษาไทย

กระทรวงการต่างประเทศจัดพิมพ์เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ
๑๒๐ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-รัสเซีย

120 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-รัสเซีย

The 120th Anniversary of Diplomatic Relations between Thailand and Russia

คำนำ

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นปีที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับรัสเซีย เนื่องจากเป็นปีแห่งการครบรอบ ๑๒๐ ปีแห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างทั้งสองประเทศ กระทรวงการต่างประเทศได้ร่วมกับภาคส่วนต่างๆ จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อฉลองในวาระดังกล่าว หนึ่งในกิจกรรมนั้นคือ การจัดพิมพ์หนังสือประมวลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑)

ความเป็นมาของการจัดทำหนังสือประมวลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซียเล่มนี้ได้เริ่มต้นขึ้นเมื่อครั้งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ เยือนสหพันธรัฐรัสเซียระหว่างวันที่ ๑๔-๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ และได้เสด็จฯ เยือนหอจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาและรวบรวมเอกสารจดหมายเหตุอันเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซียกับประเทศต่างๆ ไว้ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๒๖๓-๒๔๕๕ (ค.ศ. ๑๗๒๐-๑๙๑๒) จำนวนมากกว่าห้าแสนฉบับ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในหนังสือ “รอยยิ้มหมีขาว” ในตอนหนึ่งว่า “เสียดายที่ไม่เคยมีนักประวัติศาสตร์ไทยมาเลย ทั้งๆ ที่มีเอกสารจำนวนมากเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับรัสเซีย” อันเป็นเหตุให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้มีการศึกษาและจัดพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-รัสเซีย

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือลำดับที่สามของการจัดพิมพ์ประมวลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย โดยหนังสือที่ได้รับการจัดพิมพ์เป็นลำดับแรก คือ หนังสือ “๑๐๐ ปี ความสัมพันธ์สยาม-รัสเซีย” ซึ่งได้รวบรวมเอกสารจดหมายเหตุที่เกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์สยาม-รัสเซียในช่วงสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๐๘-๒๔๖๐ (ค.ศ. ๑๘๖๕-๑๙๑๗) โดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งของการฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-รัสเซีย มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุผลและความสำคัญของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-รัสเซีย ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ และทำให้ทราบถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในการดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อปกป้องสยามให้พ้นจากภัยของลัทธิจักรวรรดินิยม และในการสร้างชาติให้มีความทันสมัย

หนังสือลำดับที่สองที่ได้จัดทำ คือ หนังสือ “ประมวลเอกสารจดหมายเหตุและต้นฉบับเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๕๑๓ (ค.ศ. ๑๙๔๑-๑๙๗๐)” ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมเอกสารจดหมายเหตุสำคัญต่างๆ ของรัสเซียในยุคสหภาพโซเวียต จากหอจดหมายเหตุอีกแห่งหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย ซึ่งหอจดหมายเหตุแห่งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังมิได้เสด็จฯ เยือน โดยพระองค์ได้ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในคำพระราชปรารภของหนังสือ “๑๐๐ ปี ความสัมพันธ์สยาม-รัสเซีย” ว่า “ยังมีหอจดหมายเหตุอีกแห่งหนึ่งที่เก็บเอกสารตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๑๗ จนถึงปัจจุบัน ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสได้เข้าชมหอสมุดที่เก็บเอกสารยุคหลังดังกล่าวนี้” อย่างไรก็ตาม กระทรวงการต่างประเทศได้รับสนองพระราชดำริจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมเอกสารที่แสดงถึงสถานะความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับรัสเซียเมื่อครั้งยังเป็นสหภาพโซเวียต ซึ่งแม้ว่าจะเป็นช่วงเวลาที่ไทยและสหภาพโซเวียตจะมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ต่างขั้วกัน แต่ทั้งสองประเทศก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ไม่เคยเป็นศัตรูกัน และทั้งสองประเทศยังมีความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่างๆ อีกด้วย

สำหรับเอกสารจดหมายเหตุของสหภาพโซเวียต ในช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑) ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต เนื่องจากเป็นช่วงที่ทั้งสองฝ่ายเน้นที่จะใช้เครื่องมือทางการทูตในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันมากกว่าที่จะยึดมั่นในอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังได้ดำเนินความพยายามร่วมกันในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย นอกจากนี้ ยังปรากฏสาระเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียตในด้านต่างๆ เช่น ความร่วมมือด้านการเดินอากาศ ความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรม และการกีฬา เป็นต้น

ด้วยเหตุผลข้างต้น ทำให้ไทยและสหภาพโซเวียตมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงระหว่างกันหลายครั้งในช่วงเวลาดังกล่าว อาทิ การเสด็จฯ เยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร (เมื่อครั้งทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ และการเสด็จเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ นอกจากนั้น ก็มีการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีไทย ได้แก่ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ และการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

การต่างประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ส่วนการเยือนประเทศไทยของฝ่ายโซเวียตที่สำคัญ ได้แก่ การเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนาย แอส. แอน. อีมาเชฟ รองประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุด ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนายนิโคไล ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียตในปี พ.ศ. ๒๕๓๓

ในการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดพิมพ์เป็นชุดละสามเล่ม ประกอบด้วย ๑) หนังสือประมวลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑) ซึ่งเป็นการแปลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย ในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นภาษาไทย พร้อมทั้งมีรูปภาพประกอบรวมถึงภาคผนวก ๒) หนังสือต้นฉบับเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑) ซึ่งเป็นเอกสารต้นฉบับภาษารัสเซีย สำหรับใช้ในการอ้างอิงจากการแปลเล่มที่ ๑ และจัดวางเอกสารในลำดับที่คล้ายคลึงกัน และ ๓) หนังสือต้นฉบับเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑) ซึ่งเป็นเอกสารของกระทรวงการต่างประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับสหภาพโซเวียตในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับใช้ในการอ้างอิงและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศอย่างละเอียดครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ทางการทูตของไทย ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับรัสเซีย และประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในช่วงเวลาที่สำคัญดังกล่าว รวมทั้งจะช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจสาระสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับรัสเซียที่มีมายาวนานตลอด ๑๒๐ ปี สมดังพระราชปณิธานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระผู้ทรงเป็นองค์ริเริ่มโครงการแลกเปลี่ยนและชำระเอกสารจดหมายเหตุระหว่างสองประเทศ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

๑. ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและ รัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเชียลิสต์ วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑) ๑

๒. หนังสือลงนามจากจอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ถึงนายอเล็กเซย์ โคซือกิน นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต แสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของนักบินยานอวกาศ “ซายูซ ๒” วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑) ๑๖

๓. รายงานเรื่องนาง เย. อา. ฟูร์เซวา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมของ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเดินทางเยือนกรุงเทพ ฯ ในช่วงเวลาสั้น วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ (ค .ศ.๑๙๗๒) ๑๗

๔. หนังสือกลางจากกระทรวงการต่างประเทศไทยถึงสถานเอกอัครราชทูต สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต แจ้งเรื่องการก่อตั้งตัวแทนทางการค้าโซเวียต ที่ประเทศไทย วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๕ (ค.ศ. ๑๙๗๒) ๑๘

๕. ข้อมูลการเยือนสหภาพโซเวียตของสมเด็จพระพี่เจ้านางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา พระเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ไทย ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) ๑๙

๖. บันทึกการสนทนาระหว่าง นาย แบ. อีลีโชฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐ สังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย กับพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรานนท์ธวัช วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) ๒๕

๗. บันทึกการสนทนาระหว่าง นาย แบ. อีลีโชฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐ สังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย กับสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา พระเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ไทย วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) ๒๖

๘. บันทึกการสนทนาระหว่าง นาย แบ. อีลีโชฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยกับนายสมภพ ภิรมย์ อธิบดีกรมศิลปากร วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) ๒๘

๙. หนังสือจากคณะกรรมการสตรีโซเวียตถึง อธิบดีกรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงการต่างประเทศ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นำส่งรายงานการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของคณะผู้แทนสตรีแห่งประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๒๖ กันยายน - ๖ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๔ วันที่ ๒๖ กันยายน - ๖ ตุลาคม ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) ๓๐

๑๐. หนังสือลงนามจากนายอรุณ ภาณุพงศ์ เอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ถึงนาย อา. อา. โกรมือโก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต แจ้งเรื่องการมารับตำแหน่ง วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๑๘ (ค.ศ. ๑๙๗๕) ๓๙

๑๑. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ถึงกระทรวงการต่างประเทศไทยแจ้งเรื่องการจัดตั้งตำแหน่งผู้ช่วยทูตทหารในสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย และในสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๑๘ (ค.ศ. ๑๙๗๕) ๔๒

๑๒. หนังสือลงนามจากนายแผน วรรณเมธี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ถึงนายบอริส อี. อีลีโชฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย เรื่องความช่วยเหลือในการซื้อที่ดินเพื่อสร้างสถานเอกอัครราชทูต วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๘ (ค.ศ. ๑๙๗๕) ๔๓

๑๓. หนังสือกลางจากกระทรวงการต่างประเทศไทยถึงสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพโซเวียต เรื่องการแต่งตั้งผู้ช่วยทูตทหาร วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๙ (ค.ศ. ๑๙๗๖) ๔๔

๑๔. โทรเลขจากนาย แอล. อี. เบรชเนฟ เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ตอบขอบคุณข้อความพระราชสาส์นแสดงความยินดีในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปีของการปฏิวัติสังคมนิยมอันยิ่งใหญ่ในเดือนตุลาคม วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ (ค.ศ. ๑๙๗๗) ๔๕

๑๕. โทรเลขนำส่งข้อความสารจากนาย แอล. เบรชเนฟ เลขาธิการคณะกรรมการกลาง ๔๖
ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร แสดงความยินดีเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๐ (ค.ศ. ๑๙๗๗)

๑๖. ข้อความสารจากนาย อา. แอน. โคซือกิน นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐ ๔๗
สังคมนิยมโซเวียต ถึงพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย
แสดงความยินดีเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันเกิดครบรอบ ๖๐ ปี
เดือนธันวาคม ๒๕๒๐ (ค.ศ. ๑๙๗๗)

๑๗. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย ณ กรุงมอสโก ๔๘
ถึงกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
นำส่งข้อความสารจากพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย
ถึงนาย อา. แอน. คาซือกิน นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
อวยพรเนื่องในโอกาสปีใหม่
วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๑๘. หนังสือจากนาย อี. โรกาชอฟ หัวหน้าแผนกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๕๐
กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ถึงนาย ยู. อี. คุซเนทซอฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ประจำประเทศไทย ขอให้แจ้งเรื่องการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างสภาโซเวียตสูงสุด
แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กับสภานิติบัญญัติแห่งชาติไทย
ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๙-๑๙๘๐
วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๑๙. คำกล่าวต้อนรับของนาย อา. แอน. โคซือกิน นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐ ๕๑
สังคมนิยมโซเวียต ในงานเลี้ยงรับรอง ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย ในโอกาสที่เดินทางเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ
วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๒๐. รายงานเกี่ยวกับการต้อนรับพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย ๕๘
โดยนาย แอล. อี. เบรชเนฟ เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์
แห่งสหภาพโซเวียต ประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต
วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๒๑. แถลงการณ์ร่วมไทย-โซเวียต ระหว่างการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ ๖๐
ของพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย
วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๒๒. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก ถึงกระทรวงการต่างประเทศ ๖๔
แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ขอรับการสนับสนุนการเลือกศาสตราจารย์
นายแพทย์ ประกอบ ตู้จินดา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ให้ได้รับการคัดเลือก
เป็นประธานการประชุมสมัชชาองค์การอนามัยโลกครั้งที่ ๓๒
วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๒๓. หนังสือกลางจากกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ๖๕
ถึงสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก เรื่องการสนับสนุนการเลือกศาสตราจารย์
นายแพทย์ ประกอบ ตู้จินดา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ให้ได้รับการคัด
เลือกเป็นประธานการประชุมสมัชชาองค์การอนามัยโลกครั้งที่ ๓๒
วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๒๔. รายงานเกี่ยวกับการพบหารือของนาย อา. แป. ชีตีคอฟ และนาย แว. แป. รูบิน ๖๖
ประธานทำเนียบสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตกับคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติแห่งประเทศไทยซึ่งนำโดยพลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๒๕. หนังสือลงนามจากพลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๖๘
ถึงนาย อา. แป. ชีตีคอฟ ประธานสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต ขอบคุณสำหรับ
การต้อนรับในโอกาสการเยือนสหภาพโซเวียต
วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๒๖. รายงานเกี่ยวกับการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของคณะผู้แทนสภาโซเวียต ๖๙
สูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตนำโดยนาย แอส. แอน. อีมาเชฟ รองประธานสภาบริหารของ
สภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต
วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๒๔ (ค.ศ. ๑๙๘๑)

๒๗. คำตอบของรัฐบาลไทยต่อคำร้องของสหภาพโซเวียต ๗๑
วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๔ (ค.ศ. ๑๙๘๑)

๒๘. หนังสือลงนามจากนาย ยูริ อี. คุซเนทซอฟ เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียต ๗๔
ถึงหม่อมหลวงทวีสันต์ ลดาวัลย์ ราชเลขาธิการ
วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๔ (ค.ศ. ๑๙๘๑)

๒๙. รายงานผลการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของพลตรี ๗๕
ประมาณ อดิเรกสาร รองนายกรัฐมนตรีและผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือ
เพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย ตามคำเชิญของเซ็นเตอร์ซายูซ
วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๔ (ค.ศ. ๑๙๘๑)

๓๐. หนังสือกลางจากกระทรวงการต่างประเทศไทยถึงสถานทูตสหภาพสาธารณรัฐ ๗๙
สังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย ขอให้สหภาพโซเวียตให้ลงนามและ
ให้สัตยาบันต่อข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องดีบุก
วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ (ค.ศ. ๑๙๘๒)

๓๑. พิธีสารของความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ๘๑
และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๕ (ค.ศ. ๑๙๘๒)

๓๒. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก ๙๖
ถึงกระทรวงการต่างประเทศสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
นำส่งข้อความสารจาก พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีประเทศไทย
ถึงนายนิโคไล อา. ทีโคนอฟ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
แสดงความยินดีเนื่องในโอกาสวันชาติ
วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ (ค.ศ. ๑๙๘๒)

๓๓. หนังสือสมาคมสมาคมครูสอนภาษาและวรรณคดีรัสเซียนานาชาติ ๙๗
ถึงนาย ยู. อี. คุซเนทซอฟ เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
สอบถามเกี่ยวกับการมอบเหรียญรางวัล อา. แอส. ปุชกิน
วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๒๗ (ค.ศ. ๑๙๘๔)

๓๔. แถลงการณ์เกี่ยวกับการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของ คณะผู้แทนรัฐสภาของประเทศไทยโดย ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา ตามคำเชิญของสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ระหว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๔ วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๒๗ (ค.ศ. ๑๙๘๔) ๙๘

๓๕. หนังสือลงนามจากพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ถึงนาย แอม. แอส. คาปิทซา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพโซเวียต แจ้งเรื่องการสมัครลงรับเลือกตั้งของไทยในตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวรแห่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๗ (ค.ศ. ๑๙๘๔) ๑๐๐

๓๖. หนังสือกลางสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ถึงคณะผู้แทนทางการทูตและกงสุล และองค์กรระหว่างประเทศในกรุงเทพ ฯ เรื่องการแต่งตั้งนายวาเลนติน แป. คาซาทกิน เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย ให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้แทนถาวรสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕) ๑๐๒

๓๗. หนังสือจากนายณรงค์ วงวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถึงนายมิคาอิล คาปิทซา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เรื่องการลงนามในสัญญาทางการค้าเกี่ยวกับการส่งมันสำปะหลังแบบอัดเม็ดจากประเทศไทยไปยังสหภาพโซเวียต วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕) ๑๐๓

๓๘. บันทึกการสนทนาระหว่างนายมิคาอิล คาปิทซา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรของประเทศไทย วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕) ๑๐๔

๓๙. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย แว. แป. คาซาทกิน เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยกับ นายประพาส ลิมปะพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งประเทศไทย ๑๐๗
วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕)

๔๐. หนังสือลงนามจากนายโกศล ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทย ถึงนาย แอน. แอส. พาโตลิเชฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เรื่องความตกลงแลกเปลี่ยนทางการค้าระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต ๑๑๑
วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕)

๔๑. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย แอล. แอส. สเวียชนิคอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการการบินพลเรือน แห่งสหภาพโซเวียต กับนายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งประเทศไทย ๑๑๒
วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕)

๔๒. แถลงการณ์ร่วมโซเวียตและไทย ระหว่างการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของคณะผู้แทนสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตนำโดยนาย อา. อู. ซาลีมอฟ รองประธานคณะอภิมุขของสภาโซเวียตสูงสุด ตามคำเชิญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑๑๔
วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕)

๔๓. หนังสือจากนายมานพ วงษ์เกียรติก้องผู้อำนวยการโรงเรียน “อมรินทร์” ถึงนายมิคาอิล กอร์บาชอฟประธานาธิบดีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เรียกร้องสันติภาพ ๑๑๖
วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๒๙ (ค.ศ. ๑๙๘๖)

๔๔. หนังสือจากสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ถึงเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย เรื่องการจัดนิทรรศการทางการค้าและอุตสาหกรรมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ที่กรุงเทพ ฯ ระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ถึง ๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๘๖ ๑๑๘
วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๙ (ค.ศ. ๑๙๘๖)

๔๕. หนังสือสมาคมสมาคมครูสอนภาษาและวรรณคดีรัสเซียนานาชาติ ๑๓๘
ถึงนาย ยู. อี. คุซเนทซอฟ เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
เรื่องการมอบรางวัล อา. แอส. ปุชกิน ให้กับนางสาวยิ่งบุญ เลิศฤทธิ์
อาจารย์ภาษารัสเซีย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๒๙ (ค.ศ. ๑๙๘๖)

๔๖. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย เย. แป. บาวรีน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค้า ๑๓๙
ต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กับนายบุญชู โรจนเสถียร
ประธานคณะกรรมาธิการการต่างประเทศของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ณ กระทรวงการค้าต่างประเทศ
วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗)

๔๗. ข่าวสารสำหรับสื่อ เรื่องนาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ สมาชิกโปลิตบูโร ๑๔๑
คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
สหภาพซเวียตได้แวะพักที่กรุงเทพ ฯ ระหว่างทางเพื่อไปเยือนออสเตรเลีย
และอินโดนีเซียอย่างเป็นทางการ
วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗)

๔๘. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย ยู. แป. มิไคลอฟ ผู้แทนการค้าแห่งสหภาพสาธารณรัฐ ๑๔๒
สังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย กับนายไพโรจน์ ไชยพร ประธานคณะกรรมการ
เศรษฐกิจแห่งสภาผู้แทนราษฎรไทย
วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗)

๔๙. กำหนดการการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา ๑๔๕
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย และภริยา (๑๐–๑๔ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๗)
เดือนพฤษภาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗)

๕๐. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย แบ. อี. อารีสตอฟ รัฐมนตรีการค้าต่างประเทศ ๑๕๓
แห่งสหภาพโซเวียตและพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ของไทย ซึ่งจัดให้มีขึ้น ณ กระทรวงการค้าต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต
วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗)

๕๑. ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมด้านความร่วมมือทางการค้าโซเวียต-ไทย
วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗) ๑๕๖

๕๒. หนังสือลงนามจากนายประพาส ลิมปะพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ถึงนายวาเลนติน คาซาทกิน เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย เรื่องการบริการเดินอากาศระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗) ๑๖๐

๕๓. บันทึกการสนทนาในรายการของสถานีวิทยุมอสโก “เรื่องราวความสัมพันธ์ของเรา” บทสัมภาษณ์นายชาญวิทย์ เกษตรศิริ และนายเผ่าทอง ทองเจือ ซึ่งเดินทางมาเยือนสหภาพโซเวียต ตามคำเชิญของสมาคมมิตรภาพโซเวียต-ไทย
วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๖๒

๕๔. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย อา. แอ. โวสส์ สมาชิกคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ประธานสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และรองประธานกลุ่มมิตรภาพรัฐสภาแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กับนายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรีรักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย
วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗) ๑๖๔

๕๕. โทรเลขนำส่งข้อความสารจากประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร แสดงความยินดีเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗) ๑๖๗

๕๖. โทรเลขนำส่งข้อความสารจากนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพโซเวียต ถึงพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย แสดงความยินดีเนื่องในโอกาสวันชาติ
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗) ๑๖๘

๕๗. คำกราบบังคมทูลของนาย อา. อี. วาลคอฟ เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย เนื่องในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสาส์นตราตั้งแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗) ๑๖๙

๕๘. จดหมายข่าว “สภาทนายความแห่งประเทศไทย” ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) เรื่องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพโซเวียตและผู้ติดตามเข้าเยี่ยมชมสภาทนายความแห่งประเทศไทย
วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๗๓

๕๙. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย อา. อี. วาลคอฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย กับพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีไทย
วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๗๖

๖๐. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย อา. อี. วาลคอฟ สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยกับหม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล อธิบดีกรมการเมืองกระทรวงการต่างประเทศ
วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๗๙

๖๑. รายงานการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์
วันที่ ๑๖-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๘๑

๖๒. บันทึกความเข้าใจเรื่องการพบปะกับกลุ่มนักธุรกิจไทยซึ่งจัดขึ้นที่ สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๘๓

๖๓. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๘๙

๖๔. ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเกี่ยวกับการปรึกษาหารือระดับทวิภาคี
วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๙๒

๖๕. รายงานการพบหารือของนาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟ ประธานาธิบดีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กับพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๙๔

๖๖. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ถึงกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่องความช่วยเหลือของสหภาพโซเวียตเพื่อบรรเทาทุกข์ประชาชนในภาคใต้ของไทยที่ประสบอุทกภัย วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๙๖

๖๗. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก ถึงกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นำส่งข้อความสารจากพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ถึงนาย แอน. อี. ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต แสดงความเสียใจกรณีแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงที่สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอาร์เมเนีย วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ๑๙๗

๖๘. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก ถึงกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นำส่งข้อความสารจากพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ถึงนาย แอน. อี. ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต แสดงความเสียใจกรณีแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงที่สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิก วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) ๑๙๘

๖๙. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย อา. อี. วาลคอฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยกับนายประชา คุณะเกษม อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) ๑๙๙

๗๐. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย อา. อี. วาลคอฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กับพลตำรวจเอก ประมาณ อดิเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) ๒๐๒

๗๑. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย อา. อี. ลูเคียนอฟ รองประธานคนที่ ๑ คณะอภิมุข แห่งสภาโซเวียตสูงสุดรักษาการในตำแหน่งประธานาธิบดี กับสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เมื่อครั้งทรงดำรงพระอิสริยยศเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ณ พระราชวังเครมลิน วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) ๒๐๕

๗๒. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก ถึงกระทรวงการต่างประเทศ แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต แจ้งเรื่องการเยือนสหภาพโซเวียตของ ร้อยเอก สุวิทย์ ทัดพิทักษ์กุล รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ และคณะผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๘๙ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) ๒๐๗

๗๓. หนังสือกลางจากกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ถึงสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก แจ้งเรื่องผลบังคับใช้ของบันทึกความเข้าใจ ซึ่งลงนามร่วมกัน วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) ๒๑๐

๗๔. แถลงการณ์ของกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เรื่องการพบหารือของนาย อี. อา. โรกาชอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ที่กรุงเทพ ฯ วันที่ ๑๔-๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) ๒๑๑

๗๕. บันทึกการสนทนาระหว่างนาย นาย อา. อี. วาลคอฟ เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐ สังคมนิคมโซเวียตประจำประเทศไทย กับพลเอก ชาติชาย ชุณหวัณ นายกรัฐมนตรี แห่งราชอาณาจักรไทย วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) ๒๑๒

๗๖. แถลงการณ์ร่วมโซเวียต-ไทย: ผลการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ของนาย แอน. อี. ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต วันที่ ๑๑-๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) ๒๑๔

๗๗. รายงานการลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลเกี่ยวกับการจัดหาที่ดิน เพื่อก่อสร้างสถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิคมโซเวียต ณ กรุงเทพ ฯ และสถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย ณ กรุงมอสโก วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) ๒๒๔

๗๘. กำหนดการการเยือนสหภาพโซเวียตของนายพจน์ สารสิน รองนายกรัฐมนตรีประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ เมษายน ๒๕๓๓
วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) ๒๒๕

๗๙. รายงานการปรึกษาหารือทางการเมืองระหว่างนาย อี. อา. โรกาชอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับ หม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย
วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) ๒๒๙

๘๐. หนังสือลงนามจากนายประจวบ ไชยสาส์น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน ถึงนาย แอน. อี. ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เรื่องความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับโซเวียต
ปี ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) ๒๓๐

๘๑. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย ณ กรุงมอสโก ถึงกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตนำส่งข้อความสารจากนายอาสา สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย ถึงนายอเล็กซานเดอร์ เบียสสเมียรทนึค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แสดงความยินดีเนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ระหว่างราชอาณาจักรไทยและสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑) ๒๓๒

๘๒. จดหมายข่าวกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เรื่องการบรรยายสรุปเรื่อง ความจำเป็นในการลงจอดฉุกเฉินของเครื่องบินโซเวียต ๔ ลำ บนแผ่นดินไทย
วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑) ๒๓๔

๘๓. รายงานการเดินทางเยือนประเทศไทยของคณะผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพแห่งสหภาพโซเวียต
วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑) ๒๓๖

๘๔. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย ณ กรุงมอสโก ๒๔๐
ถึงกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
นำส่งข้อความสารจากนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย
ถึงนายมิคาอิล กอร์บาชอฟ ประธานาธิบดีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
แสดงความกังวลเรื่องการปฏิวัติในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑)

๘๕. หนังสือลงนามจากนายอาสา สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย ๒๔๑
ถึงนายอาเลียก บาสตอริน เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ประจำประเทศไทย เรื่อง การบริการทางอากาศระหว่างไทยกับโซเวียต
วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑)

๘๖. หนังสือกลางจากสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ๒๔๕
ถึงกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย แจ้งการเดินทางเยือนประเทศไทย
นายเยฟเกนี คา. วอยโตวิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมแห่งสาธารณสังคมนิยม
โซเวียตรัฐเบลารุส เพื่อดำเนินงานภายใต้กรอบของโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม
และวิทยาศาสตร์ ค.ศ. ๑๙๙๐-๑๙๙๑
วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑)

๘๗. คำแถลงของรัฐบาลไทยเรื่องการรับรองสาธารณรัฐของสหภาพโซเวียตเดิม ๒๔๖
วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑)

ภาคผนวก ๑ อัครราชทูต/ เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๗
ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ภาคผนวก ๒ อัครราชทูต/เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสหภาพสาธารณรัฐ ๒๕๓
สังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ภาคผนวก ๓ คำสั่งกระทรวงการต่างประเทศที่ ๒๕๒/๒๕๕๙ เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ๒๕๙
การแลกเปลี่ยนเอกสารจดหมายเหตุ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑)
ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศ
แห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

คำอธิบายของคณะทำงานแปลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศ ๒๖๑
สหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑)
เรื่อง หลักเกณฑ์ในการแปลวิสามานยนามจากภาษารัสเซียเป็นภาษาไทย

เอกสารหมายเลข ๑

ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศ
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเชียลิสต์

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเชียลิสต์ ต่อไปนี้จะเรียกว่าภาคีผู้ทำการตกลง

ปรารถนาที่จะทำความตกลงเพื่อความมุ่งประสงค์ที่สถาปนาบริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของแต่ละฝ่ายและพ้นจากนั้นไป

จึงได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งความตกลงฉบับนี้ นอกจากบริบทจะได้ให้หมายเป็นอย่างอื่น

(๑) คำว่า “เจ้าหน้าที่การเดินอากาศ” ในกรณีสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเชียลิสต์ให้หมายถึง กระทรวงการบินพลเรือน หรือบุคคลหรือองค์คณะใดที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติการหน้าที่ใดๆ ซึ่งในเวลานี้กระทรวงดังกล่าวปฏิบัติอยู่และในกรณีราชอาณาจักรไทยให้หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือบุคคลหรือองค์คณะใดที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติการหน้าที่ใดๆ ซึ่งในเวลานี้รัฐมนตรีดังกล่าวปฏิบัติอยู่ หรือองค์คณะที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการหน้าที่ซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน

(๒) คำว่า “สายการบินที่กำหนด” ให้หมายถึง สายการบินซึ่งภาคีผู้ทำการตกลงฝ่ายหนึ่งจะได้กำหนดสำหรับการดำเนินบริการที่ตกลงตามภาคผนวก ๑ ต่อท้ายความตกลงฉบับนี้

(๓) คำว่า “อาณาเขต” ในส่วนที่เกี่ยวแก่รัฐหนึ่ง ให้หมายถึง พื้นที่และน่านน้ำอาณาเขตที่ติดต่อกับพื้นที่นั้น และอวกาศเบื้องบนซึ่งอยู่ภายใต้อธิปไตยของรัฐนั้น

(๔) คำว่า “บริการเดินอากาศ” ให้หมายถึง บริการเดินอากาศประจำมีกำหนดใดๆ ที่ใช้อากาศยานเพื่อการขนส่งสาธารณะโดยรับขนคนโดยสาร ของบรรทุก และไปรษณียภัณฑ์

(๕) คำว่า “บริการเดินอากาศระหว่างประเทศ” ให้หมายถึง บริการเดินอากาศที่ผ่านเข้าไปในอากาศเหนืออาณาเขตของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐขึ้นไป

(๖) คำว่า “สายการบิน” ให้หมายถึง ภารธุระขนส่งทางอากาศใดๆ ที่บริการ และ/หรือ ดำเนินบริการเดินอากาศระหว่างประเทศ

(๗) คำว่า “แวะลงมิใช่เพื่อการค้า” ให้หมายถึง การลงเพื่อประโยชน์ใดๆ นอกจากการรับคน โดยสาร ของบรรทุกหรือไปรษณียภัณฑ์ขึ้น และ/หรือถ่ายลง

ข้อ ๒

๑. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายให้สิทธิที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้แก่ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะสถาปนาบริการเดินอากาศระหว่างประเทศประจำมีกำหนดตามเส้นทางที่ระบุไว้ในใบพิกัดที่เหมาะสมแห่งภาคผนวก ๑ ข้างท้ายนี้ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริการที่ตกลง” และ “เส้นทางบินที่ระบุ”)

๒. สายการบินที่ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายกำหนดจะได้รับสิทธิต่อไปนี้ในขณะเมื่อดำเนินบริการที่ตกลงตามเส้นทางบินที่ระบุ

ก. แวะลงในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งมิใช่เพื่อความมุ่งประสงค์ของการค้า ณ จุดต่างๆ ที่ระบุไว้ในใบพิกัดที่เหมาะสมแห่งภาคผนวก ๑ ต่อท้ายความตกลงฉบับนี้

ข. แวะลงในอาณาเขตดังกล่าว ณ จุดต่างๆ ที่ระบุไว้ในใบพิกัดที่เหมาะสมแห่งภาคผนวก ๑ ต่อท้ายความตกลงฉบับนี้สำหรับเส้นทางนั้น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการรับขึ้นและ/หรือขนส่งซึ่งการจราจรระหว่างประเทศ คือ คนโดยสาร ของบรรทุกและไปรษณียภัณฑ์

๓. ไม่มีข้อความใดในวรรค ๒. แห่งข้อนี้ที่จะถือได้ว่าเป็นการให้สิทธิแก่สายการบินของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งในอันที่จะรับคนโดยสาร ของบรรทุกหรือไปรษณียภัณฑ์เพื่อสินจ้างหรือค่าเช่าในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายนั้น

๔. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะได้กำหนดเส้นทางบินของอากาศยานในบริการที่ตกลงและจุดสำหรับบินข้ามเขตแดนแห่งชาติตนภายในอาณาเขตของตน

ข้อ ๓

๑. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะกำหนดสายการบินสายหนึ่งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการดำเนินบริการที่ตกลงตามเส้นทางบินที่ระบุ

๒. เมื่อได้รับแจ้งการกำหนดแล้ว ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องให้อนุญาตที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการแก่สายการบินที่กำหนดนั้นโดยมิชักช้า ภายใต้บทบัญญัติแห่งวรรค ๓. และ ๔. ของข้อนี้

๓. เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งอาจใช้สายการบินสายหนึ่งที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ตนว่าสายการบินนั้นมีคุณสมบัติเต็มตามเงื่อนไขที่วางไว้ในกฎหมายและข้อบังคับซึ่งเจ้าหน้าที่นั้นใช้อยู่เป็นปกติ และโดยชอบด้วยเหตุผลตามวิธีการปฏิบัติระหว่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินบริการเดินอากาศระหว่างประเทศ

๔. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะปฏิเสธไม่ยอมรับการกำหนดซึ่งสายการบินและที่จะยับยั้งหรือเพิกถอนการให้ซึ่งสิทธิดังที่ระบุไว้ในวรรค ๒. ข้อ ๓. ของความตกลงฉบับนี้แก่สายการบินหรือที่จะตั้งบังคับเงื่อนไขตามที่ตนเห็นจำเป็นในการที่สายการบินจะใช้สิทธิเหล่านั้นในทุกกรณีที่ไม่เป็นที่พอใจแก่ตนว่ากรรมสิทธิ์ส่วนสาระสำคัญและการควบคุมอันแท้จริงของสายการบินนั้นตกอยู่แก่ภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบิน หรือแก่คนชาติของภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบิน

๕. สายการบินที่ได้รับการกำหนดและได้รับอนุญาตแล้วอาจจะเริ่มดำเนินบริการที่ตกลงเมื่อใดก็ได้ หากพิกัดอัตราค่าขนส่งซึ่งได้กำหนดตามบทบัญญัติแห่งข้อ ๑๓ ของความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับแล้วสำหรับบริการนั้น

๖. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะให้สายการบินงดการใช้สิทธิที่ระบุไว้ในวรรค ๒. ข้อ ๒. ของความตกลงฉบับนี้ หรือที่จะตั้งบังคับเงื่อนไขตามที่ตนเห็นจำเป็นแก่การที่สายการบินที่จะใช้สิทธิเหล่านั้นในทุกกรณีที่สายการบินไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบังคับของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายให้สิทธิเหล่านั้น หรือไม่ดำเนินการตามเงื่อนไขที่กล่าวไว้ในความตกลงฉบับนี้ แต่สิทธินี้จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อได้มีการปรึกษาหารือกับภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งแล้วเท่านั้น นอกจากจะจำเป็นต้องงดการใช้สิทธิหรือตั้งบังคับเงื่อนไขโดยพลันเพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดกฎหมายหรือข้อบังคับต่อไปอีก

ข้อ ๔

๑. อากาศยานที่ดำเนินบริการระหว่างประเทศโดยสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดตลอดจนเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องอะไหล่ สัมภาระ คือ เชื้อเพลิงและน้ำมันลื่น และพัสดุอากาศยาน (รวมทั้งอาหาร เครื่องดื่มและยาเส้น) ซึ่งมีอยู่บนอากาศยานเช่นว่าจะได้รับยกเว้นจากบรรดาค่าศุลกากรทั้งหลาย ค่าธรรมเนียมการตรวจและค่าภาระอื่นๆ และค่าภาษีในการนำเข้ามายังอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง หากเครื่องบริภัณฑ์และสัมภาระเช่นว่านั้นคงอยู่ในอากาศยานจนกระทั่งถึงเวลาที่จะส่งกลับออกไป

๒. สัมภาระคือ เชื้อเพลิง น้ำมันลื่น เครื่องอะไหล่ เครื่องบริภัณฑ์ประจำ และพัสดุอากาศยานที่นำเข้ามาในอาณาเขตของภาคผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งโดยหรือในนามของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง หรือที่ขนขึ้นบนอากาศยานที่ดำเนินบริการโดยสายการบินที่กำหนดเช่นว่านั้น และมุ่งโดยเฉพาะสำหรับการใช้ในการดำเนินบริการระหว่างประเทศจะได้รับยกเว้นจากค่าอากรแห่งชาติและค่าภาระทั้งหลายรวมทั้งค่าศุลกากรและค่าธรรมเนียมการตรวจที่เรียกเก็บในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายแรก แม้ว่าบรรดาสัมภาระเหล่านี้จะได้ขนขึ้นบนอากาศยานในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงเพื่อใช้ในส่วนของการเดินทางเหนืออาณาเขตนั้น วัสดุที่อ้างถึงข้างต้นอาจต้องเก็บรักษาไว้ภายใต้การอำนวยการหรือความควบคุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากร

๓. เครื่องบริภัณฑ์ประจำอากาศยาน เครื่องอะไหล่ พัสดุ อากาศยานและสัมภาระคือ เชื้อเพลิงและน้ำมันลื่นซึ่งเก็บไว้บนอากาศยานของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจจะขนลงในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ศุลกากรของภาคีนั้นในกรณีเช่นว่า วัสดุเหล่านี้อาจเก็บไว้ภายใต้การอำนวยการของเจ้าหน้าที่ศุลกากรดังกล่าวจนถึงเวลาส่งกลับออกไป หรือมิฉะนั้นก็ถ่ายออกภายใต้ข้อบังคับเกี่ยวกับการศุลกากร

ข้อ ๕

๑. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการประกันความปลอดภัยในการบินตามบริการที่ตกลง ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีเครื่องวิทยุ การตามไฟ การอุตุนิยมและเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ทั้งหลายที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการบินแก่อากาศยานของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งตามวิธีปฏิบัติระหว่างประเทศ และจะต้องส่งข้อมูลของบริการเช่นว่าและข่าวสารเกี่ยวกับสนามบินแห่งแรกและสนามบินสำรองซึ่งอาจจะต้องใช้ในการลง และที่เกี่ยวกับเส้นทางบินภายในขอบเขตของอาณาเขตตนแก่ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง

๒. สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการบินและความรับผิดชอบของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินการบินจะต้องอยู่ในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่ายดังที่ระบุไว้ในภาคผนวก ๒ ต่อท้ายความตกลงนี้

ข้อ ๖

คนโดยสาร กระเป๋าเดินทาง และของบรรทุกที่ขนผ่านตรงข้ามอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งและไม่นำออกนอกเขตของท่าอากาศยานที่สงวนไว้เพื่อการนี้เท่านั้นที่ไม่ต้องอยู่ในความควบคุมโดยเข้มงวด กระเป๋าเดินทาง และของบรรทุกที่ขนผ่านตรงจะได้รับการยกเว้นจากค่าศุลกากรและค่าภาษีอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน

ข้อ ๗

๑. กฎหมายและข้อบังคับของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งที่ใช้บังคับแก่การเข้ามาในหรือการออกไปจากอาณาเขตของอากาศยานที่ใช้ในการเดินอากาศระหว่างประเทศ หรือในสายการบินของอากาศยานเช่นว่าเหนืออาณาเขตนั้น จะนำมาใช้กับสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง

๒. กฎหมายและข้อบังคับของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่ง ที่ใช้บังคับแก่การเข้ามาในพักอยู่และออกไปจากอาณาเขตของคนโดยสาร ผู้ทำการในอากาศ ของบรรทุก และไปรษณียภัณฑ์ เช่น พิธีการเกี่ยวกับหนังสือเดินทาง ศุลกากร เงินตรา และมาตรการทางสุขาภิบาลจะนำมาใช้กับคนโดยสาร ผู้ทำการในอากาศ ของบรรทุกและไปรษณียภัณฑ์ที่นำมาโดยอากาศยานของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งขณะอยู่ภายในอาณาเขตที่กล่าว

๓. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายรับที่จะไม่อนุญาตให้สายการบินของตนได้รับประโยชน์มากกว่าสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งในการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่บัญญัติไว้ในข้อนี้

ข้อ ๘

๑. อากาศยานของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งในขณะที่ทำการบินอยู่เหนืออาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องมีสัญชาติของภาคีผู้ทำความตกลงอย่างเหมาะสมและเครื่องหมายการจดทะเบียน ใบสำคัญการจดทะเบียน ใบสำคัญสมควรเดินอากาศและ

เอกสารอื่นๆ ของอากาศยานที่ออกให้โดยเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลง และการอนุญาตให้มีเครื่องบริภัณฑ์วิทยุด้วย นักบินและผู้ประจำหน้าที่อื่นๆ จะต้องมีใบสำคัญแสดงความสามารถที่เหมาะสม

๒. เอกสารทั้งหมดที่กล่าวข้างต้นซึ่งออกให้หรือยอมรับว่าสมบูรณ์แล้วโดยภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งจะเป็นที่ยอมรับว่าสมบูรณ์ภายในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง

๓. อย่างไรก็ดี ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ยอมรับใบสำคัญแสดงความสามารถ และใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนชาติของตนหรือกระทำให้สมบูรณ์โดยภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งหรือโดยรัฐอื่นใด ว่าสมบูรณ์เพื่อความมุ่งประสงค์ในการทำการบินเหนืออาณาเขตของตน

ข้อ ๙

๑. สายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะมีโอกาสอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันในอันที่จะรับขนโดยบริการที่ตกลงซึ่งจราจรที่ขนขึ้นในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งและขนลงในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งกลับกัน และจะถือว่าจราจรที่ขนขึ้นหรือขนลงในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งไปยังหรือมาจากจุดต่างๆ ในเส้นทางมีลักษณะเป็นจราจรเพิ่มเติม ในการจัดความจุเพื่อรับขนจราจรที่ขนขึ้นในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ปฐมมูลของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งในจราจรเช่นนั้นเพื่อมิให้กระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์นั้นของสายการบินฝ่ายหลังอย่างไม่สมควร

๒. บริการที่ตกลงซึ่งสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจัดขึ้นนั้นจะต้องสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความต้องการของประชาชนสำหรับการขนส่งในเส้นทางที่ระบุและแต่ละบริการจะถือการจัดความจุที่เพียงพอเพื่อสนองความต้องการในการขนคนโดยสาร ของบรรทุกและไปรษณียภัณฑ์ไปจากหรือมายังอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายที่กำหนดสายการบินเป็นวัตถุประสงค์ปฐมมูล

๓. การจัดให้มีการรับขนคนโดยสาร ของบรรทุกและไปรษณียภัณฑ์ที่ขนขึ้นในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งและขนลง ณ จุดในประเทศที่สามตามเส้นทางที่ระบุหรือกลับกันจะต้องกระทำตามหลักการทั่วไปที่ว่าความจุจะต้องสัมพันธ์กับ

(ก) ความต้องการของจราจรที่ขนขึ้นหรือขนลงในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายที่กำหนดสายการบิน

(ข) ความต้องการของจราจรของเขตที่สายการบินผ่านเมื่อได้คำนึงถึงบริการเดินอากาศอื่นๆ ที่ได้จัดตั้งขึ้นโดยสายการบินของบรรดารัฐที่ตั้งอยู่ในเขตนั้นและ

(ค) ความต้องการของการดำเนินสายการบินตลอดเส้นทางทางเศรษฐกิจ

๔. ความจุซึ่งจัดขึ้นในวาระเริ่มแรกนั้นจะต้องตกลงกันระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่ายก่อนที่จะเริ่มดำเนินบริการที่ตกลง ต่อจากนั้นเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงจะได้ปรึกษาหารือกันเป็นครั้งคราวที่เกี่ยวกับความจุที่จะจัดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในเรื่องความจุซึ่งเป็นที่ตกลงกันแล้วจะต้องได้รับยืนยันโดยหนังสือแลกเปลี่ยน

๕. สายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งจะต้องจัดให้แก่เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งนานล่วงหน้าเท่าที่จะปฏิบัติได้ แต่ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนเริ่มดำเนินงานของบริการที่ตกลงหรือการแก้ไขใดๆ หรือภายในสามสิบวันหลังจากได้รับคำขอจากเจ้าหน้าที่การเดินอากาศซึ่งข้อสนเทศเกี่ยวกับลักษณะของบริการ ตารางการบิน แบบอากาศยาน รวมทั้งความจุที่จัดให้ในเส้นทางที่ระบุและข้อสนเทศใดๆ อีกอันอาจต้องการเพื่อให้เป็นที่พอใจแก่เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งว่าได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามข้อกำหนดแห่งความตกลงนี้แล้ว

ข้อ ๑๐

๑. ในกรณีที่อากาศยานของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งลงโดยความจำเป็น หรือประสบอุบัติเหตุภายในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง ภาคีผู้ซึ่งมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในอาณาเขตของตนจะต้องบอกกล่าวแก่ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งโดยทันที ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อการสอบสวนถึงสาเหตุของอุบัติเหตุ และรับเข้าช่วยเหลือผู้ทำการในอากาศและคนโดยสารด้วยหากคนเหล่านั้นได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ และจัดให้มีความปลอดภัยแก่อากาศยานและไปรษณียภัณฑ์ กระเป๋าเดินทาง และของบรรทุกซึ่งอยู่บนอากาศยาน

๒. ภาคีผู้ทำการสอบสวนอุบัติเหตุจะต้องรายงานผลการสอบสวนแก่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งและภาคีที่เป็นเจ้าของอากาศยานมีสิทธิที่จะตั้งผู้สังเกตการณ์ที่ได้รับแต่งตั้งของตน ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีสิทธิเข้าร่วมในการสอบสวนอุบัติเหตุ

ข้อ ๑๑

ค่าธรรมเนียมและค่าภาระอื่นๆ สำหรับการใช้ของแต่ละท่าอากาศยาน รวมทั้งการติดตั้งเครื่องอำนวยความสะดวกทางเทคนิคอื่นๆ และบริการ ตลอดจนค่าภาระในการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศและสื่อสารและบริการจะต้องเป็นไปตามอัตราและพิกัดที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่าย

ข้อ ๑๒

๑. เพื่อความร่วมมือในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับการขนส่งทางอากาศและการบริการอากาศยานภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะให้สิทธิแก่สายการบินของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งที่ดำเนินบริการอย่างแท้จริงในบริการที่ตกลงกันในการที่จะจัดตั้งผู้แทนและผู้ช่วยผู้แทนในเมืองของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายแรกที่สายการบินที่กำหนดของตนดำเนินบริการที่ตกลง

จำนวน สัญชาติและลักษณะแห่งหน้าที่ของบุคคลเช่นว่านั้นจะต้องตกลงกันล่วงหน้าและเป็นครั้งคราวต่อไประหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลง

๒. ผู้แทนที่กล่าวข้างต้นตลอดจนผู้ทำหน้าที่ในอากาศยานของสายการบินที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงจะต้องมีสัญชาติของภาคีผู้ทำความตกลง

ข้อ ๑๓

๑. บรรดาพิกัดอัตราค่าขนส่งสำหรับบริการที่ตกลงจะต้องกำหนดในระดับที่สมควรโดยคำนึงถึงปัจจัยทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งค่าของการดำเนินการ กำไรอันสมควร ลักษณะของบริการ (เช่น มาตรฐานความเร็วและความสะดวกสบาย) และบรรดาพิกัดอัตราของสายการบินอื่นๆ สำหรับตอนใดตอนหนึ่งในเส้นทางบินที่ระบุ พิกัดอัตราเหล่านี้จะต้องกำหนดตามบทบัญญัติต่อไปของข้อนี้

๒. พิกัดอัตราที่อ้างถึงในวรรค ๑. ของข้อนี้และอัตราส่วนลดของตัวแทนที่เกี่ยวเนื่องกับพิกัดอัตรานั้น หากสามารถทำได้ให้สายการบินที่กำหนดที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกันสำหรับเส้นทางบินที่ระบุแต่ละเส้นไป โดยปรึกษาหารือกับสายการบินอื่นที่ดำเนินบริการตลอดเส้นทางหรือส่วนของเส้นทางนั้น พิกัดอัตราที่ตกลงนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่าย

๓. ถ้าสายการบินที่กำหนดไม่สามารถตกลงกันได้ในพิกัดอัตราใด หรือโดยเหตุผลอื่นไม่สามารถที่จะตกลงกันในพิกัดอัตราตามบทบัญญัติแห่งวรรค ๒. ของข้อนี้ เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงจะพยายามกำหนดพิกัดอัตราขึ้นโดยทำความตกลงระหว่างกัน

๔. ถ้าเจ้าหน้าที่การเดินอากาศไม่สามารถตกลงกันในการให้ความเห็นชอบในพิกัดอัตราใดๆ ที่เสนอตามความในวรรค ๒. แห่งข้อนี้ หรือไม่สามารถตกลงกันในการกำหนดพิกัดอัตราใดๆ ตามความในวรรค ๓. ก็ให้ขจัดข้อขัดแย้งตามบทบัญญัติแห่งข้อ ๑๗ ของความตกลงฉบับนี้

๕. พิกัดอัตราจะไม่มีผลบังคับถ้าเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ

๖. บรรดาพิกัดอัตราที่กำหนดขึ้นตามบทบัญญัติแห่งข้อนี้จะมีผลบังคับอยู่จนกว่าจะได้มีการกำหนดพิกัดอัตราใหม่ตามบทบัญญัติแห่งข้อนี้

ข้อ ๑๔

สายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่ายจะได้รับความสะดวกอย่างเดียวกับที่พึงมีภายใต้ข้อบังคับการเงินของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายในการขายการขนส่งทางอากาศ ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะให้สิทธิแก่สายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งที่จะโอนโดยเสรีซึ่งเงินเหลือจ่ายจากรายได้ซึ่งสายการบินนั้นได้รับในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายแรกเกี่ยวกับการรับขนคนโดยสาร ไปรษณียภัณฑ์และของบรรทุก การโอนเช่นว่านั้นจะต้องเป็นไปตามอัตราแลกเปลี่ยนของทางราชการหากมีอัตราเช่นนั้นอยู่หรือมิฉะนั้นก็ตามอัตราที่ได้รายได้นั้นมา วิธีการโอนเงินเช่นว่านั้นจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของภาคีผู้ทำความตกลงในอาณาเขตที่ได้รายได้นั้น

ข้อ ๑๕

ให้เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดส่งรายการสถิติรายคาบหรืออื่นๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งตามที่ร้องขอต้องการโดยสมควร เพื่อความมุ่งประสงค์ในการสอบทวนความจุสำหรับบริการที่ตกลงซึ่งสายการบินที่กำหนดสายหนึ่งของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายแรกได้จัดให้มีขึ้น รายการเช่นว่านั้นให้รวมข้อสนเทศทั้งหลายที่ต้องการเพื่อกำหนดจำนวนการจราจรที่สายการบินที่กำหนดรับขนตามลำดับ และหากมี ก็ให้รวมถึงจุดที่ขนขึ้นและขนลงของบริการเช่นว่านั้นในบริการที่ตกลง

ข้อ ๑๖

จะได้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงเป็นประจำและเสมอ เพื่อจัดให้มีการร่วมมือโดยใกล้ชิดในบรรดาเรื่องทั้งหลายอันกระทบถึงการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้

ข้อ ๑๗

ข้อพิพาทใดๆ เกี่ยวกับการตีความหรือการใช้ความตกลงฉบับนี้หรือภาคผนวกต่อท้ายจะตกลงกันได้โดยการเจรจาระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่ายโดยตรง ถ้าเจ้าหน้าที่การเดินอากาศดังกล่าวไม่อาจจะตกลงกันได้ก็ให้เสนอข้อพิพาทนั้นผ่านทางการทูต

ข้อ ๑๘

๑. ถ้าภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดพิจารณาเห็นสมควรแก้ไขความในความตกลงฉบับนี้หรือภาคผนวกต่อท้ายภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายนั้นจะต้องร้องขอให้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่ายเพื่อที่จะได้เสนอข้อแก้ไข การปรึกษาหารือกันจะเริ่มต้นภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ที่ได้รับคำร้องขอ เมื่อเจ้าหน้าที่เหล่านี้ตกลงกันในข้อแก้ไขความตกลงฉบับนี้และภาคผนวก ข้อแก้ไขนั้นจะมีผลบังคับต่อเมื่อได้มีการยืนยันโดยหนังสือแลกเปลี่ยนผ่านทางการทูตแล้ว

๒. ความตกลงฉบับนี้และภาคผนวกต่อท้ายจะได้รับการแก้ไขสอดคล้องกับอนุสัญญาหลายฝ่ายเกี่ยวกับการบินพลเรือนซึ่งอาจผูกพันภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่าย

ข้อ ๑๙

ภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจให้คำบอกกล่าวแก่ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งเมื่อใดก็ได้ว่าตนปรารถนาจะเลิกความตกลงฉบับนี้ ความตกลงฉบับนี้ให้เป็นอันสิ้นสุดเมื่อครบสิบสองเดือนหลังจากวันที่ที่ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งได้รับคำบอกกล่าว เว้นแต่จะมีการตกลงกันให้ถอนคำบอกเลิกความตกลงก่อนสิ้นกำหนดเวลานั้น

ข้อ ๒๐

ความตกลงฉบับนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายตามวิธีดำเนินการทางกฎหมายของตนและจะมีผลบังคับในวันที่แลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยันความเห็นชอบเช่นว่านั้น

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับมอบหมายโดยถูกต้องจากรัฐบาลของแต่ละฝ่ายได้ลงนามในความตกลงฉบับนี้

ทำที่ กรุงเทพฯ วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๑๔ (๑๙๗๑) เป็นอย่างละสองฉบับ เป็นภาษาไทย ภาษารัสเซีย และภาษาอังกฤษ ทั้งสามฉบับใช้ได้ถูกต้องเท่าเทียมกัน ในกรณีที่การตีความขัดแย้งกัน ให้ใช้ฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก

ฝ่ายรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย	ฝ่ายรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเชียลิสต์
(ลงนาม) **พลตำรวจตรี สงำ กิตติขจร**	(ลงนาม) **อนาโตลี เอ. โรซานอฟ**
(สงำ กิตติขจร)	(อนาโตลี เอ. โรซานอฟ)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม
ทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	แห่งสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเชียลิสต์

ภาคผนวก ๑

พิกัดเส้นทางบิน

๑. เส้นทางที่จะดำเนินการโดยสายการบินที่กำหนดของสหภาพสาธารณรัฐโซเชียลิสต์ทั้งทางไปและกลับ

จากสหภาพสาธารณรัฐโซเชียลิสต์ ผ่าน เตหะราน - การาจี - นิวเดลฮี - ย่างกุ้ง - ไปยังกรุงเทพฯ และพ้นจากนั้นไปยังกัวลาลัมเปอร์หรือสิงคโปร์ - มะนิลา - จาการ์ตา - จุดหนึ่งในออสเตรเลีย

๒. เส้นทางที่จะดำเนินการโดยสายการบินที่กำหนดของประเทศไทยทั้งทางไปและกลับ

จากประเทศไทย ผ่าน นิวเดลฮี - การาจี - ดาบุล - เตหะราน ไปยัง ทาชเคนต์ และ/หรือ มอสโก และพ้นจากนั้นไปยังโคเปนเฮเกน - ปารีสหรือลอนดอน - นิวยอร์ก

หมายเหตุ

ก) บริการที่ตกลงในเส้นทางบินของแต่ละฝ่ายจะต้องตั้งต้น ณ จุดหนึ่งในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบิน

ข) สายการบินที่กำหนดอาจเว้นไม่แวะลง ณ จุดหนึ่งจุดใดในเส้นทางบินดังกล่าวข้างต้นในเที่ยวบินใดๆ หรือทุกเที่ยวก็ได้ นอกจากจุดหนึ่งในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่าย

ภาคผนวก ๒

คำปรารภ

ภาคีผู้ทำความตกลงทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะปฏิบัติตามกฎแห่งวิธีการปฏิบัติระหว่างประเทศ และเมื่อมีอนุสัญญาหลายฝ่ายอื่นใดผูกพันเมื่อใด ภาคีทั้งสองจะได้ปฏิบัติตามกฎของวิธีปฏิบัติแห่งอนุสัญญา

บททั่วไป

๑. ภาคีผู้ทำความตกลงจะได้วางมาตรการทุกวิถีทางที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการตามบริการที่ตกลงได้เป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อความมุ่งประสงค์นี้ ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะจัดให้มีอุปกรณ์ทางเทคนิคในการคมนาคม เครื่องช่วยวิทยุในการเดินอากาศและบริการอื่นๆ ที่จำเป็นในการดำเนินบริการที่ตกลงเท่าที่สามารถจะจัดได้สำหรับการใช้ของเครื่องบินของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลง

๒. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีข่าวสารและการช่วยเหลือตามความในภาคผนวกนี้เท่าที่สามารถจะจัดได้ให้เพียงพอกับความต้องการที่ปลอดภัยและชอบด้วยเหตุผลแก่สายการบินที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง

การจัดข่าวสาร

๓. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีข่าวสารเท่าที่สามารถจะจัดได้รวมทั้งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวสนามบินประจำ และสนามบินสำรองที่ใช้ในการดำเนินบริการที่ตกลงเส้นทางบินภายในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายนั้น วิทยุและเครื่องช่วยในการเดินอากาศอื่นๆ และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับอากาศยานเพื่อให้ปฏิบัติได้เต็มตามวิธีการของเจ้าหน้าที่ควบคุมการจราจรทางอากาศ

๔. ข่าวสารที่จะจัดให้ก่อนการดำเนินการบินตลอดจนในระหว่างการดำเนินการบินตามบริการที่ตกลงนั้นจะต้องรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการอุตุนิยมที่เหมาะสมด้วย เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงจะใช้รหัสระหว่างประเทศสำหรับการส่งข้อมูลเกี่ยวกับอุตุนิยมนั้น และตกลงที่จะส่งการพยากรณ์เกี่ยวกับอุตุนิยมในระยะเวลาที่จำเป็นตามตารางเวลาที่ได้รับความเห็นชอบในบริการที่ตกลง

๕. เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงจะจัดให้มีบริการข่าวสารติดต่อกันไปให้แก่สายการบินที่ดำเนินบริการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามความในวรรค ๓ และ ๔ ของภาคผนวกนี้ และรับรองที่จะส่งแจ้งความเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้นให้ทราบโดยทันที

ในการนี้จะได้กระทำโดยการ “ประกาศแก่นักบิน” โดยส่งทางคมนาคมระหว่างประเทศที่มีอยู่ พร้อมด้วยการยืนยันเพิ่มเติมเป็นลายลักษณ์อักษรให้ปฏิบัติตาม หรือเพียงแต่แจ้งให้ทราบตามแบบเป็นลายลักษณ์อักษร ถ้าหากผู้รับสามารถรับได้ล่วงหน้า “ประกาศแก่นักบิน” นี้จะส่งให้เป็นภาษารัสเซียและภาษาอังกฤษ หรือภาษาอังกฤษภาษาเดียว

๖. การแลกเปลี่ยนข่าวสารโดยทาง “ประกาศแก่นักบิน” จะได้เริ่มโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ และไม่ว่าในกรณีใดจะต้องกระทำก่อนการเริ่มการทำการบินประจำในบริการที่ตกลง

<u>แผนการบินและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมจราจรทางอากาศ</u>

๗. ผู้ทำการในอากาศของอากาศยานที่ดำเนินบริการที่ตกลงโดยสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งจะต้องมีความรู้เป็นอย่างดีในวิธีปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมการบินซึ่งใช้อยู่ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง

๘. เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องให้ข่าวสารก่อนดำเนินการบิน และถ้าจำเป็น ในระหว่างดำเนินการบินในอาณาเขตของตน แก่ผู้ทำการในอากาศของอากาศยานของสายการบินที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) ข่าวสารเกี่ยวกับลักษณะของสนามบินและเครื่องช่วยการเดินอากาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการบิน

(ข) ข่าวสารเป็นลายลักษณ์อักษร แผนภูมิและแผนต่างๆ ตลอดจนข่าวสารเพิ่มเติมที่แจ้งด้วยวาจาเกี่ยวกับลักษณะ อากาศในเส้นทางและ ณ จุดปลายทาง (ลักษณะอากาศที่แท้จริงตลอดจนการพยากรณ์อากาศ)

๙. ก่อนดำเนินการบินแต่ละเที่ยว ผู้บังคับการอากาศยานจะได้เสนอแผนการบินเพื่อขอรับความเห็นชอบไปยังตัวแทนของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศในประเทศที่ได้เริ่มดำเนินการบิน การดำเนินการบินจะต้องเป็นไปตามแผนที่ได้รับความเห็นชอบ

การเปลี่ยนแปลงแผนการบินจะเป็นที่ยอมรับเมื่อได้รับอนุญาตจากตัวแทนที่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศเท่านั้น เว้นแต่ในกรณีที่ได้มีการร้องขออย่างฉุกเฉินให้ดำเนินมาตรการในทันทีโดยผู้บังคับการอากาศยานภายใต้ความรับผิดชอบของตน

ในกรณีเช่นว่านั้น ตัวแทนที่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศจะได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงแผนการบินภายในระยะเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่สามารถจะแจ้งได้

๑๐. ผู้บังคับการอากาศยานจะต้องรับรองที่จะเฝ้าฟังข่าวสารจากความถี่ของวิทยุของการควบคุมจราจรทางอากาศและพร้อมที่จะส่งคำตอบข่าวสารทั้งสิ้นตามความถี่ที่กล่าวข้างต้นในทันที โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับตำบลของอากาศยานและข่าวสารการอุตุนิยมตามกฎแห่งชาติของตน

๑๑. หากมิได้มีข้อกำหนดระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงเป็นอย่างอื่นการติดต่อสื่อสารระหว่างเครื่องบินกับตัวแทนที่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศจะกระทำโดยทางเครื่องวิทยุโทรทัศน์เป็นภาษารัสเซียและภาษาอังกฤษในขณะที่ติดต่อกับสถานีของสหภาพโซเวียตและเป็นภาษาอังกฤษในขณะที่ทำการติดต่อกับสถานีของประเทศไทย ตามความถี่ที่จะกำหนดเพื่อการนี้โดยภาคีผู้ทำความตกลง

ถ้าเป็นการส่งในระยะทางไกลก็อาจจะใช้วิทยุโทรเลขส่งทางคิว – โคด ระหว่างประเทศได้

<u>เครื่องบริภัณฑ์ประจำอากาศยาน</u>

๑๒. อากาศยานซึ่งดำเนินบริการที่ตกลงโดยสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่าย ถ้าสามารถจะกระทำได้ จะต้องประกอบด้วยบริภัณฑ์และเครื่องดัดแปลงสำหรับใช้กับเครื่องช่วยการเดินอากาศและเครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อให้สามารถทำการบินตามเส้นทางที่ได้รับอนุญาตและตามระบบการลงหนึ่งหรือหลายระบบซึ่งใช้อยู่ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งด้วย

๑๓. อากาศยานที่ใช้ในบริการที่ตกลงจะต้องประกอบด้วยเครื่องส่งและเครื่องรับวิทยุพร้อมด้วยความถี่ที่เหมาะสมเพื่อการติดต่อสื่อสารกับสถานีภาคพื้นดินซึ่งตั้งอยู่ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลง

เครื่องอำนวยความสะดวกในการคมนาคม

๑๔.เพื่อความมุ่งประสงค์ที่ระบุในภาคผนวกนี้ จะต้องมีการยื่นคำร้องเพื่อขอทำการบินตามวิธีปฏิบัติว่าด้วยการควบคุมจราจรทางอากาศและอื่นๆ ที่ใช้อยู่ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่าย

เครื่องอำนวยความสะดวกในการคมนาคม

๑๕.เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแลกเปลี่ยนข่าวสารที่สำคัญสำหรับการดำเนินบริการที่ตกลง รวมทั้งการส่ง “ประกาศแก่นักบิน” ตลอดความมุ่งประสงค์ในการติดต่อการควบคุมจราจรทางอากาศ เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำการตกลงรับที่จะ

(ก) ใช้สายการคมนาคมระหว่างมอสโกและกรุงเทพฯ ที่มีอยู่

(ข) ถ้าจำเป็น จะจัดตั้งเครื่องวิทยุติดต่อสื่อสาร สอง-ทางโดยตรง ระหว่างมอสโกกับกรุงเทพฯ เครื่องวิทยุติดต่อสื่อสาร สอง-ทางโดยตรง เช่นว่านั้นอาจใช้ในการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงเพื่อประโยชน์ที่จะประกันการดำเนินการให้เป็นไปโดยสม่ำเสมอและเป็นที่พอใจของบริการที่ตกลง

เอกสารหมายเลข ๒

แปลจากภาษาอังกฤษ

ได้รับพร้อมหนังสือนำจากสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๑

ถึง ฯพณฯ อเล็กเซย์ โคซือกิน

นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียต

ประเทศไทยได้ทราบข่าวประกาศโศกนาฏกรรมเกี่ยวกับการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของนักบินอวกาศ ผู้กล้าหาญทั้งสามท่าน โดยยานอวกาศ “ซายูซ ๒” ด้วยความรู้สึกตกใจและเศร้าสลดใจอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าเชื่อว่า ประชาชนชาติอื่นๆ ทั่วโลก จะรู้สึกเศร้าสลดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เช่นกัน

ในนามของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้เป็นประมุขสูงสุด ประชาชนชาวไทยและจากตัวข้าพเจ้าเองนั้น ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจและความอาลัยอย่างสุดซึ้งต่อเหตุการณ์ซึ่งนำมาสู่ความสูญเสียที่เจ็บปวดต่อท่าน ประชาชนชาวโซเวียต และครอบครัวผู้สูญเสียมา ณ ที่นี้ด้วย

จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย

แปลโดย แว. ลิปเนียคอฟ

หมายเลข ๓๓๓๐

เอกสารหมายเลข ๓

นาง เย. อา. ฟูร์เซวา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเดินทางเยือนกรุงเทพฯ ในช่วงเวลาสั้น

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๒

หอจดหมายเหตุนโยบายต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย – แหล่งเอกสารที่ ๑๓๑ – บัญชีเอกสารที่ ๒๗ – แฟ้มที่ ๒๙ – เอกสารที่ ๓ – หน้าที่ ๑๙ ข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์การเมืองภายในของประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ในระหว่างที่นาง เย. อา. ฟูร์เซวา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เดินทางไปกรุงฮานอย ได้แวะพักเปลี่ยนเครื่องที่ประเทศไทย

หนังสือพิมพ์หลายฉบับได้ลงรูปถ่ายของรัฐมนตรีโซเวียตคนแรกที่มาแวะเยือนประเทศไทย รวมทั้งมีการสัมภาษณ์สั้นๆ

เอกสารหมายเลข ๔

วันที่ ๑๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๒

เลขที่ ๐๕๑/๘๑๙๕ สถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐ
สังคมนิยมโซเวียตกรุงเทพฯ

กระทรวงการต่างประเทศขอแสดงความเคารพมายังสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและขออ้างถึงหนังสือกลางของสถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเลขที่ ๒๙๑ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๗๑ ซึ่งได้แจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศทราบถึงความประสงค์เกี่ยวกับการก่อตั้งองค์กรตัวแทนการค้าโซเวียตที่ประเทศไทยซึ่งส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของสถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย โดยมีที่ตั้งอยู่ที่ ๑๑/๑ ซอย ๓๓ ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร และในส่วนที่เกี่ยวกับการแต่งตั้ง นายวิคเตอร์ อี. โอเชริทิน เป็นผู้แทนทางการค้า และนายคาอีร์เกียลด์ อี. อิลลิยาเชฟ เป็นรองผู้แทนทางการค้านั้น ทางกระทรวงการต่างประเทศมีความประสงค์จะแจ้งสถานเอกอัครราชทูตว่า กระทรวงการต่างประเทศได้รับทราบถึงรายละเอียดของหนังสือกลางดังกล่าวอย่างถูกต้องสมบูรณ์เพื่อการพิจารณาในขั้นตอนต่อไปแล้ว

กระทรวงการต่างประเทศขอแสดงความเคารพต่อสถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กระทรวงการต่างประเทศ
พระราชวังสราญรมย์
๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

เอกสารหมายเลข ๕

ข้อมูล

การเยือนสหภาพโซเวียตของสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา
พระเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ไทย
(๑๒-๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๔)

ในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ปีนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา พระเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ไทย พร้อมด้วยพระธิดาและพระชามาดา เสด็จมายังกรุงมอสโกในฐานะทรงเป็นพระอาคันตุกะของคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต และกระทรวงศึกษาธิการที่ดูแลระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาเฉพาะทาง การเยือนนี้เป็นการเริ่มของทางฝ่ายไทย

ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม นาย อี. แอส. กรูเชซสกี รองประธานคณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตได้รับเสด็จสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา ในการพูดคุยที่จัดขึ้นนั้นกับทางฝ่ายโซเวียตมีการย้ำว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศมีแบบปฏิบัติอันดีงาม และไม่มีอุปสรรคใดๆ จะมาขัดขวางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทยในภายภาคหน้าได้ นาย แอน. แว. ปัดโกร์นีย ประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตได้ส่งความปรารถนาดีไปยังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและประชาชนชาวไทย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาทรงกล่าวขอบคุณสำหรับการต้อนรับพระองค์เป็นอย่างดี และสำหรับความปรารถนาดีไปยังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และประชาชนชาวไทย จากฝ่ายไทยพระองค์ทรงอวยพรให้ประชาชนโซเวียตทั้ง ๑๕ สาธารณรัฐมีความสุข และมีความรุ่งเรือง พระองค์ทรงกล่าวว่า ที่กรุงเทพฯ กำลังดำเนินการเจรจาเกี่ยวกับการลงนามในความตกลงด้านวัฒนธรรมระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย พระองค์ทรงแสดงความหวังว่า การเสด็จเยือนสหภาพโซเวียตนี้ของพระองค์จะช่วยสนับสนุนให้มีการลงนามในความตกลงดังกล่าว พระองค์ทรงกล่าวว่า ในขณะที่ทรงอยู่ในสหภาพโซเวียตนี้ พระองค์ทรงต้องการที่จะศึกษาเรื่องการดำเนินการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันการศึกษาในโซเวียต และในเรื่องระเบียบวิธีการสอนภาษารัสเซียแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างละเอียด

เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาเสด็จเยือนสหภาพโซเวียต คณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตได้จัดเลี้ยงพระกระยาหารเช้าถวาย

ที่กรุงมอสโก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาได้ทรงวางพวงมาลาที่หลุมฝังศพของทหารนิรนาม ได้ทรงเยือนกระทรวงศึกษาธิการที่ดูแลระดับอุดมศึกษา และมัธยมศึกษาเฉพาะทาง ในการพบหารือ นาย แอน. แอน. โซฟินสกี รัฐมนตรีมนตรีช่วยว่าการได้ให้ข้อมูลอย่างละเอียดในเรื่องระบบการศึกษาในสหภาพโซเวียต เขาได้เล่าเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่สหภาพโซเวียตได้เสนอแก่ประเทศกำลังพัฒนาในเรื่องการเตรียมบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาทรงให้ข้อมูลเกี่ยวกับความตั้งพระทัยในการก่อตั้งภาควิชาภาษารัสเซียในมหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และทรงแสดงความสนใจต่อความเป็นไปได้ในประเด็นเรื่องการส่งที่ปรึกษาชาวโซเวียต และหนังสือตำราแบบเรียนมายังกรุงเทพ รวมถึงความเป็นไปได้ในประเด็นการต้อนรับเหล่าคณาจารย์ที่จะมาศึกษาดูงานและฝึกฝนเพิ่มพูนความรู้จากประเทศไทย พระองค์ทรงกล่าวว่า เป็นไปได้ว่า ประเทศไทยจะกลายเป็นประเทศลำดับที่ ๑๓๑ ในโลกที่จะส่งนักศึกษาไทยมาเรียนที่สหภาพโซเวียต

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาทรงแสดงความสนพระทัยในการสานความสัมพันธ์เหล่านั้นก่อนที่จะมีการลงนามในความตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมและวิชาการระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย โดยพระองค์ทรงกล่าวเพิ่มว่า รัฐบาลในประเทศของพระองค์จะต้องเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว

ในวันที่ ๑๔-๑๕ พฤษภาคม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาพร้อมผู้ติดตามได้ทรงเยือนสถาบันครุศาสตร์แห่งกรุงมอสโก แอม. ตอเรส ทรงเยือนห้องสมุดหนังสือต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียตของมหาวิทยาลัยมอสโก ลอมอโนโซฟ และทรงเยือนคณะกรรมการสตรีโซเวียตที่ซึ่งจัดให้มีการพบกันกับนาง แว. แว. นิโคลาเยฟน่า-เทริชโคว่า ประธานคณะกรรมการ

อาคันตุกะจากประเทศไทยทรงพอใจกับการเยือนและการพบหารือที่ได้จัดถวาย

ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ได้ทรงออกเดินทางไปยังกรุงเคียฟ ในระหว่างการเดินทางไปยังกรุงเคียฟและเมืองเลนินกราด นายยวด เลิศฤทธิ์ เอกอัครราชทูตไทย ณ สหภาพโซเวียตได้ติดตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการดูแลระดับอุดมศึกษา และ
มัธยมศึกษาเฉพาะทางแห่งสหภาพโซเวียต

อา. ชาโปชนิโควา

ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เอกสารสรุป

เกี่ยวกับการเยือนสหภาพโซเวียตของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา
พระเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ไทย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา พระเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ไทย พร้อมด้วยพระธิดาและพระชามาดา ได้เสด็จเยือนสหภาพโซเวียตในฐานะอาคันตุกะของคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต และกระทรวงศึกษาธิการที่ดูแลระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาเฉพาะทาง ตั้งแต่วันที่ ๑๒-๒๑ พฤษภาคม ปีนี้ การเยือนนี้เป็นการเริ่มของทางฝ่ายไทย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาเสด็จเยือนกรุงมอสโก กรุงเคียฟ และกรุงเลนินกราด

ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม นาย อี. แอส. กรูเชซสกี รองประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต ได้ถวายการต้อนรับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา ในการพูดคุยที่จัดขึ้นนั้นกับทางฝ่ายโซเวียตมีการย้ำว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศมีแบบปฏิบัติอันดีงามและไม่มีอุปสรรคใดๆ จะมาขัดขวางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทยในภายภาคหน้าได้ นาย แอน. แว. ปัดโกร์นีย ประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตได้ส่งความปรารถนาดีไปยังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและประชาชนชาวไทย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาได้ทรงกล่าวขอบคุณสำหรับการต้อนรับพระองค์เป็นอย่างดี และสำหรับความปรารถนาดีที่ส่งไปยังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและประชาชนชาวไทย จากฝ่ายไทย พระองค์ทรงอวยพรให้ประชาชนโซเวียตทั้ง ๑๕ สาธารณรัฐมีความสุข และมีความรุ่งเรือง พระองค์ทรงกล่าวว่าที่กรุงเทพฯ กำลังดำเนินการเจรจาเกี่ยวกับการลงนามในความตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย พระองค์ทรงแสดงความหวังว่า การเสด็จเยือนสหภาพโซเวียตของพระองค์จะช่วยสนับสนุนให้มีการลงนามในความตกลงดังกล่าว พระองค์ได้กล่าวย้ำความคิดนี้หลายครั้ง และในการพูดคุยในครั้งต่อๆ มา

ที่กรุงเคียฟและกรุงเลนินกราดได้จัดให้มีการพบปะพูดคุยกันของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนากับนาย แอส. เย สตีเซนโก้ รองประธานอันดับ ๑ ของคณะอภิมุขแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตยูเครน และกับนาง อา. แป. โบยโควา รองประธานคณะเทศมนตรีแห่งเมืองเลนินกราด

ที่กรุงมอสโกและที่กรุงเคียฟ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา ได้ทรงวางพวงมาลาที่สุสานทหารนิรนาม ที่กรุงเลนินกราดพระองค์ได้เสด็จเยือนสุสานปิคาโรฟสกาเย่ และได้วางพวงมาลาที่อนุสาวรีย์แม่ของแผ่นดิน

การพบปะที่กระทรวงศึกษาธิการที่ดูแลระดับอุดมศึกษา และมัธยมศึกษาเฉพาะทางแห่งทางสหภาพโซเวียตถูกจัดขึ้นไปตามพระประสงค์ของอาคันตุกะจากประเทศไทย นาย แอน. แอน. โซฟินสกี รัฐมนตรีช่วยว่าการได้ให้ข้อมูลอย่างละเอียดแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาในเรื่องระบบการศึกษาในสหภาพโซเวียต เขาได้เล่าเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่สหภาพโซเวียตได้เสนอให้ช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาในเรื่องการเตรียมบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ส่วนสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาก็ทรงให้ข้อมูลเกี่ยวกับความตั้งพระราชหฤทัยที่จะก่อตั้งภาควิชาภาษารัสเซียในมหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และทรงแสดงความสนใจในประเด็นความเป็นไปได้ที่ในการส่งที่ปรึกษาชาวโซเวียต และหนังสือตำราแบบเรียนมายังกรุงเทพฯ รวมถึงความเป็นไปได้ในประเด็นการต้อนรับเหล่านักศึกษาและคณาจารย์ที่จะมาเรียนและศึกษาดูงานเพิ่มพูนความรู้จากประเทศไทย พระองค์ทรงแสดงความสนพระทัยในการสานต่อความร่วมมือในด้านดังกล่าวก่อนที่จะมีการลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย โดยพระองค์ทรงกล่าวเพิ่มว่า รัฐบาลของประเทศของพระองค์จะต้องเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว

ในระหว่างที่มีการพูดคุยกันที่สมาคมมิตรภาพแห่งโซเวียตและที่คณะกรรมการสตรีโซเวียต สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาได้ทรงแสดงความคิดเห็นในเรื่องการยกระดับความสัมพันธ์กับกลุ่มสังคมโซเวียตขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างค่อยเป็นค่อยไป พระองค์ทรงกล่าวว่า พระองค์ทรงให้ความสนใจในองค์กรสตรีในประเทศไทย โดยขอนำประสบการณ์ของโซเวียตมาทำให้เกิดความเท่าเทียมกันของสตรีที่สามารถปฏิบัติได้จริง

ตามความสนพระทัยของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันการศึกษาในโซเวียตและในเรื่องระเบียบวิธีการสอนภาษารัสเซียสำหรับนักศึกษาต่างชาติ ฝ่ายโซเวียตได้มีการจัดการพบปะและการพูดคุยกับกลุ่มผู้บริหารและเหล่าคณาจารย์ ศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยมอสโก มหาวิทยาลัยเลนินกราด สถาบันภาษาต่างประเทศแห่งมอสโก แอม. ตอเรส และสถาบันภาษาต่างประเทศแห่งเมืองเคียฟ และได้เสด็จเยือนห้องสมุดหนังสือภาษาต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาพร้อมด้วยผู้ติดตามได้เสด็จเยือนพิพิธภัณฑ์ซึ่งเคยเป็นที่พักของนายเลนิน ในวังเครมลิน นอกจากนี้พระองค์ยังได้เสด็จเยือนสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในเมืองมอสโก เมืองเคียฟ และเมืองเลนินกราด

นายยวด เลิศฤทธิ์ เอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตได้ร่วมติดตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาในการเสด็จไปทั่วสหภาพโซเวียตด้วย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาทรงเปิดเผยว่า รัฐบาลไทยเคยไม่อนุญาตให้พระองค์เสด็จเยือนสหภาพโซเวียต อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้แสดงความสนใจในการขยายความสัมพันธ์กับสหภาพโซเวียตในด้านวัฒนธรรม การศึกษาและกีฬา ในการนี้พระองค์ได้ทรงกล่าวถึงความสัมพันธ์ฉันมิตรที่มีมานานแล้วระหว่างสองประเทศ

ในการพบปะและพูดคุย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนามีพระประสงค์ที่จะไม่พูดถึงประเด็นทางการเมือง พระองค์ทรงย้ำหลายครั้งในเรื่องการพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทยในด้านวัฒนธรรม และการศึกษา ในช่วงสัมภาษณ์ของผู้สื่อข่าวของวิทยุแห่งมอสโกพระองค์ทรงกล่าวย้ำว่า พระองค์ทรงเชื่อมั่นในความมุ่งมั่นของประชาชนชาวโซเวียตในเรื่องการเสริมสร้างสันติภาพ ประชาชนชาวโซเวียตมีความรู้สึกเป็นมิตรต่อประชาชนของประเทศอื่นๆ และประชาชนชาวไทย พระองค์ทรงขอบใจสำหรับการต้อนรับอย่างดีและทรงโอกาสที่ทำให้พระองค์ได้ทรงรู้จักชีวิตและการทำงานของคนโซเวียต สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาทรงกล่าวว่า พระองค์จะทรงเล่าให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และรัฐบาลไทยได้รับรู้เกี่ยวกับความประทับใจของพระองค์ในการเยือนสหภาพโซเวียต

เนื่องด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาได้ทรงแสดงความสนใจในประเด็นความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการที่ดูแลระดับอุดมศึกษา และมัธยมศึกษาเฉพาะทางแห่งสหภาพโซเวียต ในประเด็นความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับสมาพันธ์มิตรภาพ และความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมกับต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต รวมทั้งกับคณะกรรมการสตรีโซเวียตนั้น หน่วยงานและองค์กรแห่งโซเวียตต่างๆ เหล่านี้จะเร่งรัดให้มีความสัมพันธ์กับประเทศไทยอย่างมีประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยให้มีการพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการต้อนรับนักศึกษาไทยที่จะมาศึกษามายังสหภาพโซเวียต ประเด็นเกี่ยวกับการส่งคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน และหนังสือตำราแบบเรียนมายังประเทศไทย และประเด็นเกี่ยวกับการขยายการแลกเปลี่ยนการเยือนในด้านสังคมศาสตร์

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยจะติดตามความคืบหน้าของผลของการเสด็จเยือนสหภาพโซเวียตของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาและจะดำเนินการตามข้อเสนอและความต้องการดังกล่าวของพระองค์ ซึ่งการเสด็จเยือนในครั้งนี้จะเป็นโอกาสอันดีสำหรับกระชับความสัมพันธ์กับราชวงศ์ของไทย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ดูแลระดับอุดมศึกษา และ
มัธยมศึกษาเฉพาะทางแห่งสหภาพโซเวียต
(อา. ชาโปชนิโควา)

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา

(เอกสาร)

สมเด็จพระเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นสมาชิกของราชวงศ์ไทย ประสูติ ณ ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๒๓ พระองค์ทรงได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ประเทศอังกฤษ พระองค์ทรงเป็นผู้ก่อตั้งภาควิชาภาษารัสเซียที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (จังหวัดกรุงเทพฯ) พระองค์ทรงสนพระทัยในเรื่องการดำเนินการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษา พระองค์ได้ประกอบกิจกรรมการกุศล ทรงเป็นผู้สนับสนุนองค์กรที่เกี่ยวกับสตรีในประเทศไทย พระองค์ทรงใช้ชีวิตช่วงสำคัญในต่างประเทศ หลักๆ คือประเทศสวิสเซอร์แลนด์ พระสวามีคือ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าวรานนท์ธวัช ซึ่งในตอนอายุ ๑๘ ปี ได้รับราชการเป็นทหารอากาศของสหราชอาณาจักร ในปัจจุบันพระสวามีทรงเป็นเจ้าของร่วมบริษัทสายการบินเชิงพาณิชย์ชื่อว่า “แอร์สยาม”

การเยือนสหภาพโซเวียตของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาเป็นไปตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแห่งประเทศไทย และเป็นการเยือนสหภาพโซเวียตเป็นครั้งแรกของตัวแทนจากราชวงศ์ไทย ซึ่งการเยือนในครั้งนี้ นับว่าสำคัญมากตามความคิดเห็นของชนชั้นปกครองของไทย

ในระหว่างการเยือนสหภาพโซเวียต สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาทรงต้องการศึกษาระเบียบวิธีการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษาโซเวียต พระองค์ทรงต้องการพูดคุยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสาขาภาษารัสเซียในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และยังทรงเยี่ยมชมอนุสรณ์ทางสถาปัตยกรรมและทางประวัติศาสตร์ของเมืองมอสโก เมืองเลนินกราด และเมืองเคียฟ โดยมีพระธิดาและพระชามาดาร่วมติดตามไปด้วย

พระธิดา - คุณทัศนาวลัย ศรสงคราม เกิดที่กรุงเทพฯ ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๕

พระชามาดา - นายสินธู ศรสงคราม เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๕ ที่กรุงเทพฯ เป็นราชเลขาของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา และผู้ช่วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

แผนกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงการต่างประเทศ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

รายชื่อผู้ติดตาม

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา

คุณทัศนาวลัย ศรสงคราม - พระธิดาในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา

นายสินธู ศรสงคราม -พระชามาดาของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา

เอกสารหมายเลข ๖

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพ
สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย
จากบันทึกประจำวันของ
นาย แบ. อีลีโชฟ

บันทึกการสนทนากับพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรานนท์ธวัช

๒๑ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๔

ในระหว่างงานเลี้ยงอาหารกลางวัน ซึ่งจัดโดยเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ เพื่อเป็นเกียรติแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์และได้มีโอกาสสนทนากับพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรานนท์ธวัช พระสวามีซึ่งเป็นหนึ่งในเจ้าของบริษัทการบินของไทย คือ “แอร์สยาม” และดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการบินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พระองค์เจ้าวรานนท์ธวัชได้ตรัสขอบคุณ ในระหว่างการดื่มอวยพรตอบในช่วงท้ายของอาหารกลางวัน สำหรับการต้อนรับอย่างอบอุ่น ที่จัดถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่สหภาพโซเวียต พระองค์ทรงแสดงความเสียดายอย่างสุดซึ้งที่ไม่สามารถเสด็จติดตามพระชายาในการเดินทางไปเยือนมอสโก เนื่องจากมีงานราชการที่ไม่สามารถละทิ้งไปได้จำนวนมาก แต่หวังว่าจะได้เสด็จเยือนสหภาพโซเวียตในอนาคตอันใกล้นี้

พระองค์ได้ตรัสถึงการทรงงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่ง พระองค์กำลังทรงศึกษาเรื่องการใช้เครื่องบินในงานการเกษตรและป่าไม้ พระองค์เจ้าวรานนท์ธวัชได้ตรัสขอรับหนังสือ เกี่ยวกับด้านนี้ (เป็นภาษาอังกฤษ) จากสถานเอกอัครราชทูตฯ พระองค์ทรงเน้นย้ำว่า สหภาพโซเวียตมีประสบการณ์การใช้เครื่องบินในเขตพื้นที่เกษตรกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งพระองค์มีพระประสงค์จะทดลองใช้ในเขตการเกษตรกรรมของประเทศไทย

ข้าพเจ้าได้สัญญากับพระองค์เจ้าวรานนท์ธวัชว่า จะตรวจสอบว่า มีหนังสือดังกล่าวที่เป็นภาษาต่างประเทศ

เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตในประเทศไทย
นาย แบ. อีลีโชฟ

เอกสารหมายเลข ๗

สถานทูตสหภาพโซเวียตประจำประเทศไทย ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๗
หมายเลข ๒๕๙

จากบันทึกประจำวันของ
นาย แบ. อี. อีลีโชฟ

บันทึกการสนทนา
กับสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา
พระเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ไทย

๒๑ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๔

เอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ได้จัดเลี้ยงอาหารกลางวันถวายเพื่อเป็นเกียรติแด่สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา จากนั้นในตอนท้ายหลังจากกำหนดการที่เป็นทางการ สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาได้ฝากถ้อยความประสงค์โดยผ่านภริยาของเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ โดยมีเนื้อหาคือพระองค์ทรงปรารถนาจะสนทนากับเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียต

ในการพบสนทนา สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาได้แสดงความขอบคุณอย่างสุดซึ้งสำหรับการต้อนรับแสนอบอุ่น และความเอาใจใส่ ตลอดช่วงเวลาที่พระองค์อยู่ที่สหภาพโซเวียต พระองค์ย้ำว่า พระองค์รู้สึกประทับใจทุกสิ่งที่ฝ่ายโซเวียตได้นำเสนอทั้งที่เมืองมอสโก เมืองเลนินกราด และเมืองเคียฟ ความสำเร็จของประชาชนชาวโซเวียตในด้านวัฒนธรรมและวิชาการทำให้พระองค์ประทับใจ พระองค์ตรัสว่า “ความสำเร็จของพวกคุณ ก็คือสมบัติของโลก และในความสัมพันธ์นี้การแลกเปลี่ยนในด้านวิชาการและวัฒนธรรมจะก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับประเทศของข้าพเจ้า” พระองค์ตรัสว่า มีอุปสรรคมากมายอันเกิดจากบุคคลที่ต่อต้านความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับโซเวียต อย่างไรก็ตามพระองค์ตั้งใจมากที่จะจัดให้มีการเรียนการสอนภาษารัสเซียที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาทรงย้ำว่า สิ่งเหล่านี้จะช่วยยกระดับความเข้าใจอันดีระหว่างสองประเทศและประชาชนของพวกเรา

ฝ่ายโซเวียตได้กล่าวว่า การเยือนสหภาพโซเวียตในปีนี้ของสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาเป็นเหตุการณ์ครั้งยิ่งใหญ่ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศของพวกเรา สหภาพ

โซเวียตมีจุดมุ่งหมายอย่างจริงใจเพื่อให้ความสัมพันธ์ไทย-โซเวียตดำเนินไปตามปกติและจะพัฒนาความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศให้ดีขึ้น สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาทรงเห็นด้วยกับคำพูดนี้ และตรัสว่า ความปรารถนาดีของประชาชนโซเวียตที่มีต่อตัวแทนประเทศไทยนั้นปรากฏชัดเจนตลอดช่วงที่มีการเยือนสหภาพโซเวียตของสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา

เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตประจำประเทศไทย แบ. อีลีโชฟ

เอกสารหมายเลข ๘

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิคมโซเวียต ประจำประเทศไทย

๙ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๔
เอกสารหมายเลข ๓๔๙

จากบันทึกประจำวันของ
นาย แบ. อี. อีลีโชฟ

บันทึกการสนทนา
กับ
นายสมภพ ภิรมย์ อธิบดีกรมศิลปากร

๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๔

ข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมชมกรมศิลปากรและได้สนทนากับนายสมภพฯ ในระหว่างการสนทนาข้าพเจ้าได้เน้นถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม อันจะเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นความสัมพันธ์ระหว่างทั้ง ๒ ประเทศ ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงการเสด็จเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เมื่อไม่นานนี้ ในฐานะตัวอย่างของการพัฒนาการปฏิสัมพันธ์โซเวียต-ไทย ข้าพเจ้าแสดงความหวังต่อความร่วมมืออันดีของกรมศิลปากรในการกระชับการปฏิสัมพันธ์ฉันมิตร โดยเน้นว่าความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ดีของผู้คนเสมอมา

นายสมภพฯ แสดงความเห็นพ้องกับความจำเป็นของความร่วมมืออย่างแน่นแฟ้นโดยกล่าวว่าตัวเขาได้ไปเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและมีโอกาสได้ศึกษาความสำเร็จด้านวัฒนธรรมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ทำให้ได้เข้าใจอย่างยิ่งถึงประโยชน์ที่จะนำเสนอให้ชาวไทยได้รู้จักกับวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของชาวโซเวียต

จากนั้นนายสมภพฯ ได้ตอบคำถามต่างๆ ดังนี้

๑. เกี่ยวกับการเปิดการแสดงของคณะละครสัตว์ในเดือนพฤศจิกายน ศกนี้นั้น นายสมภพฯ

ตอบว่าขึ้นอยู่กับว่ารัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณที่ใช้จัดงานให้หรือไม่ ซึ่งนายสมภพจะนำวาระเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. เกี่ยวกับการนำคณะนาฏศิลป์ไทยไปแสดงที่สหภาพโซเวียต นายสมภพฯ ตอบว่า การเดินทางไปแสดงของคณะนาฏศิลป์จะเป็นไปได้ หากฝ่ายโซเวียตเป็นผู้สนับสนุนหลักด้านค่าใช้จ่าย หรือสนับสนุนค่าเดินทาง กรุงเทพฯ – มอสโก – กรุงเทพฯ รวมถึงค่าที่พักและอาหารในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

๓. เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนนิทรรศการศิลปะ นายสมภพฯ ขอผลัดการตอบคำถามนี้ เนื่องจากความจำเป็นในการคัดเลือกวัตถุจัดแสดงสำหรับส่งไปจัดแสดงที่กรุงมอสโก รวมถึงขณะนี้กรมศิลปากรไม่มีห้องจัดแสดงที่เหมาะสำหรับจัดวางวัตถุจัดแสดงของโซเวียต นายสมภพฯให้คำมั่นว่าจะกลับมาพิจารณาเรื่องนี้อีกครั้งในอีก ๑-๒ เดือน

๔. นายสมภพฯ แสดงความพร้อมในการต้อนรับคณะผู้แทนของบุคลากรด้านวัฒนธรรมของโซเวียต เพื่อการทำความรู้จักกับสิ่งล้ำค่าทางวัฒนธรรมและสถาบันด้านวัฒนธรรมของประเทศไทย นายสมภพฯ ให้คำมั่นว่าจะมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ของกรมศิลปากรจัดทำรายละเอียดด้านการต้อนรับคณะผู้แทนต่อไป

เจ้าหน้าที่ของกรมศิลปากร และนาย แอม. โรมานอฟ เลขานุการโทของสถานเอกอัครราชทูตเข้าร่วมในการสนทนา

เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ประจำประเทศไทย

/แบ. อีลีเชฟ/

เอกสารหมายเลข ๙

คณะกรรมการสตรีโซเวียต

มอสโก หมายเลข ๒๓ ถนนปุชกินา

โทรศัพท์: ๒๒๙-๓๒-๒๓, ๒๒๙-๔๐-๖๒

๑๒ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๔

หนังสือออกเลขที่ ๑๕๖๘

อธิบดีกรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

กระทรวงการต่างประเทศ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ท่าน แอส. แอส. เนมชินา

ท่านเซอร์เกย์ เซอร์เกเยวิช

ตามที่ได้ตกลงกันไว้ ขอส่งรายงานการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตคณะผู้แทนสตรีแห่งประเทศไทย มา ณ ที่นี้

เอกสารแนบ: เกี่ยวกับเรื่องข้างต้นจำนวน ๘ หน้า

เลขานุการ

คณะกรรมการสตรีโซเวียต /แอล. บาลาโคฟสกายา/

รายงาน

การเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของคณะผู้แทนสตรีแห่งประเทศไทย

ระหว่างวันที่ ๒๖ กันยายน – ๖ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๔

คณะผู้แทนสตรีแห่งประเทศไทยได้เดินทางเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกตามคำเชิญของคณะกรรมการสตรีโซเวียต ระหว่างวันที่ ๒๖ กันยายน – ๖ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๔ โดยองค์ประกอบคณะผู้แทนมี ดังนี้

- ชายาของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุขุมาภินันท์ (ในประเทศไทยรู้จักกันในนามของหม่อมดุษฎี บริพัตร) ประกอบอาชีพครู และเป็นคณะกรรมการสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย รวมทั้งดำรงตำแหน่งประธานมูลนิธิ “สมประสงค์” ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟูงานฝีมือของชาติ

- คุณพยูง อิศรางกูร นายกสมาคมไหมไทย ซึ่งกำกับดูแลโรงงานทอผ้าไหมขนาดใหญ่ของไทย

- คุณแคเธอรีน ลิลลี แฮมมอนด์ นักธุรกิจและสมาชิกชมรมสตรีสากลแห่งประเทศไทย

- คุณถนอมจิตต์ หุตะสิงห กรรมการสมาคมสหพันธ์โรงเรียนราษฎร์ กรรมการมูลนิธิช่วยคนแห่งประเทศไทย นายกสมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์แห่งประเทศไทย และเป็นน้องสาวของรองนายกรัฐมนตรี

- คุณฉวีวรรณ จึงเจริญ ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ “สมประสงค์”

- คุณวัฒนา ประทุมสินธ์ อาจารย์คหกรรม และเป็นภรรยาของคณบดีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แนวคิดการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเกิดขึ้นจากหม่อมดุษฎี บริพัตร ผู้ซึ่งเป็นสตรีที่มีการศึกษาสูงและมีวิสัยทัศน์กว้างไกล หม่อมดุษฎีฯ มองเห็นความสำคัญของการสร้างความร่วมมืออย่างฉันมิตรระหว่างประเทศไทยกับสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต โดยเห็นว่า

เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าและสอดคล้องกับสถานการณ์โลก ซึ่งเป็นไปตามหลักการของการไม่แทรกแซงและเชื่อมั่นซึ่งกันและกัน

หม่อมดุษฎีฯ ได้ย้ำในหลายโอกาสเกี่ยวกับอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาในประเทศไทย รวมถึงอิทธิพลของประเทศจีนซึ่งที่ผ่านมาได้แสดงความสนใจในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีสมาคมสตรีที่ประกอบด้วยกลุ่มสตรีจากหลายภาคส่วน (กิจการหลักที่ผ่านมาเป็นไปในลักษณะของมูลนิธิ ซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับกิจการการต่างประเทศ) หม่อมดุษฎีฯ จึงได้คัดเลือกองค์ประกอบคณะผู้แทนสตรี โดยคัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีอิทธิพลในประเทศที่คาดว่าจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศได้

ในการหารือครั้งแรกที่คณะกรรมการสตรีโซเวียต สมาชิกของคณะผู้แทนได้แจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตครั้งนี้ว่า ไม่ได้มาเพียงเพื่อทำความรู้จักวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวโซเวียต และสร้างประสบการณ์ในสาขาการศึกษา การเตรียมการสู่การทำงาน และเรียนรู้หลักการของคณะกรรมาธิการสตรีโซเวียต แต่ยังเป็นโอกาสที่จะได้สร้างความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและการค้าระหว่างสองประเทศ ในการนี้ คณะผู้แทนจึงขอให้มีการพบหารือกับผู้แทนของกระทรวงวัฒนธรรม สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และผู้แทนของหอการค้า

กำหนดการเยือนของคณะผู้แทนฯ ได้จัดทำตามคำร้องขอและความประสงค์ของคณะผู้แทน

การเยือนในครั้งนี้ นอกเหนือจากกรุงมอสโกแล้ว คณะผู้แทนยังได้เดินทางไปยังเมืองเลนินกราดและสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตลัตเวีย โดยได้เข้าเยี่ยมชมกิจการทางอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษาทางการแพทย์และสถาบันการศึกษาสำหรับเด็ก สถานที่ที่ใช้ประกอบพิธีแต่งงาน บ้านพักคนชรา ระบบการประมงของรัฐ และสถานพักฟื้น นอกจากนี้ คณะผู้แทนยังได้เยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและการปลูกสร้างที่อยู่อาศัยแบบใหม่ในกรุงมอสโก เมืองเลนินกราด และเมืองริกา ซึ่งได้แก่ ศูนย์นิทรรศการแห่งความสำเร็จของเศรษฐกิจแห่งชาติ (แว แด แอน คา) ในกรุงมอสโก และนิทรรศการในรูปแบบเดียวกันที่เมืองริกา โบสถ์ในเครมลิน สุสานทหารนิรนามปิสคาโรฟสคาเยที่เมืองเลนินกราด และสุสานทหารนิรนามซาลาสปินสกี ที่เมืองริกา นอกเหนือจากนี้ คณะผู้แทนยังได้ชมการแสดงบัลเลต์และละครสัตว์ รวมถึงการได้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ศิลปะแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์เฮอร์มิเทจ และพิพิธภัณฑ์ปีเตอร์ฮอฟ

ระหว่างการเยือนเมืองริกา สมาชิกของคณะผู้แทนต่างแสดงความประทับใจเมื่อได้เห็นวิถีการพักผ่อนของชาวโซเวียต และกระบวนการเตรียมการในการประกอบอาชีพของเยาวชนในประเทศ

ในแต่ละสถานที่ที่คณะผู้แทนได้เดินทางไป คณะผู้แทนได้มีโอกาสพบหารือกับนักเคลื่อนไหวสตรี และผู้แทนทางการจากภาครัฐจำนวนมาก กล่าวคือ ที่กรุงมอสโก คณะผู้แทนได้รับการรับรองจากท่าน เย. อา. ฟูรเซวา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ท่าน แอฟ. เย. ชตือคาโล. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ท่าน แป. อา. วาโรนินา รองประธานคณะกรรมการบริหารสหภาพแรงงานแห่งกรุงมอสโก ที่เมืองริกา คณะผู้แทนได้พบกับท่าน แอม. ยา. เบรนทส์เซน รองประธานคณะกรรมการบริหารสหภาพแรงงานแห่งเมืองริกา และท่าน แอส. เอ. ยูซโตวิช รองประธานคณะกรรมการฝ่ายการศึกษาวิชาชีพทางเทคนิคแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตลัตเวียและที่เมืองเลนินกราด คณะผู้แทนได้พบกับนักเคลื่อนไหวสตรีของเมือง

ระหว่างการหารือทั้งหลายข้างต้น คณะผู้แทนได้แสดงความสนใจกิจการของสภาในระดับเมืองและระดับภูมิภาค ระบบการศึกษาในระดับปฐมวัยและในโรงเรียน การจัดสรรทุนการศึกษาตามสภาพความจำเป็นทางสังคมของประชากร การมีส่วนร่วมของสตรีโซเวียตทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ

คณะผู้แทนได้ทำความรู้จักกับการใช้ชีวิตของชาวโซเวียต ทั้งในตอนทำงานและยามพักผ่อน ผ่านการเยี่ยมชมสถานที่ใช้ประกอบพิธีแต่งงาน บ้านพักคนชรา ในเมืองเลนินกราด การเข้าร่วมงานเลี้ยงพักผ่อนซึ่งสถาบันวิชาชีพทางเทคนิค หมายเลขที่ ๑๖ ได้จัดขึ้น และการได้เป็นแขกของครอบครัวชาวประมง

เนื่องด้วยสมาชิกส่วนใหญ่ของคณะผู้แทน ประกอบอาชีพการสอน ดังนั้น ความสนใจหลักจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสอน การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ การสันทนาการและการคุ้มครองสุขภาพของเด็กและเยาวชน

คณะผู้แทนได้เยี่ยมชมโรงเรียนอนุบาล สถาบันการศึกษาวิชาชีพทางเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้าหมายเลข ๑๖ และสถาบันการศึกษาทางเทคนิคการเกษตร ที่สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตลัตเวียและได้เยี่ยมชมสถานที่พักฟื้นเด็ก “โซลนึชกา” โรงเรียนประถมศึกษา และโดม ปิอาเนียรอฟ ในเมืองเลนินกราด โดยระหว่างการเยี่ยมชมในทุกสถานที่ คณะผู้แทนมีโอกาสได้พูดคุยกับเด็ก ครู และนักการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษาด้วย

คณะผู้แทนสนใจในรายละเอียดของแผนงานและวิธีการสอนของโรงเรียนโซเวียต ระบบการฝึกหัดครูในโรงเรียน และนักการศึกษาของสถาบันการศึกษาในระดับปฐมวัย

เมื่อพูดถึงความประทับใจ คณะผู้แทนได้พูดถึงความสมดุลของระบบการศึกษาในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ความเอาใจใส่ในเด็กและเยาวชนทั้งจากรัฐบาลโซเวียตและจากประชาชน

การเยี่ยมชมสถานที่พักฟื้นสำหรับเด็ก “โซลนึชโก” คุณพยูง อิศรางกูร ได้กล่าวว่า “พูดตามตรง ข้าพเจ้าอยากจะเป็นเด็กสาวชาวโซเวียต ข้าพเจ้าคิดว่า ที่นี่ดำเนินการทุกอย่างได้อย่างดี เด็ก ๆ ที่นี่อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ได้รับความเอาใจใส่ ข้าพเจ้าสามารถพูดได้ว่า พวกเขาได้รับความรักและเอาใจใส่” ส่วนหม่อมดุษฎีฯ กล่าวว่า “ข้าพเจ้าประทับใจในความรักอันมาจากความตั้งใจอันจะเป็นสภาวะแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของเด็ก ๆ ที่นี่ ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าและกังวล เมื่อคิดว่า เมื่อใดที่พวกเราจะมีสิ่งเหล่านี้ และเมื่อใดที่เราจะคิดถึงสิ่งเหล่านี้” ตามคำบอกเล่าของหม่อมดุษฎีฯ นั้น ที่ประเทศไทย รัฐบาลยังไม่ให้ความสนใจอย่างเพียงพอต่อระบบการศึกษาปฐมวัย กิจกรรมสันทนาการของเด็ก และการเตรียมความพร้อมทางวิชาชีพของเยาวชน

ตามความประสงค์ของคณะผู้แทน คณะกรรมการฯ จึงจัดให้มีการพบหารือกับท่าน เย. อา. ฟูรเซวา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และท่าน ยู. คา. ปริคาดอฟ รองประธานสภาหอการค้า

ระหว่างการหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม หม่อมดุษฎี บริพัตร ได้แจ้งความประสงค์ในตอนหนึ่งเกี่ยวกับการจัดการแสดงบัลเลต์ของคณะบัลโชยในประเทศไทยว่า หากโซเวียตมีเหตุผลทางเทคนิคที่จะไม่สามารถจัดการแสดงแบบเต็มคณะได้ ก็ยินดีอย่างยิ่งที่จะขอรับการการแสดงคอนเสิร์ตและบัลเลต์บางตอนมาจัดแสดง

ความประสงค์ที่สองคือ เสนอให้กระทรวงวัฒนธรรมจัดการแลกเปลี่ยนการจัดนิทรรศการผลงานศิลปะ เช่น งานฝีมือ งานหัตถกรรม โดยในความคิดของหม่อมดุษฎีฯ การจัดนิทรรศการฯ มิใช่เป็นเพียงการสร้างความสนใจให้กับชาวไทย แต่ยังจะช่วยสนับสนุนการเริ่มต้นการทำการค้าระหว่างโซเวียตกับไทยด้วย โดยผลของการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น นายฟูรทเซวา ได้ตอบตกลงที่จะส่งคณะนักแสดงบัลเลต์ไปแสดงที่ประเทศไทยและการจัดการแลกเปลี่ยนการจัดนิทรรศการผลงานศิลปะ

เกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาทางการค้า ได้มีการหารือกันระหว่างคณะผู้แทนกับท่าน ยู. คา. ปริคาดอฟ รองประธานคณะกรรมการบริหารหอการค้า ระหว่างการหารือ คุณลิลลี่ แฮมมอนด์ สมาชิกของคณะผู้แทนไทย ได้แสดงความพร้อมในการทำการค้ากับสหภาพโซเวียต โดยประสงค์จะส่งออกสินค้าพื้นเมือง (เครื่องเงิน เครื่องประดับจากอัญมณี และดอกไม้สด) มายังสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และสนใจที่นำเข้า อำพัน นาฬิกา น้ำหอม และคริสตัล

นายปริคาดอฟฯ ได้อธิบายให้คณะผู้แทนทราบว่า หอการค้าเป็นองค์กรของรัฐที่ไม่มีอำนาจในการทำการค้า แต่รับที่จะนำข้อเสนอดังกล่าวไปแจ้งให้องค์กรการค้าของโซเวียตทราบต่อไป

ในช่วงสุดท้ายของการเยือน คณะผู้แทนสตรีไทยได้รับการรับรองที่สำนักงานคณะกรรมการสตรีโซเวียตโดยท่าน แว. แว. นิโคลาเยวา-เทริชโคว่า ประธานสภาคณะกรรมการสตรีโซเวียต เพื่อหารือสรุปผลการเยือน โดยระหว่างการหารือคณะผู้แทนได้แบ่งปันความประทับใจเกี่ยวกับการเดินทางเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือในอนาคตระหว่างคณะกรรมการสตรีโซเวียตและองค์กรสตรีของไทย หม่อมดุษฎี บริพัตร และสมาชิกคณะผู้แทนคนอื่น ๆ ได้แสดงความพร้อมที่จะร่วมมือกับคณะกรรมการสตรีโซเวียตต่อไป โดยคณะผู้แทนได้แจ้งความสนใจที่จะเข้าร่วมการประชุมซึ่งจะจัดขึ้นโดยคณะกรรมการสตรีโซเวียต ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๕ สำหรับสตรีประเทศเอเชีย และสนใจที่จะร่วมทำงานกับการประชุมใหญ่นานาชาติที่จะจัดขึ้นเนื่องในโอกาสปีแห่งสตรีสากล (เบอร์ลิน ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๕)

ทั้งระหว่างการหารือข้างต้น และการหารืออย่างฉันมิตรระหว่างหัวหน้าคณะผู้แทนกับผู้แทนคณะกรรมการสตรีโซเวียตฯ ในโอกาสต่าง ๆ หม่อมดุษฎี บริพัตร ได้ย้ำหลายครั้งว่า คณะสตรีไทยยินดีที่จะต้อนรับคณะผู้แทนของกรรมการสตรีโซเวียตที่ประเทศไทย โดยมีองค์ประกอบคณะไม่เกิน ๕ คน และจะส่งหนังสือเชิญเยือนมายังคณะกรรมการสตรีโซเวียตต่อไป

คณะผู้แทนฯ ได้กล่าวเชิญท่าน แว. แว.นิโคลาเยวา – เทริชโคว่า เดินทางเยือนไทยอย่างฉันมิตร ในปี ค.ศ. ๑๙๗๖

ในทุกกำหนดการทางการ ทั้งการพบหารือนักเคลื่อนไหวสตรีโซเวียต การให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวของหน่วยงานด้านสิ่งพิมพ์ “โนวัสที” และทางวิทยุ นั้น คณะผู้แทนไทยได้กล่าวขอบคุณสำหรับการต้อนรับอย่างดีที่เมืองต่าง ๆ และสำหรับความเอาใจใส่ของคณะกรรมการสตรีโซเวียตซึ่งเป็นไปด้วยความมีน้ำใจ ความจริงใจ และความรักอย่างฉันมิตรของชาวโซเวียต

ระหว่างการหารือสรุปที่สำนักงานคณะกรรมการสตรีฯ หม่อมดุษฎีฯ กล่าวว่า “พวกเราขอชื่นชมในความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรมของประเทศท่าน เหนือสิ่งอื่นใด พวกเราขอชื่นชมในความสำเร็จของเพื่อนสตรีชาวโซเวียต แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของเราทั้งสองจะเป็นไปอย่างไม่ราบรื่นนัก แต่ข้าพเจ้าเชื่ออย่างหนักแน่น ในโอกาสของความร่วมมือระหว่างโซเวียตกับไทย พวกเราประสงค์ที่จะมีความร่วมมือกับประเทศของท่านในหลากหลายด้าน ทั้งในด้านการค้า และด้านศิลปะ (คือการแลกเปลี่ยนนิทรรศการ โดยการส่งคณะนักแสดงบัลเลต์และนักดนตรีมาที่ประเทศไทย) รวมทั้ง

ด้านการศึกษาและการอบรมในระดับปฐมวัย”

คณะผู้แทนฯ ได้แจ้งต่อไปว่า ก่อนที่สมาชิกคณะผู้แทนทั้งหมดจะเดินทางมายังสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต คณะผู้แทนมีความเข้าใจที่ถูกบิดเบือนไปอย่างมากเกี่ยวกับประเทศของเรา ซึ่งได้รับมาจากโฆษนาชวนเชื่อของกลุ่มที่ต่อต้านโซเวียต แม้กระทั่งหม่อมดุษฎี บริพัตร ซึ่งเคยเดินทางเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตก่อนหน้านี้ (มีนาคม ค.ศ. ๑๙๖๗) ก็ยังกล่าวย้ำอยู่หลายครั้งว่า การเดินทางเยือนสหภาพโซเวียตครั้งที่ ๒ นี้ ได้เปิดโลกทัศน์ของเธอเป็นอย่างมาก

คณะผู้แทนได้ถามคำถามเกี่ยวกับศาสนาอยู่หลายคำถาม เนื่องจากคณะผู้แทนฯ มีความเชื่อมั่นว่า ศาสนาเป็นเรื่องต้องห้ามในประเทศของเรา จนกระทั่งเมื่อได้เดินทางไปยัง โบสถ์นิโคลสกี เมืองเลนินกราด คณะผู้แทนได้ถามว่า “สิ่งที่เกิดขึ้นตอนนี้ เมื่อก่อนไม่เคยเกิดขึ้นใช่หรือไม่”

ระหว่างการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์เลนินกราด คุณวัฒนา ประทุมสินธุ์กล่าวว่า “ในประเทศไทยมีโฆษนาชวนเชื่อว่า สหภาพโซเวียตมีความก้าวร้าว และประสงค์จะก่อสงครามโลกครั้งใหม่”

คณะผู้แทนฯ แจ้งว่า เมื่อเดินทางกลับถึงไทย จะเล่าความประทับใจ ความจริงเกี่ยวกับชีวิตของชาวโซเวียต และนโยบายต่างประเทศที่รักสงบของรัฐบาลโซเวียต

บทสรุป

- การเยือนสหภาพโซเวียตของคณะผู้แทนสตรีแห่งประเทศไทยนั้นมีนัยยะทางการเมือง

- คณะผู้แทนมีทั้งหมด ๖ คน ซึ่งถือเป็นการเยือนของคณะผู้แทนสตรีไทยอย่างเป็นทางการครั้งแรกตามคำเชิญของคณะกรรมการสตรีโซเวียต ซึ่งได้เริ่มมีการติดต่อกันระหว่างคณะกรรมการฯ กับองค์กรสตรีไทย

- คณะผู้แทนประกอบด้วยบุคคลที่มีอิทธิพล มีความใกล้ชิดกับรัฐบาล ซึ่งความสำคัญของคณะผู้แทนฯ ดังกล่าวสามารถเห็นได้จากความเอาใจใส่ต่อคณะผู้แทนฯ ของเอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

- สมาชิกของคณะผู้แทนฯ ทุกคนมีกลุ่มผู้ฟังของตนเองจำนวนมากในประเทศไทย และมีโอกาสในการบรรยายผ่านวิทยุและโทรทัศน์ด้วย

- ความสนใจของคณะผู้แทนฯ นั้นอยู่ในกรอบของการทำความรู้จักกับสถานะของสตรีในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และมีจุดประสงค์ในการส่งเสริมการติดต่อทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ

- คณะผู้แทนฯ ได้แสดงความพร้อมที่จะประสานงานอย่างใกล้ชิดและทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรสตรีไทยและโซเวียต

ข้อเสนอแนะ

โดยที่เป้าหมายคือ การส่งเสริมการประสานงานกับสมาคมสตรีไทยอย่างใกล้ชิด จึงอาจมีการดำเนินการ ดังนี้

- สนับสนุนให้มีประสานงานกับสมาชิกคณะผู้แทน รวมถึงสตรีไทยคนอื่นๆ ซึ่งเคยเดินทางเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและเคยมาที่คณะกรรมการสตรีโซเวียต โดยการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรรมการสตรีโซเวียต และส่งนิตยสาร “สตรีโซเวียต” พร้อมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับสตรีและเด็กโซเวียตเป็นระยะๆ

- แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการสัมมนาของสตรีประเทศเอเชีย และการประชุมนานาชาติเนื่องในโอกาสปีแห่งสตรีสากล (ผ่านคณะกรรมการเตรียมงานสากล)

- ส่งคณะผู้แทนคณะกรรมการสตรีโซเวียตเดินทางไปเยือนไทยในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ ในช่วงเวลาที่ผู้แทนสตรีไทยพร้อมที่จะให้การรับรอง

- พิจารณาความเป็นไปได้เกี่ยวกับการเดินทางเยือนไทยของท่าน แว. แว. นิโคลาเยวา – เทริชโคว่าในปี ค.ศ. ๑๙๗๖

ผู้เชี่ยวชาญประจำคณะกรรมการสตรีโซเวียต
แอ. กาเยียวายา

๓๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๔

เอกสารหมายเลข ๑๐

เลขที่ ๒๑/๒๕๑๘
๗ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๕

แปลจากภาษาอังกฤษ

เรียน ฯพณฯ

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่จะเรียนให้ท่านทราบว่า ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงกรุงมอสโก เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๔ เพื่อเข้ารับตำแหน่ง เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติเช่นกันที่จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน นำเรียน ฯพณฯ ประธานสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเกี่ยวกับโอกาสที่ข้าพเจ้าจะเข้ามอบพระราชสาส์นตราตั้ง พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าได้แนบสำเนา พระราชสาส์นตราตั้ง พระราชสาส์นเรียกตัวเอกอัครราชทูตผู้ที่ดำรงตำแหน่งก่อนหน้านี้กลับ และเนื้อหาคำกล่าวสุนทรพจน์อย่างเป็นทางการที่ข้าพเจ้าจะกล่าวในพิธีมอบ มาด้วย

ข้าพเจ้าขอแสดงความเคารพแก่ ฯพณฯ อย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

อรุณ ภาณุพงศ์
ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
เอกอัครราชทูตไทยประจำ
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอีกสมัย

เรียน ฯพณฯ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
กรุงมอสโก

ผู้แปล ลายมือชื่อ แอม.เบลีย

(ร่าง)

คำกล่าวตอบของนาย.....
ในพิธีมอบพระราชสาส์นตราตั้ง โดย นายอรุณ ภาณุพงศ์
เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย
ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ท่านเอกอัครราชทูตฯ

ได้รับมอบพระราชสาส์นตราตั้งจากท่านแล้ว ขอต้อนรับท่านในฐานะเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

สหภาพโซเวียตยังคงยึดมั่นการดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างสันติภาพตามแนวทางของเลนิน

ตามที่ทราบกันแล้วว่า สหภาพโซเวียตมีความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ บนพื้นฐานของหลักการความเสมอภาพ การเคารพซึ่งกันและกัน การให้เกียรติในอธิปไตยและเอกราชของกันและกัน การไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน และนี่คือหลักการที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตกับประเทศไทย

ท่านเอกอัครราชทูตฯ ทางเราให้ความสำคัญต่อคำแถลงของท่านที่ท่านได้กล่าวว่า รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยมีเจตน์จำนงค์ที่จะเร่งรัดแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างประชาชนและประเทศของเราทั้งสอง มีเหตุผลหลายประการที่ทำให้เชื่อได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตกับประเทศไทยจะยังคงอยู่ต่อไปในความสนใจของประชาชนชาวสหภาพโซเวียตและชาวไทยและจะต้องพัฒนาทุกๆ ด้านให้ประสบความสำเร็จบนพื้นฐานของความเสมอภาคและได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

ทั้งสองฝ่ายมีพื้นที่อยู่อย่างกว้างขวางสำหรับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนระหว่างประเทศ และมีความจำเป็นที่จะบรรลุการลดความความตึงเครียดระหว่างประเทศ และทำให้โลกมีเสถียรภาพรวมทั้งต้องทำให้เกิดบรรทัดฐานร่วมกันในความสัมพันธ์ระหว่างรัฐที่มีระบบสังคมที่แตกต่างกัน

ท่านเอกอัครราชทูต ฯ ท่านสามารถเชื่อมั่นได้เลยว่า ท่านจะได้รับความเข้าใจและการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์และมิตรภาพระหว่างสหภาพโซเวียตและไทยจากคณะอภิมุขสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลโซเวียต

ขอแสดงความขอบคุณต่อท่านเอกอัคคราชทูตฯ ที่ได้ส่งความปราถนาดีไปยังคณะอภิมุขสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต รัฐบาลโซเวียต และประชาชนชาวโซเวียต ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าขอฝากคำอวยพรและความปรารถนาดีน้อมเกล้าถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทย รวมถึง รัฐบาลไทยและประชาชนชาวไทยด้วย

ขออวยพรให้ท่านประสบความสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจที่สูงส่งและเต็มไปด้วยความรับผิดชอบ

เอกสารหมายเลข ๑๑

เลขที่ ๑๘๐

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอแสดงความเคารพมายังกระทรวงการต่างประเทศไทยและด้วยความประสงค์ที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรมาดั้งเดิมและหลากหลายให้ดียิ่งขึ้นระหว่างประเทศของเราทั้งสอง ขอยื่นข้อเสนอที่ได้รับความเห็นชอบแล้วให้มีการจัดตั้งตำแหน่งผู้ช่วยทูตทหารในสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย และในสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ฝ่ายโซเวียตประสงค์จะส่งผู้ช่วยทูตทหารพร้อมผู้ช่วยอีกสองคนไปยังกรุงเทพฯ และพร้อมที่จะยอมรับการส่งในลักษณะเดียวกันโดยฝ่ายไทย

ผู้ช่วยทูตทหารและผู้ช่วยของทั้งสองประเทศจะเป็นส่วนหนึ่งของเจ้าหน้าที่ที่ประจำในแต่ละสถานเอกอัครราชทูตของตนและจะได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ตามที่ผู้แทนทางการทูตจะได้รับ และจะเป็นผู้แทนของทุกภาคของกองทัพตน (ทหารบก ทหารอากาศ และทหารเรือ)

ในกรณีที่ในอนาคตจำเป็นต้องแบ่งหน้าที่ผู้แทนของตนและเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่นั้น หากทั้งสองฝ่ายเห็นชอบ ก็สามารถพิจารณาประเด็นดังกล่าวร่วมกันได้

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศไทยนำข้อเสนอดังกล่าวให้กระทรวงกลาโหมไทยทราบเพื่อความเห็นชอบซึ่งหวังว่าจะเป็นไปในทางที่ดี

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอถือโอกาสนี้แสดงความเคารพนับถืออย่างสูงมายังกระทรวงการต่างประเทศไทย

กรุงเทพฯ วันที่ ๗ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๕

กระทรวงการต่างประเทศไทย
กรุงเทพฯ

เอกสารหมายเลข ๑๒

เลขที่ ๐๖๐๕/๓๐๗๔๘

กระทรวงการต่างประเทศ
วังสราญรมย์
วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

เรียน ฯพณฯ เอกอัครราชทูต

ข้าพเจ้าเขียนมาเพื่อรับทราบหนังสือของท่านที่ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๕ ซึ่งขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศ ให้ความช่วยเหลือในการซื้อที่ดินเพื่อสร้างสถานเอกอัครราชทูตแห่งใหม่ และเสนอเพื่อเป็นการต่างตอบแทนว่า รัฐบาลโซเวียตพร้อมที่จะยินยอมให้สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโกสามารถเช่าอาคารของสถานเอกอัครราชทูตฯ และที่ดินเป็นเวลานาน ๙๙ ปีได้

เรื่องดังกล่าวได้ถูกส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาอย่างเร่งด่วนแล้ว และจะแจ้งผลการตัดสินใจของหน่วยงานเหล่านั้นให้ท่านทราบในโอกาสแรก

ขอแสดงความนับถือ

(แผน วรรณเมธี)
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ฯพณฯ ท่าน
นายบอริส อี. อีลีโชฟ
เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
กรุงเทพฯ

เอกสารหมายเลข ๑๓

บันทึกข้อความ เลขที่ ๘๙
วันที่ ๒๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๖
เลขที่ ๐๔๐๒ / ๑๕๙๐๕ แปลจากภาษาอังกฤษ

อ้างถึงหนังสือสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพโซเวียตฉบับล่าสุด เลขที่ ๑๘๐ ลงวันที่ ๗ เมษายน ค.ศ.๑๙๗๕ เกี่ยวกับการแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำ ณ สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยและสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กระทรวงการต่างประเทศขอแจ้งให้ทางสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพโซเวียตทราบว่า ข้อเสนอดังกล่าวข้างต้นตั้งอยู่บนหลักความเสมอภาคกันและเป็นที่ยอมรับได้สำหรับกระทรวงการต่างประเทศ

ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศมีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุข้อตกลงดังกล่าวกับสถานเอกอัครราชทูต ดังนั้น สำหรับการแต่งตั้งผู้ช่วยทูตทหาร แต่ละฝ่ายต้องได้รับการเห็นชอบจากอีกฝ่ายหนึ่งก่อนและส่งชื่อบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งในการดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่นี้ เพื่อให้ผู้มีอำนาจของแต่ละฝ่ายพิจารณา รวมทั้งส่งประวัติการทำงาน ๓ ชุด พร้อมรูปถ่าย

พระราชวังสราญรมย์
วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๑๙๗๖

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพโซเวียต
กรุงเทพฯ

เอกสารหมายเลข ๑๔

โทรเลข

ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พระมหากษัตริย์ไทย

กรุงเทพฯ

ข้าพระพุทธเจ้าขอแสดงความขอบคุณสำหรับคำแสดงความยินดีและความปรารถนาดีเนื่องในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปีของการปฏิวัติสังคมนิยมอันยิ่งใหญ่ในเดือนตุลาคม

แอล. เบรชเนฟ

มอสโก เครมลิน
๒๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๗

เอกสารหมายเลข ๑๕

โทรเลข

ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย

กรุงเทพฯ

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ขอพระองค์ทรงมีพระพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์และทรงพระเกษมสำราญยิ่งยืนนาน เป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทย และขอให้ปวงชนชาวไทยมีความสุขสวัสดิ์

ข้าพระพุทธเจ้ามีความเชื่อมั่นถึงอนาคตของการพัฒนาความสัมพันธ์โซเวียต-ไทยและความร่วมมือของทั้งสองประเทศในทุกขอบเขตเพื่อผลประโยชน์ขั้นพื้นฐานของประชาชนของเราทั้งสองฝ่าย และเพื่อสันติภาพและความก้าวหน้าต่อไป

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า นาย แอล. เบรชเนฟ

มอสโก เครมลิน
๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๗

เอกสารหมายเลข ๑๖

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียต
กรุงเทพฯ

เนื่องในวาระครบรอบอายุ ๖๐ ปี ของนายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ข้าพเจ้าขอส่งคำอวยพรเป็นบันทึกส่วนตัว ตามถ้อยคำต่อไปนี้

“กราบเรียน ฯพณฯ

ในนามของนาย อา. แอน. โคซือกิน นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ส่งสารถึงท่าน เพื่ออวยพรและส่งความปรารถนาดี เนื่องในโอกาสครบรอบอายุ ๖๐ ปี”

เอกสารหมายเลข ๑๗

เลขรับเอกสารหมายเลข ๒
วันที่ ๑๖ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๙

บทแปลจากภาษาอังกฤษ
สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย
ณ กรุงมอสโก

หมายเลข ๓๔-๒๕๒๒

สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทยขอแสดงความเคารพต่อกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และเป็นเกียรติที่จะขอส่งสารจากพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย แด่นาย อา. แอน. โคซือกิน นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทยขอใช้โอกาสนี้แสดงความเคารพอย่างสูงต่อกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอีกครั้งหนึ่ง

สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย
วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒
ตราประทับของสถานเอกอัครราชทูต

ถึง กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
กรุงมอสโก

แปลโดย: /แอม. โรมานอฟ/

บทแปลจากภาษาอังกฤษ

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ (ค.ศ. ๑๙๗๘)

ท่านนายกรัฐมนตรี

ข้าพเจ้าขอใช้โอกาสนี้อวยพรให้ท่านมีปีใหม่ที่สุขสวัสดิ์

ข้าพเจ้าหวังอย่างจริงใจว่า ปี ค.ศ. ๑๙๗๙ ที่กำลังจะมาถึงนี้ จะเป็นปีที่ความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศ รวมถึงสันติภาพและเสถียรภาพของโลกก้าวหน้ายิ่งๆ ขึ้น

ข้าพเจ้าขอแสดงความเคารพอย่างสูง

(ลายเซ็น)
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย

เรียน ท่าน อา. แอน. คาซือกิน
นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
กรุงมอสโก

แปลโดย: /แอม. โรมานอฟ/

เอกสารหมายเลข ๑๘

วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๙

ถึง เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ประจำประเทศไทย

นาย ยู. อี. คุซเนทซอฟ

ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านแจ้งผู้บริหารของสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า สภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติไทยแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๙-๑๙๘๐ สหภาพโซเวียตสูงสุดขอเสนอให้ผู้แทนรัฐสภาไทยเยือนสหภาพโซเวียตในช่วงครึ่งแรกของเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

ตามที่ในเดือนเมษายน ของปีนี้ จะมีการเลือกตั้งทั่วไปนั้น สหภาพโซเวียตจะส่งหนังสือเชิญอย่างเป็นทางการให้ผู้บริหารชุดใหม่ของรัฐสภา ในโอกาสต่อไป

หัวหน้าแผนกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพ
สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

อี. โรกาชอฟ

เอกสารหมายเลข ๑๙

เลขที่ ๑๐๘

คำกล่าวต้อนรับของ นาย อา. แอน. โคซือกิน นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ในงานเลี้ยงรับรอง ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย

วันที่ ๒๑ มีนาคม ค.ศ.๑๙๗๙

นาย อา. แอน. โคซือกิน กล่าวต้อนรับการมาเยือนของผู้นำรัฐบาลไทย ที่ได้เดินทางมาเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ไทย-โซเวียต และในการพบปะกันครั้งนี้ รัฐบาลทั้งสองประเทศได้กระชับความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น หาแนวทางขยายความร่วมมืออย่างเสมอภาค เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและมีความเชื่อใจกันมากขึ้น เราหวังเป็นอย่างสูงว่า การมาเยือนของพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี จะมีส่วนช่วยในการนี้อย่างเต็มที่

ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศนั้นได้เริ่มก่อตัวขึ้นมาเป็นเวลายาวนาน ๑๐๐ กว่าปีที่แล้ว เรือของกองทัพเรือรัสเซีย “กายดามาค” และ “โนวิค” จอดทอดสมอเรือบริเวณชายฝั่งไทยเป็นครั้งแรก ซึ่งการมาจอดเทียบท่านี้ ไม่ได้แสดงการล่วงล้ำโจมตี ยึดดินแดนของแผ่นดินอื่น หรือเรื่องบังคับให้เกิดข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรม และกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเราทั้งสองไม่เคยขัดแย้งกัน ประเทศรัสเซียให้การสนับสนุนประเทศไทยในการต่อสู้เพื่อเอกราช

ถ้าหากความร่วมมือของเราทั้งสองประเทศยังไม่มากพอ เหตุผลในเรื่องนี้ไม่ได้เกิดจากการขาดความเป็นไปได้หรือความไม่ต้องการให้มีความร่วมมือแต่อย่างใด แต่เหตุผลเหนือสิ่งอื่นใดคือประเทศต่างๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถูกครอบงำภายใต้จักรวรรดินิยมจากภายนอกเป็นเวลายาวนาน

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคใหญ่แห่งนี้ เป็นผลพวงที่เกิดจากการต่อสู้เพื่ออิสรภาพและอธิปไตยของภูมิภาคอินโดจีน ซึ่งไม่เพียงแต่ในภูมิภาคอินโดจีนนี้เท่านั้น แต่ยังสำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมดด้วย ประวัติศาสตร์ของกลุ่มการพัฒนาด้วยสันติภาพได้เริ่มขึ้น เอาชนะผลกระทบที่รุนแรงจากการล่าอาณานิคมมีการสร้างอิสรภาพ รวมทั้งมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม

แต่แล้วความหวังของชาติก็ถูกทำลายไปโดยกองกำลังทหารติดอาวุธของจีนในประเทศเวียดนาม การรุกรานประเทศเวียดนามตอกย้ำความเจ็บปวดอย่างยิ่งในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้และทั่วโลก เพราะเป็นการทำลายความคิดเกี่ยวกับมโนธรรมทางสันติภาพในหมู่มวลมนุษย์บนหลักความเชื่อในความเสมอภาคและอำนาจอธิปไตย ความเคารพต่อสิทธิประชาชนที่มีต่อสันติสุขและเพื่ออนาคตที่ดีกว่า

ในวันนี้เราควรยกความดีให้แก่ประชาชนชาวเวียดนาม แก่กองกำลังทหารกล้า ที่ปิดกั้นการขยายอำนาจของประเทศมหาอำนาจไม่ให้มากขึ้น และแก่การสร้างความเชื่อมั่นของชนชาติอื่นๆ ในชัยชนะที่อย่างไรก็ต้องเกิดขึ้น เป็นเรื่องของสันติภาพ ความยุติธรรมและความเจริญก้าวหน้า เรายกความดีในความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในชาติ ความสามัคคีของพวกเขาในการต่อสู้เพื่อความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่นี้

คนในชาติไม่สามารถทนต่อความรุนแรงและเผด็จการ จากการแทรกแซงกิจการภายในจากภายนอก จากความพยายามดึงประชาชนให้ห่างจากความเจริญงอกงามทางอารยธรรม ความสำเร็จในการต่อสู้เพื่อปลดแอกอิสรภาพของประเทศกัมพูชา อิหร่าน อัฟกานิสถาน เอธิโอเปีย และประเทศอื่นๆ แสดงตัวอย่างให้ประจักษ์ชัดเจนว่า โลกกำลังพัฒนาไปในทิศทางใด ทั้งนี้ นาย แอล. อี. เบรชเนียฟ เลขาธิการคณะกรรมาธิการกลางแห่งพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต และประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต ได้กล่าวว่า “มีเพียงแค่กลุ่มคนที่ต่อต้านความก้าวหน้าที่ไม่ต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงอันนำไปสู่ความเจริญเหล่านี้เกิดขึ้นในประเทศ พวกเขาพร้อมที่จะกล่าวโทษในเรื่องนี้กับใครหรืออะไรก็ได้ ทั้งระบอบการปกครองแบบสังคมนิยม การผ่อนปรนของบรรยากาศการเมืองระหว่างประเทศ แม้กระทั่งความเชื่อทางศาสนา ในความเป็นจริง หากที่จะต้องกล่าวโทษปัจจัยกระทบใดๆ จากภายนอก ก็ต้องกล่าวโทษความเป็นจักรวรรดินิยมและผู้สนับสนุนแนวคิดนี้”

นาย อา. แอน. โคซือกิน กล่าวเสริมอีกว่า สหภาพโซเวียตเตรียมพร้อมขยายความร่วมมือกับประเทศไทยในกิจการหลายๆ ด้านอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับกิจการระหว่างประเทศ พื้นฐานที่ส่งเสริมความร่วมมือดังกล่าวคือแนวคิดที่คล้ายคลึงกันต่อการแก้ไขปัญหาต่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอย่างแรกสุดคือนโยบายลดการสะสมและการแข่งขันกันทางอาวุธ ห้ามไม่ให้มีการทดสอบอาวุธนิวเคลียร์และการใช้กำลังระหว่างประเทศ การเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยระหว่างประเทศ ในการนี้ ทางสหภาพโซเวียตเห็นสมควรยกย่องประเทศไทยว่า มีความก้าวหน้าในเชิงบวกทางด้านความสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งรัฐบาลไทยมีนโยบายสนับสนุนให้เกิดสันติภาพในโลก พัฒนาความร่วมมือและสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้

เราเห็นความเป็นไปได้ที่จะขยายกรอบความร่วมมือกับประเทศไทย เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ในการรวมพลังเพื่อสร้างสันติสุขบนหลักการความเสมอภาคทางอธิปไตย บูรณภาพ

แห่งดินแดนการไม่รุกล้ำอาณาเขตเสรีภาพทางการเมือง และการไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่นๆ เรามีความพร้อมที่จะแสวงหาความร่วมมือในด้านมาตรการอย่างสร้างสรรที่สามารถทำให้เดินหน้าบรรลุเป้าหมายนี้ได้ง่ายขึ้น

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา เวียดนามได้มีบทบาทอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งในส่วนหนึ่งช่วยส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศไทยด้วย

สหภาพโซเวียตเข้าใจประเด็นที่ทางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นฝ่ายเสนอให้มีการสร้างเขตพื้นที่สันติภาพขึ้นมา เราเห็นด้วยกับคำแถลงของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน เกี่ยวกับความต้องการที่จะร่วมมือกันพัฒนาทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมและที่กล่าวว่าสมาคมอาเซียนนี้ไม่มีลักษณะทางการทหาร เราขอให้ประเทศในภูมิภาคนี้ประสบความสำเร็จในการฟื้นฟูกิจการบนลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งประกอบด้วยประเทศไทย เวียดนาม ลาว และกัมพูชา

เป็นเวลาเกือบสามทศวรรษที่ประเทศต่างๆ ในแถบนี้ได้ศึกษาด้านพลังงานมหาศาลบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อประโยชน์ร่วมกัน นับได้ว่าพลังงานบริเวณแม่น้ำสายใหญ่แห่งนี้เป็นกุญแจสำคัญไปสู่การขยายตัวทางอุตสาหกรรมและการพัฒนาทางเกษตรกรรม ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น อย่างไรก็ตาม งานศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาบริเวณแม่น้ำโขงแทบไม่มีความคืบหน้า อุปสรรคสำคัญคือ สงครามการรุกรานและความตึงเครียดของสถานการณ์ การเข้าแทรกแซงของอำนาจจักรวรรดินิยมและมหาอำนาจเข้าครอบงำ นอกจากนี้อุปสรรคขัดขวางที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การขาดงบประมาณเนื่องจากถูกนำไปใช้ในสงครามและการแข่งขันทางอาวุธ ดังนั้นมีแต่เพียงแนวทางพัฒนาสันติภาพและความร่วมมือกันที่เท่าเทียมกันอย่างกว้างขวางที่จะทำให้แม่น้ำสายนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างชีวิตใหม่ในภูมิภาคนี้ทั้งหมด แม่น้ำโขงเป็นตัวอย่างที่ประจักษ์แจ้งให้เห็นว่า ประชาชนได้มีโอกาสอันยิ่งใหญ่ในปัจจุบันและมีอุปสรรคอะไรบ้างที่ต้องกำจัดออกไป เพื่อทำให้โอกาสนั้นเกิดขึ้นจริง

ในตอนท้าย นาย อา.แอน. โคซือกิน เชิญดื่มถวายพระพรแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และดื่มอวยพรให้แก่นายกรัฐมนตรีและคุณหญิงวิรัตน์ ชมะนันทน์ ภริยานายกรัฐมนตรี ร่วมด้วยคณะรัฐมนตรีและข้าราชการฝ่ายไทยคนอื่นๆ ที่มาเยือน เพื่อชีวิตที่สันติสุขและความเจริญรุ่งเรืองของปวงชนชาวไทย และเพื่อมิตรภาพความร่วมมือระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย

ตีพิมพ์ลงหนังสือพิมพ์ปราฟดา ฉบับวันที่ ๒๒ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ขึ้นกล่าวต่อไปนี้ (มีถ้อยคำแถลง)

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอใช้โอกาสนี้แสดงความขอบคุณสำหรับการต้อนรับคณะของเราพร้อมผู้ติดตามอย่างอบอุ่น ตั้งแต่เมื่อเดินทางมาเยือนกรุงมอสโก เมืองหลวงที่สวยงาม ข้าพเจ้าขอขอบคุณสำหรับคำกล่าวต้อนรับของท่าน อันเต็มเปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดีและมิตรภาพ ข้าพเจ้าถือว่าการให้เกียรติแก่ข้าพเจ้า ถือว่าเป็นการแสดงถึงมิตรภาพที่จริงใจ ที่รัฐบาลและประชาชนของสหภาพโซเวียตมีต่อรัฐบาลและประชาชนชาวไทย วัตถุประสงค์หลักอย่างหนึ่งในการมาเยือนสหภาพโซเวียตของข้าพเจ้าในครั้งนี้ สิ่งแรกคงต้องกล่าวว่าเป็นการยินดีตอบรับคำเชิญของรัฐบาลโซเวียต ซึ่งนับเป็นโอกาสอันดีสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการขอคำปรึกษากับท่านและ ผู้นำอื่นๆ ของสหภาพโซเวียตในประเด็นผลประโยชน์ร่วมกัน ตามนโยบายการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับทุกประเทศที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ฉันมิตรกับประเทศไทย

เนื่องจากว่า ครั้งนี้นับเป็นการมาเยือนสหภาพโซเวียตเป็นครั้งแรกในฐานะนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการเยือนครั้งนี้จะนำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและสหภาพโซเวียตและสร้างความเข้มแข็งต่อไป อีกทั้งมีความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างเราทั้งสองประเทศ

ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเราทั้งสองประเทศมีความเป็นมากว่าหนึ่งศตวรรษ แต่ก่อนในอดีตได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างราชอาณาจักรสยาม (ประเทศไทยในปัจจุบัน) และจักรวรรดิรัสเซียอย่างแน่นแฟ้น ในปี ค.ศ.๑๘๙๗ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ของสยามประเทศ เสด็จประพาสประเทศของท่าน ซึ่งเป็นการเยือนในระดับประมุขของรัฐ ต่อมาในปี ค.ศ.๑๘๙๘ รัฐบาลไทยและรัฐบาลรัสเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตและมีการแลกเปลี่ยนผู้แทนทางการทูต ทั้งนี้ พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์ไทยได้ส่ง พระบรมวงศานุวงศ์และนักศึกษาไทยมาศึกษาต่อยังจักรวรรดิรุสเซียอีกด้วย

ผลกระทบจากสงครามโลกทั้งสองครั้ง ทำให้ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเราทั้งสองประเทศต้องหยุดชะงักชั่วคราว จนกระทั่งในปี ค.ศ. ๑๙๔๗ รัฐบาลไทยและรัฐบาลสหภาพโซเวียตได้กลับมาเริ่มความสัมพันธ์ทางการทูตเป็นปกติใหม่อีกครั้ง นับตั้งแต่นั้นมาความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ ได้มีการลงนามสนธิสัญญาทางการค้าร่วมกันระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ ได้มีการลงนามสนธิสัญญาเกี่ยวกับการขนส่งทางอากาศอีกฉบับ สนธิสัญญาทั้งสองฉบับนี้ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศให้แน่นแฟ้นและยังช่วยขยายความสัมพันธ์ในด้านเศรษฐกิจและ

การค้าอีกด้วย ในการนี้ สนธิสัญญานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีและมุ่งให้เกิดการร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างประเทศไทยและสหภาพโซเวียต

ที่ตั้งของประเทศไทยอยู่ใจกลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งภูมิภาคส่วนนี้ของโลกตลอดทศวรรษที่ผ่านมาได้เผชิญวิกฤติการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและรุนแรง และในบางพื้นที่ของภูมิภาคเรา ประชาชนทั้งหลายได้ผ่านความขมขื่นและความทุกข์ทรมานที่โหดร้าย ดังนั้น รัฐบาลของประเทศเราจึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อดำเนินนโยบายการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ พวกเราปรารถนาด้วยความจริงใจต่อความสัมพันธ์ฉันมิตรและการร่วมมือในทางสร้างสรรค์กับทุกประเทศ ไม่ขึ้นอยู่กับว่าประเทศนั้นจะตั้งอยู่ห่างไกลเพียงใด รวมทั้งมีความแตกต่างใดๆ ทางแนวคิดด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ จุดประสงค์ที่ไม่เปลี่ยนแปลงของเรา ก็คือการบรรลุถึงสันติภาพ อิสรภาพและความเป็นกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นหลักประกันความอยู่ดีกินดีของประชาชนชาวไทยรวมทั้งบรรดาประชาชนทั้งหมดของภูมิภาคเราซึ่งก็ตั้งอยู่บนหลักการดังกล่าวนี้

ภายหลังจากที่เข้าสู่การบริหารงานตามภาระหน้าที่ของตนเองในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๗ รัฐบาลของข้าพเจ้าก็มีมติให้ดำเนินนโยบายที่กล่าวมาข้างต้นเป็นลำดับแรก เราได้ออกมาตรการทุกอย่างที่จำเป็น เพื่อทำให้นโยบายดังกล่าวนี้เกิดขึ้นได้จริงโดยสมบูรณ์มากที่สุด เพื่อให้การสนับสนุนหลักประกันทางสันติภาพในภูมิภาคของเรา ในการนี้ รัฐบาลไทยได้สนับสนุนหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติอย่างหนักแน่น เราหวังอย่างยิ่งว่าทุกประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็จะสนับสนุนหลักการดังกล่าวนี้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเคารพในเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน การไม่รุกรานและไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน ความเสมอภาคและการมีผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

รัฐบาลไทยมีความวิตกกังวลอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ที่สลับซับซ้อนในภูมิภาคอินโดจีน อันเป็นผลมาจากการกระทำสงครามที่เกิดกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตใกล้ชิดและติดต่อกับพรมแดนประเทศไทย ข้าพเจ้าใคร่ขอใช้โอกาสนี้แถลงอีกครั้งหนึ่งว่า รัฐบาลและปวงชนชาวไทยจะยึดมั่นในท่าทีที่เป็นกลางของตนเองอย่างเคร่งครัด ไม่เอนเอียงตนเองไปฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในสถานการณ์ขัดแย้งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รัฐบาลไทยปรารถนาที่จะให้ทุกฝ่ายยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การไม่รุกรานและการไม่แทรกแซงกิจการภายในประเทศซึ่งกันและกัน รัฐบาลไทยไม่ปรารถนาให้ขยายความขัดแย้งอันจะก่อให้เกิดภัยคุกคามรุนแรงต่อภูมิภาคโดยรวม รัฐบาลไทยได้แถลงอยู่หลายครั้งว่า รัฐบาลไทยปรารถนาให้ข้อพิพาททั้งหมดไม่ว่าเกิดขึ้นในที่ใดสามารถคลี่คลายได้ด้วยสันติวิธี ฝ่ายรัฐบาลไทยเองจะทำทุกวิถีทางเพื่อสร้างเงื่อนไขที่ช่วยให้เกิดสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการนี้ ประเทศไทยเรามุ่งมาดปรารถนาที่จะร่วมมือกับประเทศอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อที่จะระงับการเพิ่มหรือการขยายความขัดแย้งเหล่านี้

ในฐานะที่เป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ซึ่งประกอบด้วย ๕ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย เราสามารถที่จะกล่าวได้ว่า การร่วมมือกันของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน เป็นแบบอย่างที่ดีของความร่วมมือกันในภูมิภาคอย่างแท้จริง เพื่อส่งเสริมหลักประกันสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาเซียนมุ่งมาดปรารถนาที่จะบรรลุเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและวัฒนธรรมเพื่อยกระดับความกินดีอยู่ดีของประเทศสมาชิก ยกระดับความก้าวหน้าของสันติภาพของภูมิภาคโดยรวม อาเซียนไม่ใช่องค์กรทางทหาร และนับว่าเป็นเรื่องน่ายินดีที่อาเซียนได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติอย่างแพร่หลาย ในฐานะที่เป็นองค์กรที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีกลไกเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ซึ่งประเทศอาเซียนไม่เพียงแต่ร่วมมือของประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนเท่านั้น แต่ยังร่วมมือกับประเทศอื่นหรือกลุ่มประเทศอื่นๆ ที่มีผลประโยชน์ต่อภูมิภาคเราอีกด้วย ข้าพเจ้ายินดีที่จะยืนยันว่าสหภาพโซเวียตมีความสัมพันธ์อย่างจริงใจกับประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด และข้าพเจ้าเห็นชอบกับแถลงการณ์ของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน ที่ว่าวัตถุประสงค์ของอาเซียน คือ การส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทางสังคมที่ดีของประชาชนในภูมิภาคนี้

ประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนตระหนักดีว่า นอกจากความร่วมมือกันทีเกิดขึ้นในสาขาต่างๆ เพื่อให้บรรลุสันติภาพที่มั่นคงยั่งยืนแล้ว ในภูมิภาคนี้จำเป็นต้องมีมาตรการอื่นๆ อีก อาทิเช่น พวกเราคิดว่า วัตถุประสงค์หนึ่งที่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้มากที่สุดและควรใส่ใจคือ การเปลี่ยนให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตสันติภาพ อิสรภาพ มีความเป็นกลาง และไม่รับการแทรกแซงจากภายนอก ด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ ได้มีการประกาศปฏิญญาอาเซียน ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๑ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าใคร่ของแถลงอีกครั้งว่า ทุกประเทศในอาเซียนเชื่อมั่นที่จะทำให้แนวคิดนี้เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันตามความเห็นของพวกเรา เป็นการสนับสนุนไปสู่การสร้างสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคให้สำเร็จ

ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีอย่างยิ่งที่ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีระหว่างประเทศทั้งสองของเราได้รับการพัฒนาในแทบทุกด้าน ในด้านความสัมพันธ์ทางการค้า สหภาพโซเวียตเป็นคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของประเทศไทยในภูมิภาคยุโรปตะวันออก ปริมาณการค้าโดยรวมของเราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในตอนแรกประเทศไทยได้เปรียบดุลทางการค้ากับประเทศของท่าน แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดดุลทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ข้าพเจ้าเชื่อว่าประเทศทั้งสองของเราสามารถพบหนทาง เพื่อเร่งรัดการพัฒนาและขยายในด้านการค้าให้มากขึ้นในปัจจุบัน ทั้งนี้ จำเป็นต้องกล่าวย้ำความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองของเรา ในมิติด้านอื่นๆ อีก เช่น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การกีฬา ข้อมูลข่าวสาร และวรรณกรรม รวมถึงการท่องเที่ยว กำลัง

พัฒนาอย่างเป็นที่น่าพอใจ ได้มีการการแลกเปลี่ยนการเยือนหลายครั้ง ซึ่งเป็นปัจจัยบวกในการกระชับความเข้าใจซึ่งกันและกันอันดีระหว่างประชาชนทั้งสองของเรา

รัฐบาลไทยได้มุ่งพยายามให้ความกินดีอยู่ดีและความเจริญรุ่งเรืองของประชาชนของตนบรรลุระดับที่น่าพึงพอใจ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลไทยได้เรียกร้องให้ประชาชนชาวไทยทุกชนชั้นร่วมแรงร่วมใจเป็นหนึ่งเดียว เพื่อนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ไม่ใช่แต่คนในรุ่นปัจจุบันนี้ แต่ยังเพื่อชนรุ่นหลังในอนาคตต่อไป ปัจจุบันนี้ประชาชนไทยได้ตอบรับคำเรียกร้องดังกล่าวนี้ด้วยการแสดงความสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อความพยายามของรัฐบาล เพื่อเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของชนชั้นชาวนา ซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่สุดของสังคมไทย รัฐบาลไทยได้ประกาศให้ปีนี้เป็นปีชาวนา พวกเราได้จัดสรรงบประมาณจำนวนมาก รวมทั้งจัดหาผู้เชี่ยวชาญและเครื่องมือทางเทคนิคต่างๆ เพื่อให้พันธกิจที่ตั้งไว้สำเร็จ ในเดือนเมษายนนี้จะมีการเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้น เพื่อให้สามารถจัดตั้งรัฐบาลใหม่ในการบริหารประเทศต่อไป ดังนั้นข้าพเจ้าสามารถกล่าวได้ว่า ประชาชนชาวไทยเป็นหนึ่งเดียวเพื่อมุ่งรักษาความเป็นชาติ สถาบันประจำชาติ และความเป็นไทของคนไทยให้คงอยู่สืบไป

ข้าพเจ้าเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่า สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและราชอาณาจักรไทยจะร่วมกันแสวงหาสันติภาพและปรารถนากระชับมิตรภาพและความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งสองของเราบนพื้นฐานความเสมอภาค โดยเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น ข้าพเจ้าหวังว่าการมาเยือนสหภาพโซเวียตในครั้งนี้จะนำมาซึ่งความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง ของความสัมพันธ์ฉันมิตรที่ทั้งสองประเทศมีอยู่และเป็นหลักประกันการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงเป็นแนวทางบรรลุสันติภาพที่มั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้เชิญดื่มอวยพรแด่นาย แอล. อี. เบรชเนฟ ประธานคณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต ให้มีสุขภาพที่แข็งแรง และนาย อา. แอน. โคซือกิน นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียต เพื่อความเจริญรุ่งเรืองและความก้าวหน้าของสหภาพโซเวียตและความกินอยู่ดีของประชาชนชาวโซเวียต เพื่อมิตรภาพและการกระชับสัมพันธ์ไมตรีอันแน่นแฟ้นระหว่างราชอาณาจักรไทยและสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ตีพิมพ์ลงหนังสือพิมพ์ปราฟดา ฉบับวันที่ ๒๒ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

เอกสารหมายเลข ๒๐

รายงานเกี่ยวกับการต้อนรับพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย
โดยนาย แอล. อี. เบรชเนฟ เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต
ประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต

๒๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

ในวันที่ ๒๒ มีนาคม นายแอล. อี. เบรชเนฟ เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต และดำรงตำแหน่งประธานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดสหภาพโซเวียตได้ต้อนรับพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ณ เครมลิน ซึ่งมาเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ

ในช่วงที่มีการพูดคุยที่เป็นด้วยบรรยากาศฉันมิตร ได้มีการพูดคุยกันเกี่ยวกับสภาพการณ์ของความสัมพันธ์ไทย-โซเวียต และแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายได้แสดงความมุ่งมั่นในการขยายและกระชับความร่วมมือไทย-โซเวียตในหลายด้าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะตอบสนองผลประโยชน์แก่ประชนชาวโซเวียตและประชาชนชาวไทย และจะเป็นการสร้างสันติภาพในโลกบนภาคพื้นทวีปเอเชีย

ในการพิจารณาประเด็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศนั้น ทางฝ่ายรัสเซียได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษ และได้มีการหยิบยกเหตุการณ์ล่าสุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นาย แอล. อี. เบรชเนฟ ได้กล่าวว่า สหภาพโซเวียตเข้าใจในความพยายามของคนในภูมิภาคดังกล่าวเพื่อทำให้อำนาจอธิปไตยและความมั่นคงมีความเข้มแข็ง ความมั่นคงที่เข้มแข็งในเอเชียจะต้องเกิดขึ้นบนพื้นฐานของหลักการเหล่านี้ เช่นเดียวกับการไม่ยอมให้มีการใช้กำลังและการคุกคามด้วยกำลังในด้านความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ ความเคารพในเอกราชและอำนาจอธิปไตยอย่างจริงจัง การไม่เข้าไปแทรกแซงในกิจการภายใน และการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านการค้าและด้านอื่นๆ บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันและการเอื้อประโยชน์ระหว่างกันอย่างแท้จริง กระบวนการผ่อนคลายความตึงเครียดอย่างจริงจังและการยกระดับความร่วมมือฉันมิตรระหว่างรัฐในภูมิภาคจะตอบสนองผลประโยชน์พื้นฐานอย่างแท้จริงต่อประชาชนชาวเอเชีย ซึ่งก็เปรียบเสมือนกับผลประโยชน์ต่อประชาชนทั่วโลก สหภาพโซเวียตซึ่งมีนโยบายเรื่องรักสันติภาพนั้นจะเดินหน้าให้ความสนับสนุนที่สร้างสรรค์ในกิจสำคัญนี้

นาย แอล. อี. เบรชเนฟ กล่าวว่า สหภาพโซเวียตมีหลักการที่ว่า ในขณะนี้โอกาสได้ถูกสร้างขึ้นมาสำหรับพัฒนาความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานของมิตรภาพอย่างยั่งยืน ความเชื่อใจกันและกัน และ

การเป็นเพื่อนบ้านที่ดีของประเทศในภูมิภาคอินโดจีน เขาให้การสนับสนุนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามอย่างเต็มที่ ซึ่งเวียดนามก็ต้องการอยู่ร่วมกับประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งก็คือประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นาย เย. แอม. ซาโมเทย์คิน ที่ปรึกษาเลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียตได้เข้าร่วมในการพูดคุยนี้ด้วย

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ ปราฟดา
๒๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

นโยบายระหว่างประเทศของสหภาพโซเวียต ฉบับที่ ๗๔ หน้า ๙๐-๙๑
หนังสือพิมพ์ “ปราฟดา” วันที่ ๒๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

เอกสารหมายเลข ๒๑

แถลงการณ์ร่วมไทย-โซเวียต

๒๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย เดินทางเยือนสหภาพโซเวียต อย่างเป็นทางการ ตามคำเชิญของคณะรัฐบาลสหภาพโซเวียต ตั้งแต่วันที่ ๒๑ – ๒๗ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

นอกเหนือจากกรุงมอสโกแล้ว นายกรัฐมนตรีพร้อมคณะ ได้เดินทางเยือนเมืองเลนินกราด และได้มีโอกาสทำความรู้จักกับวิถีชีวิตของคนโซเวียต รวมทั้งความสำเร็จของสหภาพโซเวียตทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษาและวัฒนธรรม แขกคนสำคัญจากประเทศไทยพร้อมทั้งคณะที่เดินทางมาเยือนจากประเทศไทย ได้รับการต้อนรับอย่างฉันมิตร ซึ่งคณะได้แสดงความขอบคุณอย่างยิ่ง

ในระหว่างการเยือนกรุงมอสโก หัวหน้าคณะรัฐบาลไทยได้เข้าวางพวงมาลาถวายความเคารพหน้าหลุมศพเลนินและสุสานทหารนิรนาม

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาไทย ได้รับการต้อนรับโดย นาย แอล. อี. เบรชเนฟ เลขาธิการคณะกรรมาธิการกลางแห่งพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต และประธานสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต

ได้มีการเจรจาระหว่างกัน โดยมีนาย อา. แอน. โคซือกิน สมาชิกฝ่ายการเมืองของคณะกรรมาธิการกลางแห่งพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียตนาย อา. อา. โกรมือโก นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียตและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พร้อมทั้ง ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักด์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ซึ่งในการนี้ได้มีผู้เข้าร่วมหารือดังนี้

ฝ่ายสหภาพโซเวียต ประกอบด้วยนาย แอน. แอส. ปาโตลีเชฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต นาย แอส. อา. สกาซคอฟ ประธานคณะกรรมการแห่งรัฐเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ จอมพล แอน. แว. โอการ์คอฟ เสนาธิการทหารและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมคนที่ ๑ นาย แอน. แป. ฟีรูบิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต นาย ยู. อี. คุซเนทซอฟ เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตประจำประเทศไทย นาย อี. อา. โรกาเชฟ อธิบดีกรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต

ทางฝ่ายไทย ประกอบด้วยนายสุนทร หงส์ลดารมภ์ รองนายกรัฐมนตรี ดร.อุปดิศร์ ปาจรียางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พลเอก เล็ก แนวมาลี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายปรีดา กรรณสูต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายสมพร บุญยคุปต์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายเกษม จาติกวาณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม นายปรก อัมระนันท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ พลเอก เสริม ณ นคร ผู้บังคับบัญชาการทหารสูงสุด และนายสถิตย์ เสถียรไทย เอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพโซเวียต

ในระหว่างการเจรจา ที่ดำเนินอยู่ในบรรยากาศที่พูดคุยหารืออย่างเปิดเผยและมีความเข้าใจร่วมกัน ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นประเด็นต่างๆ อย่างหลากหลายในกรอบความสัมพันธ์ทวิภาคี รวมทั้งปัญหาระหว่างประเทศที่สำคัญอันแสดงถึงผลประโยชน์ร่วมกัน

ทั้งสองฝ่ายคำนึงถึงจุดประสงค์ของสหภาพโซเวียตและประเทศไทย ที่มุ่งหวังไปสู่ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และให้ความร่วมกันเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติของทั้งสองประเทศ ทั้งสองฝ่ายแสดงจุดยืนที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้แผ่ขยายออกไปเท่าที่สามารถทำได้และได้ตกลงกันจะขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้า วิทยาศาสตร์ และวิชาการระหว่างกันบนมูลฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน

ได้มีการระบุถึงการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประชาชนชาติทั้งสองประเทศในมิติต่างๆ อาทิ เช่น การแลกเปลี่ยนการเยือนกันระหว่างรัฐสภา การแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมและการกีฬา การส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยผลักดันให้ความสัมพันธ์ทุกๆ ด้านของทั้งสองประเทศให้ดีมากขึ้น

ทั้งสองฝ่ายพอใจที่มีจุดยืนที่ใกล้เคียงกันหรือตรงกันของทั้งสหภาพโซเวียตและประเทศไทย ในประเด็นปัญหาระหว่างประเทศทั้งหลายและเน้นย้ำถึงความมุ่งมั่นสานต่อ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัยระหว่างประเทศ การป้องกันภัยคุกคามของสงคราม หรือการใช้กำลังเพื่อให้มีสันติภาพ ความมั่นคงและความปลอดภัย รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของชาติและประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทั้งสองฝ่ายเน้นย้ำความสำคัญและความเร่งด่วนในการแก้ปัญหาควบคุมการแข่งขันทางอาวุธ ยุทโธปกรณ์และมาตรการที่มีประสิทธิภาพต่อการลดอาวุธ ในประเด็นส่วนนี้ ทุกฝ่ายแสดงความสนับสนุนต่อข้อเสนอแนะซึ่งได้รับการยอมรับในที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับการลดอาวุธ และการเตรียมพร้อมให้ความร่วมมือกับประเทศอื่นๆ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของประเทศเหล่านั้นเช่นเดียวกัน ทั้งสองฝ่ายได้เน้นว่า การลงนามข้อตกลงใหม่ระหว่างสหรัฐอเมริกาว่าด้วยเรื่องการจำกัดอาวุธร้ายแรงทางยุทธศาสตร์ สามารถนำไปสู่การลดการแข่งขันกันทางอาวุธ ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีตามมา

ทั้งสองฝ่ายเห็นว่า ควรใช้ความพยายามเพื่อก่อให้เกิดสันติสุขทั่วโลก รวมทั้งในภูมิภาคเอเชีย การพัฒนาความร่วมมือกับทุกประเทศบนหลักการของความเสมอภาคทางอธิปไตย การไม่ใช้กำลังทางทหาร ไม่ล่วงล้ำเขตแดน บูรณภาพแห่งดินแดนและความเป็นอิสระทางการเมือง การไม่แทรกแซงกิจการภายในของชาติอื่นๆ ทั้งสหภาพโซเวียตและไทยมีความเข้าใจเป็นอย่างยิ่งต่อการสร้างความสงบสุขและความมั่นคงในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สหภาพโซเวียตและประเทศไทยจะสนับสนุนการติดต่อสัมพันธ์กันและให้คำปรึกษาหารือกันถึงมาตรการส่งเสริมต่อวัตถุประสงค์ที่กล่าวมานี้

นายกรัฐมนตรีไทยได้แถลงเกี่ยวกับความตั้งใจของรัฐบาลไทยที่จะดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เป็นอิสระ ซึ่งอยู่บนหลักการอยู่อย่างสันติและมุ่งหมายให้เกิดความสัมพันธ์ฉันมิตรกับอารยประเทศไม่ว่าประเทศนั้นจะมีระบอบการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเป็นอย่างไร เพื่อยังประโยชน์แก่สันติภาพและความก้าวหน้ารุ่งเรือง ทางฝ่ายโซเวียตได้รับทราบข้อแถลงนี้ด้วยความยินดีและมีความเห็นว่า ประเทศไทยสามารถสร้างสันติภาพและความมั่นคงให้เกิดขึ้นในภูมิภาคได้

ทางฝ่ายไทยอธิบายให้ทราบถึงกิจกรรมของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ซึ่งมุ่งมั่นพัฒนาความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในภูมิภาค ฝ่ายโซเวียตย้ำว่า สมาชิกอาเซียนมุ่งมั่นพัฒนาความร่วมมือกันด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคไม่มีนโยบายการใช้กำลังทางทหาร สหภาพโซเวียตแสดงความพร้อมร่วมมือกับประเทศสมาชิกให้เกิดสันติภาพและความมั่นคงบนผลประโยชน์ร่วมกันในภูมิภาคเอเชีย ฝ่ายโซเวียตเห็นด้วยกับการสร้างโซนสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทั้งสองประเทศแสดงความกังวลอย่างยิ่งต่อความตึงเครียดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อกิจการแห่งสันติและความปลอดภัยของประชาชนในภูมิภาคนี้ ทั้งสองฝ่ายได้เน้นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องค้นหาการแก้ปัญหาอย่างสันติและยุติธรรม เพื่อที่จะสร้างสันติภาพเสถียรภาพความมั่นคงขึ้นใหม่ในภูมิภาค

ทุกฝ่ายแสดงความตั้งใจ เพื่อให้นำไปสู่การหารือในที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับอนุสัญญาฉบับใหม่ว่าด้วยกฎหมายทะเล ทุกฝ่ายต่างเห็นว่าเรื่องนี้สำคัญ เพื่อให้มีความคืบหน้าในการประชุมสมัยต่อไป

ทั้งสองฝ่ายเห็นว่า จำเป็นต้องปรับโครงสร้างด้านความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศบนพื้นฐานของความเป็นธรรม ซึ่งอาจจะนำไปสู่การริเริ่มเกี่ยวกับการสถาปนาระบบเศรษฐกิจใหม่ระหว่างประเทศตั้งอยู่บนรากฐานแห่งการเคารพต่ออธิปไตยแห่งชาติ หลักการความเสมอภาคและ

ผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งสองฝ่ายต่างหวังว่า การประชุมสหประชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (อังค์ถัด) ครั้งที่ ๕ ที่จะจัดขึ้น ณ กรุงมะนิลา จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

สหภาพโซเวียตและประเทศไทยเห็นพ้องกันที่จะดำเนินการเสริมสร้างประสิทธิภาพของสหประชาติในการผลักดันให้เกิดความสงบสุขโดยทั่วไปและยั่งยืน ความปลอดภัยมั่นคง และการร่วมมือกันระหว่างประเทศ ให้สอดคล้องกับกฎบัตรของสหประชาชาติ

ทุกฝ่ายแสดงความพอใจกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและย้ำถึงประโยชน์ของการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างผู้นำของทั้งสองประเทศ ต่างแสดงความพร้อมในประเด็นเรื่องการพัฒนาความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศต่อไปข้างหน้าและการสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กล่าวเชิญนาย อา. แอน. โคซือกิน นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต มาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ซึ่งทางฝ่ายโซเวียตได้รับคำเชิญด้วยความขอบคุณ

นโยบายต่างประเทศของสหภาพโซเวียต ฉบับวันที่ ๗๓ หน้า ๒๖๗-๒๗๐
ตีพิมพ์ลงหนังสือพิมพ์ ปราฟดา เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

เอกสารหมายเลข ๒๒

แปลจากภาษาอังกฤษ

หมายเลขรับเลขที่ ๒๕-H
วันที่ ๒๘ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๙

หมายเลข ๒๖๕/๒๕๒๒ สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย

สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทยขอแสดงความเคารพต่อกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และมีความประสงค์จะแจ้งว่า รัฐบาลของประเทศไทยได้มีมติเสนอให้ ศาสตราจารย์นายแพทย์ ประกอบ ตู้จินดา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้เข้ารับการคัดเลือกเป็นประธานการประชุมสมัชชาองค์การอนามัยโลกครั้งที่ ๓๒ ซึ่งจะจัดขึ้นที่กรุงเจนีวา ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

ตั้งแต่เริ่มแรกนั้นประเทศไทยสนใจเป็นอย่างยิ่งต่อการทำงานขององค์การอนามัยโลก นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยยังเป็นที่ตั้งของสำนักงานตัวแทนประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในด้านกิจกรรมต่างๆ ขององค์การอนามัยโลก และในช่วงระยะเวลา ๓๐ ปีที่ผ่านมานั้น ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี ค.ศ. ๑๙๕๓ ค.ศ. ๑๙๖๓ และ ค.ศ. ๑๙๗๙ แต่ประเทศไทยยังไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นประธานการประชุมสมัชชาองค์การอนามัยโลก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวรัฐบาลไทยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากรัฐบาลสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในการสนับสนุน ศาสตราจารย์นายแพทย์ ประกอบ ตู้จินดา โดยได้แนบประวัติย่อมาพร้อมนี้

สถานเอกอัครราชทูตแห่งอาณาจักรไทยขอแสดงความเคารพต่อกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย
๑ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๙

เอกสารหมายเลข ๒๓

หมายเลข ๒๔-H

กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียตขอแสดงความเคารพต่อสถานเอกอัครราชทูตไทย และขออ้างถึงหนังสือกลางของสถานเอกอัครราชทูต หมายเลข ๒๖๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๙ เป็นเกียรติที่จะแจ้งว่า คำขอร้องของรัฐบาลไทยเกี่ยวกับการสนับสนุนศาสตราจารย์นายแพทย์ ประกอบ ตู้จินดา ผู้สมัครในตำแหน่งประธานการประชุมสมัชชาอนามัยโลกครั้งที่ ๓๒ ทางฝ่ายโซเวียตได้ดำเนินการแจ้งเรื่องดังกล่าวไปยังองค์กรต่างๆ ของโซเวียต และได้รับการตอบรับในทางที่ดีต่อการสมัครของไทย นอกจากนี้ได้แจ้งคณะผู้แทนของสหภาพโซเวียตเพื่อให้การสนับสนุนผู้สมัครจากประเทศไทยในช่วงที่จะมีการเลือกตั้งประธานการประชุมสมัชชาขององค์การอนามัยโลกสมัยสามัญ

กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียตขอใช้โอกาสนี้เพื่อแสดงความเคารพอย่างสูงต่อสถานเอกอัครราชทูต

ณ กรุงมอสโก ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

สถานเอกอัครราชทูตไทย
กรุงมอสโก

เอกสารหมายเลข ๒๔

รายงานเกี่ยวกับการพบหารือของนาย อา. แป.ชีตีคอฟ และนาย แว. แป.รูเบน ประธานทำเนียบสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตกับคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติแห่งประเทศไทยซึ่ง

นำโดยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลอากาศเอก หะริน หงสกุล

๒๒ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

คณะผู้แทนทำเนียบแห่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติแห่งประเทศไทยได้พบกับนาย อา. แป. ชีตีคอฟ และนาย แว. แป. รูเบน ประธานทำเนียบแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต

ได้มีการให้ข้อมูลแก่คณะผู้แทนเกี่ยวกับโครงสร้างของรัฐบาลแห่งสหภาพโซเวียต องค์ประกอบและกิจกรรมของสภาสูงสุด และความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการพูดคุยกันทางฝ่ายโซเวียตเน้นย้ำว่า ความแตกต่างในด้านโครงสร้างทางการเมืองและสังคมของทั้งสองประเทศจะไม่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งในปัจจุบันความสัมพันธ์ดำเนินไปอย่างฉันมิตร ความสัมพันธ์ในด้านวัฒนธรรมและกีฬา รวมทั้งการติดต่อระหว่างองค์กรทางสังคมทำให้เกิดการพัฒนาเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ชัดเจน มีการติดต่อสัมพันธ์กันด้านการค้าและเศรษฐกิจมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายจำเป็นต้องคงความร่วมมือให้มีอยู่ต่อไป การที่โซเวียตและไทยมีท่าทีที่ตรงกันหรือใกล้เคียงกันในประเด็นด้านการระหว่างประเทศ เป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับความร่วมมือของประเทศทั้งสอง

อาจกล่าวได้ว่า แรงผลักดันสำคัญของความสัมพันธ์โซเวียต-ประเทศไทยเป็นผลมาจากการเยือนสหภาพโซเวียตของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีประเทศไทยในฤดูใบไม้ผลิปีนี้ ซึ่งนาย แอล. อี. เบรชเนฟ เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียตและดำรงตำแหน่งประธานสภาโซเวียตสูงสุดเป็นผู้ให้การต้อนรับท่านนายกรัฐมนตรีไทย

ผู้เข้าร่วมการพูดคุยได้หยิบยกสถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พวกเขาแสดงความคิดเห็นในเรื่องการเสริมสร้างสันติภาพและความมั่งคงในภูมิภาคแห่งนี้ รัฐสภาของทั้งสองประเทศสามารถมีบทบาทร่วมกันในด้านนี้ได้

นาย แอน. อี. มาสเลนนิคอฟ ประธานกรรมการสภาแห่งชาติด้านการวางแผนงบประมาณ นาย แอล. แก. ซาอาเคียน สมาชิกกรรมการสภาแห่งชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคนอื่นๆ ได้เข้าร่วมในการสนทนานี้

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ “อิสเวียสทิยา”
๒๒ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

การเมืองระหว่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต- ฉบับที่ ๗๔- หน้า ๙๐-๙๑.
หนังสือพิมพ์ “ปราฟดา” ๒๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๙

เอกสารหมายเลข ๒๕

แปลจากภาษาอังกฤษ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขที่ ๐๐๐๕/๒๖๐๕๓

เลขที่ ๓ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
วันที่ ๗ กันยายน ค.ศ. ๑๙๗๙

กราบเรียน ฯพณฯ อา. แป. ชีตีคอฟ
ประธานสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต
กรุงมอสโก สหภาพโซเวียต

กราบเรียนด้วยความเคารพอย่างสูง

ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจอย่างยิ่ง สำหรับการต้อนรับอย่างอบอุ่น ในระหว่างที่ข้าพเจ้าและคณะผู้แทนได้ไปเยือนประเทศอันยิ่งใหญ่ของท่าน ถึงแม้ว่าการมาเยือนสหภาพโซเวียตในครั้งนี้จะเป็นเพียงช่วงสั้นๆ แต่ได้สร้างความประทับใจอย่างมากต่อพวกเราทุกคน ประทับใจในความสวยงามของบ้านเมือง ความเจริญของประเทศชาติ และความก้าวหน้า ซึ่งนำพาสหภาพโซเวียตเป็นประเทศมหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่ในทุกวันนี้ได้

ตามที่ข้าพเจ้าได้บอกให้ท่านทราบแล้วที่กรุงมอสโกว่า ข้าพเจ้าขอใช้โอกาสนี้ยืนยันอีกครั้งในการเชิญท่านและภริยา รวมทั้งคณะผู้แทนสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต เดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามช่วงเวลาที่สะดวกของทั้งสองฝ่าย ในการนี้ ข้าพเจ้าขอเสนอให้สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย ณ กรุงมอสโก เป็นผู้ประสานเกี่ยวกับจำนวนคณะผู้แทนและกำหนดการการเดินทางต่อไป

ข้าพเจ้าหวังด้วยใจจริงว่า การแลกเปลี่ยนการเยือนกันในลักษณะนี้จะสร้างมิตรภาพในระดับที่ยิ่งใหญ่ระหว่างสภาสูงสูงแห่งสหภาพโซเวียตและรัฐสภาแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีอยู่ รวมทั้งกระชับความสัมพันธไมตรีให้แน่นแฟ้นในทุกมิติระหว่างทั้งสองประเทศ

ขอแสดงนับถืออย่างสูง

พลอากาศเอก หะริน หงสกุล
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารหมายเลข ๒๖

รายงานเกี่ยวกับการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของคณะผู้แทนสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตนำโดยนาย แอส. แอน. อีมาเชฟ รองประธานสภาบริหารของสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต

๒๙ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๑

การเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการซึ่งเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ไทย-โซเวียตของคณะผู้แทนสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตนำโดยนาย แอส. แอน.อีมาเชฟ รองประธานสภาบริหารของสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ซึ่งการเยือนครั้งนี้เป็นไปตามคำเชิญของรัฐสภาไทย

ในการเยือน คณะผู้แทนได้ศึกษางานด้านนิติบัญญัติของประเทศไทย และได้มีการเดินทางไปหลายๆ แห่งทั่วประเทศ เพื่อพบกับตัวแทนกลุ่มองค์กรทางสังคมต่างๆ ของประเทศไทย

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของไทยได้ต้อนรับหัวหน้าคณะผู้แทนโซเวียต การพูดคุยดำเนินไปอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร ทั้งสองฝ่ายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นความสัมพันธ์ทวิภาคี แสดงความตั้งใจในการพัฒนาความสัมพันธ์ดังกล่าว และแสดงความตั้งใจที่จะกระชับความสัมพันธ์เหล่านี้ต่อไปเพื่อผลประโยชน์ของประเทศทั้งสอง และเพื่อสันติภาพและความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ประเทศไทยสนใจด้านความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีกับสหภาพโซเวียตมาก

ทั้งสองฝ่ายแสดงความพึงพอใจที่การเยือนครั้งนี้ประสบความสำเร็จ และเห็นว่าควรมีการขยายความสัมพันธ์ในด้านอื่นๆ พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าร่วมการพูดคุยในครั้งนี้ด้วย

คณะผู้แทนสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตยังได้เข้าพบกับนายถนัด คอมันตร์ รองนายกรัฐมนตรีประเทศไทยอีกด้วย การพูดคุยดำเนินไปในบรรยากาศที่เป็นมิตรและจริงใจ และได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบลงรายละเอียดในประเด็นความสัมพันธ์ทวิภาคี และพัฒนาการของสถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นายถนัด คอมันตร์แสดงความพึงพอใจในประเด็นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต

ทางฝ่ายโซเวียตได้กล่าวว่า นโยบายต่างประเทศของสหภาพโซเวียตมุ่งไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์กับทุกประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แบบรอบด้าน ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ ประเทศไทย สหภาพโซเวียตได้แสดงจุดยืนเรื่องการผ่อนคลายความตึงเครียดในภูมิภาค รวมทั้งการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอาเซียนกับอินโดจีน

นโยบายต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต.- ฉบับที่ ๗๗ (๑) – หน้า ๓๓-๓๔.

หนังสือพิมพ์ “อิสเวียสทิย่า”. ๒๙ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๑

เอกสารฉบับที่ ๒๗

เลขที่ ๐๓๐๕/ ๑๒๙๓๘

แปลจากภาษาอังกฤษ

คำตอบของรัฐบาลไทยต่อคำร้องของสหภาพโซเวียต

๑. เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๑ รัฐบาลไทยได้รับหนังสือกลางของรัฐบาลสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตผ่านสถานเอกอัครราชทูตโซเวียตประจำประเทศไทย หนังสือกลางดังกล่าวได้เน้นย้ำ ข้อเสนอซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศเวียดนาม ลาว และรัฐบาลของนายเฮง สัมริน ได้เสนอเมื่อไม่นานมานี้ ที่เมืองโฮจิมินห์ โดยขอให้รัฐบาลไทยยอมรับความเป็นจริงทางการเมืองและพิจารณาข้อเสนอตามผลประโยชน์ที่ทุกฝ่ายจะได้รับ ท่าทีของไทยและประเทศอาเซียนอื่นๆ เกี่ยวกับข้อเสนอนี้ได้ถูกประกาศในคำแถลงรัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นประธานอาเซียน ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๑

๒. ความกังวลและความสนใจของสหภาพโซเวียตในด้านการเสริมสร้างความมั่นคงและสันติภาพในภูมิภาคนี้ ได้รับการต้อนรับอย่างดียิ่ง เนื่องจากสหภาพโซเวียตสามารถมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในการสร้างสันติภาพและความมั่นคงให้เกิดมีขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อีกครั้ง ซึ่งไม่มีอุปสรรคใดสามารถขัดขวางได้หากมีการปฏิบัติตามหลักการในกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ อาทิ การเคารพอธิปไตยและความเป็นอิสระทางการเมือง การเคารพบูรณภาพแห่งดินแดน การเคารพสิทธิของประชาชนในการกำหนดอนาคตของตนเอง โดยปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก ไม่ว่าจะเป็นการบ่อนทำลายหรือใช้กำลัง

อย่างไรก็ตาม ในบริบทนี้ ฝ่ายไทยไม่สามารถเห็นด้วยกับจุดประสงค์หลักของคำร้องขอของสหภาพโซเวียตเนื่องจากคำขอดังกล่าว รวมไปถึงข้อเสนอ ณ เมืองโฮจิมินห์ ซึ่งสหภาพโซเวียตก็สนับสนุนด้วยนั้น ละเลยต่อสาเหตุหลักของปัญหา ซึ่งก็คือ การขัดต่อหลักกฎบัตรแห่งสหประชาชาติอย่างมหันต์ ท่าทีของไทยและประเทศอาเซียนอื่นๆ ต่อเรื่องดังกล่าว ได้มีขึ้นชัดเจนแล้ว และสังคมโลกก็สนับสนุนท่าทีดังกล่าว อันจะสังเกตุได้จากการที่ประเทศต่างๆ ได้สนับสนุนท่าทีดังกล่าว ในการประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติสมัยที่ ๓๕ และในการพบหารือของประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ณ กรุงเดลี ซึ่งจัดขึ้นไม่นานมานี้

๓. คำขอของสหภาพโซเวียตมุ่งเน้นไปยังข้อเสนอ ณ กรุงฮานอย ให้มีการประชุมระดับภูมิภาคระหว่างประเทศอาเซียนฝ่ายหนึ่ง และเวียดนาม ลาว และรัฐบาลของนายเฮง สัมริน อีกฝ่ายหนึ่ง ในขณะที่ทั้งประเทศอาเซียนและประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคไม่ได้มีปัญหาต่อกัน ปัญหาหลักอยู่ที่ว่าได้มีกองกำลังต่างชาติครอบครองกัมพูชาอยู่ ซึ่งปัญหาความรุนแรงระหว่างกองทัพเวียดนามและกลุ่มกองกำลังต่อต้านอื่นๆ ทำให้สถานการณ์ในภูมิภาคตึงเครียดยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการทำให้ประชาชนชาวกัมพูชาไม่สามารถกำหนดชะตากรรมของตนเองได้อีกด้วย ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียน ไม่ได้เป็นฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในปัญหาความรุนแรงดังกล่าว

ในเรื่องนี้ ฝ่ายเราจำเป็นต้องประกาศอย่างชัดเจนว่า อาเซียนคือองค์การที่ก่อตั้งขึ้นโดยรัฐเอกราชบนพื้นฐานของความสมัครใจ เพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิก การดำเนินงานของอาเซียนตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพซึ่งกันและกันและความเท่าเทียม นอกจากนี้ การมีปฏิสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นของอาเซียนกับประเทศที่สามและกลุ่มประเทศอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าอาเซียนได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากสังคมโลก ในอีกด้านหนึ่ง กลุ่มของรัฐที่ได้เสนอข้อเสนอ คือ เวียดนามและลาว ซึ่งมีกองทัพเวียดนามตั้งอยู่ รวมถึงรัฐบาลที่ตั้งโดยการสนับสนุนของกองกำลังเวียดนามในกัมพูชา ซึ่งไม่ได้รับการยอมรับในสังคมโลกส่วนใหญ่ พวกเรามั่นใจอย่างแรงกล้าว่า การแก้ไขปัญหาในกัมพูชาในทุกๆ ด้าน จะต้องตั้งอยู่บนข้อมติของสหประชาชาติ ซึ่งเรียกร้องให้มีการประชุม ในระดับนานาชาติ ระหว่างประเทศที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในความขัดแย้งดังกล่าว รวมถึงประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เราไม่สามารถยอมรับข้อเสนอใดๆ ก็ตาม ที่ละเลยต่อข้อเรียกร้องให้ถอนกำลังทหารออกจากกัมพูชาและละเลยต่อการกำหนดอนาคตตนเองของชาวกัมพูชาโดยปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก ซึ่งข้อเสนอเหล่านี้ก็ละเลยความเห็นของประชาคมระหว่างประเทศเช่นกัน และไม่สามารถใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการแก้ไขปัญหากัมพูชาในระยะยาวรวมถึงเป็นพื้นฐานสำหรับการเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงที่แท้จริงในภูมิภาค

๔. หากมองในด้านดี พวกเรามีความพึงพอใจต่อความคิดเห็น ในคำร้องขอของรัฐบาลโซเวียตที่ว่า ในท้ายที่สุดแล้วสหภาพโซเวียตยอมรับท่าทีของอาเซียน ในเรื่องความจำเป็นในการมีการเจรจาระหว่างประเทศทุกประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีทั้งกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ประเทศไทยส่งเสริมในสังคมโลกอื่นๆ โดยไม่ได้คำนึงถึง ความแตกต่างของระบบการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งที่ผ่านมาก็ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดแล้วการพบเจรจาไม่สามารถให้การรับรองความสัมพันธ์อันดีและความเข้าใจที่ตรงกันได้ ผลลัพธ์ของการเจรจาขึ้นอยู่กับสารัตถะของประเด็นที่หารือ เจตนาอันดีต่อกัน ความอดทน และความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาของทั้งสองฝ่าย

๕. ประเทศไทยยินดีกับการรายงานข่าวที่ว่า สหภาพโซเวียตท้ายที่สุดแล้วสนับสนุนแนวคิดการสร้างเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพและการวางตัวเป็นกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตาม การสร้างเขตดังกล่าวจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อมีการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในทางสันติ พวกเราขอร้องให้สหภาพโซเวียตใช้อิทธิพลของตนเพื่อให้มีการถอนกำลังต่างชาติออกจากกัมพูชาได้เร็วขึ้น พวกเรายังขอเรียกร้องให้ความช่วยเหลือทางทหารของสหภาพโซเวียตต่อเวียดนามเป็นไปในทางสันติและสร้างสรรค์มากขึ้น นอกจากนี้ ขอให้สหภาพโซเวียตในฐานะประเทศมหาอำนาจและสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ส่งเสริมการหาทางออกอย่างสร้างสรรค์ต่อปัญหากัมพูชา ในกรอบสหประชาชาติ

ในส่วนของเราเอง ไทยพร้อมที่จะมีความพยายามที่สร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งต้องสอดคล้องกับข้อมติ ๓๕/๖ ของสหประชาชาติ

แปลโดย แว. บาชคีรอฟ
แว. ปาโนมาเรฟ

เอกสารหมายเลข ๒๘

กรุงเทพฯ วันที่ ๒๔ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๑

เรียน ราชเลขาธิการ

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตและผู้แทนการค้าโซเวียต ณ กรุงเทพฯ ด้วยความรู้สึกที่เป็นมิตรไมตรีต่อประชาชนชาวไทย และได้รับแรงบรรดาลใจจากพระวิริยะอุตสาหะของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในการทรงปรับปรุงการบริการทางสาธารณสุขและทรงขยายกิจกรรมของสภากาชาดไทยเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทย จึงมีความมุ่งมั่นที่จะให้ความช่วยเหลือแก่พระราชกรณียกิจดังกล่าวและยินดีที่จะน้อมเกล้าฯ ถวายชุดอุปกรณ์เย็บแผลของโซเวียตที่ทันสมัย

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอความอนุเคราะห์ ท่านช่วยประสานความเป็นไปได้ที่ข้าพเจ้าจะขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสเข้าเฝ้าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายชุดอุปกรณ์ทางการแพทย์ดังกล่าว

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

นายยูริ อี. คุซเนทซอฟ

หม่อมหลวงทวีสันต์ ลดาวัลย์
ราชเลขาธิการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระบรมมหาราชวัง
กรุงเทพฯ

รายการอุปกรณ์เย็บแผล

๑. อุปกรณ์เย็บแผลอวัยวะพร้อมตลับพลาสติกที่ใช้ได้หลายครั้ง
๒. เครื่องมือสำหรับการเชื่อมประสานหลอดอาหารและลำไส้
๓. อุปกรณ์สำหรับการเชื่อมประสานกระเพาะอาหารและลำไส้
๔. อุปกรณ์สำหรับการเย็บแผลในส่วนที่เหลือของกระเพาะอาหารภายหลังการผ่าตัด
๕. อุปกรณ์สำหรับการเชื่อมประสานในลักษณะเป็นวงกลมในอวัยวะระบบทางเดินอาหาร
๖. อุปกรณ์เย็บแผลอวัยวะที่เป็นท่อหรือหลอด
๗. อุปกรณ์สำหรับการเย็บแผลที่หลอดลม

เอกสารหมายเลข ๒๙

คณะกรรมการ เซ็นเตอร์ซายูซ

ระหว่างวันที่ ๒๕ ถึง ๓๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๑ คณะผู้แทนของราชอาณาจักรไทยนำโดย พลตรีประมาณ อดิเรกสาร รองนายกรัฐมนตรีและผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย ได้เดินทางเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ตามคำเชิญของเซ็นเตอร์ซายูซ ซึ่งคณะผู้แทนประกอบไปด้วย นายณรงค์ วงศ์วรรณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายชุมพล ศิลปอาชา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายชูชาติ ประมูลผล ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และนอกจากนี้ยังมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่รวมทั้งสิ้น ๑๐ คน สำหรับการเยือนครั้งนี้เป็นการเยือนหลังจากที่คณะผู้แทนของเซ็นเตอร์ซายูซได้เดินทางเยือนประเทศไทยเมื่อเดือน กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๑

กำหนดการในการเยือนรวมถึงเส้นทางในการเยือน สถานที่เยี่ยมชม ตลอดจนกระทั่งการพบปะและการสนทนากันนั้น ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความประสงค์ของฝ่ายไทยรวมทั้งตามคำแนะนำของสถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย

ในระหว่างการเยือนกรุงมอสโก หัวหน้าคณะผู้แทนได้รับการต้อนรับจากนาย แว. แอน. มาเคียเยฟ รองนายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ได้มีการพูดคุยกับนาย แอร์. แอส. อาชูราลีเยฟ รองนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอุซเบกิสถานที่เมืองทาชเคนต์ ในระหว่างการเยือน ได้มีการพบปะกับ นาย แว. คา. เมียสเสียซ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเกษตรแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นาย แอน. แอฟ. วาสีลิเยฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาที่ดินและทรัพยากรน้ำแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นาย อา. อี. นาซารอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการบินพลเรือนคนที่ ๑ แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นาย แอน. แป. ฟีรูบิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นาย แอน. แด. คามาโรฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค้าระหว่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นาย เย. แก. ตรูบีซีน รัฐมนตรีว่าการการะทรวงคมนาคมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมสหพันธรัฐโซเวียตรัสเซีย และนาย แก. อี. ยานาเยฟ รองประธานสมาคมมิตรภาพและความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมกับต่างประเทศ คณะผู้แทนได้เยี่ยมชมนิทรรศการแสดงความสำเร็จทางเศรษฐกิจของประชาชนแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และได้มีการสนทนาหารือกันที่เซ็นเตอร์ซายูซ ซึ่งในการเยือนของคณะผู้แทนนั้น นายไวกูณฑ์ สำรวจรวมผล เอกอัคราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตได้จัดงานเลี้ยงรับรองเพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้บริหารของเซ็นเตอร์ซายูซ

คณะผู้แทนได้วางพวงมาลาต่อสุสานนาย แว. อี. เลนิน และต่อหลุมฝังศพนายทหารนิรนาม ณ กรุงมอสโกและยังได้เยี่ยมชมสถานที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิวัติและสถานที่ทางประวัติศาสตร์ที่เมืองเลนินกราด

จากการเจรจาและสนทนาหารือก่อนหน้านั้น จุดประสงค์ในการเยือนนั้นคือการเรียนรู้ประสบการณ์ของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในด้านการจัดตั้งและการพัฒนาสหกรณ์การจัดการเกษตรกรรม รวมทั้งการศึกษาประสบการณ์ของสหภาพโซเวียตในด้านการขนส่งทางการเกษตร และในด้านการบรรลุข้อตกลงในส่วนที่เกี่ยวกับการขยายความสัมพันธ์ด้านการค้าระหว่างประเทศ เป็นที่น่าสังเกตุอย่างยิ่งว่าการพบปะและการสนทนาที่กล่าวมาข้างต้นนั้นได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การได้ทำความรู้จักกับกิจกรรมของสหพันธ์ผู้บริโภคในด้านเกษตรกรรมของสหภาพโซเวียตเป็นสิ่งที่น่าสนใจแก่คณะผู้แทนในระหว่างการเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอุซเบกิสถาน คณะผู้แทนจากประเทศไทยได้เดินทางไปเยี่ยมชมนิทรรศการแสดงความสำเร็จด้านเศรษฐกิจของประชาชนแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอุซเบกิสถานและมีการพบปะสนทนากันที่สหพันธ์ผู้บริโภคแห่งสาธารณรัฐ นอกจากนี้คณะผู้แทนยังได้ไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ของสหพันธ์ผู้บริโภค ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่ได้รับตามความเห็นของผู้เข้าร่วมการเดินทางในครั้งนี้นั้น พวกเขาได้รับในช่วงการเยี่ยมชมระบบนารวม “โปลีทอัทเดียล” ซึ่งเป็นความร่วมมือกันของวิสาหกิจในเขตการปกครองคอมมิวนิสต์ของภูมิภาคทาชเคนต์ ในระหว่างการเดินทางไปที่เมืองซามาร์คานด์ คณะผู้แทนได้ทำความรู้จักกับร้านค้าสหกรณ์ ได้มีการเยือนระบบนารัฐ “บาร์กาดีซาน” ที่ภูมิภาคซามาร์คานด์ คณะผู้แทนมีความสนใจเป็นพิเศษต่อปัญหาระบบชลประทาน ด้วยจุดประสงค์ดังกล่าวได้มีการเดินทางไปเยี่ยมชมศูนย์กลางระบบชลประทานของเมืองซามาร์คานด์ ซึ่งอยู่นอกเหนือจากกำหนดการเดินทาง

หากพิจารณาจากการวิจารณ์ หนังสือแถลงการณ์อย่างเป็นทางการ และบทสัมภาษณ์สำหรับการตีพิมพ์ คณะผู้แทนมีความพึงพอใจต่อกำหนดการการเยือนตามที่เสนอมา มีการกล่าวหลายๆ ครั้งว่า ระบบการเกษตรและสหพันธ์ผู้บริโภคของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ความประทับใจของคณะผู้แทนคือประสิทธิภาพของระบบนารวมและการค้าสหกรณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นผลทำให้เกิดการเยือนตลาด “อาไลย์” ที่เมืองทาชเคนต์ ซึ่งคณะผู้แทนได้กล่าวว่าได้รับความสนใจและข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจัดการด้านการค้า

คณะผู้แทนได้กล่าวคำขอบคุณสำหรับโอกาสซึ่งก่อให้เกิดผลประโยชน์ ในการที่ได้ทำความรู้จักในแง่มุมต่างๆ ของวิถีชีวิตด้านสังคมและเศรษฐกิจในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต หัวหน้าของคณะผู้แทนได้กล่าวถึงความเป็นไปได้ในการใช้หลักการตามสหพันธ์ผู้บริโภคในด้านความร่วมมือทางการก่อสร้างภายใต้เงื่อนไขของประเทศไทย

ระหว่างที่มีการหารือกับหัวหน้าเซ็นเตอร์ซายูซในการกล่าวการต้อนรับอย่างเป็นทางการนั้น พลตรี ประมาณ อดิเรกสาร ได้เน้นย้ำถึงความต้องการและการเตรียมความพร้อมในการสานต่อการติดต่อทางด้านความร่วมมือที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลทำให้มีความสัมพันธ์อย่างฉันมิตรระหว่างประเทศไทยและสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตมีมากยิ่งขึ้น ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวได้มีการบันทึกในแถลงการณ์ร่วม ความสนใจในด้านการพัฒนาความสัมพันธ์นั้น เห็นได้จากการที่คณะผู้แทนได้กล่าวเชิญคณะผู้แทนของเซ็นเตอร์ซายูซ เดินทางเยือนประเทศไทย นำโดย นาย อา. อา. สมีรนอฟ หัวหน้าประธานคณะกรรมการ

การเยือนของคณะผู้แทนได้รับการเผยแพร่ในสื่อหลายสำนัก สาระสำคัญเกี่ยวกับการเยือนได้มีการตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ “ปราฟด้า” “อิซเวียสทียา” “ซาเวียตสกายา ตารโกวเลีย” และ “เซลสกายา ชีซน์” บทสัมภาษณ์และบทสนทนากับหัวหน้าและสมาชิกผู้แทนได้รับการเผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์และวิทยุแห่งรัฐที่ส่งไปยังต่างประเทศ และผ่านทางเครือข่ายขององค์กรสิ่งตีพิมพ์และข่าวสารต่างประเทศ มีการจัดเตรียมข้อสรุปสำหรับนิตยาสาร “โนวาเย วเรเมีย” และการตีพิมพ์ของเซ็นเตอร์ซายูซ

ได้มีการพูดถึงข้อสรุปทางด้านการเมืองของการเยือนครั้งนี้ ในอันดับแรก หม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ หัวหน้าคณะผู้แทน และนายไวกูณฑ์ สำรวจรวมผลเอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ได้กล่าวอย่างบ่อยครั้งถึงแม้จะเป็นการกล่าวในภาพรวมก็ตามว่าปรารถนาที่จะกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคีในอนาคตให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ได้เน้นถึงความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างประเทศไทยและสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ซึ่งในการนี้สามารถคาดการณ์ว่า การเดินทางเยือนของคณะผู้แทนนั้นเป็นไปตามแนวทางที่เซ็นเตอร์ซายูซได้คิดขึ้นมาและทำให้เกิดขึ้นจริง เช่นเดียวกับการเตรียมการด้วยความรอบคอบของผู้นำประเทศไทยคนใหม่เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย แต่กระนั้นก็ตามแม้การเยือนในครั้งนี้เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยเองยังคงมีข้อจำกัดในการแก้ปัญหาที่ยังคั่งค้างอยู่ด้านความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ แต่ก็เป็นที่ประจักษ์ว่ายังมีความพยายามในการสนับสนุนการติดต่อกับสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในด้านต่างๆ ที่หลากหลายขึ้น

อีกผลลัพธ์หนึ่งของการเยือนดังกล่าวซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์คือการได้รับรู้ท่าทีของประเทศไทยในเรื่องปัญหาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับสถานการณ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจากการสนทนากับสมาชิกคณะผู้แทน เป็นการยืนยันว่ากลุ่มผู้มีอำนาจของไทยดำเนินนโยบายแบบฝักใฝ่อเมริกาในเรื่องกัมพูชาและเวียดนาม

ในการเยือนของคณะผู้แทนครั้งนี้ ยังทำให้ทราบว่า ประเทศไทยซึ่งสามารถรักษาอธิปไตยจากกลุ่มประเทศอำนาจจักรวรรดินิยมตะวันตกไม่สามารถมองข้ามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากชัยชนะของกลุ่มชาตินิยมในประเทศอินโดจีนได้ ซึ่งทำให้ไทยกำลังแสวงหาพันธมิตรในเวทีโลก ในความหมายนี้สามารถพิจารณาได้ว่า การเยือนของคณะผู้แทนไทยซึ่งนำโดยรองนายกรัฐมนตรีเป็นการตอกย้ำนโยบายการทำความใกล้ชิดกับสหภาพโซเวียต ซึ่งเริ่มต้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๙-๑๙๘๐

จากสิ่งที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น นับเป็นนิมิตรหมายที่ดีในการนำไปสู่การวางรากฐานการติดต่อความร่วมมือระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทยตามเจตนารมณ์ของบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการพัฒนาความร่วมมือลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๑ และแถลงการณ์ร่วมลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๑ และเป็นการสานต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการริเริ่มการติดต่อทางด้านการค้าบนพื้นฐานของการแลกเปลี่ยนสินค้า ภายใต้เงื่อนไขผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย

แต. อี. กุดคอฟ
แว. แก. อีวานอฟ

เอกสารหมายเลข ๓๐

เลขรับหนังสือหมายเลข ๒๔-H/ฝ่ายเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๒

แปลจากภาษาอังกฤษ

หมายเลข ๐๕๐๑/C ๙๗๓๕

กระทรวงการต่างประเทศขอแสดงความเคารพไปยังสถานทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และรู้สึกเป็นเกียรติที่จะกล่าวอ้างถึงข้อตกลงระหว่างประเทศฉบับที่ ๖ ว่าด้วยเรื่องดีบุก ที่ได้มีการเจรจาสำเร็จหลังจากการพบกันของประเทศผู้ซื้อและประเทศผู้ผลิตดีบุกในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๘๒ ที่กรุงเจนีวา ซึ่งดำเนินการจัดภายใต้การสนับสนุนขององค์การอังค์ถัด (การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา) ข้อตกลงมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๘๒ มีระยะเวลา ๕ ปี และในขณะนี้ก็ได้เปิดให้ผู้เข้าร่วมในข้อตกลงฉบับที่ ๕ และประเทศสมาชิกอื่นๆ ขององค์ถัดลงนามที่สำนักงานใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์กจนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๒

ข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องดีบุกเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศฉบับแรกในด้านสินค้าทรัพยากรแร่ ซึ่งเป็นผลจากความร่วมมือของประเทศผู้ผลิตและประเทศผู้ซื้อ จุดประสงค์หลักของข้อตกลงนี้คือ การรับประกันราคาดีบุกและการจัดหาดีบุกให้ผู้ซื้อในปริมาณที่เพียงพอ บนหลักเกณฑ์ในระยะยาวในประเด็นเรื่องราคาที่ยอมรับได้สำหรับผู้ผลิตและผู้ซื้อ

ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตดีบุก ได้ลงนามในข้อตกลงฉบับที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๒ และมีการให้สัตยาบันในข้อตกลงนั้น ปัจจุบันนี้มีประเทศอื่นๆที่ได้ลงนามในข้อตกลงนี้คือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และนอร์เวย์

ในการนี้ ได้มีข้อเรียกร้องไปยังสหภาพโซเวียตในฐานะที่เป็นประเทศผู้ซื้อดีบุกและผู้เข้าร่วมในข้อตกลงฉบับที่ ๕ ให้มีการพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการลงนามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องดีบุกฉบับที่ ๖ เพื่อผลประโยชน์ของทั้งประเทศผู้ซื้อและประเทศผู้ผลิต ข้อตกลงดังกล่าวเป็นก้าวสำคัญสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ดีบุกของโลก และความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสินค้าทรัพยากรแร่ ดังนั้นหากสหภาพโซเวียตจะลงนามและให้สัตยาบันต่อข้อตกลงดังกล่าวในเร็ววันนี้ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อเหล่าประเทศผู้ผลิตและประเทศผู้ซื้อดีบุก และมีความจำเป็นต่อการมีผลบังคับใช้ ถึงแม้ว่าจะเป็นเวลาชั่วคราว ก่อนที่จะสิ้นสุดช่วงเวลาการลงนามและการให้สัตยาบันในวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๒

กระทรวงการต่างประเทศขอใช้โอกาสนี้เพื่อที่จะแสดงความเคารพอย่างสูงต่อสถานเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียต

กระทรวงการต่างประเทศ
พระราชวังสราญรมย์
วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๕
(วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๒)

แปลโดย แว. คีเซโลฟ

เอกสารหมายเลข ๓๑

พิธีสารของความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

คณะผู้แทนทางการค้าของสหภาพโซเวียตได้เยือนประเทศไทยระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๗ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๒ ตามคำเชิญของกระทรวงพาณิชย์ของไทย

ผู้แทนทางการค้าของสหภาพโซเวียต และผู้แทนทางการค้าของไทยได้เจรจาอย่างกว้างขวางในประเด็นที่เกี่ยวกับการค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสองประเทศ

หัวหน้าคณะผู้แทนทางการค้าฝ่ายสหภาพโซเวียต คือ นาย แบ. แอส. การ์เดเยฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค้าต่างประเทศ และหัวหน้าคณะผู้แทนทางการค้าของฝ่ายไทย คือ นายประพาส ลิมปะพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

คณะทำงานทั้งสองฝ่ายกล่าวด้วยความยินดีว่า การลงนามในความตกลงทางการค้าระหว่างสหภาพโซเวียต และไทย เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๐ เป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการพัฒนาทางการค้าในระยะยาว และมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างสองประเทศ และยังกล่าวอีกว่าในปี ค.ศ. ๑๙๘๑ ปริมาณการค้าร่วมกันมีปริมาณเพิ่มขึ้นเกือบ ๒ เท่าเมื่อเทียบกับปริมาณในปี ค.ศ. ๑๙๘๐

คณะทำงานทั้งสองฝ่ายให้การยืนยันถึงเจตนารมณ์ที่จะขยายปริมาณ และขยายชนิดสินค้าซึ่งอาจเป็นที่สนใจของทั้งสองฝ่าย และหวังว่า การค้าระหว่างสองประเทศอาจจะได้รับการพัฒนาต่อไปบนพื้นฐานของความสมดุลทางการค้ามากขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงรายการสินค้าซึ่งปรากฏในรายการสินค้า «A» เอกสารแนบ ๑ และรายการสินค้า «B» ตามเอกสารแนบ ๒ ของข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหภาพโซเวียต และไทยแล้ว คณะผู้แทนทั้ง ๒ ฝ่ายได้แลกเปลี่ยนรายการสินค้าซึ่งระบุไว้ในเอกสารแนบ ๑ และเอกสารแนบ ๒ ซึ่งใช้ประกอบกับพิธีสารฉบับนี้ และสินค้าซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายการพิธีสารฉบับนี้นั้น ในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ – ครึ่งแรกของปี ค.ศ. ๑๙๘๓ ได้รับความสนใจจากองค์กร และบริษัทที่มีกำลังซื้อมากของทั้ง ๒ ประเทศ

เพื่อที่จะขยาย และทำให้การค้าร่วมกันมีเสถียรภาพ องค์กรที่มีอำนาจในการตัดสินใจของทั้งสองประเทศจะให้การสนับสนุน และช่วยเหลือในการทำสัญญาในระยะยาวในการแลกเปลี่ยนสินค้า

นอกจากนี้คณะทำงานทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันว่าควรที่จะพยายามมากขึ้นเพื่อยกระดับการค้าระหว่างสหภาพโซเวียต และประเทศไทยในภายหน้า

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายยังได้ตกลงที่จะดำเนินการการค้าต่อไปอย่างแข็งขัน เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าวคณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันว่า การแลกเปลี่ยนการจัดนิทรรศการก็ดี และการแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนก็ดีนับเป็นวิธีการที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาการค้าดังกล่าว

เมื่อพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕ ของไทย คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายกล่าวว่า ความร่วมมือทางเศรษฐกิจจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าวคณะผู้แทนทางการค้าโซเวียตแจ้งว่า ในระยะเวลาอันใกล้ตามความตกลงร่วมกันนี้ มีความเป็นไปได้ที่จะส่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมายังประเทศไทยเพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ของความร่วมมือดังกล่าว และหวังว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนี้จะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี

คณะผู้แทนทางการค้าโซเวียตได้แสดงความรู้สึกขอบคุณสำหรับการต้อนรับอย่างอบอุ่น และด้วยไมตรีจิตจากกระทรวงพาณิชย์ของไทย และได้เชิญคณะผู้แทนทางการค้าของไทยไปเยือนสหภาพโซเวียตในช่วงเวลาที่สะดวก และเพื่อวัตถุประสงค์ในการปรึกษาหารือเกี่ยวกับการขยาย และเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสองประเทศให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นต่อไป

การเจรจาดำเนินไปด้วยความเป็นมิตร และความเข้าใจซึ่งกันและกัน

กรุงเทพฯ ๑๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๒

ลายมือชื่อของคณะผู้แทนทางการค้า
ฝ่ายสหภาพโซเวียต

ลายมือชื่อของคณะผู้แทนทางการค้า
ฝ่ายไทย

เอกสารแนบ ๑

รายการ

สินค้าซึ่งฝ่ายไทยเสนอสำหรับส่งออกไปยังสหภาพโซเวียต
ในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ – ครึ่งปีแรกของปี ค.ศ. ๑๙๘๓

ข้าว	๕๐๐,๐๐๐ – ๘๐๐,๐๐๐	ตัน
ข้าวโพด	๑๐๐,๐๐๐ – ๒๐๐,๐๐๐	ตัน
ข้าวฟ่าง	๕๐,๐๐๐ – ๗๕,๐๐๐	ตัน
ถั่ว	๒,๐๐๐ – ๓,๐๐๐	ตัน
ผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง	๔๐๐,๐๐๐ – ๖๐๐,๐๐๐	ตัน
ยางพารา	๒๐,๐๐๐	ตัน
น้ำตาลดิบ	๓๐๐,๐๐๐ – ๔๕๐,๐๐๐	ตัน
สับประรดกระป๋อง	๕๐๐ –๑,๐๐๐	ตัน
สินค้าสิ่งทอ	๕ ล้าน	ดอลลาร์สหรัฐ
ฟลูออไรด์	๗๐,๐๐๐ – ๑๐๐,๐๐๐	ตัน
ดีบุก	๑,๐๐๐	ตัน
ลายมือชื่อ		ลายมือชื่อ

เอกสารแนบ ๒

รายการ

สินค้าโซเวียต ที่เสนอส่งออกไปยัง

ประเทศไทย ในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ - ครึ่งปีแรกของปี ค.ศ. ๑๙๘๓

ชื่อสินค้า		หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
เครื่องกลึงแบบป้อม	๑๖K๒๐x๑๐๐๐	ชิ้น	๕
	๑๖K๒๐x๑๐๐๐	”	๕
ล้อหินลับ ขัด เครื่องมือ	๓B๖๓๓	”	๓
	๓B๖๓๔	”	๓
เครื่องขัดแบบแท่น	๓Y๑๓๑	”	๒
เครื่องขัดวัสดุให้เป็นแท่งกลม	๓M๑๘๒	”	๒
	๓M๑๘๔	”	๒
เครื่องขัดแผ่นเรียบ	๓D๗๒๒	”	๒
เครื่องทำฟันเฟือง	๕๓A๓๐	”	๒
	๕๓A๕๐H	”	๓
	๕๓A๘๐H	”	๓
เครื่องขัดเฟือง	๕B๘๓๓	”	๑
เครื่องเจาะ	๒H๑๑B	”	๕
	๒H๑๒๕	”	๕
	๒H๑๓๕	”	๕
	๒H๑๕๐	”	๓
เครื่องเจาะตั้งแท่นพื้นแบบแนวรัศมี	๒K๕๒	”	๕
	๒L๕๓Y	”	๕
	๒M๕๕	”	๕
เครื่องกัดงานอเนกประสงค์	๖T๘๐	”	๔
	๖P๘๑	”	๔
	๖P๘๒	”	๓
	๖P๘๓	”	๒
เครื่องกัดแนวตั้ง	๖T๑๐	”	๓
	๖P๑๑	”	๓
	๖P๑๒	”	๔
	๖P๑๓	”	๔

ชื่อสินค้า		หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
ชื่อสินค้า		หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
เครื่องกัดชิ้นงานความละเอียดสูง	๖๗๖P	ชิ้น	๒
เครื่องกัด ขึ้นชิ่นงาน แนวระนาบ	๗E๓๕	”	๕
	๗๓๐๗	”	๕
	๗๓๐๗D	”	๕
	๗๓๑๐D	”	๕
เครื่องอัด	KD๒๑๒๔E	”	๑
	KD๒๑๒๔E	”	๑
	KD๒๓๓๐	”	๑
	F๑๗๓๐A	”	๑
	FB๑๗๓๒A	”	๑
	P๖๓๒๐	”	๑
	P๖๓๒๔	”	๑
	P๖๓๒๘B	”	๑
	P๖๓๓๐	”	๑
เครื่องมือ		พันล้านดอลลาร์	๕๑.๗
อุปกรณ์รองกันสั่นสะเทือน		ชิ้น	๑๐๐
ตลับลูกปืน		พันล้านดอลลาร์	๕๑๗
- ส่วนประกอบถังสำรองน้ำมันทรงกลมขนาดความจุ ๑๐๐-๕๐๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร		ตัน	๕๐๐๐
- ถังสำรองขนาดบรรจุ ๑๐ ๒๕ และ ๕๐ ลูกบาศก์เมตร		ชิ้น	๑๐๐-๒๐๐

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
- ชุดเครื่องขุดแบคโฮไฮดรอลิค โมเดิล EaO-๒๖๒๑A ติดตั้งบนรถไถล้อยาง เครื่องยนต์ดีเซล รุ่น UM๓-๖D/L พร้อมกับหัวบุ้งกี๋ตักอเนกประสงค์ ขนาดความจุ ๐.๒๗๕ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) พร้อมผานเกรดด้านหน้า อุปกรณ์เสริม	คัน	๒๐
- หัวบุ่งกี๋ขนถ่าย ขนาดความจุ ๐.๕๕ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE)		
- งา ยกของสำหรับงานด้านเกษตรกรรม		
- เครนแบบแขวน		
- หัวบุ่งกี๋แบบหนีบยกของ		
- เครื่องขุดแบคโฮไฮดรอลิค อเนกประสงค์ บนรถตีนตะขาบ รุ่น Ea-๕๐๑๕A ขับเคลื่อนด้วยน้ำมันดีเซล พร้อมบุ้งกี๋ตักขนาดความจุ ๐.๕๕ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) อุปกรณ์เสริมเพิ่มเติม	คัน	๕
อุปกรณ์ใช้ประกอบทำงานร่วมกับ หัวบุ่งกี๋แบบหนีบยก ปริมาตร ๐.๕ ลูกบาศก์เมตร		
ถังทำความสะอาด ขนาด ๐.๘ ล.บ.ม. (ตาม SESE)		
ถังกรอง ขนาด ๐.๕ ล.บ.ม.		
- รถขุดแบคโฮไฮดรอลิค เครื่องดีเซล แบบล้อยาง โมเดิล EaO-๓๓๒๐B พร้อมแขนตัก และหัวบุ่งกี๋ขนาด ๐.๕๗ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE)	ชิ้น	๑๐
- รถขุดแบคโฮ อเนกประสงค์ รุ่น Ao-๓๐๔G เครื่องยนต์ดีเซล แขนตัดหัวบุ่งกี๋เดียว ล้อตีนตะขาบขยายกว้าง หัวบุ่งกี๋ขนาด ๐.๔๓ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) พร้อมอุปกรณ์เสริม	ชิ้น	๓
หัวตักแบบดึงโซ่ ขนาด ๐.๔๓ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) พร้อมแขนตักยาว ๑๐.๕ เมตร (ตาม SESE)		

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
- รถขุดแบคโฮ อเนกประสงค์ รุ่น A๐-๖๕๒B ขับเคลื่อนด้วยระบบดีเซล และระบบควบคุมนิงเมติกส์ ล้อตีนตะขาบ (เฉพาะตัวรถไม่รวมอุปกรณ์ประกอบการทำงาน) อุปกรณ์ประกอบการทำงาน อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักตรง ขนาด ๐.๗๔ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักโค้งกลับ ขนาด ๐.๗๔ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) อุปกรณ์ หัวตักแบบดึงโซ่ ขนาด ๐.๘ ลูกบาศก์เมตร อุปกรณ์ หัวตักแบบดึงโซ่ ขนาด ๐.๕ ลูกบาศก์เมตร	ชิ้น	๕
- รถขุดแบคโฮ ระบบไฮดรอลิค ล้อยาง อเนกประสงค์ รุ่น A๐-๔๓๒๑ ขับเคลื่อนด้วยดีเซล ติดตั้งบุ้งกี๋ตักแบบคันโค้งกลับ ขนาด ๐.๘ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) อุปกรณ์เพิ่มเติม หัวตักบุ้งกี๋ ๑.๐ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) ตัวต่อแขนตักให้ยาวขึ้น รอกแขวน ฟันเหล็กสำหรับขุด	ชิ้น	๕
- รถขุดแบคโฮ อเนกประสงค์ รุ่น A๐-๑๐๐๑๑E ขับเคลื่อนด้วยระบบ ดีเซล ล้อตีนตะขาบ (เฉพาะตัวรถไม่รวมอุปกรณ์ประกอบการทำงาน)อุปกรณ์ประกอบการทำงาน อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักตรง ขนาด ๑.๐ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักโค้งกลับ ขนาด ๑.๐ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE)	ชิ้น	๕

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
อุปกรณ์ หัวตักแบบดึงโซ่ ขนาด ๑.๐ ลูกบาศก์เมตร อุปกรณ์ หัวตักแบบดึงโซ่ ขนาด ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร หัวบุ่งกี๋แบบหนีบยก ปริมาตร ๑.๐ ลูกบาศก์เมตร อุปกรณ์ เครนยกของ ยกน้ำหนักได้ไม่เกิน ๑๖ ตัน แขนเครนเหล็กโปรงยาว ๑๒.๕ เมตร แขนต่อเครน ยาว ๕ เมตร แขนต่อเครน ยาว ๒.๕ เมตร -รถขุดแบคโฮ อเนกประสงค์ รุ่น A๐-๑๒๕๒B ขับเคลื่อนด้วยระบบ ดีเซล ล้อตีนตะขาบ (เฉพาะตัวรถไม่รวมอุปกรณ์ประกอบการทำงาน)อุปกรณ์ประกอบการทำงาน อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักตรง ขนาด ๑.๓๘ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักโค้งกลับ ขนาด ๑.๖๘ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) อุปกรณ์ หัวตักแบบดึงโซ่ ขนาด ๑.๕ ลูกบาศก์เมตร หัวบุ่งกี๋แบบหนีบยก ปริมาตร ๑.๕ ลูกบาศก์เมตร อุปกรณ์ เครนยกของ ยกน้ำหนักได้ไม่เกิน ๒๐ ตัน แขนเครนเหล็กโปรงยาว ๑๒.๕ เมตร แขนต่อเครน ยาว ๑๐ เมตร แขนต่อเครน ยาว ๕ เมตร แขนต่อเครน ยาว ๒.๕ เมตร	ชิ้น	๓

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
- รถขุดแบคโฮ ไฮดรอลิค อเนกประสงค์ รุ่น AeO-๑๑๒๑A ขับเคลื่อนด้วยระบบ ดีเซล ล้อตีนตะขาบ (เฉพาะตัวรถไม่รวมอุปกรณ์ประกอบการทำงาน)อุปกรณ์ประกอบการทำงาน	ชิ้น	๓
อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักตรง ขนาด ๑.๑ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE)		
อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักโค้งกลับ ขนาด ๑.๑ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE)		
ตัวต่อแขนตักให้ยาวขึ้น		
แขนตักหลัก		
หัวขุดเจาะ		
- ชุดขุดแบคโฮ แบบสายรอก อเนกประสงค์ รุ่น Ao-๑๕๐๓ ขับเคลื่อนด้วยระบบไฟฟ้า ล้อตีนตะขาบ (เฉพาะตัวรถไม่รวมอุปกรณ์ประกอบการทำงาน) อุปกรณ์ประกอบการทำงาน	ชิ้น	๒
อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักตรง ขนาด ๓.๒๖ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE)		
อุปกรณ์หัวตักแบบแขนตักโค้งกลับ ขนาด ๓.๐ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE)		
อุปกรณ์ หัวตักแบบดึงโซ่ ขนาด ๑.๕ ลูกบาศก์เมตร		
อุปกรณ์ เครนยกของ ยกน้ำหนักได้ไม่เกิน ๖๐ ตัน		
อุปกรณ์ เครนยกของ ยกน้ำหนักได้ไม่เกิน ๒๐ ตัน		
แขนเครนเหล็กโปรงยาว ๑๕ เมตร		
แขนต่อเครน ยาว ๑๐ เมตร		
แขนต่อเครน ยาว ๕ เมตร		
แขนต่อเครน ยาว ๒.๕ เมตร		

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
- รถขุดแบคโฮ ไฮดรอลิค รุ่น AeO-๕๑๒๒ ขับเคลื่อนด้วยระบบดีเซล ล้อตีนตะขาบ (เฉพาะตัวรถไม่รวมอุปกรณ์ประกอบการทำงาน) อุปกรณ์ประกอบการทำงาน	ชิ้น	๒
แขนยกอเนกประสงค์ อุปกรณ์ต่อแขนยก หัวตักแบบแขนตักโค้งกลับ ขนาด ๑.๒๕ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) หัวตักแบบแขนตักตรง ขนาด ๑.๖ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) หัวตักแบบขนวัสดุ ขนาด ๒.๐ ลูกบาศก์เมตร (ตาม SESE) อุปกรณ์เพิ่มเติมสำหรับแขนตักแบบโค้งกลับ ตัวต่อแขนตักให้ยาวขึ้น แขนตักหลัก หัวขุดเจาะ		
- เครื่องขุดร่อง รุ่น AeTTS-๑๖๕ ติดตั้งเข้ากับรถแทรกเตอร์ “เบรารุส MT๓-๘๒” ระบบดีเซล ๘๐ แรงม้า สำหรับขุดร่องขนาด ๐.๒๗ และ ๐.๔๐ เมตร ลึก ๑.๖ เมตร	ชิ้น	๕
- เครื่องขุดร่องรุ่น AeTTS-๒๐๒A บนรถตีนตะขาบ ระบบดีเซล ๖๐ แรงม้า สำหรับขุดร่องลึก ๒.๐ เมตร กว้าง ๐.๕ เมตร พร้อมอุปกรณ์วางท่อ	ชิ้น	๓
เครื่องขุดร่องรุ่น AeTTS-๒๕๒ บนรถตีนตะขาบ รุ่น TT-๔ ขับเคลื่อนดีเซล ๑๑๐ แรงม้า สำหรับขุดร่องแนวฉาก และร่องรูปตัววี ลึก ๒.๕/๓.๕ เมตร กว้าง ๐.๘/๑.๐ เมตร	ชิ้น	๒
- รถเครน รุ่น KS-๒๕๖๑ น้ำหนักยกไม่เกิน ๖.๓ ตัน แขนเครนยาว ๘ เมตร พร้อมตัวต่อเครน ๔ เมตร	ชิ้น	๑๐
- รถเครนระบบไฮดรอลิค รุ่น KS-๒๕๖๒A น้ำหนักยกไม่เกิน ๑๐ ตัน ติดตั้งบนรถบรรทุก “มาส” พร้อมแขนเครนแบบกล่องยาว ๑๐ เมตร และตัวต่อแขนเครน ๒ ตัว ยาว ๔ เมตร	ชิ้น	๑๐
- รถเครนระบบไฮดรอลิค รุ่น KS-๓๕๗๑ น้ำหนักยกไม่เกิน ๑๐ ตัน ติดตั้งบนรถ มาซ แขนเครนแบบกล่องยืดได้ยาว ๑๔ เมตร	ชิ้น	๑๐

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
- รถเครน รุ่น KS-๖๕๖๑A น้ำหนักยกไม่เกิน ๑๖ ตัน ติดตั้งบนรถคราซ แขนเครนยาว ๑๐ เมตร พร้อมตัวต่อแขนเครนยาว ๑๔ เมตร	ชิ้น	๑๐
- เครนขับเคลื่อนในตัว รุ่น KS-๔๓๖๒A ล้อยาง ขับเคลื่อนด้วยดีเซล น้ำหนักยกไม่เกิน ๑๖ ตัน ตัวเครนยาว ๑๐.๕ เมตร อุปกรณ์เสริม	ชิ้น	๕
ตัวต่อเครน ๓ ชิ้นยาวชิ้นละ ๕ เมตร		
คานขวางด้านบน ยาว ๖ เมตร		
- เครนขับเคลื่อนในตัว รุ่น KS-๕๓๖๓ ล้อยาง ขับเคลื่อนด้วยดีเซล - ไฟฟ้า น้ำหนักยกไม่เกิน ๒๕ ตัน ตัวเครนยาว ๑๕ เมตร อุปกรณ์เสริม	ชิ้น	๕
ตังต่อเครน ๓ ชิ้นยาวชิ้นละ ๕ เมตร		
คานขวางด้านบน ยาว ๑๐ เมตร		
- เครนตีนตะขาบ ขับเคลื่อนด้วย ดีเซล - ไฟฟ้า รุ่นDAER-๒๕๑ น้ำหนักยกได้ไม่เกิน ๒๕ ตัน ตัวเครนยาว ๓๒.๗๕ เมตร คานขวางด้านบนยาว ๕.๕ เมตร	ชิ้น	๕
- เครนแบบหอคอย รุ่น KB - ๑๐๐๑A น้ำหนักยกไม่เกิน ๕ ตัน แขนเครนยาวไม่เกิน ๒๐ เมตร ตัวเครนสูงไม่เกิน ๓๓ เมตร ใช้กระแสไฟฟ้าสลับ ขยาด ๒๒๐/๓๓๐ โวลท์ ๕๐ เฮิรตซ์ หรือ ๔๔๐ โวลท์ ๖๐ เฮิรตซ์	ชิ้น	๓
- เครื่องบดและคัดแยกแบบเคลื่อนที่ได้ รุ่น CM๗๓๙/CM๗๔๐ พร้อมเครื่องปั่นไฟฟ้าดีเซลขนาด ๑๐๐ กิโลวัตถ์ สามารถคัดแยกวัวดุได้สามขนาด (๐-๕ ม.ม. ๕-๑๐ ม.ม. ๑๐-๒๕ม.ม.)	ชิ้น	๕
เครื่องเจาะด้วยมือ PR๒๐V	“	๕๐
PR๒๗V	“	๑๐๐
PR๒๐V	“	๑๐๐
อุปกรณ์ค้ำเครื่องเจาะ PP-๑๑	“	๑๐๐
หัวเจาะ KPP KDP	“	๓๐๐๐

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
เครื่องขุด AoKG - ๕A	”	๑
รถขนถ่าย PPN๑C	”	๓๐
เครื่องขุดและลำเลียงวัสดุ GPK	”	๒
ชีดรอกทดกำลัง ๓๐LC - ๒ CM	”	๒
๑๗LC - ๒ CM	”	๒
เครื่องบดแบบกรวยแนวตั้ง KSDKMD-๑๒๐๐	”	๑
KSDKMD-๑๗๕๐	”	๑
เครื่องเจาะรุ่น SBU-๑๐๐	ชิ้น	๒
เครื่องเจาะใช้ในเหมืองปิด รุ่น PT-๓๖	”	๑๐
เสาไฮดรอลิค รุ่น ๒GVT	”	๑๐๐๐
๒GVS	”	๑๐๐๐
SUG-๒๐/๓๐	”	๑๐๐๐
เครื่องจักรในอุตสาหกรรมสิ่งทอ		
เครื่องหีบฝ้าย รุ่น DV- ๑M	”	๕๐
อุปกรณ์ออกซิเจน	พันดอลลาร์สหรัฐ	๑๓๘
อุปกรณ์ทำความเย็น	พันดอลลาร์สหรัฐ	๖๙
กล่องซีโอไลต์ฟอกอากาศ ติดตั้งกรองอากาศที่ออกจากเครื่อง KJ AJ ARJ - ๒	ชิ้น	๑
เครื่องสูบน้ำดีเซล รุ่น S-๒๔๕	”	๑๐๐
รถดันดินชนิดตีนตะขาบ รุ่น DZ - ๑๑๖	”	๑๐
รถดันดินชนิดตีนตะขาบ รุ่น DZ - ๔๒	”	๒๐
รถเกลี่ยดิน รุ่น DZ - ๑๒๒	”	๕
รถบดถนน รุ่น DU - ๔๘B	”	๕
รถขูดดินเก็บไว้ใต้ท้อง (Scraper) รุ่น D-๓๕๗P		๕

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
แทรกเตอร์ล้อยางรุ่น MTZ - ๕๐C	”	๕๐๐
แทรกเตอร์ล้อยางรุ่น MTZ - ๘๐	”	๕๐๐
เครื่องกระแทะธัญพืชอัตโนมัติ รุ่น CM - ๔	”	๒๐
ผานไถกลม รุ่น BDN-๑.๓	”	๑๐๐
เครื่องยนต์ดีเซล T-๖๒-๑	”	๑๐๐
เครื่องปั่นไฟฟ้าดีเซล รุ่น AD-๕, ๕ กิโลวัตถ์ ๔๐๐ หรือ ๕๐๐ วัตถ์	”	๕๐
เครื่องปั่นไฟฟ้าดีเซล รุ่น U๓๖-๕๐, ๒๐๐ กิโลวัตถ์, ๔๐๐ วัตถ์	”	๕
เครื่องปั่นไฟฟ้าดีเซล รุ่น DGMA-๑๐๐, ๑๐๐ กิโลวัตถ์, ๔๐๐ วัตถ์	”	๕
เครื่องปั่นไฟฟ้าดีเซล รุ่น DGA- ๓-๔๘	”	๓
ตัวเก็บประจุโคไซน์ KS๑-๐ ๓๔ ๒๐ ๓T๓	”	๕๐๐
เตาไฟฟ้าความร้อนสูง «AESV”	”	๑๐๐๐
ตู้วงจรไฟฟ้าและแผงควบคุม UHN - ๐, ๓๘-๑๕๐-TZ	”	๕
การเชื่อมโลหะ รุ่น PSO-๓๐๐	”	๕๐
เตาไฟฟ้าชนิดสองหัวเตา «Dream - ๓”	”	๒๐๐๐
เตาไฟฟ้าชนิดหัวเตาเดียว «Lada”	”	๑๐๐๐
เครื่องกรองอากาศเหนือเตา «Djiguli”	”	๒๐๐๐
เครื่องชงกาแฟ “โบเดรส”	”	๑๐๐๐๐
กาต้มน้ำไฟฟ้า (๒ ลิตร)	”	๖๐๐
เตารีดไฟฟ้าปรับอุณหภูมิได้ รุ่น UT-๑๐๐๐-๑.๒	ชิ้น	๑๐๐๐๐
เตารีดไฟฟ้าปรับอุณหภูมิและพ่นไอน้ำได้ รุ่น UTP-๑๐๐๐-๒	”	๕๐๐๐
กล้องถ่ายรูป «ซีนิต - TTL”	”	๑๐๐๐
«สเมียนนา-ซิมเวิล»	”	๑๐๐๐
«สเมียนนา-๘M”	”	๑๐๐๐

ชื่อสินค้า			หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
กล้องส่องทางไกล		๘ X ๓๐	”	๑๐๐๐
		๗ X ๕๐	”	๑๐๐๐
		๑๒ X ๔๐	”	๑๐๐๐
นาฬิกาข้อมือ	«ปาโลด»	๒๖๑๖๒H	”	๓๐๐๐
		๒๖๒๘H	”	๓๐๐๐
		๒๖๒๗H	”	๓๐๐๐
	«ราเก็ดต้า»	๒๖๒๘H	”	๓๐๐๐
	«วาสสต๊อก»	๒๒๐๙	”	๓๐๐๐
	«สลาว่า»	๒๔๒๘	”	๓๐๐๐
		๒๔๑๔	”	๓๐๐๐
		๑๖๐๑	”	๓๐๐๐
	«ไชยก้า»	๑๖๐๑A	”	๓๐๐๐
		๑๓๐๑	”	๓๐๐๐
	«ซาเรีย»	๒๐๑๖	”	๓๐๐๐
		๑๕๐๙B๑	”	๓๐๐๐
กล้องจุลทรรศน์สำหรับโรงเรียน USHM-๑			”	๑๐๐๐
กล้องจุลทรรศน์ปรับอัตราส่วนขยายได้ รุ่นMBS-๙			”	๑๐๐
กล้องจุลทรรศน์ชีวภาพ «Biolam C-๑๑”			”	๕๐๐
เครื่องโทรศัพท์		TA-๖๘	”	๑๐๐๐๐
		TA-๗๒	”	๓๐๐๐
		TAH-๗๐	”	๕๐๐๐
		TACT-๗๐	”	๑๐๐๐

ชื่อสินค้า	หน่วย	จำนวนหรือมูลค่าเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ
มิเตอร์วัดการใช้ไฟฟ้า รุ่น CO-๒MT	”	๑๘๐๐๐-๒๐๐๐๐
แอมโมเนียซัลเฟต	พันตัน	๘-๑๕
ยูเรีย	”	๘-๑๐
โพแทสเซียมคลอไรด์	”	๗-๑๐
โซเดียมซัลไฟด์	ตัน	๑๗๐
โซเดียมไดโครเม	”	๒๐๐
สารประกอบโครเมียม	”	๒๐๐
ฝ้ายและใยฝ้าย	ตัน	๒๐๐๐
ผ้าผืนพิมพ์ลาย	พันเมตร	๕๐๐
วอดก้า	สิบลิตร	๑๐๐๐
คอนยัก	”	๑๐๐๐

ลายมือชื่อ ลายมือชื่อ

เอกสารหมายเลข ๓๒

ได้รับที่กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต เลขรับหนังสือหมายเลข ๕๕
ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

จากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก

๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๘๒ แปลจากภาษาอังกฤษ

โทรเลข

เรียน นาย นิโคไล อา. ทีโคนอฟ

นายกรัฐมนตรี

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต มอสโก

เนื่องในโอกาสวันชาติของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ข้าพเจ้าในนามของรัฐบาลไทยและจากตัวข้าพเจ้าเอง รู้สึกเป็นเกียรติที่จะส่งคำอวยพรที่จริงใจไปยังท่าน และขอให้สหภาพโซเวียตและประชาชนของสหภาพโซเวียตสมปรารถนาและมีความรุ่งเรือง

ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่า สายสัมพันธ์ของมิตรภาพและความร่วมมือ ซึ่งปรากฏระหว่างสองประเทศ จะแน่นแฟ้นและพัฒนาเพื่อประโยชน์ร่วมกันของประชาชนของทั้งสองประเทศต่อไป เพื่อสันติภาพและความมั่นคงในสังคมโลก

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรีประเทศไทย

แปลโดย :

แว. คิเซลอฟ

เอกสารหมายเลข ๓๓

สำนักเลขาธิการสมาคม
มอสโก ๑๑๗๔๘๕
หมายเลข ๖ ถนนโวลกินา
โทรศัพท์: ๓๓๖-๐๘-๐๐

เลขที่ ๙๘-๑๙-๙๐
วันที่ ๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๔

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกรุงเทพฯ
เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
นาย ยู. อี. คุซเนทซอฟ

ฯพณฯ ยูริ อีวานโนวิช

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา หลายฝ่ายได้มีความพยายามอย่างสูงในการเสริมสร้างบทบาทของภาษารัสเซียให้มีความเป็นสากลและสนับสนุนให้มีการศึกษาภาษารัสเซียอย่างแพร่หลายในนานาประเทศ

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๙ ได้มีการจัดทำเหรียญรางวัล อา. แอส. ปุชกิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นรางวัลสำหรับชาวต่างชาติและชาวโซเวียต ผู้ซึ่งอุทิศตนในด้านการเผยแพร่ภาษารัสเซียในต่างประเทศจนประสบความสำเร็จ ในด้านการสอนวรรณคดีโซเวียต รัสเซีย รวมทั้งด้านการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาการด้านรัสเซียศึกษา เหรียญรางวัลดังกล่าวจะมีการมอบในจำนวนปีละไม่เกิน ๑๐ รางวัล ตามมติของสภาบริหารของสมาคมครูภาษาและวรรณคดีรัสเซียนานาชาติ

จนถึงปัจจุบัน เหรียญรางวัลดังกล่าว ได้มอบให้แก่บุคคลไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๕๗ คน จาก ๒๗ ประเทศสมาคมฯ ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ความเห็นเกี่ยวกับการมอบเหรียญรางวัล อา. แอส. ปุชกิน ประจำปี ค.ศ. ๑๙๘๔ ให้แก่ อาจารย์ยิ่งบุญ เลิศฤทธิ์ และอาจารย์ยอดบุญ เลิศฤทธิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษารัสเซีย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยขอให้ท่านโปรดส่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตามแบบฟอร์มที่แนบมา ณ ที่นี้

เลขานุการสมาคมครูสอนภาษาและวรรณคดีรัสเซียนานาชาติ

ศาสตราจารย์
แว. แก. คาสตามารอฟ

เอกสารหมายเลข ๓๔

แถลงการณ์เกี่ยวกับการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของคณะผู้แทนรัฐสภาของประเทศไทย นำโดย ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา

คณะผู้แทนสมัชชาแห่งชาติของประเทศไทย นำโดย ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภาของประเทศไทยและดำรงตำแหน่งประธานวุฒิสภา ได้เดินทางเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอย่างเป็นทางการ ตามคำเชิญของสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ระหว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๔

คณะผู้แทนได้รับการต้อนรับจาก นาย แว. แว. คุซเนทซอฟ ผู้เข้ารับการคัดเลือกเป็นสมาชิกโปลิตบูโร คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต รองประธานคนที่ ๑ ของสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ในการสนทนาที่เกิดขึ้นนั้น ได้มีการเน้นย้ำถึงประเด็นสำคัญก่อนหน้านี้ ซึ่งได้มีการยกขึ้นมากล่าวในคำแถลงของ นาย คา. อู. เชียร์เนนโก เลขาธิการใหญ่คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ประธานสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต โดยได้มุ่งประเด็นไปที่เรื่อง สถานการณ์ด้านสุขอนามัยระหว่างประเทศ การควบคุมการสะสมอาวุธ โดยเฉพาะอาวุธนิวเคลียร์ และการป้องกันไม่ให้เกิดสงครามนิวเคลียร์

ทั้งนี้ได้มีการพบปะและสนทนากับ นาย แอล. แอน. ตอลคูนอฟ ประธานสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และกับประธานท่านอื่นๆ รวมทั้งสมาชิกคณะกรรมการถาวรประจำสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ซึ่งในการนี้คณะผู้แทนของทั้งสองประเทศ ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันในด้านกิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ของทั้งสองฝ่าย มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในปัญหาสำคัญต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในสถานการณ์โลกปัจจุบัน รวมทั้งประเด็นบางส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย ผู้แทนสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและผู้แทนรัฐสภาของประเทศไทยต่างก็ได้ตระหนักถึงความแตกต่างของท่าทีของทั้งสองประเทศต่อการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศในแต่ละเรื่อง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องไม่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศทั้งในระดับรัฐบาลและประชาชน

ในการหารือถึงปัญหาระหว่างประเทศของทั้งสองฝ่ายนั้น ต่างก็มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์โลกในปัจจุบันซึ่งมีความซับซ้อนและเสี่ยงต่อการทวีความรุนแรง มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับภาวะความตึงเครียดในภูมิภาคต่างๆ ที่เพิ่มมากขึ้นรวมทั้งในทวีปเอเชีย คณะผู้แทนของทั้งสองฝ่ายจึงได้กล่าวถึงความจำเป็นของการสานต่อความพยายามอย่างจริงจังในเรื่องการเสริมสร้างความสงบสุขของนานาประเทศ รวมทั้งการขจัดภัยคุกคามที่ก่อให้เกิดความเสียหายจากนิวเคลียร์และการเสริมสร้างความมั่นคงรวมทั้งความสงบสุขระหว่างประเทศ ทั้งสองฝ่ายเน้นย้ำว่าสมาชิกรัฐสภาของทั้งสองประเทศมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาสำคัญและเร่งด่วนนี้ ซึ่งกำลังเกิดขึ้นกับมวลมนุษยชาติ

นอกจากนี้ยังได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความตึงเครียดที่ยังคงมีอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการให้ความเชื่อมั่นว่า การแก้ไขสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาค การเสริมสร้างบรรยากาศของความไว้เนื้อเชื่อใจและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติเป็นสิ่งที่ทุกประเทศในภูมิภาคนี้ต้องการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยเพิ่มความมั่นคงและความสงบสุขในทวีปเอเชียตลอดจนทั่วทั้งโลก นอกจากนี้ตัวแทนของสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตยังได้เน้นย้ำว่า สหภาพโซเวียตส่งเสริมการดำเนินการทางการเมืองในการแก้ไขกับสถานการณ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และส่งเสริมให้ภูมิภาคดังกล่าวเป็นภูมิภาคแห่งความสงบสุข การอยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีความร่วมมือกัน

คณะผู้แทนของรัฐบาลไทยได้วางพวงมาลาที่สุสาน นาย แว. อี. เลนิน

นอกเหนือจากการเยือนกรุงมอสโก คณะผู้แทนจากประเทศไทยยังได้เดินทางเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตยูเครน เหล่าคณะผู้แทนได้เรียนรู้การทำงานขององค์กรของรัฐ รวมทั้งความสำเร็จของยูเครนในด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจและส่งเสริมวัฒนธรรม นอกจากนี้คณะผู้แทนยังได้เดินทางเยือนโรงงานอุตสาหกรรมการเกษตร คณะผู้แทนของทั้งสหภาพโซเวียตและประเทศไทยได้เผยถึงความเชื่อมั่นว่า การเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของคณะผู้แทนรัฐสภาของประเทศไทย จะทำให้เกิดการขยายการติดต่อซึ่งกันและกันในอนาคตระหว่างสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลของประเทศไทย อันจะนำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและประเทศไทย และจะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศ

เอกสารหมายเลข ๓๕

ส่งมอบให้ นาย แอม. แอส. คาปิทซา
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
โดย นายอาสา สารสิน
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทย

๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๔

แปลจากภาษาอังกฤษ
กระทรวงการต่างประเทศ
พระราชวังสราญรมย์
กรุงเทพมหานคร

๒๗ กันยายน ค.ศ. ๑๙๘๔ (พ.ศ. ๒๕๒๗)

ฯพณฯ
ในโอกาสแรกขออนุญาตแสดงความเคารพและความปรารถนาดีต่อท่าน

ข้าพเจ้าได้มอบหมายให้ นายอาสา สารสิน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นตัวแทนพิเศษของข้าพเจ้าในการเดินทางเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต สำหรับการเยือนครั้งนี้ มีเหตุผลสำคัญดังต่อไปนี้ ประการแรก การเยือนครั้งนี้เป็นการเยือนตอบแทนเนื่องในโอกาสที่ นาย แอม. คาปิทซา และนาย อา. ไซยเซฟ ตัวแทนระดับสูงอย่างเป็นทางการของสหภาพโซเวียตได้เดินทางเยือนกรุงเทพมหานคร ซึ่งในการเยือนดังกล่าวนับเป็นนิมิตรหมายที่ดีในการสานต่อความสัมพันธ์ ความร่วมมือและการติดต่ออย่างใกล้ชิดกันระหว่างตัวแทนของทั้งสองประเทศให้ดีขึ้น ทั้งนี้ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การเยือนกรุงมอสโกของนายอาสา สารสิน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศนั้น จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในอนาคต

ตามที่ท่านได้ทราบแล้วว่า ประเทศไทยนั้นมีความประสงค์ที่จะสมัครเป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ โดยการเลือกตั้งจากกลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย ซึ่งการเลือกตั้งจะมีขึ้นในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติในปีนี้ ประเทศไทยมีความเชื่อมั่นว่า ศักยภาพของประเทศไทยนั้นสามารถปฏิบัติหน้าที่ในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการแก้ไขปัญหาสันติภาพและการเสริมสร้างความมั่นคงระหว่างประเทศ จุดยืนของไทยในการลงคะแนนเสียงในประเด็นระหว่างประเทศที่หลากหลายซึ่งประชาคมโลกต่างก็ให้ความสนใจนั้น

สามารถสะท้อนออกมาได้อย่างชัดเจนจากการที่พวกเรานั้นยึดมั่นในหลักการพื้นฐานของกฎบัตรสหประชาชาติ ด้วยเหตุนี้พวกเราจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การลงสมัครของประเทศไทยในตำแหน่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเป็นการลงสมัครครั้งแรกในตำแหน่งดังกล่าวนับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๔๖ นั้น จะได้รับการพิจารณาตามความจริงจากศักยภาพของพวกเรา นอกจากนี้พวกเรายังหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหากได้รับเลือก ประเทศไทยจะสามารถทำงานร่วมกับสหภาพโซเวียต ในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เพื่อเสริมสร้างความสงบสุขและความมั่นคงระหว่างประเทศของมวลมนุษยชาติให้แข็งแกร่งขึ้น

ข้าพเจ้าหวังว่าการเยือนของนายอาสา สารสิน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศจะเป็นโอกาสที่ดีในการหารือกับตัวแทนฝ่ายต่างๆ ของสหภาพโซเวียต ในประเด็นที่มีความสนใจร่วมกัน

ข้าพเจ้าขอส่งมอบความปรารถนาดีและขอแสดงความเคารพอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

เอกสารหมายเลข ๓๖

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอแสดงความเคารพมายังคณะผู้แทนทางการทูตและกงสุล และองค์กรระหว่างประเทศในกรุงเทพฯ และขอแจ้งว่า คณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตได้แต่งตั้งนายวาเลนติน แป. คาซาทกิน เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย ดำรงตำแหน่งเป็นผู้แทนถาวรสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิกและเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๕ เอกอัครราชทูตได้ยื่นอักษรสาส์นตราตั้งให้แก่เลขาธิการบริหารของคณะกรรมาธิการแล้ว

สถานเอกอัครราชทูตขอถือโอกาสนี้แสดงความเคารพนับถืออย่างสูงมายังคณะผู้แทนทางการทูตและกงสุล และองค์กรระหว่างประเทศในกรุงเทพฯ

กรุงเทพฯ วันที่ ๑๔ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๕

คณะผู้แทนทางการทูต
ผู้แทนทางการกงสุล และ
องค์กรระหว่างประเทศ
ในกรุงเทพฯ

เอกสารหมายเลข ๓๗

แปลจากภาษาอังกฤษ

เลขที่ ๑๓๐๒/๑๖๑๙
เรียน นายมิคาอิล สเตปาโนวิช คาปิทซา
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

กรุงมอสโก

ฯพณฯ

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่จะทบทวนถึงเรื่องการลงนามในสัญญาทางการค้าเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๕ เกี่ยวกับการส่งมันสำปะหลังแบบอัดเม็ดจากประเทศไทยไปยังสหภาพโซเวียต

ข้าพเจ้าขอใช้โอกาสนี้กล่าวคำชื่นชมต่อท่านด้วยความยินดีสำหรับความร่วมมือฉันมิตรและการสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอจากฝ่ายของ ฯพณฯ สำหรับการลงนามเซ็นสัญญาข้อตกลงทางธุรกิจที่สำคัญเช่นนี้ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาเกษตรกรรมและการค้าระหว่างประเทศทั้งสองของเราเป็นอย่างมาก ข้าพเจ้ามีความเห็นเพิ่มเติมว่าในอนาคตจะมีสินค้าประเภทอื่นๆ ตามมาอีกภายหลังจากการสั่งซื้อมันสำปะหลังจำนวน ห้าแสนตันในครั้งแรก

ขอแสดงความขอบคุณด้วยความจริงใจ และขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ณรงค์ วงวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประเทศไทย
๑๕ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๕

แปลโดย แป. แอเลียนอฟ

เอกสารหมายเลข ๓๘

จากบันทึกประจำวันของ
แอม. แอส. คาปิทซา

วันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๕

บันทึกการสนทนา
กับกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรของประเทศไทย
วันที่ ๑๘ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๕

ได้รับกลุ่มนักศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรของไทยตามคำขอร้องของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรไทย

กล่าวว่า จากการที่ได้มีการประชุมปรึกษาหารือเมื่อไม่นานมานี้ที่กรุงเทพฯ ได้มีการเน้นย้ำอีกครั้งเรื่องการมีพื้นฐานสำหรับการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต และทั้งสองฝ่ายยังมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันในประเด็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศบางประเด็น ความสัมพันธ์ระหว่างโซเวียตกับไทยมีรากฐานที่หยั่งลึกในทางประวัติศาสตร์และเป็นอิสระจากแรงผลักดันในทางลบต่าง ๆ ฝ่ายโซเวียตมีความมุ่งหวังที่จะยกระดับการติดต่อทางการเมืองและใฝ่หาความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านใหม่ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน

แสดงความหวังว่า ฝ่ายไทยก็จะมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาความสัมพันธ์กับสหภาพโซเวียตเช่นเดียวกัน

แสดงความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศ โดยได้ตั้งข้อสังเกตว่า รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเป็นฝ่ายที่ผิดในการยังคงให้มีความขัดแย้งต่างๆ ที่อันตรายภายในโลก ทั้งนี้ หลังจากที่ได้พิจารณาปัจจัยต่างๆ แล้ว พบว่า ฝ่ายสหรัฐอเมริกาไม่พร้อมที่จะมีการพูดคุยในเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับประเด็นปัญหา เช่น ปัญหาการไม่แข่งขันทางทหารในอวกาศ ซึ่งจะทำให้การประชุมที่เจนีวาไม่เป็นผล รัฐบาลสหรัฐอเมริกาพยายามที่จะมีอำนาจเหนือสหภาพโซเวียต อันจะเห็นได้จากการกระทำของสหรัฐอเมริกาต่อนิการากัว คิวบา การกดดันต่อแองโกลา โมซัมบิก และประชาชนตะวันออกกลาง รวมถึงการแทรกแซงกิจการภายในของอัฟกานิสถาน และความตั้งใจที่จะสร้างองค์การที่คล้ายกับนาโต้ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งจะรวมประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าอยู่ในองค์การดังกล่าวด้วย สหรัฐอเมริกาตั้งใจที่จะให้อาวุธแก่สาธารณรัฐประชาชนจีน และพยายามเอนเอียงจีนให้เป็นพันธมิตรทางยุทศาสตร์กับสหรัฐอเมริกา

พวกเราจำเป็นที่จะต้องมีมาตรการเกี่ยวข้องที่จำเป็น และปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวเพื่อไม่ให้สหรัฐอเมริกามีอำนาจทางทหารเหนือสหภาพโซเวียต

โดยทั่วไปแล้ว สหภาพโซเวียตต้องการที่จะทำให้สถานการณ์ระหว่างประเทศมีความสงบสุข และพยายามความสัมพันธ์อันดีกับโลกตะวันตก ซึ่งในบริบทนี้ ได้บอกให้ผู้เข้าร่วมสนทนาให้ความสนใจกับบทสัมภาษณ์ของนาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟกับบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ “ปราฟดา” ซึ่งมีข้อริเริ่มใหม่ของสหภาพโซเวียต ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะให้มีความสงบสุขในโลก

กล่าวถึงความเห็นของฝ่ายโซเวียตต่อความสัมพันธ์โซเวียต-จีน ตามข้อซักถามของผู้เข้าร่วมการสนทนา ตั้งข้อสังเกตว่า ในส่วนหนึ่ง มีการยกระดับและเพิ่มขึ้นของการติดต่อทางการเมืองระหว่างกัน มีการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าระหว่างกัน มีการเริ่มการติดต่อขององค์กรทางเศรษฐกิจขึ้นมาใหม่ รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม วิชาการและกีฬา และได้หยุดการโจมตีซึ่งกันและกันทางสื่อ อย่างไรก็ตาม จีนยังไม่ละทิ้งการเรียกร้องดินแดน จากการทำสิ่งที่เรียกว่า “อุปสรรคสามอย่าง” ในการพัฒนาความสัมพันธ์กับสหภาพโซเวียต ยังร่วมในสงครามโจมตีอัฟกานิสถานอย่างลับๆ ข่มขู่เวียดนาม ส่งเสริมการการสะสมอาวุธและการมีกองทัพของญี่ปุ่น ทั้งนี้ ในภาพรวมมีความรู้สึกว่า ฝ่ายจีน ซึ่งที่ผ่านมามีความใกล้ชิดกับตะวันตกมากกว่าใกล้ชิดกับโซเวียต เพื่อที่จะเป็นที่ยอมรับและมีสถานะอย่างเช่นประเทศมหาอำนาจในโลก พยายามทำตัวออกห่างจากสหรัฐอเมริกา และพัฒนาความสัมพันธ์กับสหภาพโซเวียตมาก ย้ำว่า ฝ่ายโซเวียตพร้อมที่จะพัฒนาความสัมพันธ์กับจีนอย่างจริงจังบนพื้นฐานของการปฏิบัติร่วมกันและไม่มีอันตรายต่อประเทศที่สาม

ได้ให้ความเห็นของสหภาพโซเวียตต่อการทำให้สถานการณ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลับสู่ความสงบสุขอีกครั้ง กล่าวว่า ในส่วนหนึ่ง ไม่มีหนทางอื่นที่มีเหตุผลนอกจากการมีการพูดคุยอย่างสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มประเทศสองกลุ่มในภูมิภาค การที่ยังคงมีเชื้อของความขัดแย้งในภูมิภาคจะเป็นการส่งเสริมความอันตรายในการเพิ่มความรุนแรงต่อไปในอนาคต ย้ำว่า ในระหว่างการพูดคุยกับนายเหงวียน โค ธัค (Nguyễn Cơ Thạch) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ที่ฮานอยเมื่อไม่นานมานี้ ได้เห็นความประสงค์ของฝ่ายเวียดนามที่จะมีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการพูดคุยกับประเทศอาเซียน และว่า การทำตามข้อเสนอของฝ่ายประเทศอินโดจีนจะช่วยเพิ่มความความหวังในการสร้างเขตสันติภาพในภูมิภาคได้ ฝ่ายโซเวียตมีความประทับใจที่ประเทศบางกลุ่มและประเทศสมาชิกอาเซียนพร้อมที่จะพิจารณาข้อเสนอนี้

ให้ความเห็นว่า ถ้าหากความขัดแย้งกับกลุ่มประเทศอินโดจีนยังคงดำเนินต่อไป ประเทศสมาชิกอาเซียนจะตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากมากกว่าปัจจุบัน ความสามารถทางการทหารที่เพิ่มขึ้นของทหารกัมพูชาจะนำไปสู่การเกิดขึ้นของเงื่อนไขในการการถอนกำลังอาสาสมัครชาวเวียดนามจากสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา ภายในเวลาไม่กี่ปีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การสร้างกำลังเพื่อปฏิวัติซ้อนภายใน

ประเทศได้สูญเสียยุทธศาสตร์ภายในประเทศแล้ว และกองกำลังดังกล่าวจะถูกทำลายในที่สุด ส่วนกองกำลังที่เหลือก็จะต้องลี้ภัยไปอยู่ในประเทศไทยอย่างไม่มีข้อสงสัย ซึ่งการมีอยู่ของกองกำลังดังกล่าวจะยิ่งสร้างปัญหาให้กับรัฐบาลไทย

ฝ่ายโซเวียตนั้นไม่มีผลประโยชน์ที่เป็นส่วนได้ส่วนเสียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สหภาพโซเวียตสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคด้วยวิธีการสันติ สหภาพโซเวียตพร้อมที่จะร่วมสร้างสถานการณ์การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในภูมิภาคดังกล่าว พร้อมทั้งสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติอื่นๆ พร้อมที่จะร่วมในการประชุมนานาชาติเพื่อที่จะอภิปรายปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และพร้อมที่จะให้การรับรองมติที่อาจจะเกิดขึ้นจากการประชุมดังกล่าว

ในตอนท้าย เอกอัครราชทูตไทย นายไวกูณฑ์ สำรวจรวมผล ในนามของกลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนา ได้กล่าวขอบคุณสำหรับการแสดงความคิดเห็นต่อคำถามซึ่งกลุ่มนักศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรของไทยมีความสนใจ ท่านเอกอัครราชทูตกล่าวว่า การได้รับฟังนโยบายต่างประเทศของสหภาพโซเวียตในการพบหารือครั้งนี้ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเข้าใจนโยบายต่างประเทศของสหภาพโซเวียตมากขึ้นของกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ผู้เข้าร่วมการสนทนาดังกล่าวคือ นาย แว. แว. คูชุค รองอธิบดีกรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงการต่างประเทศสหภาพโซเวียต นาย แอม. แอส. คาเลียดา รักษาการผู้อำนวยการกองของกรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และนาย อี. คา. อาซีซอฟ ผู้ช่วยเลขานุการกรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนฝ่ายไทย คือ อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพโซเวียต ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร และที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูต

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

(แอม. คาปิทซา)

สำเนาไปยัง:

๑. แอม. แอส. คาปิทซา
๒. อี. อา. โรกาชอฟ
๓. กรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๔. สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำกรุงเทพฯ
๕. สำเนาเข้าแฟ้ม

เอกสารหมายเลข ๓๙

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐ
สังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย

หมายเลข ๔๓๑
๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๘๕

จากบันทึกประจำวันของ
นาย แว. แป. คาซาทกิน

บันทึกการสนทนากับ นายประพาส ลิมปะพันธุ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งประเทศไทย

วันที่ ๑๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๘๕

ในการพบปะกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่มีขึ้นตามความประสงค์ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ถามเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการพัฒนาความร่วมมือด้านการค้าและเศรษฐกิจและด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย

ในประเด็นเรื่องการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างทั้งสองประเทศ ข้าพเจ้าได้กล่าวว่า ในช่วงหลายปีที่ผ่านมานั้น อัตราการเติบโตทางการค้าของสหภาพโซเวียตและประเทศไทยสูงขึ้นโดยเฉพาะสินค้าประเภทธัญพืชและอาหารสัตว์ซึ่งฝ่ายสหภาพโซเวียตได้สั่งซื้อจากประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การค้าของทั้งสองประเทศนั้นยังคงขาดเสถียรภาพและความสมดุล ซึ่งในขณะเดียวกันทางด้านสหภาพโซเวียตเองก็ได้พยามยามกระตุ้นในเรื่องนี้และแสวงหากระบวนการในการจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยสหภาพโซเวียตได้เสนอให้มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือและการชดใช้ค่าสินไหมเพื่อความเป็นธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย การเพิ่มขึ้นของปริมาณการส่งออกสินค้าจากสหภาพโซเวียตมายังประเทศไทยนั้น ส่งผลให้มีหนทางในการขยายตัวของการนำเข้าสินค้าของสหภาพโซเวียตจากประเทศไทยที่เร็วขึ้น สิ่งสำคัญสำหรับแผนการข้างต้นนั้นได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ของประเทศไทยที่คอยให้ความช่วยเหลือกลุ่มการค้าต่างประเทศของสหภาพโซเวียต โดยการช่วยกระจายสินค้าของเราในตลาดท้องถิ่นของประเทศไทย

เป็นที่ประจักษ์ชัดเจนว่าเสถียรภาพของการค้าระหว่างกันในปริมาณมากนั้นจะเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของประเทศทั้งสอง ซึ่งทางฝ่ายของสหภาพโซเวียตเองพร้อมให้ความช่วยเหลือประเทศไทยตามแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการแห่งรัฐด้านความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ในการก่อสร้างกิจการอุตสาหกรรมที่หลากหลายตลอดจนโครงการต่างๆ อย่างเช่น สถานีโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน โรงงานผลิตกระดาษหนังสือพิมพ์และการผลิตแอลกอฮอล์ โดยใช้วัตถุดิบของไทย และจากการทำเหมืองแร่และการแปรรูปทรัพยากรอื่นๆ ในขณะที่ประเทศไทยในปัจจุบันกำลังประสบกับภาวะวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจและค่าเงิน พวกเราก็พร้อมที่จะพิจารณารูปแบบที่มีความเหมาะสมที่สุดของการชำระเงินแก่ประเทศไทย หนึ่งในนั้นคือการนำเข้าสินค้าของไทยซึ่งผลิตในโรงงานที่ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีจากสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตมายังประเทศของเรา ข้าพเจ้าได้ชี้แจงต่อผู้ร่วมสนทนาแล้วว่า ข้าพเจ้าได้หยิบยกปัญหาเหล่านี้ขึ้นหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังได้หารือกับ นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งโดยรวมแล้ว พวกเขาต่างก็ให้ความสนใจในเรื่องการมีความร่วมมือในลักษณะดังกล่าว

ในส่วนของการมีพื้นฐานของข้อตกลงทางด้านกฎหมายระหว่างทั้งสองประเทศนั้น ดูเหมือนว่าจะเป็นการดีหากกลับไปที่ปัญหาเกี่ยวกับการลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต ซึ่งมีการกำหนดหลักการและแนวทางที่สำคัญของการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างกัน ในขณะเดียวกันก็สามารถลงนามข้อตกลงในแต่ละโครงการปลีกย่อยต่างหากได้ ทั้งนี้จะเป็นการดีหากมีการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญในด้านสาขาต่างๆ ระหว่างกันและเพื่อให้มีการคงอยู่ของความร่วมมือทางด้านการค้านั้น สิ่งสำคัญคือ การจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมทางด้านการค้าและเศรษฐกิจ ซึ่งความคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจาก นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวชื่นชมเกี่ยวกับความพยายามของสหภาพโซเวียตในการเพิ่มปริมาณการค้ากับประเทศไทย และยังได้ให้ความคิดเห็นว่า ความแตกต่างของระบบสังคมและเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศนั้นจะต้องไม่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือทางด้านการค้าและเศรษฐกิจ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ยังได้กล่าวเชิญชวนให้สหภาพโซเวียต ขยายจำนวนคู่ค้าในประเทศไทยและช่วยกันแสวงหาสินค้าใหม่ๆ ที่จะสามารถทำการซื้อขายกันได้ทั้งสองฝ่าย ผู้ร่วมสนทนาได้เสนอให้มีการส่งออกสินค้าโดยเฉพาะสินค้าจำพวกมันสำปะหลังจากประเทศไทยในรูปแบบอัดเม็ด และในส่วนบริษัทคู่ค้าฝ่ายไทยนั้น มีความสนใจในเรื่องการสั่งซื้อสินค้าจำพวกปุ๋ยเคมีและผลิตภัณฑ์เหล็ก

นายประพาส ลิมปะพันธุ์ ได้กล่าวสนับสนุนอย่างเต็มที่เกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วม โดยชี้แจงว่าประเด็นดังกล่าวกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้นายประพาสได้สัญญากับฝ่ายสหภาพโซเวียตที่จะมอบเนื้อหาของข้อตกลงที่เคยลงนามกับประเทศอื่นๆ แล้วเพื่อเป็นตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของนายประพาสนั้น ความร่วมมือทางด้านการค้า

และเศรษฐกิจนั้นจำเป็นที่จะต้องรวมอยู่ในข้อตกลงเดียวกัน เนื่องจากเกี่ยวข้องกันมากในขณะเดียวกัน นายประพาสยังคงหลีกเลี่ยงประเด็นการหารือเกี่ยวกับระยะเวลาและสถานที่ที่เป็นไปได้ ในการจัดการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้เชี่ยวชาญพิเศษของทั้งสองประเทศที่มีความสนใจตรงกัน

ส่วนในประเด็นของความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข้าพเจ้าได้ชี้แจงกับนายประพาส ลิมปะพันธุ์ว่า ในการพบหารือกับนายดำรง ลัทธพิพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานแห่งประเทศไทยนั้น ได้มีการยืนยันในข้อเสนอของฝ่ายสหภาพโซเวียต เกี่ยวกับบทสรุปข้อตกลงทวิภาคีของทั้งสองฝ่ายในด้านดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้มีการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญระหว่างคณะกรรมการแห่งรัฐของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย เพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในทั้งสองประเทศและกำหนดรูปแบบของความร่วมมือ แต่ทั้งนี้ทางสถานเอกอัครราชทูตของสหภาพโซเวียตก็ยังไม่ได้คำตอบรับจากฝ่ายไทยต่อข้อเสนอใดๆ ทั้งสิ้น

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งประเทศไทยกล่าวว่า กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องใดๆ ในประเด็นดังกล่าว โดยจะมีการหารือในประเด็นนี้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของไทยต่อไป

ข้าพเจ้าเองก็ได้ชี้แจงต่อผู้ร่วมสนทนาว่า ปริมาณสินค้าระหว่างประเทศไทยและสหภาพโซเวียตนั้นเพิ่มขึ้น (มีจำนวนการจอดเทียบท่าของเรือจากสหภาพโซเวียตที่กรุงเทพมหานคร ๑๕๐ ครั้งต่อปีและมีการขนส่งสินค้าราว ๕ แสนตันในแต่ละปี) จึงมีความจำเป็นในการลงนามข้อตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างทั้งสองประเทศ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตมีประสบการณ์ทางด้านความร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ทางด้านนี้เป็นอย่างมาก อาทิเช่น กับประเทศอินเดีย ศรีลังกา และประเทศอื่นๆ ซึ่งพวกเรามีคณะกรรมาธิการร่วมทางด้านการขนส่งทางทะเล ซึ่งดูแลกฎระเบียบในประเด็นที่เกี่ยวข้อง และเป็นที่ชัดเจนว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการตั้งคณะกรรมาธิการร่วมในลักษณะดังกล่าวระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย โดยจะต้องมีการหารือกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญของกระทรวงกองทัพเรือแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและกระทรวงคมนาคมแห่งประเทศไทย

ความคิดเห็นของนายประพาสในประเด็นดังกล่าวนั้นเป็นไปในลักษณะทั่วไปและไม่ได้แสดงท่าทีว่ากระทรวงการต่างประเทศจะให้การสนับสนุน

ในระหว่างการสนทนานั้นได้มีการยกประเด็นปัญหาอื่นๆ โดยสังเขป โดยเฉพาะข้าพเจ้าได้ชี้แจงในเรื่องที่ฝ่ายประเทศไทยไม่อนุญาตให้เครื่องบินของสายการบิน แอโรฟลอต บินเหนือน่านฟ้าของประเทศไทย ซึ่งเป็นเที่ยวบินที่บรรทุกผู้โดยสารไปที่ประเทศเวียดนามและลาว รวมถึงการขนส่งสินค้าของสหภาพโซเวียตที่ผ่านทางประเทศไทยเพื่อใช้ในการก่อสร้างสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตแห่งใหม่ประจำสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ในตอนท้ายมีการอ้างถึงแนวปฏิบัติการให้ข้อมูลลับที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศของเราทั้งสองภายใต้ข้อกำหนดและการตีพิมพ์เผยแพร่อย่างเปิดเผย ข้าพเจ้าได้ชี้แจงต่อผู้ร่วมสนทนาถึงการประเมินของฝ่ายสหภาพโซเวียตต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันในการเจรจาที่เจนีวา ข้าพเจ้าได้กล่าวอย่างตรงๆ ว่า ผลจากการที่ฝ่ายสหรัฐอเมริกามีจุดยืนที่เป็นไปในลักษณะไม่สร้างสรรค์ ในตอนนี้ความก้าวหน้าในการเจรจาจึงยังไม่มี รัฐบาลของสหรัฐอเมริกายังคงพยายามผลักดันแผนการ “สงครามแห่งดวงดาว” และปฏิเสธการพิจารณาแผนการดังกล่าวรวมทั้งปัญหาอื่นๆ ซึ่งขัดแย้งกับข้อตกลงที่ได้พูดคุยกันระหว่าง นาย อา. อา. โกรมือโก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และ นายจอร์จ ชูลทส์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาเมื่อเดือนมกราคมของปีนี้ มีการประเมินว่าในสหรัฐอเมริกานั้นมีการรณรงค์ใส่ความสหภาพโซเวียตราวกับว่าสหภาพโซเวียตได้ทำลายข้อตกลงการกำจัดอาวุธทางยุทธศาสตร์เพื่อมุ่งที่จะปกปิดความผิดของตนเอง ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้กล่าวว่าในสหรัฐอเมริกามีการติดตั้งจรวดยุทธศาสตร์ MX และ ระเบิด B-I หรือแม้กระทั่งมีการเริ่มดำเนินการโครงการ “สงครามแห่งดวงดาว” ให้เป็นจริงและอื่นๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ขัดแย้งต่อข้อตกลงการกำจัดอาวุธทางยุทธศาสตร์ทั้งสิ้นและนำไปสู่การทำลายข้อตกลง ข้าพเจ้าได้เน้นย้ำว่าข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ทางฝ่ายสหภาพโซเวียตเกิดความวิตกกังวลเป็นอย่างมาก

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ขอบคุณสำหรับข้อมูลข่าวสารและได้กล่าวถึงจุดยืนของประเทศไทย ซึ่งคล้ายๆ กับที่ผู้นำคนอื่นๆ ได้เคยกล่าวอยู่บ่อยครั้งว่า ทางฝ่ายประเทศไทยเองนั้นอยากที่จะเห็นการลดคลังอาวุธนิวเคลียร์ การยกเลิกการคิดค้น การผลิตและการพัฒนาระบบอาวุธแบบใหม่ซึ่งต่างก็รู้ว่าเป็นอันตรายต่อมวลมนุษยชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันทางด้านอาวุธ

ในการสนทนาครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมฝ่ายสหภาพโซเวียตประกอบไปด้วย นาย โอ. อา. เยียรชอฟ อัครราชทูตที่ปรึกษา นาย แอม. แอม. ชาโปวาลอฟ รองผู้แทนการค้า นาย อี. แบ. อาคีมอฟ ผู้ช่วยเลขานุการ ส่วนทางด้านฝ่ายประเทศไทยนั้นประกอบไปด้วย นายประดับและนายศรายุทธ ผู้ช่วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายประสาน เทพารักษ์ ผู้ช่วยเลขานุการประจำกองยุโรป กรมการเมือง

เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย แว. คาซาทกิน

เอกสารหมายเลข ๔๐

เลขที่ ๐๑๐๐/๔๗๖

กระทรวงพาณิชย์
ถนนสนามไชยกรุงเทพฯ
วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕)

เรียน ฯพณฯ รัฐมนตรี

ข้าพเจ้าขอใช้โอกาสนี้แสดงความขอบคุณอย่างยิ่งต่อการสนับสนุนของท่านที่มีมาโดยตลอดในการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศของเราทั้งสอง

ท่านคงทราบดีว่า เศรษฐกิจไทยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการส่งออกสินค้าเกษตร โดยมันสำปะหลังอัดเม็ดกำลังกลายเป็นสินค้าส่งออกชั้นนำของไทย ความตกลงครั้งแรกระหว่างประเทศของท่านกับไทยที่สั่งซื้อมันสำปะหลังอัดเม็ดจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน เมื่อเดือนมีนาคมศกนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยเพราะได้ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทย

เกษตรกรไทยขณะนี้เห็นประเทศของท่านเป็นหุ้นส่วนทางการค้าที่สำคัญของไทย และข้าพเจ้าหวังที่จะบรรลุความตกลงแลกเปลี่ยนทางการค้าระหว่างประเทศของเราทั้งสอง ข้าพเจ้าขอเรียนท่านว่าความร่วมมือทางเศรษฐกิจนี้ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากรัฐบาลไทย และข้าพเจ้าหวังที่จะสามารถหารือในเรื่องนี้กับท่านและเพื่อนร่วมงานของท่านในโอกาสอันใกล้นี้ เพื่อที่จะผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจของเราให้ก้าวหน้าต่อไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

(โกศล ไกรฤกษ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทย

ฯพณฯ ท่าน

นาย แอน. แอส. พาโตลิเชฟ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกรุงมอสโก

เอกสารหมายเลข ๔๑

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ประจำประเทศไทย

เลขหนังสือออกหมายเลข ๒๙๒
ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ค.ศ. ๑๙๘๕

จากบันทึกประจำวันของ
นาย แว. แป. คาซาทกิน

บันทึกการสนทนา
กับนายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งประเทศไทย

๒๐ กันยายน ค.ศ. ๑๙๘๕

นาย แอล.แอส. สเวียชนิคอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการการบินพลเรือนแห่งสหภาพโซเวียต ได้เข้าพบนายอุทัย พิมพ์ใจชนพร้อมด้วยประธานสมาคมมิตรภาพ “โซเวียต-ไทย” ซึ่งนาย แอล. แอส. สเวียชนิคอฟ มาเยือนประเทศไทยตามคำเชิญของนายปิยะณัฐ วัชราภรณ์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่สอง

ในการพูดคุยทางฝ่ายไทยได้รับทราบเกี่ยวกับโครงสร้างและกิจกรรมของสมาคมมิตรภาพ “โซเวียต-ไทย” และได้มีการพูดคุยกันอย่างกว้างขวางในประเด็นการพัฒนาความสัมพันธ์ต่อไปในภายภาคหน้าในด้านสังคมของทั้งสองประเทศ

นายอุทัย พิมพ์ใจชนได้สนับสนุนความคิดในการจัดตั้งสมาคมมิตรภาพ “ไทย-โซเวียต” ในฐานะที่จะเป็นก้าวแรกในการจัดตั้งสมาคมมิตรภาพระหว่างสภาโซเวียตสูงสุด กับในสภาผู้แทนราษฎรของไทย ในการนี้ นายอุทัย พิมพ์ใจชน มีแนวคิดตรงกันกับนายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานวุฒิสภา ซึ่งทั้งสองยอมรับข้อริเริ่มนี้

นายอุทัย พิมพ์ใจชนให้ความสำคัญกับการเยือนประเทศไทยของนายสเวียชนิคอฟ และกล่าวว่ามีคุณค่ามาก เขาได้แสดงความหวังว่า ประเด็นดังกล่าวทั้งหมดจะถูกนำไปถกเถียงในรายละเอียดอย่างเป็นรูปธรรมในช่วงที่คณะผู้แทนสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตมาเยือนกรุงเทพฯ เขาแสดงความเชื่อมั่นว่า การจัดตั้งสมาคมมิตรภาพ “ไทย-โซเวียต”จะช่วยสนับสนุนความเข้าใจอันดีระหว่าง

ประชาชนของสองประเทศต่อไป

ในการพูดคุยมีผู้เข้าร่วมดังนี้ จากฝ่ายโซเวียต คือนาย เย. แว. โคเบเลฟ และ นาง อา. อา. คารชาวา สมาชิกคณะผู้แทนสมาคมมิตรภาพ “โซเวียต-ไทย” นาย แบ. อี. ชือเลเยฟ ที่ปรึกษาสถานทูต นาย ยู.อา. มาคารอฟ เลขานุการเอก นาย อี. แบ. อาคีมอฟ ผู้ช่วยเลขานุการของสถานทูต ส่วนจากฝ่ายไทย คือ นายปิยะณัฐ วัชราภรณ์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่สอง นายเชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ สมาชิกผู้แทนราษฎร

เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียต ประจำประเทศไทย แว. คาซาทกิน

เอกสารหมายเลข ๔๒

แถลงการณ์ร่วมโซเวียตและไทย

๒๙ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๕

คณะผู้แทนสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตนำโดยนาย อา. อู. ซาลีมอฟ รองประธานคณะอภิมุขของสภาโซเวียตสูงสุดมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการตามคำเชิญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งแต่วันที่ ๒๑ ถึงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๕

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีประเทศไทยได้ต้อนรับคณะผู้แทน มีการพบหารือกับนายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกับสมาชิกวุฒิสภาประเทศไทยคนอื่นๆ

ทั้งสองฝ่ายมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันระหว่างประเทศซึ่งเป็นความสนใจร่วมกัน มีการพูดคุยในประเด็นความสัมพันธ์โซเวียต-ไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวทางภารกิจหลักของรัฐสภาของทั้งสองประเทศในการหาวิถีทางสันติในการแก้ปัญหาปัจจุบัน การลดความตึงเครียดระหว่างประเทศ การร่วมแรงร่วมใจเพื่อรักษาสันติภาพบนโลก โดยมีการย้ำว่า สมาชิกรัฐสภาสามารถสนับสนุนงานสำคัญเพื่อการดำรงอยู่ของมนุษยชาติ

ทั้งสองฝ่ายได้กล่าวถึงอันตรายของการแข่งขันด้านอาวุธและกล่าวถึงความจำเป็นในการจำกัดอาวุธนิวเคลียร์ ฝ่ายไทยได้แสดงความหวังว่า การพบปะระหว่างผู้นำโซเวียตกับสหรัฐอเมริกา ณ นครเจนีวา ในเดือนพฤศจิกายน ปีนี้ จะทำให้เกิดผลซึ่งเอื้อประโยชน์อย่างแท้จริง

ทั้งสองฝ่ายเห็นว่า ปัญหาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะนำไปสู่ความตึงเครียดและความไม่มั่นคงไม่เพียงแต่ในภูมิภาคเท่านั้น แต่ยังในระดับโลกในภาพรวม ในการพูดคุยทั้งสองฝ่ายได้ถกเถียงประเด็นเรื่องสันติภาพและความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้เสนอหนทางแก้ปัญหาทางการเมืองในภูมิภาค

ผู้แทนสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต และผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติประเทศไทยได้กล่าวว่า แนวคิดที่แตกต่างกันในการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศจะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาระหว่างประเทศ และระหว่างประชาชนทั้งสองฝ่าย

ทั้งสองฝ่ายแสดงความมุ่งมั่นต่อกันและกันที่จะขยายความสัมพันธ์ในภายภาคหน้าระหว่างสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต และสภานิติบัญญัติประเทศไทย ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ใน

การพัฒนาความสัมพันธ์โซเวียต-ไทย และช่วยให้มีความแน่นแฟ้นและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของสองประเทศ

นอกจากนี้ ความพยายามของสหภาพรัฐสภาในประเด็นเรื่องการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศผู้เข้าร่วมสหภาพนั้นทำให้สองประเทศเห็นยังด้วยในหลักการในการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านกิจการต่างๆ ในระดับทำงานระหว่างรัฐสภาของสองประเทศ รวมทั้งในระดับคณะกรรมาธิการที่มีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกัน ทั้งสองฝ่ายเห็นด้วยในการขยายความสัมพันธ์และกระชับความร่วมมือในกรอบของสหภาพรัฐสภา

ทั้งสองฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความสัมพันธ์และการกระชับความร่วมมือบนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน และความเสมอภาคกัน

นโยบายระหว่างประเทศของสหภาพโซเวียต - ฉบับที่ ๘๖ - หน้า ๕๓๘-๕๓๙

หนังสือพิมพ์ “อิสเวียสทิย่า”- ๒๙ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๕

เอกสารหมายเลข ๔๓

มอบโดยคณะผู้แทนนักเรียน
นำโดยผู้อำนวยการโรงเรียน “อมรินทร์”
นายมานพ วงษ์เกียรติก้อง

วันที่ ๒๘ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๖

แปลจากภาษาไทย

โรงเรียนประถมศึกษา “อมรินทร์”
๔๑๗/๓๙ ซอย เหล่าลดา ถนน อรุณอมรินทร์
กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

วันที่ ๒๘ มกราคม ค.ศ.๑๙๘๖

เรียน ฯพณฯ

ประธานาธิบดี มิคาอิล กอร์บาชอฟ
(ผ่านสถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย)

เนื่องในโอกาสที่มีการเฉลิมฉลองปีแห่งสันติภาพสากลอยู่ในขณะนี้ พวกเรา คณาจารย์และลูกศิษย์โรงเรียนประถมศึกษา “อมรินทร์” กรุงเทพมหานครตระหนักถึงความสำคัญว่าในปัจจุบันนี้ผู้คนทั่วโลกและโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน (กลุ่มเด็กๆ ที่ได้มาสถานเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตในวันนี้ เป็นส่วนหนึ่งของเยาวชนจากทั่วโลก) มีโอกาสน้อยกว่าคนรุ่นก่อนในการพัฒนาความก้าวหน้าของตนเองและในการมีส่วนร่วมพัฒนาความก้าวหน้าและโครงสร้างของมวลมนุษยชาติ ซึ่งเป็นผลมาจากภัยคุกคามอย่างรุนแรงทั่วโลก และถ้าประเทศมหาอำนาจรวมถึงประเทศของท่านไม่สามารถหาวิธีลดความตึงเครียดระหว่างประเทศในพื้นที่ต่างๆ ของโลกได้ เยาวชนในสมัยนี้ ตลอดจนตัวแทนของพวกเขาที่วันนี้ได้เดินทางมายังสถานเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตก็จะขาดโอกาสเข้าร่วมในการพัฒนาโลกของเราตลอดไป

ในโอกาสนี้ ด้วยหัวใจที่บริสุทธิ์ทุกดวงของพวกเรา เราขอร้องให้มหาอำนาจทั้งสองจงร่วมกันรักษาสันติภาพบนผืนแผ่นดินของเรา และขอให้ร่วมกันสร้างสันติภาพที่เปรียบเสมือนเป็นของขวัญให้แก่เยาวชนเนื่องในโอกาสปีแห่งสันติภาพสากล สิ่งนี้จะเป็นการให้โอกาสแก่เยาวชนรุ่นต่อไปในอนาคตสร้างโลกที่มีความเจริญรุ่งเรืองที่บรรพบุรุษของเราได้ใฝ่ฝันให้เกิดขึ้น

พวกเราทุกคนจะร่วมกันขอพรจากพระเจ้าเพื่อดลบันดาลให้ความปราถนาของเราเป็นจริง พร้อมกันนี้พวกเราปรารถนาให้ประชาชนของท่าน ครอบครัวชาวโซเวียตทุกครอบครัวมีแต่ความเจริญก้าวหน้า มีความรัก และมีความปรองดอง พวกเราปราถนาให้ประชาชนทั่วโลกมีความเจริญและความก้าวหน้า

ขอแสดงความเคารพอย่างสูง
กลุ่มคณาจารย์และลูกศิษย์
โรงเรียนประถมศึกษา “อมรินทร์”
กรุงเทพฯ ประเทศไทย
เยาวชนทั่วโลก

แปลโดย ลายมือชื่อ แว. คีซิลอฟ

เอกสารหมายเลข ๔๔

สภาหอการค้าและอุตสาหกรรม
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร
เลขที่ ๒๔๐๑-๗/ ๓๖๘
๒๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๖

ประเทศไทย กรุงเทพฯ
เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่ง
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ประจำประเทศไทย

ตามที่ท่านได้ทราบแล้ว ระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ถึง ๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๘๖ จะมีการจัดนิทรรศการทางการค้าและอุตสาหกรรมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตที่กรุงเทพฯ

ในการนี้ พวกเราขอแจ้งข้อมูลให้ท่านทราบ เกี่ยวกับกิจกรรมหลักที่ประสงค์จะดำเนินการในช่วงเวลาการเตรียมการ และช่วงระหว่างการจัดนิทรรศการ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่านต่อสารัตถะและแผนการดำเนินงาน จะเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการจัดทำแผนการดำเนินงานขั้นสุดท้าย

เอกสารแนบ: เกี่ยวกับเรื่องข้างต้นจำนวน ๑๖ หน้า จำนวน ๑ ชุด

รองประธานคณะกรรมการบริหาร

แอน. แด. ฟิลิปปอฟ.

ร่าง

แผนการดำเนินงาน
กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลและกิจกรรมทางวัฒนธรรมโซเวียตในนิทรรศการแสดงแสดงสินค้า
และอุตสาหกรรมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ณ กรุงเทพฯ (ประเทศไทย)
๑๖ ตุลาคม – ๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๘๖

นิทรรศการแสดงสินค้าและอุตสาหรรมสหภาพโซเวียตจะจัดขึ้นที่ประเทศไทยเป็นครั้งแรก
คำขวัญของนิทรรศการ: แด่ความร่วมมือสากลเพื่อสันติภาพ
ลานนิทรรศการ: ๒๕๐๐ ตารางเมตร (แบบปิด) ณ ห้องประชุมไฮแอท เซนทรัล พลาซา

ผู้เข้าร่วมจัดนิทรรศการ – หน่วยงานส่งออกสินค้าของกระทรวงการค้า
ระหว่างประเทศและคณะกรรมการแห่งรัฐด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กระทรวงและหน่วยงานต่างๆ มากกว่า ๒๐ แห่ง ซึ่งรวมถึง สภาวิชาการ
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กระทรวงพลังงานสหภาพสาธารณรัฐ
สังคมนิยมโซเวียต คณะกรรมการแห่งรัฐด้านการใช้พลังงานนิวเคลียร์
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กระทรวงการประมงสหภาพ
สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กระทรวงการเดินเรือ สหภาพสาธารณรัฐ
สังคมนิยมโซเวียต กระทรวงอุตสาหกรรมอากาศยาน กระทรวงการบินพลเรือน
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กระทรวงสาธารณสุข
สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตรัสเซีย กระทรวงศึกษาธิการ และ
คณะกรรมการแห่งรัฐด้านการควบคุมมาตรฐาน สภาศาสนาภายใต้
การกำกับดูแลของรัฐบาลสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถานและเขตการปกครอง
ปรีมอร์สกี (สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตรัสเซีย) จะเข้าร่วมจัดการนิทรรศการดังกล่าว

สารัตถะของข้อมูลที่จะเผยแพร่และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิทรรศการทางการค้าและอุตสาหกรรมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เป็นไปตามหลักการและนโยบายภายในและต่างประเทศโซเวียตภายหลังการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต ครั้งที่ ๒๗ หัวข้อของนิทรรศการ และสถานะของความสัมพันธ์โซเวียต-ไทย

ซึ่งหัวข้อหลัก มีดังนี้

- การประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต – ประวัติศาสตร์การพัฒนาของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และเอกสารสำคัญระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองโดยสมัชชาฯ

ผลสำเร็จของการพัฒนาด้านการเกษตรแห่งชาติของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และการเจริญเติบโตของความอยู่ดีกินดีของประชากรโซเวียตตามแผนพัฒนา ๕ ปี ฉบับที่ ๑๑ ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจของพรรคคอมมิวนิสต์ เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวโซเวียต หลักการในการดำเนินการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ฉบับ ปี ค.ศ. ๑๙๘๕ – ค.ศ. ๑๙๙๐ และวิสัยทัศน์การดำเนินการก่อนปี ค.ศ. ๒๐๐๐

การเร่งรัดความก้าวหน้าของการพัฒนางานวิจัยและเทคโนโลยี – ภารกิจหลักของยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจของพรรคฯ ความสำเร็จของสหภาพโซเวียตในด้านต่าง ๆ ที่จะนำมาแสดงในนิทรรศการ (พลังงาน การผลิตเครื่องจักร การผลิตรถยนต์ เครื่องผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตร เคมี และอื่นๆ)

- ค.ศ. ๑๙๘๖ เป็นปีสากลของโลก นวัตกรรมใหม่ของโลกตามคำแถลงของเลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต ท่าน แอม. แอส. กอร์บาชอฟ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม และการพัฒนาตามแผนงานในการรักษาความมั่นคงของโลกตามที่ปรากฏในรายงานการเมืองของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียตระหว่างการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต คือ หลักการที่โลกต้องปราศจากอาวุธนิวเคลียร์ และแผนดำเนินงานในการลดอาวุธจำนวนมากให้เสร็จสิ้นก่อนสิ้นสุดศตวรรษนี้ ซึ่งถือเป็นทิศทางการดำเนินงานของพรรคฯ ในเวทีโลก

การดำเนินการของสหภาพโซเวียตในการกระตุ้นให้ส่วนรวมหาหนทางในการผ่อนคลายสถานการณ์ความขัดแย้งที่ยังไม่มีทางออก

เพื่อความร่วมมือและการรวมพลังในการจัดการปัญหาที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทางการเมืองในหลายพื้นที่ของภูมิภาคเอเชีย และเพื่อการจัดตั้งระบบการรักษาความมั่นคงและสันติภาพในทวีปดังกล่าว

การสนับสนุนของรัฐบาลโซเวียตในการต่อสู้เพื่อเปลี่ยนแปลงให้บริเวณหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิกใต้ เป็นพื้นที่ปลอดอาวุธนิวเคลียร์ การสนับสนุนการจัดตั้งระบบรักษาความมั่นคงที่คาดหวังในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

- วาระครบรอบ ๒๕ ปี การขึ้นสู่อวกาศของนาย แด. อา. กาการิน การต่อสู้ของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตต่อการป้องกันการแข่งขันทางอาวุธในอวกาศ เพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการสำรวจอวกาศเพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติ ความสำเร็จด้านอวกาศของมนุษย์

- ความก้าวหน้าทางการวิจัยและเทคโนโลยีในเชิงปฏิบัติ (เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมของสภาวิชาการสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต)

- วาระครบรอบ ๑๕ ปี แผนการบูรณาการทางเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมระหว่างประเทศสมาชิกของสภาเพื่อความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจ แผนการดำเนินงานเพื่อความก้าวหน้าทางการวิจัยและเทคโนโลยีของประเทศสมาชิกสภาเพื่อความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจจนถึงปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมสภาเพื่อความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจครั้งที่ ๔๑;

- สหภาพโซเวียต-ประเทศไทย: การพัฒนาทางการค้าและเศรษฐสัมพันธ์บนผลประโยชน์ของประชาชนของสองประเทศ และวาระครบรอบ ๑๕ ปี การลงนามความตกลงทางการค้าระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับประเทศไทย

การประชาสัมพันธ์นิทรรศการทางการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพโซเวียต

การทำให้นิทรรศการโซเวียตเป็นที่นิยมในหมู่ชาวไทยและประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจะใช้วิธีการและช่องทางต่างๆ ดังนี้

๑. การตีพิมพ์นิตยสาร “สหภาพโซเวียต” (จัดทำโดยหน่วยงานด้านสิ่งพิมพ์ “โนวัสที” ในประเทศไทย จำนวน ๑๐,๐๐๐ ชุด โดย ๙,๐๐๐ ชุดจะจัดทำเป็นภาษาไทยและ ๑,๐๐๐ ชุดจะจัดทำเป็นภาษาจีน) โดยมีบทความเกี่ยวกับความสัมพันธ์โซเวียต-ไทย ความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจ นิทรรศการโซเวียต และองค์ประกอบต่างๆ ตามหัวข้อของนิทรรศการ

๒. การเตรียมการตามแนวทางของหน่วยงานด้านสิ่งพิมพ์ “โนวัสที” โดยประชาสัมพันธ์ในสื่อไทยจำนวนไม่เกิน ๑๕ ชิ้น ซึ่งรวมถึง การสัมภาษณ์เจ้ากระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วมจัดนิทรรศการ ผู้อำนวยการการจัดนิทรรศการโซเวียต และบุคคลอื่นๆ

๓. การตีพิมพ์จะเริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๖ โดยจะเป็นเอกสารเกี่ยวกับนิทรรศการโซเวียตตามรูปแบบข้อมูลของหน่วยงานด้านสิ่งพิมพ์ “โนวัสที” และการส่งเวียนไปยังหน่วยงานด้านสื่อสารมวลชนต่างๆ ของไทย

๔. การจัดพิมพ์ (ตามแนวทางขององค์กรการค้าต่างประเทศด้านการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ และบริษัทโฆษนาของไทย) นิตยสาร “เยชา ไทม์” ฉบับพิเศษ (จะแจกจ่ายไปพร้อมกับนิตยสาร “เยชา ไทม์ นิวส์แมกกาซีน”) เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๕ ปี การลงนามความตกลงทางการค้าระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับประเทศไทย โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับนิทรรศการโซเวียตที่กำลังจะจัดขึ้น ณ กรุงเทพฯ

องค์ประกอบของเนื้อหา

- การแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๕ ปี การลงนามความตกลง จากผู้แทนทางการฝ่ายไทย เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยท่าน แว. แป. คาซาทกิน และท่าน เย. แป. ปิตอฟรานอฟ ประธานคณะกรรมการบริหารหอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

รายชื่อบทความ

- “ทัศนะใหม่ในการพัฒนาความสัมพันธ์โซเวียต-ไทย” โดย เย. แป. ปิตอฟรานอฟ

- “๑๕ ปี ความตกลงทางการค้าระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับประเทศไทย” โดย ยู. แป. มิไคลอฟ (ผู้แทนการค้าสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต)

- “การค้าต่างประเทศของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต: พลวัตแห่งการเติบโต” โดย แก. คา. ชูราฟลอฟ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค้าต่างประเทศ คนที่หนึ่ง)

- “การส่งออกเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ จากสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต” โดย แอน. แอน. สเมลิคอฟ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค้าต่างประเทศ)

- “การค้าและความร่วมมือ” โดย แอล. อาร์ซิโชฟสกี และ แด. โอสตาเรนคอฟ (ความตกลงกับประเทศโลกที่สาม)

- “ก้าวที่มั่นคงสู่ตลาดการโฆษนาของโลก” โดย แว. แก. คารปอฟ (ผู้อำนวยการใหญ่องค์กรการค้าต่างประเทศด้านการประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ)

- “ภารกิจของเศรษฐกิจโซเวียตในปี ค.ศ. ๑๙๘๖” โดย แอล. คาโรนอฟ

- “ความร่วมมือด้านอุตสากรรมเคมี” โดย แอล. ปานาชาเรฟ

- “การพัฒนาทางเศรษฐกิจของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตก่อน ค.ศ. ๒๐๐๐”

โดย แก. ปิซาเรียฟสกี

- “องค์กรการค้าต่างประเทศ “อัลมาซยูเวริแอกสปอร์ต ” (ก่อตั้งครบ ๑๕ ปี) โดย แว. ซิเนฟ (ผู้อำนวยการใหญ่องค์กรการค้าต่างประเทศ “อัลมาซยูเวริแอกสปอรต”)

- “อินตูริสต์ : ตลอดปีไม่เคยว่าง” โดย แว. เลบิดิฟ ผู้อำนวยการใหญ่บริษัทอินตูริสต์ และบทความอื่นๆ

๕. การตีพิมพ์ (ตามแนวทางขององค์กรการค้าต่างประเทศด้านการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ) ข้อมูลเกี่ยวกับนิทรรศการโซเวียตในนิตยสาร “ฟาร์ อิสเทิร์น เทคนิคัล ริวิว” ฉบับพิเศษ (จำนวน ๒๗,๐๐๐ ชุด) เพื่อแจกจ่ายในประเทศไทย (แจกจ่ายภายในงานนิทรรศการโซเวียต จำนวน ๓,๕๐๐ ชุด) และในประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

องค์ประกอบของข้อมูล

- การค้าต่างประเทศของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต – ยุคใหม่

- ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและเทคนิคของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (คณะกรรมการแห่งรัฐด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ)

- การส่งออกรถแทรกเตอร์และเครื่องจักรการเกษตรไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- การส่งออกอากาศยานพลเรือนไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (องค์กร “อวิอาแอกสปอรต”)

- ชุดอุปกรณ์เครื่องจักรก่อสร้าง (องค์กร “มาชินาแอกสปอร์ต”)

- แหล่งพลังงานที่ตอบสนองความต้องการ (องค์กร “แอนิรโกมาชแอกสปอร์ต”)

- ปุ๋ยจากสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต (องค์กรการค้าต่างประเทศ “ซายูซปรอมแอกสปอร์ต”)

- ธนาคารเพื่อการค้าต่างประเทศของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เพื่อการวิจัยและเทคโนโลยี และเศรษฐสัมพันธ์ของสหภาพโซเวียตกับประเทศกำลังพัฒนา (“วเนชตอรกบางค์”)

- การประชาสัมพันธ์ องค์กรการค้าระหว่างประเทศของโซเวียตทั้ง ๑๗ แห่ง

นอกจากนี้ มีแผนที่จะจัดพิมพ์นิตยสารขององค์กรการค้าต่างประเทศที่ดูแลเรื่องการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ ฉบับพิเศษอีกหนึ่งฉบับ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิทรรศการการค้าและอุตสาหกรรมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ณ กรุงเทพฯ (อยู่ระหว่างการพิจารณา)

๖. การตีพิมพ์เนื้อหาเกี่ยวกับนิทรรศการในนิตยสาร “สหภาพโซเวียต” นิตยสาร “สตรีโซเวียต” (เป็นนิตยสารรายเดือนเกี่ยวกับสังคมและการเมืองที่มีภาพประกอบ) นิตยสาร “แผ่นดินเกิด” (วารสารรายเดือนเกี่ยวกับวรรรณกรรมและศิลปะของสังคมโซเวียตที่เกี่ยวกับเพื่อนร่วมชาติที่อยู่ต่างประเทศ โดยองค์กร “แผ่นดินแม่” วารสารรายเดือน “เสียงของประชาชน” และหนังสือพิมพ์ “มาสโคฟสกีเยโนวัสที” (ฉบับภาษาอังกฤษ)

๗. การออกอากาศอย่างสม่ำเสมอ โดยจะเริ่มในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๘๖ ในช่องวิทยุมอสโก (ฝ่ายการออกอากาศเกี่ยวกับประเทศไทย) ในหัวข้อ “คุณเห็นนั่นไหม งานนิทรรศการโซเวียตที่กรุงเทพฯ” โดยจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับหัวข้อต่างๆ ของนิทรรศการ โดยจะเป็นการเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับนิทรรศการของโซเวียต ความสำเร็จของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในด้านเศรษฐกิจ วิชาการ เทคโนโลยี วัฒนธรรม การสาธารณสุข การศึกษาของประชาชน และ ความสำเร็จในการสำรวจทางอวกาศเพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติ

รวมถึงข้อมูล ดังต่อไปนี้

- การสัมภาษณ์นาย เย. แป. ปิตอฟรานอฟ ประธานคณะกรรมการบริหารหอการค้าและอุตสาหกรรม สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และนาย แอล. แอส. กูดือร ผู้อำนวยการนิทรรศการโซเวียต

- เนื้อหาของนิทรรศการส่วนต่างๆ (“การสำรวจอวกาศเพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติ” “แสงเลเซอร์และการนำมาใช้” “หลักการสาธารณสุขของโซเวียตและความสำเร็จ” “การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของโซเวียต” และอื่นๆ)

- ข้อมูลเกี่ยวกับรายการทางวัฒนธรรมที่จะจัดแสดง

- การเผยแพร่ข้อความประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมนิทรรศการของโซเวียตเป็นจำนวน ๒-๓ ครั้งต่อสัปดาห์

- จัดงานแถลงข่าวโดยนาย ยู. แป. มิไคลอฟ ผู้แทนการค้าสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยม

โซเวียตประจำประเทศไทย และนาย แอล. แอส. กูดีอร์ ผู้อำนวยการงานนิทรรศการโซเวียต เพื่อประชาสัมพันธ์งานนิทรรศการโซเวียต ณ กรุงเทพ ต่อสื่อมวลชนไทยในเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๕ (ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ “เนชั่น” และ “แนวหน้า” และวารสาร “แอโคโนมิค แอนด์ บิสเนส”)

๙. การประชาสัมพันธ์นิทรรศการโดยการให้หน่วยงานด้านสิ่งพิมพ์ “โนวัสที” เชิญนักข่าวไทยเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต (จำนวน ๑ คน) ตามแนวทางคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งรัฐ เดินทางเยือนสหภาพโซเวียตพร้อมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว (โดยจะจัดการพบหารือกับผู้แทนกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ที่จะเข้าร่วมนิทรรศการ และจัดให้มีการเดินทางไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถานและเขตการปกครองปรีมอร์สกี้)

๑๐. การตีพิมพ์ข้อมูลในสื่อสิ่งพิมพ์ไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึง นิตยสาร “บิสเนส รีวิว” “บิสเนส อิน ไทยแลนด์” “เนชั่น” เพื่อประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมนิทรรศการขององค์กรการค้าต่างประเทศดูแลและรับผิดชอบด้านต่างๆ ได้แก่ “การส่งออกด้านเทคโนโลยี” “การส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ” “การส่งออกอะไหล่” “การส่งออกเทคโนโลยีเครื่องจักร” “การส่งออกเครื่องจักร” “การส่งออกยานยนต์” “การส่งออกอุปกรณ์ที่ใช้ในการก่อสร้าง”

๑๑. การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ประเภทโปสเตอร์ (ขนาด ๗๐ x ๑๐๐ ซม. จำนวน ๒,๐๐๐ ฉบับ)

หมายเหตุ ได้มีการพัฒนาสัญญลักษณ์ของนิทรรศการโซเวียตเพื่อใช้กับในการจัดทำสิ่งของต่างๆ อาทิ เอกสารต่างๆ กระเป๋าประชาสัมพันธ์ (๒๐,๐๐๐ ชิ้น) เข็มกลัด (๓๐,๐๐๐ ชิ้น) และผลิตภัณฑ์อื่นๆ

การเผยแพร่ข้อมูลและกิจกรรมทางวัฒนธรรมในช่วงนิทรรศการ

องค์ประกอบของศูนย์บริการสื่อมวลชน

ในงานนิทรรศการของโซเวียตจะมีการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อมวลชนโดยเจ้าหน้าที่ ๓ คน ได้แก่ ผู้แทนจากหน่วยงานด้านสิ่งพิมพ์ “โนวัสที” (ดำรงตำแหน่งหัวหน้าศูนย์) หน่วยงานด้านข้อมูลข่าวสาร และหน่วยงานด้านโทรทัศน์และวิทยุสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ศูนย์บริการสื่อมวลชนจะประสานงานอย่างใกล้ชิดกับผู้อำนวยการและที่ปรึกษาอาวุโสของนิทรรศการ หัวหน้าส่วนต่าง ๆ และผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบเรื่องภาพยนตร์ ภาพนิ่ง วิดีโอประชาสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารทางวิทยุของนิทรรศการ โดยความช่วยเหลือของสถานเอกอัครราชทูตและสำนักผู้แทนการค้าสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย หน่วยงานด้านสิ่งพิมพ์

“โนวัสที” และองค์กรต่างๆ ของโซเวียตในประเทศที่ให้บริการข้อมูล

การทำงานกับสื่อมวลชน

๑. การเผยแพร่บทความของนักเขียนโซเวียตในหัวข้อต่างๆ ซึ่งได้แจกแจงไปข้างต้นของเอกสารฉบับนี้ ในสื่อสิ่งพิมพ์ไทยทั้งแบบไม่เสียค่าใช้จ่ายและแบบเสียค่าใช้จ่าย

๒. จัดตั้งผู้ประสานงานในระดับหัวหน้าและเจ้าหน้าที่กับหน่วยงานบริการข้อมูลข่าวสารของไทย เพื่อการประชาสัมพันธ์นิทรรศการของโซเวียตอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การติดต่อหน่วยงานด้านวิทยุและโทรทัศน์ การเผยแพร่ข้อมูลในสิ่งพิมพ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- หนังสือพิมพ์ชั้นนำต่างๆ ได้แก่ “ไทยรัฐ” (จำนวน ๗๑๐,๐๐๐ ฉบับ) “เดลินิวส์ ” (จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ฉบับ) “ดาวสยาม” (จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ฉบับ)

- สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ “บางกอกโพสต์” และจะแจกจ่ายนิตยสาร “เยชา ไทม์” (จำนวน ๓๔,๐๐๐ ฉบับ) ติดไปด้วย หนังสือพิมพ์ “เนชั่น” (จำนวน ๓๐,๐๐๐ ฉบับ) หนังสือพิมพ์ “แนวหน้า” วารสารรายสัปดาห์ “สทิวเดินท์ วีคลี่” นิตยสาร “บิสเนส อิน ไทยแลนด์” นิตยสาร “บิสเนส รีวิว” นิตยสาร “แบงค์คอก บิสเนส” นิตยสาร “แอโคโนมิก แอน บิสเนต” “ลิเตรารู โรด”

- สิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีน ได้แก่: หนังสือพิมพ์ “เกียฮั้วตงง้วน” “มาราคาส” “ทาราทิต ตู ดิน” และหนังสือพิมพ์“ฐานเศรษฐกิจ”

รูปแบบการทำงานกับหน่วยงานสื่อสารมวลชน

ก) การแจกจ่ายสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่อยู่ที่ศูนย์บริการสื่อมวลชนระหว่างการจัดนิทรรศการ

ข) การประสานงานกับผู้สื่อข่าวไทยและต่างชาติเพื่อจัดให้มีการสัมภาษณ์สมาชิกของคณะผู้แทนทางการ (ในกรณีที่มีการเดินทางมา) และผู้แทนของฝ่ายอำนวยการ หัวหน้าส่วนงานต่างๆ เจ้าหน้าที่ในงานนิทรรศการ และบุคคลอื่นๆ โดยจะมีการเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับงานนิทรรศการโซเวียตให้กับกลุ่มผู้สื่อข่าวด้วย

ค) การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องโทรทัศน์ของท้องถิ่นตามเงื่อนไขของฝ่ายไทย ทั้งการแสดงของกลุ่มศิลปิน และภาพยนตร์บางส่วนจากชุดภาพยนตร์ที่จะนำมาฉายในนิทรรศการ

ง) การจัดการประกวดผลงานภายในกลุ่มของผู้สื่อข่าวไทยเกี่ยวกับงานนิทรรศการโซเวียต โดยมีรางวัลที่หนึ่งคือ การเดินทางไปท่องเที่ยวที่สหภาพโซเวียต

จ) การจัดรอบพิเศษให้กับผู้สื่อข่าวต่างชาติเพื่อเยี่ยมชมนิทรรศการสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในส่วนต่างๆ

ฉ) การเชิญผู้สื่อข่าวเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดโดยผู้จัดนิทรรศการส่วนต่างๆ (การหารือแบบโต๊ะกลม กิจกรรมพิเศษตามหัวข้อต่างๆ)

๓. การประสานงานกับผู้สื่อข่าวโซเวียตที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในประเทศไทยในการเตรียมเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับนิทรรศการของโซเวียต

๔. การเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับงานนิทรรศการโซเวียตสำหรับสถานีวิทยุมอสโก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำไปออกอากาศที่ประเทศไทยต่อไป

๕. จัดงานแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน การหารือแบบโต๊ะกลม และการหารือกับผู้สื่อขาว ซึ่งรวมถึงกิจกรรมต่อไปนี้

- งานแถลงข่าวโดยผู้อำนวยการการจัดงานนิทรรศการโซเวียตในโอกาสการเปิดนิทรรศการทางการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ณ กรุงเทพฯ โดยมีเจ้าหน้าที่จากสถานเอกอัครราชทูตและสำนักงานผู้แทนการค้าสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเข้าร่วมด้วย

- งานแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในนิทรรศการขององค์กรการค้าต่างประเทศต่างๆ (“องค์กรที่ดูแลการส่งออกยานยนต์” “องค์กรที่ดูแลการส่งออกเทคโนโลยีและเครื่องจักร” “องค์กรที่ดูแลเรื่องการส่งออกอะไหล่”)

- การหารือแบบโต๊ะกลม สำหรับนักหนังสือพิมพ์และผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยุและโทรทัศน์ โดยจะมีผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ของโซเวียตเดินทางไปเข้าร่วมในการหารือด้วย ซึ่งจะเป็นหนึ่งในกิจกรรมพิเศษในแต่ละวันตามหัวข้อย่อยของนิทรรศการ ซึ่งรวมถึง

สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต – บ้านเกิดของนักบินอวกาศ ความร่วมมือระหว่างประเทศในอวกาศ

สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน – หนึ่งใน ๑๕ สาธารณรัฐที่ยิ่งใหญ่ของสหภาพโซเวียต

เยาวชนโซเวียต หน้าที่และความปรารถนา

การสาธารณสุขในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

วันภาษารัสเซีย การศึกษาภาษารัสเซียของชาวต่างชาติ

การดำเนินการเรื่องผู้เข้าชมงาน

การเผยแพร่สิ่งพิมพ์

- คู่มือการเยี่ยมชมงาน “นิทรรศการของโซเวียต” ในภาษาไทยจำนวน ๓๐,๐๐๐ ชุด

- เอกสารเกี่ยวกับทัศนะการจัดนิทรรศการขององค์กรด้านสิ่งพิมพ์ (โนวัสที) เป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ๒๐,๐๐๐ ฉบับ (สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในปี ๘๖ และหนทางสู่ดวงดาว)

- เอกสารเกี่ยวกับการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ข้อมูลสำหรับอ้างอิงเพิ่มเติม ที่สอดคล้องกับสภาพและปัญหาในปัจจุบัน และข้อมูลอ้างอิงของสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน

- การตีพิมพ์เอกสารเพื่อประชาสัมพันธ์เป็นภาษาอังกฤษของหน่วยงานการท่องเที่ยว “อินตูริสต์” จำนวนไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ ฉบับ โดยกลางเอกสารประชาสัมพันธ์จะระบุข้อความต่างๆ อาทิ “สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตคือประเทศท่องเที่ยว” “โปรดมาเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต” “เมืองรัสเซียโบราณ” “ไซบีเรีย” “คาบารอฟสค์” “เอเชียกลางและคาซัคสถาน” และ “กลุ่มประเทศบอลติก”

- การตีพิมพ์เอกสารของหอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งรวมถึง วารสาร “นิทรรศการต่างประเทศและนานาชาติในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต” ฉบับที่ ๒๗ เอกสารประชาสัมพันธ์ขององค์กร “ศูนย์การจัดนิทรรศการ” เกี่ยวกับเงื่อนไขและข้อกำหนดทั้งหมดของการเข้าร่วมนิทรรศการนานาชาติ ครั้งที่ ๓ (“อุตสาหกรรมการก่อสร้าง” “ไฟฟ้า” และ “เคมี”) ในปี ค.ศ. ๑๙๘๗ แผนดำเนินการรายปีเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการของต่างชาติในปี ค.ศ. ๑๙๑๗

- การตีพิมพ์นิตยสาร “สหภาพโซเวียต” โดยหน่วยงานด้านสิ่งพิมพ์ “โนวัสที” ในประเทศไทย ซึ่งรวมถึง นิตยสารที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการของโซเวียตที่กรุงเทพฯ

- ภาพประกอบการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนะของกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วมจัดนิทรรศการ (อยู่ระหว่างการรวบรวมรายชื่อ)

หมายเหตุ ประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลอ้างอิงสำหรับนิทรรศการทางการค้าและอุตสาหรรมสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตที่กรุงเทพฯ นั้น จะได้รับการยืนยันหลังจากที่ได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานที่กำกับและดูแลการเซนเซอร์ของไทยเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลในงานนิทรรศการของโซเวียต โดยจะส่งข้อมูลตัวอย่างไปยังสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในประเทศไทย

รูปแบบข้อมูลภาพและเสียงที่จะใช้ในการจัดแสดง
อุปกรณ์ทางเทคนิคสำหรับการจัดนิทรรศการโซเวียต

๑. จอพร้อมเครื่องฉายภาพนิ่ง (๙ จอ)	๑ รายการ
๒. เครื่องบันทึกภาพแบบยูเมติก (๙ เครื่อง)	๓ ชิ้น พร้อมอุปกรณ์ครบชุด
๓.เครื่องฉายภาพยนตร์ “คเซนอน -๓/๕”	๒ เครื่อง

๔. ซุ้มสำหรับการติดตั้งระบบกระจายเสียงและออกอากาศ

๕. เครื่องกระจายเสียง

๘ เครื่อง

การฉายภาพนิ่ง/ภาพสไลด์

จะมีการฉายชุดภาพนิ่งสองเรื่อง คือ “ประเทศของเรา” และ “สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต – หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจของคุณ”

การฉายภาพยนตร์

การฉายภาพยนตร์ในโรงหนังของนิทรรศการโซเวียตนั้น จะมีการฉายทุกวัน ทั้งเรื่องที่เกี่ยวกับข้อมูลโดยรวม และเรื่องเฉพาะทางตามรายการที่กำหนด ในรูปแบบภาพยนตร์เชิงสารคดี ภาพยนตร์เกี่ยวกับงานวิชาการที่เป็นที่นิยม เกี่ยวกับธรรมชาติ ละครเพลง ภาพยนตร์การ์ตูน และภาพยนตร์เพื่อการประชาสัมพันธ์

ภาพยนตร์ที่ได้จัดเตรียมไว้สำหรับฉาย ที่กรุงเทพฯ มีประมาณ ๓๐ เรื่อง (เอกสารแนบ ๑) ตามหัวข้อหลักของปีและตามส่วนกิจกรรมต่างๆ ในนิทรรศการ

ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องฉายภาพยนตร์เรื่อง “สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต: การเดินทางแห่งความทรงจำ” “กีฬา – เธอคือสันติภาพ” จะขอใช้สำเนาภาพยนตร์เรื่องดังกล่าวจากสถานเอกอัครราชทูตและสำนักงานการค้าสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในประเทศไทย

การแสดงวีดิทัศน์

จะจัดแสดงบนโทรทัศน์จอสีของงานนิทรรศการโดยวิดีทัศน์ที่ได้จัดทำขึ้นแล้ว (เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) เกี่ยวกับชีวิตของชาวโซเวียต หัวข้องานนิทรรศการต่างๆ ซึ่งรวมถึง ภาพยนตร์สารคดีเรื่อง “ค.ศ. ๑๙๘๖ – ปีแห่งสันติภาพ” “มนุษย์และอวกาศ” “มอสโก” “จากตบิลิซีถึงบากู” “สามฤดูในฤดูว่าง” “๑๐๐ ชนชาติที่ได้รับเชิญ” “โซเวียตทาจิกิสถานเรียนเชิญ” “ฤดูหนาวรัสเซีย” “การพักผ่อนยามเย็น” และอื่นๆ (จำนวนเรื่องของวีดิทัศน์อยู่ระหว่างพิจารณา) ทั้งนี้ การแสดงวีดิทัศน์ทั้งหมดจะมีระยะเวลาประมาณ ๒ – ๒.๕ ชั่วโมง

ข้อมูลทางวิทยุ

- การออกอากาศเกี่ยวกับข้อมูลเฉพาะทางและรายการดนตรีตามหัวข้อของนิทรรศการที่ได้บันทึกไว้แล้วที่กรุงมอสโก (ตามคู่มือสำหรับการชมนิทรรศการ การออกอากาศในหัวข้อที่เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดขึ้นในนิทรรศการ)

- การออกอากาศผ่านเครื่องกระจายเสียงเกี่ยวกับข้อมูลโดยรวมและข้อมูลเฉพาะตามส่วนกิจกรรมที่ได้บันทึกไว้แล้ว (“สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตวันนี้” “ความร่วมมือระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับประเทศไทย” “สาธารณรัฐสังคมนิยมทาจิกิสถาน” “เขตการปกครองปรีมอร์สกี” “การสำรวจอวกาศเพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติ” “การสร้างสรรค์ของโซเวียตในต่างประเทศ”)

ภาพเพื่อการโฆษนาชวนเชื่อ

การจัดแสดงนิทรรศการภาพของกลุ่มศิลปินในหัวข้อ “ไข่มุกแห่งวัฒนธรรมโซเวียต” (๓๘ ภาพ)

การบรรยายและการหารือ

- การบรรยายภายในนิทรรศการทั้งในกรณีที่ได้ตกลงกันไว้และตามความประสงค์เพิ่มเติมของหน่วยงานต่างๆ ทีเข้าร่วมจัดนิทรรศการโซเวียต (ผู้เชี่ยวชาญจากส่วนกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ สภาวิชาการสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ศูนย์การศึกษาตะวันออกไกลของสภาวิชาการสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กระทรวงสาธารณสุข สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต)

- การหารือของหัวหน้าส่วนกิจกรรมต่างๆ ผู้เชี่ยวชาญ เจ้าหน้าที่ประจำซุ้ม มัคคุเทศก์และล่ามกับผู้เข้าร่วมงานในแต่ละหัวข้อของส่วนนิทรรศการ เกี่ยวกับนโยบายภายในและต่างประเทศของโซเวียต

กิจกรรมทางวัฒนธรรม

๑. มีแผนที่จะนำกลุ่มกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ไปจัดแสดงที่ประเทศไทยตามแนวทางของกระทรวงวัฒนธรรม สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ดังนี้

- วงควอเตท “บีโธเฟน” (๔ คน)

- ศิลปินแห่งชาติของสาธารณรัฐสังคมนิยมเอสโตเนีย แอนนา เวสคิ พร้อมวงดนตรี “นิโม” (๑๖ คน) โดยในคอนเสิร์ตจะมีการแสดงกายกรรมคู่ด้วย

- ทซิซานา ตาติชวิลิ นักแสดงพื้นบ้านของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและศิลปินเดี่ยวจากโรงละครโอเปราและบัลเลต์ตบิลิซี และนายอาร์คาดี เซวิดอฟ นักเปียโนของวงฟิลฮาร์โมนิกมอสโก

- คณะนักแสดงจากสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน (๑๕ คน)

๒. การจัดแสดงชุดภาพวาด ผลงานประติมากรรม และภาพวาดโดยดินสอของศิลปินโซเวียต

กิจกรรมอื่นๆ ที่จะจัดขึ้นในกรอบของนิทรรศการโซเวียต

๑. การจัดแสดงผลงานการออกแบบเสื้อผ้าของร้าน “เคียฟสกี โดม มาเดลิย์”

๒. การจัดหลักสูตรอบรม “ภาษารัสเซียจำนวน ๓๐ ชั่วโมง” (โดยมีคำขวัญของหลักสูตรว่า “รู้ภาษา เพื่อให้เข้าใจกันและกันดีขึ้น”)

โดยประสงค์จะจัดในช่วงงานนิทรรศการโซเวียต โดยความร่วมมือของครูโซเวียตในการสอนภาษารัสเซียอย่างเร่งรัดให้กับชาวต่างชาติ โดยการใช้ข้อมูลจากเอกสารของนิทรรศการโซเวียตและอุปกรณ์ภาพและเสียงต่าง ๆ

๓. การจัดสัปดาห์ภาพยนตร์โซเวียต

๔. การจัดนิทรรศการ “ศิลปะแห่งภาพยนตร์ของโซเวียต”

๕. การจัดทำของที่ระลึกสำหรับแจกให้กับผู้เยี่ยมชมนิทรรศการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย โดยจะใช้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ศิลปะพื้นบ้านประยุกต์

๖. การจัดให้มีการชิมอาหารรัสเซีย

๗. การจัดให้มีการชิมผลิตภัณฑ์ของหวานจากโรงงาน “คาลอฟ” (เมืองทาลลิน)

๘. การจำหน่ายของที่ระลึก หนังสือ และแผ่นเสียงผ่านตัวแทนจำหน่ายขององค์กรการค้าต่างประเทศ “หนังสือระหว่างประเทศ” และองค์กรการค้าต่างประเทศเกี่ยวกับของที่ระลึกพื้นเมืองของโซเวียต

การแข่งขันตอบปัญหาชิงรางวัล

การจัดการแข่งขันตอบคำถาม “คุณรู้จักสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตหรือไม่” สำหรับผู้เยี่ยมชมนิทรรศการโซเวียต

รางวัลที่ ๑ ได้แก่ การเดินทางไปท่องเที่ยวที่สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

รางวัลเพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้เยี่ยมชมงาน

การประมาณการ – ผู้ที่เข้าเยี่ยมชมงานคนที่ ๑๐๐,๐๐๐ จะได้รับรางวัลเพื่อเป็นที่ระลึกแห่งความทรงจำ

ภาพรวมกิจกรรมและกิจกรรมพิเศษตามหัวข้อต่างๆ

วันอวกาศ

- ประชาสัมพันธ์ในสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในอวกาศ

- “การหารือแบบโต๊ะกลม” ในหัวข้อ “สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต – แผ่นดินเกิด

ของนักบินอวกาศ และความร่วมมือระหว่างประเทศในอวกาศ”

- การฉายภาพยนตร์ (ซึ่งรวมถึงเรื่อง “Cospas-Sarsat – ระบบสากลในการค้นหาและช่วยเหลือ” และ “อวกาศรับใช้ประชาชน”)

- การแจกจ่ายแผ่นพับประชาสัมพันธ์ “หนทางสู่ดวงดาว” (ในกรณีที่ได้รับการอนุญาตจากฝ่ายไทย)

- การฉายวิดีทัศน์เรื่อง “แผนงานการวิจัยอวกาศของโซเวียต”

วันสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน

- “การหารือแบบโต๊ะกลม” ในหัวข้อ “สาธารณรัฐโซเวียตทาจิกิสถาน – หนึ่งในสาธารณรัฐที่ยิ่งใหญ่ของสหภาพโซเวียต”

- การฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถานในปัจจุบัน (รวมถึงเรื่อง “โปรดมาเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน”)

- การฉายวิดีทัศน์เรื่อง “สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน – พี่น้องในครอบครัวชาวโซเวียต”

- การเผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับสาธารณรัฐโซเวียตทาจิกิสถาน (รายการเอกสารอยู่ระหว่างการพิจารณา)

- การออกอากาศทางช่องวิทยุของนิทรรศการชาวทาจิกและดนตรีร่วมสมัย

- การแสดงของศิลปินของสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน

- การประชาสัมพันธ์ในสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับโซเวียตทาจิกิสถาน

วันเยาวชน

- การตีพิมพ์ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของเยาวชนโซเวียตในสื่อสิ่งพิมพ์ท้องถิ่น

- การพบหารือระหว่างเยาวชนโซเวียตซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำนิทรรศการกับผู้แทนองค์กรด้านเยาวชนของประเทศไทย และการจัดการหารือแบบโต๊ะกลมในหัวข้อ ”เยาวชนโซเวียต – หน้าที่และความปรารถนา”

- การแจกจ่ายเอกสารข้อมูลต่าง ๆ การฉายวิดีทัศน์ ภาพยนตร์ตามหัวข้อของกิจกรรมพิเศษของ

วัน ซึ่งรวมถึง ภาพยนตร์เรื่อง “สวัสดี เทศกาลเยาวชนนานาชาติครั้งที่ ๑๒ ” “คาราโวดเพื่อสันติภาพและมิตรภาพ ”

“การหารือแบบโต๊ะกลม” ในหัวข้อ “การสาธารณสุขในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต”

- การประชาสัมพันธ์ในสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับข้อมูลความสำเร็จของการแพทย์โซเวียต

- “การหารือแบบโต๊ะกลม” ในหัวข้อ “ความสำเร็จของการแพทย์โซเวียต” โดยการเข้าร่วมของบุคคลากรทางแพทย์ของโซเวียต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้แทนจากห้องปฏิบัติการส่งต่อทางโลหิตเมืองบลากาเวชินสค์ และผู้แทนจากสถาบันการศึกษาและวิจัยคูรกานสกี ด้านออร์โทพีดิกซ์และวิทยาการบาดเจ็บ

วันแห่งภาษารัสเซีย

- การจัดการทัศนศึกษาภายในงานนิทรรศการสำหรับชาวไทยผู้ศึกษาภาษารัสเซีย (การอธิบายจะเป็นภาษารัสเซีย)

- “การหารือแบบโต๊ะกลม” ในหัวข้อ “การศึกษาภาษารัสเซียสำหรับชาวต่างชาติ” พร้อมกับการเข้าร่วมศึกษาในหลักสูตรภาษารัสเซียแบบเร่งรัด

- การฉายภาพยนตร์และวิดีทัศน์ เป็นภาษารัสเซีย

กิจกรรมพิเศษในหัวข้ออื่นๆ

กิจกรรมเพื่ออุทิศให้กับการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต ครั้งที่ ๒๗

- การเผยแพร่เอกสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมติการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต

- หัวข้อของที่ประชุมฯ จะถูกใช้ในคำกล่าวของของผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนกิจกรรมต่างๆ ของนิทรรศการ และผู้เชี่ยวชาญในการประชุมหารือต่างๆ และจะใช้ระหว่างการพบปะและการหารือกับผู้เยี่ยมชมนิทรรศการโซเวียต

- การฉายวิดีทัศน์เกี่ยวกับความสำเร็จของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในด้านสังคมและเศรษฐกิจตามแผนพัฒนา ๕ ปี

- การตีพิมพ์ข้อมูลในสื่อสิ่งพิมพ์ของไทยเกี่ยวกับความสำเร็จของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยม

โซเวียตตามแผนพัฒนา ๕ ปี ฉบับที่ ๑๑ ในด้านต่างๆ ซึ่งได้นำมาเผยแพร่ในนิทรรศการโซเวียต

- การออกอากาศรายการ “สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต – ค.ศ. ๑๙๘๖” (เครื่องกระจายเสียง)

กิจกรรมเพื่อสร้างความนิยมในภาษารัสเซีย

๑. การจัดกิจกรรมวันภาษารัสเซีย

๒. การจัดหลักสูตรอบรมภาษารัสเซียแบบเร่งรัดสำหรับคนต่างชาติระหว่างการจัดนิทรรศการโซเวียต

๓. การรวมกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาภาษารัสเซียให้เข้าชมงานนิทรรศการโซเวียต

๔. จัดมุมพิเศษสำหรับเอกสารที่เป็นภาษารัสเซีย (ในส่วนขององค์กรการค้า “หนังสือระหว่างประเทศ”)

๕. การฉายวิดีทัศน์ ภาพยนตร์ และเผยแพร่เอกสารข้อมูลต่างๆ เป็นภาษารัสเซีย

เอกสารแนบ รายชื่อภาพยนตร์ที่จะนำมาฉายในงานนิทรรศการที่กรุงเทพฯ ค.ศ. ๑๙๘๖

หัวหน้าฝ่ายข้อมูลข่าวสาร แอส. แป. ลูบิมอฟ

เอกสารแนบ ๑

รายชื่อภาพยนตร์
ที่จะนำไปฉายที่นิทรรศการทางการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ณ กรุงเทพฯ ค.ศ. ๑๙๘๖
(๓๕ มม.)

คณะกรรมการแห่งรัฐด้านการจัดทำภาพยนตร์ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต (ภาษาอังกฤษ)

๑. เลนิน	๐.๕	ชม.
๒. ผลแห่งความร่วมมือ	๑	ชม.
๓. สภาเพื่อความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจ – การค้าระหว่างประเทศ	๓	ชม.
๔. Cospas-Sarsat – ระบบสากลในการค้นหาและช่วยเหลือ	๑	ชม.
๕. สวัสดี เทศกาลเยาวชนนานาชาติครั้งที่ ๑๒	๓	ชม.
๖. คาราโวดเพื่อสันติภาพและมิตรภาพ	๒	ชม.
๗. สถาปัตยกรรมของสร้อยคอแห่งมอสโก	๒	ชม.
๘. หลักสูตรการศึกษาจักษุวิทยา	๒	ชม.
๙. ฤดูหนาวรัสเซีย	๒	ชม.
๑๐. เมืองรอสตอฟ เวลิกี	๑	ชม.
๑๑. เมืองมีเซน - คำต้องห้าม	๒	ชม.
๑๒. เครื่องมือของอีลีซารอฟ	๒	ชม.
๑๓. ฤดูใบไม้ร่วงในป่า	๑	ชม.
๑๔. ๑๒ ชั่วโมงแห่งความหวัง	๒	ชม.

๑๕. จังหวะและสีสันแห่งอุซเบกิสถาน	๒	ชม.
๑๖. การเต้นคาราโวด	๒	ชม.
๑๗. สันติภาพโดยฝีมือของชาวรัสเซีย	๑	ชม.
๑๘. หมาป่ากับลูกวัว (ภาพยนตร์การ์ตูน)	๑	ชม.
๑๙. โปรดระวัง: เจ้าลิงน้อย (การ์ตูน)	๑	ชม.
๒๐. สาวตาสีฟ้า (ภาพยนตร์การ์ตูน)	๒	ชม.
๒๑. รอฉันก่อน ตอนที่ ๑๓ (ภาพยนตร์การ์ตูน)	๑	ชม.

รายการภาพยนตร์ของคณะกรรมการแห่งรัฐด้านการจัดทำภาพยนตร์ (ซึ่งรวมถึง “การพบกันที่เจนีวา” “โปรดมาเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน” และอื่น ๆ) เป็นภาษาไทยนั้น อยู่ระหว่างการพิจารณา

หอการค้าและอุตสาหกรรม สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต (ภาษาไทย)

๑. ความร่วมมือ

๒. อวกาศรับใช้ประชาชน

๓. จังหวะแห่งกีฬา

๔. งานฝีมือของรัสเซีย

หอการค้าสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิกิสถาน (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

๑. ทาจิกิสถาน: ประชาชน อายุ และความสำเร็จ	๒	ชม.
๒. จังหวะแห่งทาจิกิสถาน	๑	ชม.

เอกสารหมายเลข ๔๕

สำนักงานเลขานุการสมาคม
มอสโก ๑๑๗๔๘๕
หมายเลข ๖ ถนนโวลกินา

โทรศัพท์: ๓๓๖-๐๘-๐๐

เลขที่ ๙๘-๑๙-๑๙๑
วันที่ ๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๔

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกรุงเทพฯ
เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ท่าน แว. แป. คาซาทกิน

ท่านวาเลนติน ปิโตรวิช ที่เคารพอย่างสูง

อย่างที่ท่านได้ทราบแล้วว่า สหภาพโซเวียตได้มีการจัดทำเหรียญรางวัล อา. แอส. ปุชกิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นรางวัลสำหรับชาวต่างชาติและชาวโซเวียต ผู้ซึ่งอุทิศตนในด้านการเผยแพร่ภาษารัสเซียในต่างประเทศจนประสบความสำเร็จ ในด้านการสอนวรรณคดีโซเวียต รัสเซีย รวมทั้งด้านการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาการด้านรัสเซียศึกษา

ในปี ค.ศ. ๑๙๘๖ สภาบริหารของสมาคมครูภาษาและวรรณคดีรัสเซียนานาชาติได้มีมติให้มอบเหรียญรางวัล อา. แอส. ปุชกิน ให้กับนางสาวยิ่งบุญ เลิศฤทธิ์ อาจารย์ภาษารัสเซียของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ตามมติสภาบริหารของสมาคมครูภาษาและวรรณคดีรัสเซียนานาชาติ ในการประชุมสมัยที่ ๒๒ ณ กรุงบูดาเปสต์ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๖)

สมาคมครูภาษาและวรรณคดีรัสเซียนานาชาติขอส่งเหรียญรางวัล อา. แอส. ปุชกิน พร้อมทั้งประกาศนียบัตรมา ณ ที่นี้ และขอให้ทานกรุณามอบให้กับ นางสาวยิ่งบุญ เลิศฤทธิ์ อย่างเป็นทางการด้วย

ทั้งนี้ สมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หากโอกาสเอื้ออำนวยอาจมีการส่งข่าวการมอบรางวัลดังกล่าวให้กับสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การศึกษาภาษารัสเซียไปทั่วโลกด้วย

ด้วยความเคารพอย่างสูง

เลขานุการสมาคมครูสอนภาษาและวรรณคดีรัสเซียนานาชาติ แว. แก. คาสตามารอฟ

เอกสารหมายเลข ๔๖

เลขที่ ๐๒๓๗๔-I/๑๓๓
วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๗

บันทึกการสนทนา

ระหว่างนาย เย. แป. บาวรีน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค้าต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กับนายบุญชู โรจนเสถียร ประธานคณะกรรมาธิการการต่างประเทศของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ค.ศ.๑๙๘๗ ณ กระทรวงการค้าต่างประเทศ

นาย เย. แป.บาวรีน ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม «เพื่อโลกไร้นิวเคลียร์ เพื่อความอยู่รอดของมวลมนุษยชาติ» และได้เน้นย้ำถึงความรับผิดชอบของทุกประเทศเพื่อรักษาสันติภาพของโลก

นายบุญชูฯ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าประเทศไทยและสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตมีวัตถุประสงค์และหน้าที่ที่ตรงกันในด้านการรักษาสันติภาพ และได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการพัฒนาการค้าระหว่างโซเวียตกับประเทศไทยให้มีความมั่นคง โดยสังเกตได้จากความสามารถในการเพิ่มปริมาณจากในปัจจุบัน ๗๐-๙๐ ล้านดอลลาร์ เป็น ๒๐๐-๓๐๐ ล้านดอลลาร์ในอนาคต ในการนี้ นายบุญชูฯ ได้กล่าวว่าสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยในปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการค้าระหว่าง โซเวียตกับประเทศไทย บริษัทต่างๆ ของไทยยังไม่กล้าตัดสินใจร่วมมือกับองค์กรการค้าต่างประเทศของโซเวียต

นายบุญชูฯ กล่าวถึงโอกาสที่ตัวแทนของพรรคฝ่ายค้านซึ่งมีนายบุญชูฯ เป็นผู้นำจะเข้าไปเป็นรัฐบาลในสมัยหน้า ในการนี้ นายบุญชูฯ ได้แสดงความสนใจต่อการขยายโอกาสในความร่วมมือด้านธุรกิจร่วมกับสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในอนาคตหากตนได้เข้าไปอยู่ฝ่ายรัฐบาลในสมัยต่อไป

นายบุญชูฯ ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า จะเสริมสร้างความร่วมมือทางการค้าระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) และสภาเพื่อความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจที่มีสหภาพโซเวียตเป็นสมาชิก

นาย เย. แป.บาวรีน ได้ระบุถึงความจำเป็นในการมีเศรษฐสัมพันธ์กับประเทศไทยบนพื้นฐานความเสมอภาค โดยได้เน้นย้ำว่าในช่วงเวลาหลายปีหลังมานี้การค้าระหว่างโซเวียตและประเทศไทยขาดความสมดุล และสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตก็เป็นฝ่ายเสียดุลการค้าอย่างมาก ในโอกาสนี้ นายบาวรีนได้เสนอความคิดเห็นว่าประเทศไทยจะสามารถซื้อสินค้าประเภทใดได้บ้างจากโซเวียตเพื่อแก้ไขความไม่สมดุลทางการค้านี้

นายบุญชูฯ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าประเทศไทยมีความต้องการสินค้าประเภทโภคภัณฑ์หลายชนิด

โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำมันดิบ และกล่าวว่า อาจทำศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเข้าสินค้าชนิดอื่นๆ ของสหภาพโซเวียตในระยะยาว

ในขณะเดียวกันนั้นนายบุญชูฯ ได้ชี้แจงถึงความประสงค์ของประเทศไทยในการส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร คือ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่ว สับปะรดกระป๋อง ยางพารา และน้ำตาล

นาย เย. แป. บาวรีน ได้กล่าวว่า แหล่งกำเนิดน้ำมันดิบที่สำคัญตั้งอยู่ที่ไซบีเรียและตะวันออกไกล ในขณะเดียวกันท่าเรือทางแถบตะวันออกไกลซึ่งเป็นท่าเรือที่สามารถนำส่งน้ำมันดิบไปยังประเทศไทยนั้น มีความสามารถไม่เพียงพอต่อการขนส่งน้ำมันดิบ ดังนั้นการขนส่งสินค้าส่วนใหญ่จะต้องดำเนินการผ่านท่าเรือต่างๆ ที่ตั้งอยู่แถบทะเลดำ นอกจากนี้ การพัฒนากำลังการผลิตในภูมิภาคนี้ของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ยังต้องการความทันสมัยของสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าเรือซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาการส่งออกน้ำมันดิบและสินค้าอื่นๆ จากท่าเรือตะวันออกไกลได้ดียิ่งขึ้น สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมนาย เย. แป. บาวรีน ได้แนะนำให้ติดต่อวิสาหกิจแห่งสหภาพ “ซายูสเนียฟท์เอ็กสปอร์ตสหภาพส่งออกน้ำมัน” ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าไทยนั้น สินค้าไทยเป็นที่รู้จักกันดีในสหภาพโซเวียต และจากจำนวนสินค้าที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ส่วนใหญ่ได้เริ่มมีการซื้อบ้างแล้ว

ทางฝ่ายเรานั้นสนใจที่จะเพิ่มจำนวนการจัดส่งเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ไปยังประเทศไทย โดยสินค้าเหล่านี้จนถึงปัจจุบันบริษัทต่างๆ ของไทยได้สั่งซื้อจากสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในปริมาณไม่มาก

แนวทางอื่นๆ ที่จะช่วยกระตุ้นความสัมพันธ์ทางการค้าได้คือ การใช้รูปแบบการค้าขายแบบใหม่อย่างกว้างขวาง ในลักษณะการสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการก่อตั้งบริษัทร่วมทุน

นาย เย. แป. บาวรีน ได้ให้ข้อมูลแก่นายบุญชูฯ เกี่ยวกับการปรับปรุงองค์กรการค้าระหว่างประเทศในสหภาพโซเวียต ซึ่งในปัจจุบันนี้ได้มุ่งไปที่การขยายการส่งออกและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันสินค้าประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ของโซเวียตและสินค้าอื่นๆ ในตลาดต่างประเทศ เมื่อได้ตอบคำถามของนายบุญชูฯ ที่เกี่ยวกับปัญหาของงานบริการในการขยายการขนส่งอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ของสหภาพโซเวียตมายังไทยแล้ว นาย เย. แป. บาวรีน ได้ชี้แจงว่าการส่งมอบหน้าที่ด้านการส่งออกให้แก่โรงงานผู้ผลิตเครื่องจักรกลรับผิดชอบโดยตรงนั้นจะสามารถแก้ไขปัญหาการให้บริการด้านการบำรุงรักษาและการจัดหาชิ้นส่วนอะไหล่ต่างๆ ได้

ผู้เข้าร่วมสนทนา: นาย แอร์. อา. ชาวาเดียน หัวหน้าแผนกอินเดีย ประเทศภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นาย แป.อา. เบลาครินกิน เลขานุการอาวุโสของแผนก
นาย แว. อา. อาบรามอฟ ล่ามจากกรมสนธิสัญญา
ผู้บันทึกการสนทนา: ลายมือชื่อ แป. อา. เบลาครินกิน

วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ เวลา ๑๕.๓๐ น.
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายยูริ คุซเนทซอฟ (Yuri Kuznetsov)
เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้ง

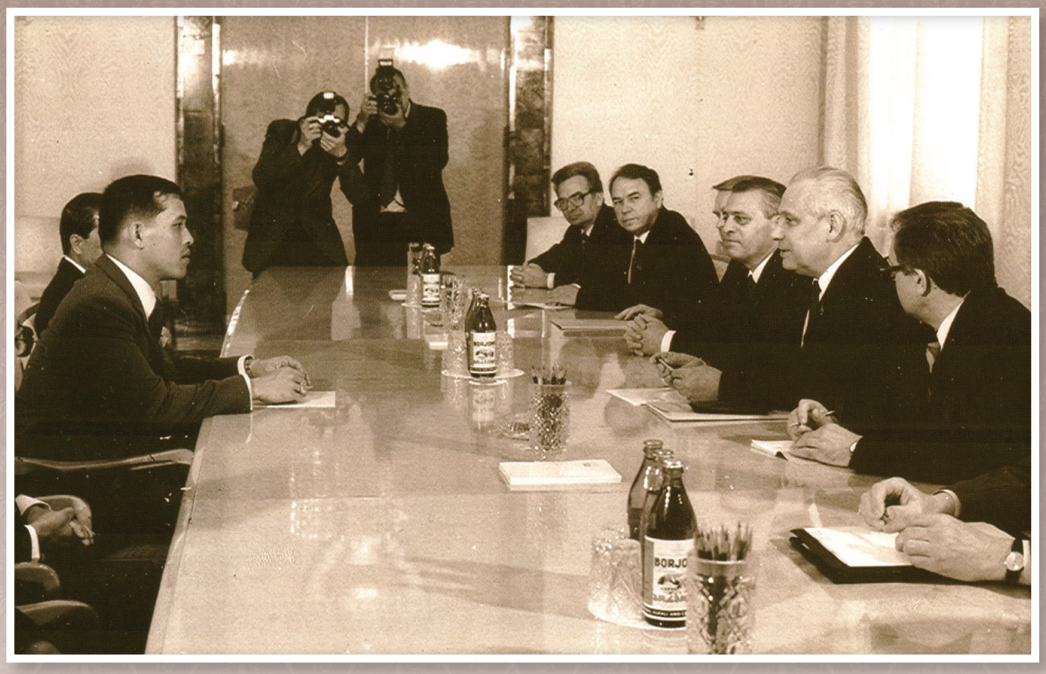

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เมื่อครั้งทรงดำรงพระอิสริยยศเป็น
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพบกับนายอนาโตลี ลูเคียนอฟ
(Anatoly Lukyanov) รองประธานคนที่ ๑ คณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุด
รักษาการในตำแหน่งประธานาธิบดี ณ พระราชวังเครมลิน
เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ
ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
ทรงฉายพระรูปบริเวณจัตุรัสแดง เมื่อครั้งเสด็จเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ
ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงจับมือกับ นางวาเลนทิน่า เทริชโคว่า (Valentina Tereshkova) ประธานสมาคมมิตรภาพแห่งสหภาพโซเวียต และนักบินอวกาศหญิงคนแรกของโลก ณ บ้านมิตรภาพกับประชาชนต่างประเทศ ณ กรุงมอสโก เมื่อครั้งเสด็จเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
เสด็จเยือนทะเลสาบไบคาล เมื่อครั้งเสด็จเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ
ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ นายกรัฐมนตรีพบหารือข้อราชการกับนายเลโอนิด เบรชเนฟ
(Leonid Brezhnev) เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต
ระหว่างการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ
ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ นายกรัฐมนตรี กับนายอเล็กเซย์ โคซือกิน (Alexei Kosygin)
นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียต และนายอังเดรย์ โกรมือโก (Andrei Gromyko)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต ณ พระราชวังเครมลิน กรุงมอสโก
ระหว่างการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ นายกรัฐมนตรี เยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ
ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

จัตุรัสแดง กรุงมอสโก ระหว่างการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของ
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ นายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

นายซาตาร์ อีมาเชฟ (Sattar Imashev) รองประธานคณะอภิมุขสูงสุดแห่งสภาโซเวียตสูงสุด
ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทย เข้าพบพลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานรัฐสภา
ณ ตึกรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๔

นายซาตาร์ อีมาเชฟ (Sattar Imashev) รองประธานคณะอภิมุขสูงสุด
แห่งสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต เดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ
ในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๔

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีไทย
พบหารือข้อราชการกับนายมิคาอิล กอร์บาชอฟ (Mikhail Gorbachev)
ประธานาธิบดีแห่งสหภาพโซเวียต ระหว่างการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ
ระหว่างวันที่ ๑๖-๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

นายนิโคไล ริชคอฟ (Nikolai Ryzhkov) นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียตและภริยา
เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล
ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๓

เอกสารหมายเลข ๔๗

ข่าวสารสำหรับสื่อ

วันที่ ๒ มีนาคม ปีนี้ นาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ สมาชิกโปลิตบูโร คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพซเวียตได้แวะพักที่กรุงเทพฯ ระหว่างทางเพื่อไปเยือนออสเตรเลียและอินโดนีเซียอย่างเป็นทางการ

นาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ ได้รับการรับรองโดยพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี และได้มีการสนทนากับพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย

ในระหว่างการสนทนาซึ่งเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ ทั้งสองฝ่ายแสดงความสนใจในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทยในหลายๆ ด้าน ซึ่งรวมถึงการเมือง เศรษฐกิจ การค้า และการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนะรรมและกีฬา

ในช่วงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่สำคัญของการเมืองระหว่างประเทศในช่วงปัจจุบัน ได้มีการเน้นย้ำภารกิจการส่งเสริมความมั่นคงและสร้างความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมและเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ได้มีการกล่าวถึงความสำคัญของวิธีการแบบใหม่ของการแก้ปัญหาที่สำคัญของโลก และการสร้างเงื่อนไขเพื่อที่จะให้มีบรรยากาศของความไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และความร่วมมือในทางสันติ ฝ่ายสหภาพโซเวียตย้ำว่า สหภาพโซเวียตไม่มีการเปลี่ยนนโยบายของตนในการสนับสนุนเงื่อนไขของการแก้ไขปัญหาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียใต้ ผ่านการเจรจาอย่างสันติของกลุ่มประเทศสองกลุ่มในภูมิภาคนี้

ทั้งสองฝ่ายตกลงกันที่จะมีการพูดคุยในรายละเอียดมากขึ้นเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียตรวมทั้งการเมืองระหว่างประเทศอื่นๆ ที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสนใจ ที่กรุงมอสโกในช่วงการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา ซึ่งจะเกิดขึ้นในอนาคต

เอกสารหมายเลข ๔๘

บันทึกการสนทนา

นาย ยู. แป. มิไคลอฟ ผู้แทนการค้าแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย

(นามสกุล และตำแหน่งของผู้ดำเนินการสนทนาในนามหน่วยงานของสหภาพโซเวียต)

กับ นายไพโรจน์ ไชยพร ประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจแห่งสภาผู้แทนราษฎรไทย

(ชื่อและตำแหน่งของผู้แทนบริษัทหรือหน่วยงานต่างชาติ)

การพบปะได้รับอนุญาตโดย: _____

(นามสกุลผู้บังคับบัญชาและตำแหน่ง)

การพบปะจัดขึ้นเมื่อ: ๑๙ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๗ ณ โรงแรม “รีเจนต์” ตามความประสงค์ของฝ่ายไทย

(สถานที่จัดการพบปะและวันที่)

ระยะเวลาของการสนทนา: ตั้งแต่ ๑๒.๓๐ น. ถึง ๑๓.๓๐ น.

ผู้เข้าร่วมในการสนทนา:

จากฝ่ายสหภาพโซเวียต: นาย อา. แอน. ตาราซอฟ รองผู้แทนการค้าและนาย ยู. แอส.เชฟเชนโก เจ้าหน้าที่ของคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจระหว่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต

จากฝ่ายบริษัทหรือหน่วยงานต่างชาติ: ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดมหาสารคาม เพชรบูรณ์และนครราชสีมา

ดำเนินการสนทนาเป็น ภาษาอังกฤษ แปลโดย _____

เนื้อหาของการสนทนา:

นายไพโรจน์ฯ แจ้งว่าเขาและสมาชิกคณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจของสภาผู้แทนราษฎรมีความประสงค์จะไปเยือนสหภาพโซเวียตในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อหารือเรื่องความร่วมมือด้านเศรษฐกิจไทย-โซเวียต เพื่อให้คำแนะนำในเรื่องดังกล่าวแก่รัฐบาลไทยเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ในด้านเศรษฐกิจ ในช่วงของการเยือนสหภาพโซเวียตนั้นคณะผู้แทน (๑๘-๑๙ ท่าน)

ต้องการเยี่ยมชมการดำเนินงานของบรรษัทเกษตรกรรมด้านการผลิตอาหารสัตว์ หารือถึงความเป็นไปได้ในการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์และปุ๋ย เพื่อแลกเปลี่ยนกับการส่งออกข้าว ข้าวโพด น้ำมันปาล์มและสินค้าส่งออกอื่นๆ ของไทย นอกจากนี้ ยังสนใจจะศึกษาประสบการณ์ด้านสหกรณ์การเกษตรของสหภาพโซเวียตและได้รับความคิดเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการส่งออกเทคโนโลยีใหม่ๆ ของสหภาพโซเวียต ฝ่ายไทยถือว่าการเยือนที่จะเกิดขึ้นนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือในระยะยาวต่อไป ฝ่ายไทยต้องการเยือนสหภาพโซเวียตเป็นเวลา ๘-๑๐ วัน

นาย ยู. แป. มิไคลอฟ สนับสนุนการเยือนสหภาพโซเวียตของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทย เพื่อการหารือเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างทั้ง ๒ ประเทศที่กำลังจะเกิดขึ้น

นายมิไคลอฟ เล่าถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศของสหภาพโซเวียตและการดำเนินการของคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจระหว่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียตในช่วงปัจจุบัน นายมิไคลอฟ เน้นย้ำว่า คณะกรรมการเศรษฐกิจระหว่างประเทศแห่งคณะรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตมีประสบการณ์มากในด้านความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในด้านการสร้างวิสาหกิจด้านพลังงานและชลประทาน และวิสาหกิจด้านการเก็บรักษาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หน่วยงานด้านการสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นๆ

ในการนี้นายมิไคลอฟได้เน้นย้ำว่า ฝ่ายโซเวียตสามารถจ่ายเป็นเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้อย่างอิสระและยังสามารถได้รับสินค้าส่งออกอื่นๆ อีก รวมถึงผลิตภัณฑ์ของบรรษัทที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีของสหภาพโซเวียต นายมิไคลอฟได้ส่งรายการสิ่งของที่ฝ่ายโซเวียตสนใจจะจัดหา (แนบมาด้วย)

เกี่ยวเนื่องกับการนำเข้าสินค้าไทยซึ่งมีการซื้อขายมาแล้วนั้น สามารถซื้อขายกันได้ภายใต้มูลค่าที่สอดคล้องกันกับการส่งออกเครื่องจักรและอุปกรณ์ของสหภาพโซเวียตมายังประเทศไทย

ตามหลักการฝ่ายสหภาพโซเวียตสามารถพิจารณาความเป็นไปได้ของข้อตกลงความร่วมมือสำหรับสินค้าไทยต่อไปนี้: ผลิตภัณฑ์ผ้า ข้าวสำหรับส่งออกไปประเทศโลกที่สาม น้ำมันปาล์ม ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ยางดิบคุณภาพสูง หัวแร่แทนทาลัมและทังสเตน แร่ดีบุกและอื่นๆ ในขณะเดียวกัน การนำเข้าแร่ฟลูออไรต์ ยาสูบ ข้าวโพด ขององค์กรการค้าระหว่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียตเป็นไปด้วยความยากลำบากด้วยเหตุผลบางประการ

ได้มีการพิจารณาความเป็นไปได้ในความร่วมมือด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้ากับภูมิภาคตะวันออกไกลของสหภาพโซเวียต

ในการสรุปตอนท้ายของการสนทนานาย ยู. แป. มิไคลอฟ ขอให้นายไพโรจน์ ไชยพร พิจารณาส่งรายการสิ่งของที่ฝ่ายไทยต้องการจัดหาและให้ส่งรายละเอียดการเดินทางไปสหภาพโซเวียตเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อได้รับแล้วนายมิไคลอฟ จักได้แจ้งให้หน่วยงานของสหภาพโซเวียตที่เกี่ยวข้องทราบเรื่องต่อไป

บันทึกการสนทนาโดย
รองผู้แทนการค้าแห่งสหภาพโซเวียต
อา. แอน. ตาราซอฟ
(ตำแหน่ง ลายเซ็น นามสกุล)

_____
(ผู้ดำเนินการสนทนา)

การสนทนา ๑ หน้า

หมายเหตุ: ในเนื้อหาของการสนทนาต้องประกอบไปด้วย (๑) เนื้อหาการสนทนา (๒) ข้อมูลของการแลกเปลี่ยนกันหรือการได้รับเอกสารด้านธุรการหรือด้านเทคนิค (บันทึกความจำ จดหมาย แบบแปลน ต้นแบบ ใบรับรองทางเทคนิค ตัวอย่าง แบบฟอร์ม แผนผัง ภาพร่างและอื่นๆ) (๓) ข้อมูลการได้รับหรือการมอบของขวัญหรือของที่ระลึก ๔) ถ้าบันทึกการสนทนามีจำนวน ๒ หน้าขึ้นไป ให้บันทึกนามสกุลและตำแหน่งของผู้บันทึกการสนทนาพร้อมลายเซ็น รวมถึงผู้ดำเนินการสนทนาไว้ที่ตอนท้ายของการสนทนา ส่วนที่ด้านหลังของแผ่นสุดท้าย ให้ทำเครื่องหมายสำเนา

เอกสารหมายเลข ๔๙

กำหนดการ

การเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย และภริยา (๑๐ -๑๔ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๗)

๑๐ พฤษภาคม
(วันอาทิตย์)

๑๗.๒๐ - เดินทางจากกรุงโคเปนเฮเกนถึงกรุงมอสโก โดยสายการบินสแกนดิเนเวียน (เที่ยวบินที่ SK-๗๓๐, สนามบิน เชเรเมเทวา - ๒)

- ผู้ที่ไปรับที่สนามบินประกอบด้วย นาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ และภริยา

นาย อี. อา. โรกาชอฟ และภริยา นาย แว.แป. คาซาทกิน นาย แก. อี. กีราซีมอฟ

นาย แว. อี. ชีรนีย์โชฟ นาย อา. แอส. ไซเซฟ

ที่สนามบินประดับธงชาติไทย และธงสหภาพโซเวียต

จากสนามบินถึงบ้านพักรับรอง มีผู้ติดตาม ประกอบด้วย

นาย อี. อา. โรกาชอฟ ติดตามพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา

นาง เย. แว. โรกาชอวา ติดตามภริยาพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา

บนรถยนต์ของพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลาติดธงไทย และธงสหภาพโซเวียต

ค่ำ พักผ่อน

๑๑ พฤษภาคม

(วันจันทร์)

๑๐.๐๐ - การเจรจาระหว่างโซเวียต-ไทย (เรือนรับรองของกระทรวงการต่างประเทศ)

๑๐.๐๐ - ภริยาพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลาเยี่ยมชมโบสถ์เซนต์บลาซิล และนิทรรศการ” พิพิธภัณฑ์คลังเพชร”

๑๓.๐๐ - อาหารเช้าตามคำเชิญของนายเชวาริดนาดเซ แอ. อา. และภริยา (เรือนรับรองของกระทรวงการต่างประเทศ)

ผู้ที่ได้รับเชิญเข้าร่วมในการรับประทานอาหารเช้าฝ่ายรัสเซีย ประกอบด้วย

นาย แว. แอม. คาเมนเซฟ	นาย แว. แอม. นิคาไลชุก
นาย แบ. อี. อารีสตอฟ	นาย แว. แป. คาซาทกิน และภริยา
นาย ยู. แอม.วาล์เมียร์	นาย แก. อี. เกียราซีมอฟ
นาย แว. แก. ซาคารอฟ	นาย แอล. อี. เมียนเดเลวิช
นาย กา. แอฟ. กาตูเซฟ	นาย แอส. แป. ตาราเซนโก
นาย อา. แก. กาวาโลฟ และภริยา	นาย แว. อี. ชีรนีย์โชฟ
นาย เย. แป. ปีโตวรานอฟ	นาย อา. แอส. ไซเซฟ และภริยา
นาย อี. อา. โรกาชอฟ และภริยา	นาย แต. แก. สตีปานอฟ
นาย แต. แอม. กาลุบโซวา	นาย เย. แอม. ปรีมาคอฟ

ผู้เข้าร่วมฝ่ายไทยนอกจากพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา และภริยา แล้วยังได้เชิญผู้ติดตามคนสำคัญอื่นๆ คือ นายประจิตต์ โรจนพฤกษ์ เอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพโซเวียต และภริยา และนักการทูตอาวุโสประจำสถานทูต

๑๕.๓๐ - ภริยาพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา เยี่ยมชม “Ostankino” Palace and Museam

๑๗.๐๐ - การสนทนากับนายแว.แอม. คาเมนซอฟ (พระราชวังเครมลิน)

ค่ำ - อิสระ (ตามคำขอของฝ่ายไทย)

๑๒ พฤษภาคม
(วันอังคาร)

๙.๓๐ - วางพวงมาลาที่สุสานเลนิน

๙.๔๕ - วางพวงมาลาที่สุสานทหารนิรนาม
ผู้ที่ไปรับ และติดตามคือ นาย แว. แป. คาซาทกิน และ นาย อา. แอส. ไซเซฟ

๑๐.๐๐ - สนทนากับนาย อา. อา. โกรมือโก (พระราชวังเครมลิน)

๑๐.๐๐ - ภริยาพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา เยี่ยมชมนิทรรศการการจำหน่ายเครื่องประดับของบริษัท “Yantar”

- บริษัทการค้าระหว่างประเทศ “Soyuzzagranpribor” - (ซอย กราโคล์สกี้ เลขที่ ๓๐)

๑๑.๓๐ - สนทนากับนาย แบ. อี. อารีสตอฟ

- ลงนามในข้อตกลงระหว่างรัฐบาลโซเวียต-ไทยเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมาธิการร่วมด้านการค้า (กระทรวงการค้าต่างประเทศ สหภาพโซเวียต)

- อาหารเช้า แบบส่วนตัว

๑๕.๐๐ - ชมสถานที่ท่องเที่ยวในเครมลิน (พระราชวังเครมลิน โบสถ์ต่างๆ พิพิธภัณฑ์ศาสตราวุธ)

๑๘.๐๐ - ออกเดินทางจากกรุงมอสโก ไปยัง เมืองโซชิ โดยเครื่องบินพิเศษของโซเวียต เที่ยวบินที่ Tu-๑๕๔ (จากสนามบินวนุโคโว - ๒)

ขั้นตอนการปฏิบัติการให้เป็นไปเช่นเดียวกับการไปรับ

การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นสมบูรณ์

ในการเดินทางในประเทศของพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา ติดตามโดย นาย อี. อา. โรกาชอฟ และภริยา นาย แว. แป. คาซาทกิน และภริยา นาย อา. แอส. โซเซฟ และภริยา ผู้แทนกรมพิธีการทูต กระทรวงการต่างประเทศสหภาพโซเวียต

๒๐.๒๕ - เดินทางถึงเมืองโซชิ

นาย แว. แป. มาเลียเรนโก และภริยา และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ให้การต้อนรับ

ที่สนามบินมีการประดับธงชาติไทย ธงชาติสหภาพโซเวียต และธงชาติสหพันธ์สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตรัสเซีย

ช่วงระยะเวลาที่อยู่ที่เมืองโซชิ ได้จัดให้มีการพูดคุยที่คณะกรรมการบริหารสภาเมือง

การชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของเมือง และการเลี้ยงอาหารเช้าในนามของคณะกรรมการบริหารสภาเมือง

<u>๑๓ พฤษภาคม</u>

(วันพุธ) - พำนักอยู่ ณ เมืองโซชิ

๑๙.๐๐ - ออกเดินทางจากโซชิ ไปยังเมือง ทบิลิซี

ขั้นตอนการปฏิบัติการให้เป็นไปเช่นเดียวกับการไปรับ

๒๑.๐๐ (เวลาท้องถิ่น) - เดินทางถึงเมืองทบิลิซี

๒๐.๐๐ (เวลามอสโก) ผู้ที่ไปรับที่สนามบิน คือ นาย แก. แด. ดชาวาคีชเวลี และภริยา และเจ้าหน้าที่

อื่นๆ ที่สนามบินมีการประดับธงชาติไทย ธงชาติสหภาพโซเวียต และธงชาติสาธารณรัฐสังคมนิยมจอร์เจีย

ช่วงระยะเวลาที่อยู่ที่ สาธารณรัฐสังคมนิยมจอร์เจีย (๑๓-๑๔ พฤษภาคม) ได้จัดให้มีการ

พบหารือกับคณะรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐ การวางพวงมาลาที่สุสานทหารนิรนาม การชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของเมืองทบิลิซี เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ศิลปะแห่งจอร์เจียตึกที่ทำการประกอบพิธีสมรส

การเลี้ยงอาหารเช้าในนามของรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมจอร์เจีย

๑๔ พฤษภาคม

(วันพฤหัสบดี) - พำนักอยู่ ณ เมืองทบิลิซี

๑๗.๐๐ (เวลาท้องถิ่น) - ออกเดินทางจากเมืองทบิลิซี ไปยังกรุงมอสโก

๑๖.๐๐ (เวลามอสโก) ขั้นตอนการปฏิบัติการให้เป็นไปเช่นเดียวกับการไปรับ

๑๘.๓๕ - เดินทางถึงกรุงมอสโก (สนามบิน สนามบิน เชเรเมเทวา - ๒)

หยุดพัก

๑๙.๒๐ - ภริยาของพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา ออกเดินจากกรุงมอสโก ไปยังเมืองแฟรงก์เฟิร์ต (Frankfurt am Main) โดยสายการบิน “ลุฟทันซ่า” (เที่ยวบินที่ LH -๑๓๗๓, สนามบิน เชเรเมเทวา - ๒)

๒๐.๓๕ - ออกเดินทางจากกรุงมอสโก ถึง กรุงวอร์ซอ โดยสายการบินโปแลนด์ (เที่ยวบินที่ PL – ๑๗๖ , สนามบิน เชเรเมเทวา - ๒)

เจ้าหน้าที่ของโซเวียต เป็นผู้ส่ง และผู้ติดตามพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา ในการเดินทางภายในประเทศ

รายนามคณะผู้แทนอย่างเป็นทางการของไทย

๑.	พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๒.	นางธิดา เศวตศิลา	ภริยารัฐมนตรี
๓.	นางสาวสุทธินี เศวตศิลา	บุตรสาวรัฐมนตรี
๔.	นายอรุณ ภาณุพงศ์	ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ฝ่ายนโยบายต่างประเทศ
๕.	หม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรี	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
๖.	คุณหญิงเรวดี เกษมศรี	ภริยาปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

๗. หม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล	อธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ
๘. นายดนัย ดุละลัมพะ	อธิบดีกรมเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ
๙. นายสาโรจน์ ชวนะวิรัช	อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
๑๐. นายสมบูรณ์ เสงี่ยมบุตร	เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง
๑๑. พลเอกจรัล กุลละวณิชย์	ผู้ช่วยรัฐมนตรีอาวุโส
๑๒. ดร.สารสิน วีระผล	รองอธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ
๑๓. นายพงษ์เธียร พยัคฆนิธิ	รองอธิบดีกรมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
๑๔. นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	ผู้บริหารประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๕. นายอุดร ตันติสุนทร	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รองหัวหน้าพรรคกิจสังคม
๑๖. นายสุวิทย์ คุณกิตติ	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย สมาชิกสภาจังหวัดขอนแก่น
๑๗. นายธนวิทย์ สิงหเสนี	ข้าราชการกรมเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ
๑๘. นายจิระชัย ปั้นกระษิน	ข้าราชการกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ
๑๙. นางสาวจิราพร ทองเต็ม	ข้าราชการสำนักเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศ

รายนามผู้เข้าร่วมการเจรจาระหว่างโซเวียต-ไทย ฝ่ายไทย

(๑๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๗)

๑. พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๒. นายอรุณ ภาณุพงศ์	ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ฝ่ายนโยบายต่างประเทศ
๓. หม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรี	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
๔. นายประจิตต์ โรจนพฤกษ์	เอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพโซเวียต
๕. หม่อมราชวงศ์ เทพ เทวกุล	อธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ
๖. นายดนัย ดุละลัมพะ	อธิบดีกรมเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ
๗. นายสาโรจน์ ชวนะวิรัช	อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
๘. นายสมบูรณ์ เสงี่ยมบุตร	เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง
๙. พลเอกจรัล กุลละวณิชย์	ที่ปรึกษา ผู้ประสานงาน กระทรวงการต่างประเทศ ฝ่ายทหาร และการเมือง
๑๐. ดร.สารสิน วีระผล	รองอธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ

ผู้บันทึกการเจรจา

๑. นายจิระชัย ปั้นกระษิน	ข้าราชการกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ
๒. นายวันชัย เจียมโชติพัฒนกุล	เลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงมอสโก

ฝ่ายโซเวียต

๑. นาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๒. นาย อี. อา. โรกาชอฟ	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๓. นาย แว. แป. คาซาทกิน	เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียต ประจำประเทศไทย
๔. นาย แต. แก. สเตปานอฟ	ผู้ช่วยรัฐมนตรี
๕. นาย อา. แอส. ไซเซฟ	หัวหน้าแผนกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๖. นาย อา. อี. คเมลนิสกี	รองหัวหน้าแผนกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผู้จดบันทึกการเจรจา

๑. นาย อา. แว. เนียบากาตอฟ	รักษาการหัวหน้าเลขานุการแผนกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. นาย แว. แอส. มีกายัน	เลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียต ประจำประเทศไทย

เนื้อหาสำหรับการสนทนากับพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๑. คำกล่าวนำ

๒. การประเมินสถานการณ์ระหว่างประเทศทั่ว ๆ ไป

๓. ข้อริเริ่มใหม่ ๆ ของสหภาพโซเวียตเกี่ยวกับเรื่องขีปนาวุธพิสัยกลางในยุโรป

๔. การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชียและแปซิฟิค ปัญหาความมั่นคงของเขตดังกล่าว

๕. สถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๖. ความสัมพันธ์ระหว่างโซเวียต-ไทย

เอกสารหมายเลข ๕๐

หมายเลข ๐๒๓๗๔-I/๓๒๑

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

บันทึกการสนทนาระหว่างนาย แบ. อี. อารีสตอฟ รัฐมนตรีการค้า และ พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย ซึ่งจัดให้มีขึ้น ณ กระทรวงการค้าต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

รายนามผู้เข้าร่วมการสนทนาทั้งฝ่ายโซเวียตและฝ่ายไทยได้แนบมาพร้อมบันทึกนี้

นาย แบ. อี. อารีสตอฟ ได้กล่าวต้อนรับรัฐมนตรีและสมาชิกคณะผู้แทนฝ่ายไทย พร้อมทั้งได้แสดงความพึงพอใจที่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการค้าระหว่างกันต่อไปในอนาคตซึ่งได้เริ่มพูดคุยแล้วที่กรุงเทพฯ นอกจากนี้ ยังได้แสดงความพึงพอใจต่อการลงนามข้อตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมโซเวียต-ไทย ซึ่งกำลังจะมีขึ้นและการเดินทางมาเยือนกรุงมอสโกของคณะนักธุรกิจไทยเพื่อเจรจากับหน่วยงานการค้าต่างประเทศของโซเวียต ซึ่งได้เข้าร่วมในการพบปะครั้งนี้ด้วย นาย แบ. อี. อารีสตอฟ ได้แนะนำผู้บริหารหน่วยงานการค้าต่างประเทศ พร้อมกล่าวย้ำว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๗ หน่วยงานบางหน่วยงานขององค์กรสหภาพต่างๆ ได้ถูกถ่ายโอนไปยังกระทรวงต่างๆ ที่มีสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามการปฏิรูประบบการติดต่อทางเศรษฐกิจต่างประเทศของสหภาพโซเวียต

พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา แสดงความขอบคุณสำหรับการต้อนรับที่อบอุ่น และกล่าวว่าในระหว่างการพบปะกับนาย แว. แอม. คาเมนเซฟ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม รวมทั้งในระหว่างการสนทนากับนายอารีสตอฟ ที่กรุงเทพฯ ตนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการปฏิรูปเศรษฐกิจที่กำลังดำเนินอยู่ในสหภาพโซเวียตซึ่งน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง พร้อมทั้งได้เน้นย้ำว่าการเยือนประเทศไทยของรัฐมนตรีการค้าต่างประเทศของสหภาพโซเวียตได้ยกระดับความสนใจของไทยต่อการพัฒนาการค้ากับสหภาพโซเวียตในประเทศไทย

รัฐบาลไทยเห็นพ้องกับการขยายความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับสหภาพโซเวียตเพื่อจุดประสงค์ในการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของชาติรัฐบาลไทยเห็นว่าการค้าเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และต้องกระตุ้นการพัฒนาการค้าทุกวิถีทาง รวมทั้งกับสหภาพโซเวียตด้วย ด้วยเหตุนี้ กลุ่มนักธุรกิจชั้นนำซึ่งนำโดยนายยุกต์ ณ ถลาง ประธานหอการค้าไทย และนายชาตรี โสภณพานิช ประธานธนาคารกรุงเทพ พร้อมที่จะใช้โอกาสและความสามารถใดๆ ก็ตามในการเพิ่มมูลค่าการค้าทวิภาคี รวมทั้งการให้สินเชื่อ การทำสัญญาการค้าด้วยบัญชีสกุลเงินแลกเปลี่ยนเสรี การวางรากฐานการติดต่อด้านการส่งออกและนำเข้า ฝ่ายไทยหวังว่า องค์กรต่างๆ ของสหภาพโซเวียตก็พร้อมสำหรับการนี้ ตามความคิดเห็นของ

ฝ่ายไทย ในระยะเวลาอันใกล้นี้ การค้าจะต้องเป็นความสัมพันธ์หลักของทั้งสองประเทศ ภายหลังจากการพัฒนาการค้าแล้วก็จะมีโอกาสในการเริ่มวางรากฐานด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจในรูปแบบอื่นๆ

ในภาพรวม ฝ่ายไทยมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาด้านการค้ากับสหภาพโซเวียตตลอดเวลาช่วงห้าปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามยังมีโอกาสอีกมากมายที่ยังไม่ได้นำมาใช้ ผู้นำเข้าของไทยซึ่งเป็นบริษัทเอกชนสามารถจะซื้อเครื่องจักร เครื่องมืออุปกรณ์ และสินค้ากึ่งสำเร็จรูปของโซเวียต ถ้าหากสินค้าเหล่านั้นสามารถแข่งขันได้ และในขณะเดียวกันก็ต้องการส่งออกข้าวโพด มันสำปะหลัง สินค้าอื่นๆ ไปยังสหภาพโซเวียต

เมื่อวานนี้ในการพบปะกันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหภาพโซเวียต นาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ ได้แสดงความพึงพอใจต่อการลงนามข้อตกลงว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมาธิการร่วมโซเวียต-ไทย ด้านการค้า ว่าเปรียบเหมือนกลไกที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีในด้านนี้

ต่อจากนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยได้เปิดโอกาสให้ประธานหอการค้าไทย นายยุกต์ ณ ถลางได้กล่าวขอบคุณนาย แบ. อี. อารีสตอฟ สำหรับการอภิปรายที่สภาหอการค้าในระหว่างการเยือนประเทศไทย นายยุกต์ ณ ถลางได้แสดงความพึงพอใจต่อการพบปะเจรจาแบบ “โต๊ะกลม”ที่จัดให้มีขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ที่สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมของสหภาพโซเวียต โดยมีนักธุรกิจของไทยเข้าร่วมด้วย

ต่อคำกล่าวของนายยุกต์ ณ ถลาง นาย แบ. อี. อารีสโตฟ ได้เน้นย้ำว่า การส่งเสริมการพัฒนาการค้าเป็นพันธกิจสำคัญของกระทรวงการค้าต่างประเทศของสหภาพโซเวียต ตามที่รัฐมนตรีได้ข้อมูลมาว่า เมื่อวานนี้และวันนี้ในหน่วยงานต่างๆ ของสหภาพโซเวียตจะจัดให้มีการสนทนาระหว่างฝ่ายโซเวียตกับนักธุรกิจไทยจำนวนประมาณ ๒๐ ราย องค์กรการต่างประเทศของสหภาพโซเวียตได้เสนอข้อเสนอที่เป็นรูปธรรมและพร้อมที่จะลงนามในสัญญาขายสินค้าประเภทต่างๆ รวมทั้งรถโฟล์คลิฟท์ รถแทรกเตอร์ใช้ในการเกษตร ถ่านหิน แร่ใยหิน เส้นด้ายจากฝ้าย ปลาทูน่า ยารักษาโรค เหล็ก ซึ่งรายการเครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์จำนวนมากที่สามารถส่งมาจำหน่ายที่ประเทศไทยได้ ทางเราได้มอบไว้ให้ที่กรุงเทพแล้ว ผู้นำเข้าฝ่ายโซเวียตก็พร้อมพิจารณาความเป็นไปได้ในการซื้อข้าว และยางพารา (น้ำยางลาเท็กซ์) เช่นกัน แต่เป็นน่าเสียดายที่นักธุรกิจฝ่ายไทยไม่มีโอกาสทำการเจรจา เนื่องจากมีเวลาที่มอสโกไม่เพียงพอ หากเป็นไปได้ก็อาจดำเนินการเจรจาต่อที่กรุงเทพ ไม่ว่าจะเป็นอย่างไรก็ตาม การพบปะของบรรดานักธุรกิจก็นับว่าเป็นประโยชน์

ต่อจากนั้นนาย แบ. อี. อารีสตอฟ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการขาดดุลการค้าของโซเวียตต่อไทยอย่างมาก อัตราการส่งออกของโซเวียตต่อการนำเข้าจากประเทศไทยในปี ค.ศ.๑๙๘๖ เท่ากับ ๑ ต่อ ๘ ทั้งนี้การค้าควรจะเป็นเหมือนเส้นทางการจราจรที่มีความสมดุลกันทั้งสองทาง ด้วยเหตุนี้ควรดึงดูดสินค้าใหม่ๆ เข้าสู่ตลาดการค้าโดยอาจจะใช้รูปแบบการค้าที่สลับซับซ้อนมากขึ้น เช่น การทำสัญญาการค้าแบบแลกเปลี่ยนสินค้าเป็นต้น

ฝ่ายโซเวียตคาดว่า บริษัทของไทยคงสามารถซื้อสินค้าของสหภาพโซเวียตได้มากขึ้น และหวังว่าการนำเข้าของเราจากประเทศไทยคงจะไม่จำกัดเพียงแต่ผลิตผลทางการเกษตรเท่านั้น ฝ่ายโซเวียตรู้สึกยินดีที่บรรดานักธุรกิจรายใหญ่ของไทยทั้งหลายได้ให้ความสนใจในการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้ากับสหภาพโซเวียต องค์กรการค้าของโซเวียตกำลังพิจารณาข้อเสนอของนักธุรกิจไทยเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนโซเวียต-ไทยเพื่อผลักดันสินค้าโซเวียตเข้าสู่ตลาดไทย การให้บริการทางเทคโนโลยี และการโฆษณาสินค้าโซเวียต รวมทั้งการผลิตสินค้าเฉพาะอย่าง ซึ่งข้อเสนอเหล่านี้ต้องการการศึกษาอย่างรอบด้าน และไม่ใช่การพบหารือกันเพียงครั้งเดียว อย่างไรก็ตาม การที่มีความตั้งใจที่ดี และในด้านผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีได้ ทางฝ่ายโซเวียตมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาโอกาสใดๆ ก็ตามที่อำนวยต่อการสนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือโซเวียต-ไทยให้ก้าวหน้า

ฝ่ายโซเวียตหวังว่าการเยือนประเทศไทยของนาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ และการเยือนสหภาพโซเวียตของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย การพบปะเจรจาทั้งที่กรุงเทพ และที่มอสโกทำให้เกิดแรงผลักดันใหม่ในการพัฒนาความสัมพันธ์โซเวียต-ไทย ทั้งนี้ ยังมีเรื่องอื่นๆ อีกมากที่สามารถทำได้ด้วยวิธีการทางการค้าซึ่งรัฐบาลโซเวียตพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติในเอเชียและแปซิฟิก เราสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรดังกล่าวในการพัฒนาความร่วมมือในภูมิภาค และตั้งใจที่จะเข้าร่วมในการดำเนินงานขององค์กรดังกล่าวอย่างเข้มแข็งในอนาคต

พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลาได้กล่าวว่า การพัฒนาการค้าระหว่างกันเป็นหนึ่งในภารกิจของคณะผู้แทนไทย มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับโซเวียตไม่สูงมาก และคณะผู้แทนไทยเห็นว่า ประเทศใหญ่ดังเช่นสหภาพโซเวียตสามารถยอมให้มีการขาดดุลการค้าเล็กน้อยได้ แต่ฝ่ายเราก็พร้อมพิจารณาหนทางขยายการนำเข้าสินค้าจากสหภาพโซเวียต

นาย แบ. อี. อารีสตอฟ ได้อวยพรให้พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา คณะผู้แทนไทย และบรรดานักธุรกิจพำนักในสหภาพโซเวียตด้วยความสุขสบายและประสบผลสำเร็จในการเยือน พร้อมกล่าวเน้นว่า การเดินทางของคณะผู้แทนไทยไปยังเมืองโซชิและทบิลิซีจะเป็นโอกาสที่คณะผู้แทนไทยจะได้รู้จักสหภาพโซเวียตรวมทั้งชีวิตของประชาชนโซเวียตได้ดียิ่งขึ้น

หลังจากเสร็จสิ้นการสนทนาแล้วนาย แบ. อี. อารีสโตฟ และพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา ได้ลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมระหว่างรัฐบาลโซเวียต –ไทย ว่าด้วยความร่วมมือด้านการค้า

หัวหน้าฝ่ายแผนกความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย
ผู้จัดบันทึกการสนทนา (ลายมือชื่อ) อาร์. อา. ซาวาเดียน

เอกสารหมายเลข ๕๑

ข้อตกลง

ระหว่างรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

เกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมด้านความร่วมมือทางการค้าโซเวียต-ไทย

รัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อไปจะเรียกว่า คู่สัญญา

ได้พิจารณาข้อตกลงด้านการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๐

มุ่งหมายที่จะเร่งขยายการค้าระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและราชอาณาจักรไทย ได้ตกลงกันในเรื่องดังต่อไปนี้

วรรคที่ ๑

คู่สัญญาจะจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมด้านความร่วมมือทางการค้า ต่อไปจะเรียกว่า “คณะกรรมาธิการ” คณะกรรมาธิการจะประกอบด้วยผู้แทนที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐบาลของทั้ง ๒ ประเทศ

วรรคที่ ๒

คณะกรรมาธิการจะ

ก. จัดการหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการค้าและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข. พิจารณาการดำเนินการพัฒนาการค้าและเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำหนดขอบเขตของผลประโยชน์ร่วมกันสำหรับความร่วมมือในอนาคต

ค. แนะนำมาตรการที่เหมาะสม ที่จะนำไปสู่การขยายและการกระจายการค้าระหว่างทั้ง ๒ ประเทศ

ง. จัดคณะทำงานสำหรับจัดกิจกรรมซึ่งอยู่ในขอบเขตงานของคณะกรรมาธิการในกรณีที่จำเป็น

วรรคที่ ๓

ก. การประชุมของคณะกรรมาธิการจะจัดที่สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและราชอาณาจักรไทยในระยะเวลาที่ตกลงร่วมกัน

ข. ทั้ง ๒ ฝ่ายจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมของคณะกรรมาธิการของฝ่ายตน ในช่วงที่จัดการประชุม ฝ่ายเจ้าภาพจะดูแลการทำงานของฝ่ายเลขานุการในช่วงที่มีการประชุม

ค. เอกสารสรุปผลการประชุมของคณะกรรมาธิการจะเป็นความลับ หากคณะกรรมาธิการไม่วินิจฉัยเป็นอย่างอื่น

ข้อตกลงนี้จัดทำขึ้นวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๗ ณ กรุงมอสโก จำนวน ๒ ชุด เป็นภาษารัสเซีย ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งหมดมีข้อความถูกต้องตรงกัน

ในนามรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต	ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
แบ. อี. อารีสตอฟ	พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าระหว่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย

รายนามผู้เข้าร่วมการสนทนากับนาย แบ. อี. อารีสตอฟ

ฝ่ายสหภาพโซเวียต	ฝ่ายประเทศไทย
นาย แอน. แก. โอซีปอฟ -รัฐมนตรีช่วยว่าการ นาย แก. แป. เซเมนีลคอฟ - รักษาการหัวหน้าแผนกทางการค้าและเศรษฐกิจกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย นาย ยู. แป. มิไคลอฟ - ผู้แทนการค้าของสหภาพโซเวียตประจำประเทศไทย นาย แอร์. อา. ซาวาเดียน - หัวหน้าแผนกความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย นาย แว. อา. อาบรามอฟ - ล่าม นาย ยู. อา. กูริน - รักษาการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ"มาชีนาเอ็กสพอร์ต" นาย แว. อี. โบยกา -กรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ "เทคมาชเอ็กสพอร์ต" นาย แว. แอม. เซียรอฟ -รองกรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ "อาวีอาเอ็กสพอร์ต" นาย แก. แอส. อาฟานาเซียฟ -กรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ "โปรมซีริโยอิมพอร์ต" นาย แว. อา. อารูจูนีอัน รักษาการกรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ "โซยูสเนียฟท์เอ็กสพอร์ต" นาย อี. แอน. โบรีซอฟ -รองกรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ "โซยูสโปรมเอ็กสพอร์ต" นาย โอ. แอส. โกรปาตอฟ–กรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ "ซูโดอิมพอร์ต"	พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย นางอรุณ ภาณุพงษ์ –ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีทางด้านนโยบายต่างประเทศ หม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรี-ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นายดนัย ดุละลัมพะ –อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ นายสาโรจน์ ชวนะวิรัช –อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ นายสมบูรณ์ เสงี่ยมบุตร –รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นายพงษ์เทียน พยัคฆนิธิ-รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ นายจิระชัย ปั้นกระษิณ –กรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ นายสภณ จำนง –ที่ปรึกษาด้าน การค้าและเศรษฐกิจประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย **ตัวแทนภาคเอกชน** นายยุกต์ ณ ถลาง –ประธานสภาหอการค้าไทย ประธานหอการค้าไทย หัวหน้าคณะผู้แทนภาคเอกชน นายชาตรี โสภณพนิช –ที่ปรึกษารัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจและการค้า ประธานกรรมการ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ประธานสมาคมนักการธนาคารไทย

ฝ่ายสหภาพโซเวียต	ฝ่ายประเทศไทย
นาย อี. แอน. กาโรดอฟ–กรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ “เอ็กสพอร์ตลิอน”	นายสมาน โอภาสวงค์ – ที่ปรึกษารัฐมนตรี กระทรวงการต่างประเทศ กรรมการบริหาร บริษัท ฮ่วยชวนค้าข้าว คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร สภาหอการค้าไทย
นาย แว. อา. ไซยเซฟ - กรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ “เอ็กสพอร์ตเลียส”	นายฐาปนะ บุญนาค – เลขานุการสภาหอการค้าไทย เลขานุการคณะผู้แทนภาคเอกชน
นาย แว. อา. รูดเนียฟ - รองกรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ “โซยูสฮิมเอ็กสพอร์ต”	นายสุชัย วีระเมธีกุล – ที่ปรึกษารัฐมนตรี กระทรวงการต่างประเทศประธาน บริษัท เอ็มไทย อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
นาย แด. แอน. มานาเยียนคอฟ - กรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ “ตรัคตอเรอร์เอ็กสพอร์ต”	นายวรพงศ์ พิชญ์พงศา –กรรมการบริหาร บริษัท แคปปิตอลไรซ์ จำกัด
นาย แว. แก. กูลิตสกี - รองกรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ “สตานโกอิมพอร์ต”	นายวิธน สุกาญจนพงษ์ –กรรมการบริหาร บริษัท วีรับเบอร์ จำกัด
นาย อา. อี. ชเวกินเซฟ– รองกรรมการผู้จัดการใหญ่วิสาหกิจแห่งสหภาพ “อาฟโตเอ็กสพอร์ต”	นายวันชัย คุณานันทกุล –ประธานกลุ่มบริษัท สยามสตีล
	นายแสงชัย ชัยพัฒนาการ – ผู้จัดการบริษัท สตูล ปาล์มออยล์ จำกัด และ ห้างหุ้นส่วนจำกัด แสงทองขนส่ง
	นายวิเชียร ไตรวงค์ผสาน –กรรมการบริหาร บริษัท ยูนี นีต จำกัด
	นายสุชาติ สิทธิวรรณ – ประธาน และกรรมการบริหาร บริษัท ไทยฮั้ว (๒๕๑๑) จำกัด

เอกสารหมายเลข ๕๒

แปลจากภาษาอังกฤษ

เลขที่ ๐๕๐๒/๔๒๖๕๗

กระทรวงการต่างประเทศ
พระราชวังสราญรมย์ กรุงเทพฯ

๒๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๘๗

ฯพณฯ

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่จะขออ้างถึงความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ และผลการหารือระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบความดังกล่าวระหว่างประเทศไทยกับสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ระหว่างวันที่ ๓-๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๖ ณ กรุงมอสโก ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้บรรลุความเข้าใจกัน ดังนี้

๑. ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๗ หน่วยงานด้านการบินของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตจะได้รับอนุญาตให้ทำการบินจำนวน สองเที่ยวบิน ต่อสัปดาห์ โดยอากาศยาน IL ๘๖/ IL ๙๖ ซึ่งบรรจุผู้โดยสารไม่เกินจำนวน ๓๑๖ คน ตามเส้นทางการบินเดิมของอากาศยาน อี แอล ๖๒ ในขณะเดียวกัน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๗ หน่วยงานด้านการบินของไทยจะได้รับอนุญาตให้ทำการบินจำนวนสอง เที่ยวบิน ต่อสัปดาห์ โดยใช้อากาศยานแบบใดก็ได้ซึ่งบรรจุผู้โดยสารไม่เกินจำนวน ๓๑๖ คน ตามเส้นทางที่ได้ระบุไว้

๒. ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๗ หน่วยงานด้านการบินของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตจะได้รับอนุญาตให้ทำการบินจำนวนหนึ่งเที่ยวบินของเที่ยวบินบรรทุกสินค้า โดยอากาศยาน IL ๗๖ ในเส้นทางการบิน กรุงเทพฯ – มอสโก ซึ่งในเวลานี้ เส้นทางการบินดังกล่าวเป็นเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ

ในขณะเดียวกัน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๗ หน่วยงานด้านการบินของไทยจะได้รับอนุญาตให้ทำการบินจำนวน หนึ่งเที่ยวบินของเที่ยวบินบรรทุกสินค้า โดยอากาศยานที่มีความจุเท่ากับอากาศยาน IL ๗๖ ในเส้นทางการบิน กรุงเทพฯ – มอสโก

๓. ระหว่างการดำเนินการบินของเที่ยวบินข้างต้น หน่วยงานด้านการบินของคู่สัญญาจะได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ในที่ที่หน่วยงานด้านการบินของคู่สัญญาไม่ได้ทำการบิน แต่จะไม่ใช้สิทธิรับขนจราจรเสรีภาพที่ ๕ ในที่ที่คู่สัญญาทำการบิน นอกเหนือเสียจากว่า หน่วยงานด้านการบินของทั้งสองฝ่ายมีสัญญาทางการค้าซึ่งรับรองโดยหน่วยงานด้านการบินของรัฐของทั้งสองฝ่าย

๔. ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๗ หน่วยงานด้านการบินของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตจะได้รับอนุญาตให้ทำการบินสามสิบหกเที่ยวบิน ผ่านดินแดนของไทยตามตารางการบิน โดยมีจุดหมายปลายทางที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันเฉียงใต้ และออสเตรเลีย ในขณะเดียวกัน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๗ หน่วยงานด้านการบินของไทยจะได้รับอนุญาตให้ทำการบินสามสิบหกเที่ยวบินผ่านดินแดนของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตตามตารางการบิน โดยมีจุดหมายปลายทางที่ประเทศในยุโรป ตุรกี และประเทศในอเมริกาเหนือ

๕. หน่วยงานรับผิดชอบด้านการบินของทั้งสองฝ่ายจะหารือกันในเร็ววันนี้ เกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือด้านการบินระหว่างกันต่อไป

หากข้อยืนยันข้างต้นเป็นที่ยอมรับของรัฐบาลสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่จะเสนอให้หนังสือฉบับนี้และหนังสือตอบของ ฯพณฯ มีผลเป็นข้อตกลงในเรื่องนี้ระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ

โปรดรับการแสดงความความเคารพอย่างสูงยิ่งของข้าพเจ้าไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ประพาส ลิมปะพันธ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ตราประทับ กระทรวงการต่างประเทศ

ฯพณฯ วาเลนติน แป. คาซาทกิน
เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
กรุงเทพฯ

เอกสารหมายเลข ๕๓

แผนกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๘

เรื่องราวความสัมพันธ์ของเรา

โฆษกฯ เรากำลังดำเนินรายการต่อ ช่วงนี้เป็นช่วงการถ่ายทอดสดประจำของสถานีวิทยุมอสโก ในรายการ เรื่องราวความสัมพันธ์ของเรา

โฆษกฯ ตั้งแต่วันที่ ๙ – ๑๗ มิถุนายน นายชาญวิทย์ เกษตรศิริ และนายเผ่าทอง ทองเจือ ได้เดินทางมาเยือน สหภาพโซเวียต ตามคำเชิญของสมาคมมิตรภาพโซเวียต- ไทย ท่านผู้ฟังรายการวิทยุที่เคารพ ขอเชิญท่านรับฟังบันทึกการสนทนาของผู้สื่อข่าว จากสถานีวิทยุมอสโก กับอาคันตุกะจากประเทศไทย

โฆษกฯ ครั้งนี้เป็นการเยือนสหภาพโซเวียตครั้งแรกของท่านใช่ไหม ท่านได้ไปที่ไหนมาบ้าง ท่านประทับใจอะไรมากที่สุด

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ พวกเราเดินทางมาเยือนสหภาพโซเวียตตามคำเชิญของสมาคมมิตรภาพโซเวียต-ไทย พวกเราได้ไปเยี่ยมเมืองใหญ่ๆ ของสหภาพโซเวียต อาทิเช่น เมืองเคียฟ และเมืองริก้า ได้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เลนิน ที่น่าสนใจมาก ที่ “เลนินสกีเย โกรึย” ภายหลังจากได้ไปที่ “ยาสนายา ปาเลียนา” ได้รับทราบสิ่งใหม่ๆ มากมายสำหรับตนเอง เกี่ยวกับผลงานของ เลียฟ ตอลสตอย เป็นนักเขียนรัสเซียที่ผมชอบมาก แม้กระทั่งตัวผมเอง ในช่วงหนึ่งของชีวิต ก็ได้แปลผลงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเขา คือเรื่อง “สงครามและสันติภาพ” จำนวน ๔๐ หน้า เป็นภาษาไทย ผมชอบมากที่ชาวโซเวียตให้ความสำคัญกับอนุสรณ์สถานทางด้านวัฒนธรรมของตนเองด้วยความรัก และทะนุถนอม แต่ถ้าหากจะพูดถึงการพบปะที่น่าสนใจแล้วละก็ ถือได้ว่า การพบปะกับบรรดาอาจารย์ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมอสโก อันที่จริงแล้ว ตัวผมเองก็เป็นอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ผมได้รับความพึงพอใจอย่างมาก จากการได้พบปะกับบรรดาเพื่อนร่วมสาขาอาชีพเดียวกับตน

โฆษกฯ คุณคิดอย่างไร เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์โซเวียต – ไทย ในด้านวัฒนธรรม

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ แน่นอน ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะต้องขยายออกไป และความสัมพันธ์มีขนบธรรมเนียม

อันยาวนาน เมื่อปีที่แล้ว ได้มีการฉลองครบรอบ ๙๐ ปี ของการเสด็จฯ เยือนรัสเซียของรัชกาลที่ ๕ และในยุคปัจจุบัน เราก็มีโอกาสดีๆ ในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของเรา การเยือนสหภาพโซเวียตของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี และ พลเอกเชาวลิต ยงใจยุทธ ผบ.ทบ. ได้ชี้ให้เห็นชัดในเรื่องนี้ ได้มีการลงนามข้อตกลงระหว่างไทย – โซเวียต ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และข้อตกลงดังกล่าว ได้เปิดลู่ทางสำหรับอนาคตที่ดี สำหรับการแลกเปลี่ยนที่สำคัญในด้านการศึกษา วัฒนธรรม และวิชาการ ในฐานะที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผมสามารถกล่าวได้ว่า พวกเราจะขยายการติดต่อกับสถาบันการศึกษาของโซเวียต จริงๆ แล้ว มหาวิทยาลัยของเราเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทย ที่เปิดสอนภาษารัสเซียสำหรับนักศึกษา ปัจจุบันนี้ในประเทศไทย ภาษารัสเซียมีสอนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของเรา และมหาวิทยาลัยรามคำแหง แล้วเราจะเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษาของเราเกี่ยวกับสหภาพโซเวียต และการเดินทางมาเยือนที่นี่ของผม จะช่วยในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก จริงๆ แล้ว ตอนนี้ ผมก็ได้รู้สิ่งใหม่ๆ มากมายเกี่ยวกับประเทศของคุณ เราก็มีอะไรที่จะบอกเล่ากับประเทศของเรา

โฆษกฯ จะเป็นไปได้ไหมที่จะมีการจัดตั้งสมาคมมิตรภาพไทย – โซเวียต ควบคู่กับสมาคมมิตรภาพโซเวียต – ไทย ที่มีอยู่แล้ว เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการแลกเปลี่ยนทางวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมระหว่างประเทศของเราให้มีมากขึ้น

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ถ้าจะกล่าวสั้นๆ ผมจะขอกล่าวว่า มันจะเป็นประโยชน์อย่างมาก สมาคมดังกล่าว สามารถขยายการติดต่อระหว่างผู้แทนต่างๆ ของประเทศของเราทั้งสอง ผลก็คือ พวกเราจะได้รู้จักกันได้มากยิ่งขึ้น และในความสัมพันธ์ของพวกเรา ก็คงจะไม่มีที่ว่างให้สำหรับความไม่เข้าใจกันอย่างถ่องแท้ นั่นหมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนชาวโซเวียตและชาวไทย ก็คงยกระดับเพิ่มขึ้นอย่างมีคุณภาพ

โฆษกฯ คุณเผ่าทอง ทองเจือ อะไรในสหภาพโซเวียต ที่สร้างความประทับใจให้คุณมากที่สุด

เผ่าทอง ทองเจือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้เห็นที่นี่ ได้สร้างความประทับใจให้กับผมเป็นอย่างมาก ผมจะนำความทรงจำอันอบอุ่นที่สุด จากการพบปะกับผู้คนชาวโซเวียตกลับไป พวกเขาได้แสดงความปรารถนาดีและความจริงใจ อย่างที่ไม่เคยได้รับมาก่อน

เอกสารหมายเลข ๕๔

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิคมโซเวียต เอกสารหมายเลข ๗๗๗

ประจำประเทศไทย วันที่ ๒๖ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

บันทึกการสนทนา

ของ

นาย อา. แอ. โวสส์ สมาชิกคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ประธานสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต รองประธานกลุ่มมิตรภาพรัฐสภาแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต กับนายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรีรักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย

๘ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

การสนทนาจัดขึ้นในช่วงเวลาของการเยือนกรุงเทพฯ ของคณะผู้แทนของกลุ่มมิตรภาพรัฐสภาแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ในฐานะแขกของรัฐสภาแห่งราชอาณาจักรไทย

นายพิชัย รัตตกุล ได้ต้อนรับหัวหน้าคณะผู้แทนอย่างอบอุ่น และได้แสดงความเชื่อมั่นว่าการเยือนของคณะผู้แทนจากสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตคราวนี้จะส่งเสริมให้เกิดทั้งความเข้มแข็งในการปฏิสัมพันธ์กันของรัฐสภาทั้ง ๒ ฝ่าย รวมไปถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและราชอาณาจักรไทย ในด้านการเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการเมือง นายพิชัยได้กล่าวถึงผลของการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอย่างเป็นทางการของคณะผู้แทนจากประเทศไทย เมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๔ และการเยือนประเทศไทยของคณะผู้แทนจากสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๕ ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีและได้กล่าวถึงการดำเนินการติดต่อสื่อสารกันในระดับรัฐสภา

นาย อา. แอ. โวสส์ ได้กล่าวขอบคุณฝ่ายไทยสำหรับโอกาสในการสนทนาและพบปะกับผู้นำของรัฐสภาไทยและผู้บริหารประเทศท่านอื่นๆ และในการได้ทำความรู้จักกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทยรวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของกรุงเทพฯ ก่อนการประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๗๘ นายโวสส์ได้แสดงความพอใจต่อปฏิสัมพันธ์ในระดับรัฐสภาซึ่งทำให้เกิดความร่วมมือด้าน

การค้า กีฬา วัฒนธรรมที่กำลังดำเนินอยู่นี้ และกล่าวถึงโอกาสในการพัฒนาสิ่งเหล่านี้ต่อไป นายโวสส์ให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของทั้ง ๒ ประเทศ ที่กำลังจะเกิดขึ้นในปีนี้ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกันในทุกๆ ด้านของความสัมพันธ์โซเวียต-ไทย นายโวสส์เน้นว่าสิ่งกระตุ้นใหม่ในการพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างทั้ง ๒ ประเทศคือการเดินทางไปสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ผู้บัญชาการทหารบกในเดือนตุลาคม และการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีในปีหน้า

คู่สนทนามีความสนใจต่อแนวคิดและความคิดริเริ่มของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเกี่ยวกับการป้องกันหายนะทั่วโลก การให้ความมั่นคงระหว่างประเทศและความจำเป็นของแนวคิดใหม่ด้านการเมืองในศตวรรษแห่งนิวเคลียร์ ได้มีการย้ำว่าในการต่อสู้เพื่อสันติภาพและการลดอาวุธนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งประเทศมหาอำนาจทั้งหลายรวมถึงประเทศเล็กๆ ด้วย

นายพิชัยฯ กล่าวชื่นชมนโยบายการเมืองระหว่างประเทศที่ส่งเสริมสันติภาพของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของสหภาพสังคมนิยมโซเวียตในกิจการด้านสันติภาพ ซึ่งจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาหลักๆ ในปัจจุบันได้ หากขาดการมีส่วนร่วมของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นายพิชัยฯ ได้ชื่นชมการตกลงในหลักการของโซเวียต-อเมริกา เกี่ยวกับการลงนามในข้อตกลงด้านขีปนาวุธพิสัยกลางและพิสัยใกล้และถือว่าการตกลงนี้เปรียบเสมือนสิ่งยืนยันว่าข้อเสนอของนายมิคาอิล กอร์บาชอฟ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกำลังดำเนินการไป นายพิชัยฯ แสดงความคาดหวังของฝ่ายไทยที่ต้องการให้การพบปะกันในระดับสูงของโซเวียต-อเมริกาเป็นจุดเริ่มต้นของการตกลงครั้งใหม่ระหว่างประเทศมหาอำนาจทั้ง ๒ ประเทศในด้านการลดอาวุธ รักษาการนายกรัฐมนตรีของไทยกล่าวว่าถือเป็นเรื่องสำคัญที่ประเทศเล็กๆ รวมถึงประเทศไทยด้วยนั้น ควรเข้าร่วมการต่อสู้เพื่อสันติภาพและการลดอาวุธ นายพิชัยฯ มีความคิดว่าควรมีกองทุนสนับสนุนให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในด้านดังกล่าวด้วย

ในการหารือเรื่องสถานการณ์ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก นายพิชัย รัตตกุล เน้นความสนใจไปที่สถานการณ์รอบๆ ประเทศกัมพูชา นายพิชัยฯ แจ้งว่าประเทศไทยจะไม่ “ทำตัวเป็นเครื่องมือของประเทศใดๆ” และหวังจะคลี่คลายปัญหาของกัมพูชาด้วยวิถีทางการเมือง ในการนี้นายพิชัยฯ เน้นว่าสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตควรมีบทบาทสำคัญในเรื่องดังกล่าว และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามากขึ้น

ในด้านความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย-โซเวียตนั้น นายพิชัยฯ แสดงความพึงพอใจต่อการพัฒนาบรรยากาศของความสัมพันธ์ทวิภาคีในช่วงหลังๆ นี้ นายพิชัยฯ แสดงความเห็นต่อความสม่ำเสมอในการแลกเปลี่ยนของผู้แทนในด้านต่างๆ นายพิชัยฯ ย้ำว่า พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีมีความมุ่งมั่นอย่างหนักแน่นต่อการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในปีหน้า ตามคำกล่าวของนายพิชัยกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยได้รับคำสั่งให้เริ่มเตรียมการสำหรับการเยือนคราวนี้แล้ว

ผู้เข้าร่วมในการสนทนา: จากฝ่ายโซเวียต – นาย แบ. อี. ชือเลเยฟ ผู้แทนชั่วคราวด้านกิจการสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย นาย อา. แว. กรีเนวิช ที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และนาย แว. แป. โกรมอฟ เลขานุการโท จากฝ่ายไทย – นายชัชวาล อภิบาลศรี วุฒิสมาชิก ที่ปรึกษาประธานรัฐสภาแห่งราชอาณาจักรไทย

แปลและบันทึกการสนทนาโดย:

เลขานุการโท สถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ประจำประเทศไทย แว. โกรมอฟ

สำเนา ๓ ฉบับ ไปที่ส่ง

๑. สำนักงานคณะอภิมุขแห่งสภาโซเวียตสูงสุด

๒. กองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงการต่างประเทศ

๓. เก็บเข้าแฟ้ม

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

เอกสารหมายเลข ๕๕

โทรเลข

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย

กรุงเทพฯ

เนื่องในโอกาสวันชาติไทยนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ครบ ๖๐ พรรษา

สหภาพโซเวียตให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดำเนินต่อไประหว่างสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพโซเวียตกับราชอาณาจักรไทยเป็นอย่างมาก อันจะเป็นประโยชน์ของประเทศชาติทั้งสอง เพื่อสันติสุข ความมั่นคงและความร่วมมือฉันมิตรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกทั้งหมด

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ประธานสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต

กรุงมอสโก พระราชวังเครมลิน
๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

เอกสารหมายเลข ๕๖

โทรเลข

ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย

กรุงเทพฯ

เนื่องในโอกาสวันชาติไทย และวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ขอใช้โอกาสนี้แสดงความยินดีแก่ นายกรัฐมนตรีและประชาชนชาวไทยทุกคน ขอให้เจริญรุ่งเรืองและก้าวหน้าสืบไป

สหภาพโซเวียตพอใจต่อการขยายความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตและราชอาณาจักรไทยมาถึงทุกวันนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประเทศเราทั้งสองจะสานสัมพันธไมตรีกันต่อไป จะส่งเสริมความร่วมมือแน่นแฟ้นระหว่างประเทศของเราทั้งสองให้ยิ่งขึ้นไป เพื่อประโยชน์แห่งสันติภาพระหว่างประเทศ

คณะรัฐมนตรีแห่งสาธารรัฐสังคมนิยมสหภาพโซเวียต

กรุงมอสโก พระราชวังเครมลิน
๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

เอกสารหมายเลข ๕๗

คำกราบบังคมทูลของนาย อา. อี. วาลคอฟ เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย เนื่องในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอักษรสาส์นตราตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ขอเดชะใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้ารู้สึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอักษรสาส์นตราตั้งจากคณะสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตแต่งตั้งให้ข้าพระพุทธเจ้าดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย และในโอกาสเดียวกันนี้ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาอักษรสาส์นเรียกตัวเอกอัครราชทูตท่านก่อนกลับ

ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสนำความปรารถนาอันดียิ่งจากสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต และจากนาย อา. อา. โกรมือโก ประธานคณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียต

สหภาพโซเวียตดำเนินนโยบายต่างประเทศแบบรักสันติอย่างแน่วแน่มั่นคง ซึ่งนาย แว. อี. เลนิน ผู้สถาปนาสหภาพโซเวียตได้วางแนวทางให้กับพวกเราเมื่อ ๗๐ ปีมาแล้ว สหภาพโซเวียตได้แสดงท่าทียืนยันแนวคิดทางการเมืองใหม่ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่สอดรับกับความเป็นจริงในปัจจุบัน และสนับสนุนการสร้างระบบความมั่นคงปลอดภัยที่ครอบคลุม ดังเช่นที่เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต นาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟ ได้เน้นย้ำ คือ “อุดมการณ์ของเรา คือ โลกที่ปราศจากอาวุธและความรุนแรง โลกที่ประชาชนแต่ละชนชาติสามารถเลือกแนวทางในการพัฒนาและวิถีชีวิตของตนเองได้โดยเสรี”

ตามความเชื่อมั่นของเรา องค์ประกอบที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้สำหรับโลกที่ปราศจากอาวุธนิวเคลียร์และปราศจากความรุนแรงก็คือ การให้หลักประกันความมั่นคงปลอดภัยในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก การสร้างความร่วมมืออย่างกว้างขวางระหว่างประเทศทั้งหมดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคนี้ และการคลี่คลายสถานการณ์ความขัดแย้งที่มีอยู่ด้วยวิถีทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวคิดริเริ่มที่ประกาศโดยนาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟที่เมืองวลาดิวอสต็อคก็มุ่งไปสู่เรื่องดังกล่าวนี้

ขอเดชะใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทฯ

รัฐบาลสหภาพโซเวียตให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์กับประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่สำคัญยิ่งในเอเชีย มีอิทธิพลและกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วจนประสบผลสำเร็จในการพัฒนาของตนเองอย่างเป็นที่ประจักษ์ชัด เรามุ่งมาดปรารถนาที่จะดำเนินแนวทางในการขยายการติดต่อกับประเทศของใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทและประเทศอื่นๆ ซึ่งเป็นสมาชิกอาเซียน บนพื้นฐานของสิทธิความเท่าเทียมกัน การมีผลประโยชน์ร่วมกัน การเคารพอธิปไตยและการไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกันต่อไป

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองของเรา มีความร่ำรวยทางประวัติศาสตร์ตราบจนทุกวันนี้ ความรู้สึกเคารพซึ่งกันและกัน และความเห็นอกเห็นใจกันของประชาชนทั้งสองประเทศของเรายังคงดำรงอยู่ ความทรงจำเกี่ยวกับเวลาที่ยาวไกลย้อนไป เมื่อครั้งที่รัสเซียที่ได้สถาปนาความสัมพันธ์กับสยามเมื่อปลายศตวรรษที่ ๑๙ และรัสเซียได้ช่วยสนับสนุนการต่อสู้ของประชาชนไทยเพื่อรักษาเอกราชของชาติ เมื่อกว่าหนึ่งร้อยปีที่แล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีความหวังว่า สยามและรัสเซียจะมีความสัมพันธ์ฉันมิตร ซึ่งหลักฐานต่างๆ ก็แสดงให้เห็นว่า ความหวังเหล่านั้นได้กลายเป็นความจริงแล้ว

จากการประเมินสถานะความสัมพันธ์ระหว่างโซเวียต-ไทย เราเห็นว่า ความสัมพันธ์ได้รับผลสำเร็จอันเป็นประโยชน์ และมีลู่ทางที่ดีในอนาคต การแลกเปลี่ยนการเยือนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหภาพโซเวียตและประเทศไทยที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนี้ ได้เป็นแรงผลักดันที่สำคัญของการพัฒนาความสัมพันธ์ การแสดงท่าทีที่สอดคล้องกันระหว่างการเจรจาเกี่ยวกับปัญหาที่สำคัญในปัจจุบันทั้งหมด อาทิ ปัญหาการเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงปลอดภัยระหว่างประเทศ การยับยั้งสงครามนิวเคลียร์ การหยุดยั้งการแข่งขันการสร้างอาวุธ ได้สร้างรากฐานที่ดีในการดำเนินความเข้มแข็งคู่ขนานกันหรือร่วมกันของสองประเทศในเวทีโลก (การเมืองระหว่างประเทศ)

สหภาพโซเวียตหวังว่า การเยือนสหภาพโซเวียตของนายกรัฐมนตรี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ จะมีผลลัพธ์ที่สำเร็จงดงามทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐของเราทั้งสองแผ่ขยายและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ในขณะที่ปฏิบัติภารกิจอันทรงเกียรติและมีความรับผิดชอบในฐานะเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย ข้าพเจ้ามีความประสงค์ให้ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทวางพระทัยว่า การปฏิบัติภารกิจของข้าพระพุทธเจ้าทั้งหมดจะมุ่งไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรในทุกวิถีทาง เสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทั้งสองประเทศของเรา รวมทั้งเพื่อประโยชน์ของสันติภาพและความมั่นคงปลอดภัยในภูมิภาคเอเชีย ตลอดจนทั่วทั้งโลก

ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตแสดงความหวังว่า ความพยายามอย่างเข้มแข็งทั้งหมดของข้าพระพุทธเจ้าจะได้รับความเข้าใจและการสนับสนุนจากใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท รวมทั้งจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้าพระพุทธเจ้ามีความปิติยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้เข้าเฝ้าทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอักษรสาส์นตราตั้งในช่วงวันก่อนครบรอบพระชนมายุ ๖๐ พรรษาแห่งใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตถวายพระพรแด่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ให้ทรงพระเจริญและมีพระพลานามัยสมบูรณ์ ตลอดจนขอให้ความเจริญรุ่งเรืองและความก้าวหน้าจงมีแต่พสกนิกรชาวไทย

คณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย

ขอเดชะใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทฯ

คณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ได้มีมติแต่งตั้งนายวาเลนติน ปิโตรวิช คาซาทกิน ให้ดำรงตำแหน่งอื่น และขอเรียกบุคคลดังกล่าวกลับจากการตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย

ด้วยความเชื่อมั่นว่านายวาเลนติน ปิโตรวิช คาซาทกิน สามารถดำรงความสัมพันธ์ฉันมิตรที่มีอยู่ระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับประเทศไทยอย่างไม่เสื่อมคลาย คณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงรับสาส์นเรียกตัวนายวาเลนติน ปิโตรวิช คาซาทกิน กลับ

นาย อา. โกรมือโก
รับรองถูกต้องโดยนาย แอ. เชวาร์ดนาดเซ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

กรุงมอสโก เครมลิน
๑๙ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

คณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย

ขอเดชะใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทฯ

จากการดำเนินนโยบายเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประชาชนทั้งหลายและจากความปรารถนาที่จะสนับสนุนการพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและประเทศไทย คณะอภิมุขสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตได้มีมติแต่งตั้ง นายอนาโตลี อีวานโนวิช วาลคอฟ ให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

คณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอให้คำรับรองนายอนาโตลี อีวานโนวิช วาลคอฟ ด้วยอักษรสาส์นตราตั้งฉบับนี้ และขอพระมหากรุณาธิคุณใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้โปรดรับนายอนาโตลี อีวานโนวิช วาลคอฟ และขอใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงวางพระราชหฤทัยในสิ่งทั้งปวงที่ นายอนาโตลี อีวานโนวิช วาลคอฟจะถวายรายงานต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท

นาย อา. โกรมือโก
รับรองถูกต้องโดยนาย แอ. เชวาร์ดนาดเซ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

มอสโก เครมลิน
๑๙ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๗

เอกสารหมายเลข ๕๘

บทแปลจากภาษาไทย

จดหมายข่าว “สภาทนายความแห่งประเทศไทย” ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๘

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพโซเวียตและผู้ติดตามเข้าเยี่ยมชม สภาทนายความแห่งประเทศไทย

วันที่ ๒๙ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ เวลา ๑๕.๐๐ น. นาย แบ. แว. คราฟซอฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพโซเวียตและคณะผู้ติดตาม ประกอบไปด้วยนาย แช. แด. มัคมูโดฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมทาจิก และนาย แว. อา. ทเวียรเดนโก ปลัดกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ซึ่งมาเยือนประเทศไทยในฐานะแขกของกระทรวงยุติธรรม ได้เข้าเยี่ยมชมสภาทนายความแห่งประเทศไทย โดยมีนายคำนวณ ชโลปถัมภ์ นายกสภาทนายความ นายเกริก ระวังภัย รองนายกสภาทนายความ นายกิรินทร์ ชัชวาลวงศ์ เลขานุการสภาทนายความ และสมาชิกคณะกรรมการสภาทนายความให้การต้อนรับ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และคณะผู้ติดตามสนใจต่อการจัดการกิจกรรมของสภาทนายความ และบทบาทของสภาทนายความและทนายความที่มีต่อชีวิตของประชาชนและสังคม ท่านรัฐมนตรีและคณะผู้ติดตามได้ถามหลายคำถาม ซึ่งนายก รองนายก และเลขานุการสภาทนายความเป็นผู้ให้คำตอบโดยละเอียด

นายคำนวณ ชโลปถัมภ์ เล่าเพิ่มเติมถึงกิจกรรมโครงสร้างองค์กรของสภาทนายความ การทำงานของทนายความซึ่งเป็นสมาชิกสภาทนายความ รวมไปถึงความร่วมมือด้านกฎหมายระหว่างรัฐบาลและสภาทนายความ และทนายความแต่ละท่านในกระบวนการด้านกฎหมายระดับต่างๆ

ขณะที่นายก รองนายก และเลขานุการสภาทนายความอธิบายข้อมูลต่างๆ นั้น คณะผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ได้ถามคำถามต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำถามเรื่องโครงสร้างองค์กรและกิจกรรมของทนายความ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต แจ้งว่าสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตมีแผนที่จะปฏิรูประบบทนายความที่มีอยู่ และเป็นไปได้ว่าจะนำไปสู่การก่อตั้งสภาหรือสมาคมทนายความแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ซึ่งจะเป็นองค์กรอิสระ

นายกสภาทนายความแห่งประเทศไทยแจ้งว่ายินดีจะให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างทนายความของทั้ง ๒ ประเทศ เพื่อการพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักกฎหมายของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและของไทย

แปลโดย: แอล. แว. ลาริโอนอฟวา
บทแปลจากภาษาไทย

จดหมายข่าว “สภาทนายความแห่งประเทศไทย” ฉบับที่ ๓ เดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๘

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพโซเวียตเข้าเยี่ยมชมสภาทนายความแห่งประเทศไทย

วันที่ ๒๙ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ นายคำนวณ ชโลปถัมภ์ นายกสภาทนายความแห่งประเทศไทย และสมาชิกสภาทนายความต้อนรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและคณะผู้แทน ซึ่งเดินทางมาประเทศไทยเพื่อศึกษาดูงานด้านการศาลและด้านการบังคับใช้กฎหมาย และเมื่อค่ำวันที่ ๒๘ มีนาคม สภาทนายความแห่งประเทศไทยได้จัดเลี้ยงต้อนรับเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะผู้แทนจากสหภาพโซเวียต ณ ห้องอาหารรินคำ โรงแรมโอเรียนเต็ล

แปลโดย: แอล. แว. ลาริโอนอฟวา

เอกสารหมายเลข ๕๙

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ประจำประเทศไทย

จากบันทึกประจำวันของ
นาย อา. อี. วาลคอฟ

บันทึกการสนทนา
นายกรัฐมนตรีไทย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

วันที่ ๑๗ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๘

ได้พบหารือกับ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ และ ได้แจ้งว่า รัฐบาลโซเวียตพร้อมที่จะรับนายกรัฐมนตรีไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ของปีนี้

นายกรัฐมนตรีไทย ขอบคุณสำหรับการเชิญและกล่าวว่า ช่วงเวลาที่ฝ่ายโซเวียตเสนอมานั้นเป็นที่ยอมรับได้ และถามว่า จะมีหนังสือเชิญเยือนอย่างเป็นทางการหรือไม่ และ จะสามารถกำหนดวันที่จะเริ่มเยือนได้เลยหรือไม่ ซึ่งอาจเป็นวันเดินทางถึงกรุงมอสโก ในวันที่ ๑๗ หรือ ๑๘ พฤษภาคม นายกรัฐมนตรี สนใจว่า ประธานาธิบดีโซเวียตจะพบกับประธานาธิบดีเรแกนของสหรัฐฯเมื่อใด เนื่องจากไม่ต้องการให้การเยือนของตนผูกมัดกับสหภาพโซเวียต ซึ่งจะสร้างความไม่สะดวกให้กับแผนการของนายกรัฐมนตรีเอง

ข้าพเจ้าได้ตอบว่า การพบหารือกับนายกรัฐมนตรีวันนี้ ได้เป็นการตอกย้ำคำเชิญอย่างเป็นทางการของฝ่ายโซเวียต ซึ่งปรากฏในหนังสือของนายกรัฐมนตรีโซเวียตถึงนายกรัฐมนตรีไทยที่ได้ส่งมาก่อนหน้านี้ ข้าพเจ้าได้ให้ข้อสังเกตว่า ผู้นำของสหภาพโซเวียตมีภารกิจมาก และ ฝ่ายโซเวียตไม่ประสงค์ให้มีการเลื่อนวันของการเยือน นอกจากนี้ ยังได้ให้ความกระจ่างว่า ตามแนวปฏิบัติของโซเวียตแล้ว คณะผู้แทนจะอยู่ที่กรุงมอสโกเป็นเวลา ๑ วันครึ่ง ถึง ๒ วัน และหลังจากนั้นจะเป็นการเยือนยังส่วนอื่นๆ ของประเทศ และคณะผู้แทนจะออกจากสหภาพโซเวียตจากกรุงมอสโก

ได้ตอบต่อคำถามของนายกรัฐมนตรี และได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเวลาของการบินออกจากกรุงเทพฯ ซึ่งต้องคำนึงถึงเวลาการเดินทาง และความแตกต่างของเวลา ซึ่งได้เสนอให้คณะผู้แทนบินออกจากไทยในช่วงเย็นของวันอาทิตย์ ที่ ๑๕ พฤษภาคม

นอกจากนี้ได้กล่าวว่า ยังไม่ได้มีการกำหนดข้อมูลที่แน่นอนเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ผู้นำของสหภาพโซเวียตและผู้นำของสหรัฐฯจะพบหารือกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นได้ที่จะเกิดขึ้นในช่วงปลายเดือน

นายกรัฐมนตรีได้รับทราบข่อมูลต่างๆ และเห็นด้วยว่า อาจไม่จำเป็นต้องมีหนังสือเชิญเยือนอย่างเป็นทางการจากสหภาพโซเวียตอีก และได้กล่าวอีกว่ายินดีที่จะได้เยือนสหภาพโซเวียต ซึ่งตนยังไม่มีโอกาสได้เยือน และสนใจที่จะได้แลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้นำของโซเวียต ทั้งนี้ ยังได้ฝากความหวังว่า นอกจากการพบหารือกับ นาย แอน. อี. ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีแล้ว ประสงค์ที่จะเข้าเยี่ยมคารวะนาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟ ประธานาธิบดีด้วย เพื่อนแสดงความเคารพ และพูดคุยเกี่ยวกับความร่วมมือในบางประเด็น ซึ่งนายกรัฐมนตรีไม่ได้ระบุลงไปอย่างชัดเจนว่า จะหยิบยกประเด็นอะไร

นายกรัฐมนตรี แจ้งว่า ประสงค์ที่จะเดินทางไปยังสหภาพโซเวียตด้วยเที่ยวบินพิเศษและจะอยู่ที่สหภาพโซเวียตเป็นเวลา ๔ วัน (นายกรัฐมนตรีลงรายละเอียดทั้งขนาดว่า ๔ วัน ๓ คืน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีจำนวนหนึ่ง และ เจ้าหน้าที่ระดับสูง รวมทั้งผู้แทนภาคธุรกิจ และผู้สื่อข่าวจะร่วมเดินทางไปด้วย

ในเรื่องของกำหนดการเยือน พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ กล่าวว่า ตนในฐานะแขกของสหภาพโซเวียต จะให้ฝ่ายโซเวียต กำหนดกำหนดการดังกล่าว และจะรอฟังข้อเสนอของฝ่ายโซเวียต อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้นได้กล่าวเพิ่มเติมว่า จะพูดคุยกับกระทรวงการต่างประเทศไทยเกี่ยวกับกำหนดการเยือนด้วย

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า จะให้กระทรวงการต่างประเทศดูแลเรื่องรายละเอียดต่อไป และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือ หม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศพูดคุยกับเอกอัครราชทูตโซเวียตในเรื่องดังกล่าว ต่อมาในระหว่างการหารือนายกรัฐมนตรีได้ย้อนกลับมาย้ำเรื่องดังกล่าวอีกครั้ง และกล่าวว่าจะมอบหมายให้ หม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรี พบกับเอกอัครราชทูตโซเวียต หลังจากที่ได้กลับมาจากลาว เนื่องจาก หม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรีได้นำคณะผู้แทนไทยไปหารือกับฝ่ายลาว เรื่องความขัดแย้งเรื่องดินแดน

ตามที่ได้สังเกตจาก ความคิดเห็นของนายกรัฐมนตรีเรื่องการเตรียมการเอกสารร่วม โซเวียต-ไทย เรื่อง ผลลัพธ์ของการเยือน รวมทั้งการลงนามความตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวกับความร่วมมือทวิภาคี ระหว่างการเยือน เห็นได้ว่าฝ่ายไทยพร้อมสำหรับเรื่องดังกล่าว ได้ให้ข้อสังเกตว่า เวลาสำหรับเตรียมการด้านเอกสารและความตกลงต่างๆ มีไม่มากแล้ว และได้ย้ำกับนายกรัฐมนตรีว่า สถานเอกอัครราชทูตโซเวียตได้มอบร่างความตกลงว่าด้วยการเดินเรือทางทะเลให้กับการทรวงการต่างประเทศและกระทรวงคมนาคมแล้ว (ตามคำขอของนายกรัฐมนตรีให้ฝ่ายโซเวียตส่งร่างความตกลงดังกล่าวให้ตน)

ย้ำว่า ฝ่ายโซเวียต ประสงค์ให้การเยือนสหภาพโซเวียตของนายกรัฐมนตรีไทยมีผลเป็นรูปธรรมยิ่งใหญ่ และเป็นประโยชน์สำหรับทั้งสองฝ่าย เพื่อที่จะทำให้ความสัมพันธ์ ไทย-โซเวียตแน่นแฟ้นมากขึ้น

นายกรัฐมนตรีไทยในภาพรวมมีทัศนคติในทางบวกเกี่ยวกับ แนวคิดการลงนามเอกสารร่วมเกี่ยวกับผลการเยือนของนายกรัฐมนตรี รวมถึง ความตกลงทวิภาคีต่างๆที่สามารถเป็นไปได้ นายกรัฐมนตรีเห็นด้วยว่าเวลาของการเตรียมการมีไม่มาก และต้องเร่งรัดกระบวนการดังกล่าว ในขณะเดียวกัน ก็หลีกเลี่ยงที่จะแสดงความพร้อมอย่างจริงจัง และไม่ได้กล่าวเกี่ยวกับความปารถนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นพิเศษ

ในช่วงท้ายของการสนทนา พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ให้ฝากความปารถนาดีไปยัง นาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟ และ นาย แอน. อี. ริชคอฟ ด้วย

เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ประจำประเทศไทย — อา. วาลคอฟ

สำเนาไปยัง
๑) นาย อี. อา. โรกาชอฟ
๒) กรมประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๓) เข้าแฟ้ม

วันที่ ๑๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๘

เอกสารหมายเลข ๖๐

สถานเอกอัครราชทูต สหภาพสาธารณรัฐ
สังคมนิยมโซเวียต ประจำประเทศไทย

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๘

จากบันทึกประจำวันของ
นาย อา. อี. วาลคอฟ

บันทึกการสนทนา กับ หม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล
อธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ

ข้าพเจ้าได้มาพบหม่อมราชวงศ์ เทพ เทวกุล ที่กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อส่งร่างแถลงการณ์ร่วมเกี่ยวกับผลการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ผู้ร่วมสนทนาได้สัญญาที่จะทำความเข้าใจเอกสารฉบับนี้อย่างละเอียด และจะรีบแจ้งให้ทราบถึงความเห็นเบื้องต้นของฝ่ายไทย ส่วนการตัดสินใจขั้นสุดท้ายจะขึ้นอยู่กับผู้บริหารซึ่งมีแผนเยือนกรุงมอสโกในช่วงต้นเดือนพฤษภาคมซึ่งนำโดย นายสาโรจน์ ชวนะวิรัช อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

หม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล ยังได้แจ้งว่า การแถลงข่าวร่วมกันเกี่ยวกับการเยือนที่ได้กำหนดให้มีการตีพิมพ์ในวันที่ ๒ พฤษภาคม พร้อมกันทั้งในกรุงเทพและกรุงมอสโก จะได้รับการอนุมัติจากสำนักนายกรัฐมนตรีเร็วๆ นี้

ฝ่ายไทยยังไม่ได้กำหนดรายละเอียดของคณะผู้แทนไทยทั้งหมด ส่วนผู้แทนของกระทรวงการต่างประเทศ ได้กำหนดชัดเจนแล้ว ซึ่งในคณะจะรวมถึงพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และอธิบดีจากกรมต่างๆ อาทิ หม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล อธิบดีกรมการเมือง นายสาโรจน์ ชวนะวิรัช อธิบดีกรมสารนิเทศ นายดนัย ดุละลัมพะ อธิบดีกรมเศรษฐกิจ นายอาณัติ สุวรรณวิหค อธิบดีกรมพิธีการทูต และนายกษิต ภิรมย์ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

บุคคลอื่นที่มีแนวโน้มจะมาพร้อมกับคณะนายกรัฐมนตรีคือ นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ดร.อรุณ ภาณุพงศ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พลตำรวจเอก ประจวบ สุนทรางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายเสนาะ อูนากูล เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนายชีระ ภาณุพงศ์ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

หม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล ได้สัญญาว่าจะส่งรายชื่อฉบับสมบูรณ์ซึ่งรวมผู้ติดตามท่านอื่นๆ ให้ในภายหลัง

หม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ไม่มีข้อขัดข้องในหลักการต่อของสหภาพโซเวียตร่างพิธีสารว่าด้วยการปรึกษาหารือทางการเมือง และตามที่สามารถเข้าใจได้ ฝ่ายไทยเตรียมพร้อมสำหรับการลงนามร่างพิธีสารดังกล่าว ระหว่างการเยือน นอกจากนี้ ฝ่ายไทยกล่าวเกี่ยวกับร่างข้อตกลงเกี่ยวกับการเดินเรือทางทะเลว่า “มีความซับซ้อนของกระบวนการประสานงาน ตามปริมาณเอกสารของหน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทย” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทั้งสองฝ่ายอาจไม่สามารถลงนามในข้อตกลงในช่วงเวลาของการเยือนครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มที่ดีเรื่องความเป็นไปได้ในการลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในช่วงเวลาของการเยือนสหภาพโซเวียตครั้ง หม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล เขามั่นใจว่า ในเร็วๆ นี้ ทางฝ่ายไทยจะได้ข้อสรุปในการลงนามในเอกสาร

ข้าพเจ้าอยากทราบว่า เอกสารที่ได้มีการลงนามแล้วนั้น จะมีผลบังคับใช้สำหรับรัฐบาลใหม่ของไทยหลังจากมีการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ศกนี้หรือไม่

ทางอธิบดีตอบว่า ตามรัฐธรรมนูญของประเทศไทย หลังจากมีการยุบสภา และกลายเป็น “ช่วงเปลี่ยนผ่าน” นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทุกคน ยังคงมีอำนาจเต็ม และไม่ใช้คำว่า “รักษาการ”กับคณะรัฐบาลดังกล่าว หม่อมราชวงศ์ เทพ เทวกุล ได้เน้นว่า การลงนามใดๆ ระหว่างการเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นำโดยพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ รวมทั้งข้อตกลงทางวาจา ซึ่งอาจจะเกิดขึ้น ถือเป็นข้อตกลงที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลของประเทศไทยในอนาคตด้วย

ในการสนทนาครั้งนี้ นาย แว. แอส. มิคายาน เลขานุการเอกแห่งสถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เข้าร่วมด้วย

เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย อา.วาลคอฟ

เอกสารหมายเลข ๖๑

การเยือนสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๓ พฤศภาคม ค.ศ. ๑๙๙๘ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีไทย เยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการตามคำเชิญของรัฐบาลสหภาพโซเวียต

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม นาย แอม. แอส. กอร์บาร์ชอฟ เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต ได้มีการพบหารือกับนายกรัฐมนตรีไทย

มีการพบหารือระหว่างนาย แอน. อี. ริชคอฟ สมาชิกโปลิตบูโร คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต และนายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียต กับพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ซึ่งมีนาย แอ. แอร์ เชวาร์ดนาดเซ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพโซเวียต และพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย เข้าร่วมด้วย

ผู้เข้าร่วมการสนทนาแสดงความพอใจต่อสถานการณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ และแสดงความมั่งมั่นที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ให้ดีขึ้นต่อไป ในระหว่างการเยือนมีการลงนามความตกลงว่าด้วยการปรึกษาหารือซึ่งกันและกันทางการเมือง และความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ

ผู้เข้าร่วมการสนทนาแสดงความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายในโลกไปในทางที่ดีขึ้นและเน้นย้ำความจำเป็นของความร่วมมือของทุกประเทศในการคงรูปแบบนี้ไว้

นายกรัฐมนตรีไทยแสดงความยินดีที่สหภาพโซเวียตและสหรัฐอเมริกาได้ลงนามสนธิสัญญาอาวุธนิวเคลียร์พิสัยกลางระหว่างกัน โดยกล่าวว่า สนธิสัญญาดังกล่าวกลายเป็นเหตุการณ์สำคัญของความร่วมมือของทั้งสองประเทศในการลดอาวุธนิวเคลียร์ของตน นอกจากนี้ ยังยินดีที่ทั้งสองประเทศมีความตั้งใจที่จะลดอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงกลยุทธ์ต่างๆ ฝ่ายไทยแสดงความหวังว่า การพบกันระหว่างผู้นำโซเวียตและผู้นำสหรัฐอเมรกาที่กรุงมอสโกที่จะเกิดขึ้นจะช่วยเสริมสร้างสันติภาพ ความมั่นคง และความก้าวหน้าในการลดและความคุมอาวุธนิวเคลียร์

ทั้งสองฝ่ายยินดีที่ได้มีการลงนามความตกลงเกี่ยวกับอัฟกานิสถานที่กรุงเจนีวา ซึ่งจะสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคอื่นๆ

นาย แอน. อี. ริชคอฟและพลเอก เปรม ติณสูลานนท์เห็นว่า ทั้งสองฝ่ายมีความเห็นพ้องกันว่าปัญหากัมพูชาต้องแก้ไขด้วยวิธีการทางการเมือง ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความเห็นกันในเรื่องหลักการซึ่งจะเป็นพื้นฐานของวิธีการแก้ไขปัญหาและเห็นว่า ต้องมีการพูดคุยกันต่อไป

ฝ่ายโซเวียตได้ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับวิธีการใหม่ของสหภาพโซเวียตในการมีความสัมพันธ์กับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต นาย แอม. แอส. กอร์บาร์ชอฟ ได้กล่าวที่เมืองวลาดิวอสต็อก และตอบลงหนังสือพิมพ์เมอร์เดคา (Merdeka)

นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตยินดีที่อาเซียนมีพัฒนาการที่ดีตลอดเวลายี่สิบปีของการก่อตั้งและย้ำความพร้อมของสหภาพโซเวียตในการก่อตั้งความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับอาเซียน

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์เชิญนาย แอน. อี. ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ซึ่งนายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตรับคำเชิญนั้นด้วยความขอบคุณ

ในระหว่างการเยือนดังกล่าว ได้มีการพบหารือระหว่างนาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพโซเวียตกับพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย

การเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์แสดงให้เห็นถึงการบรรลุเป้าหมายของสหภาพโซเวียตในการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ โดยเฉพาะในด้านการเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและร่วมแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆ สิ่งที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันระหว่างการเยือนนี้จะเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับก้าวต่อไปในการขยายความร่วมมือและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตและไทยบนพื้นฐานของความเข้าใจซึ่งกันและกันและความไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน

เอกสารหมายเลข ๖๒

บันทึกความเข้าใจ

การพบปะกับกลุ่มนักธุรกิจไทยซึ่งจัดขึ้นที่ สภาหอการค้า-อุตสาหกรรมสหภาพโซเวียต
เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ ตั้งแต่เวลา ๑๗.๐๐ น. ถึง ๑๘.๓๐ น.

สมาชิกกลุ่มโซเวียตนำโดย นาย แบ. เย. กาลานอฟ
รองประธานคณะผู้บริหารสูงสุดของสภาหอการค้า-อุตสาหกรรมสหภาพโซเวียต
กลุ่มนักธุรกิจไทยนำโดย นายพารณ อิศรเสนา
ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
(รายชื่อผู้เข้าร่วมพบปะที่เหลือแนบมาพร้อมนี้)

นาย แบ. เย. กาลานอฟ ได้ต้อนรับผู้เข้าร่วมการพบหารือที่สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพโซเวียต ซึ่งจัดขึ้นในช่วงเวลาการเยือนประเทศสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ถึง ๒๒ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ และได้รายงานสั้นๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ และการค้า ระหว่างโซเวียตและไทยแก่ผู้เข้าร่วมการพบหารือ

นายกาลานอฟ ยังกล่าวอีกว่า ปริมาณการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างโซเวียตกับไทย และรายชื่อสินค้าที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนสินค้าร่วมกัน เป็นการแสดงให้เห็นว่า คู่ค้ายังไม่ได้ใช้โอกาสที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ดังนั้น นายกาลานอฟ จึงกล่าวถึงแนวทางที่เป็นรูปธรรมบางประการของการพัฒนาความร่วมมือซึ่งกันและกันทางด้านเศรษฐกิจและการค้า ของโซเวียตกับไทย และใช้แนวทางใหม่ๆ เช่น การจัดตั้งบริษัทร่วมลงทุน การใช้ช่องทางในการแลกเปลี่ยนสินค้าต่อสินค้า (ระบบ barter) การปรับเปลี่ยนความร่วมมือต่างๆ ในการทำงานเชิงอุตสาหกรรมกับบริษัทธุรกิจอุตสาหกรรมของสหภาพโซเวียตในแขนงต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล อุตสาหกรรมการบิน และอุตสาหกรรมรถยนต์ ให้ดีขึ้น

นายกาลานอฟ ได้พูดถึงเรื่องความยากลำบาก ในการพัฒนาความร่วมมือทางด้านการค้าและเศรษฐกิจระหว่างโซเวียตกับไทย เขาได้กล่าวถึงความยุ่งยากซับซ้อนในการได้รับตรวจลงตรา (วีซ่า) เข้าประเทศไทยของเจ้าหน้าที่องค์กรการค้าระหว่างประเทศ และขอให้บรรดานักธุรกิจที่เข้าร่วมในการพบปะครั้งนี้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งช่วยทำให้ขั้นตอนการออกตรวจลงตราไทยมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ในช่วงสุดท้ายของการสนทนา นายกาลานอฟ ย้ำว่า ระดับความสำคัญของผู้เข้าร่วมในการพบปะของผู้แทนของวงการธุรกิจไทย โดยมีประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานหอการค้าไทย ประธานสมาคมบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และประธานสมาคมผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมแห่งประเทศไทย เข้าร่วมด้วยนั้น แสดงให้เห็นว่า ฝ่ายไทยมีความสนใจที่จะขยายความร่วมมือทางด้านการค้า และเศรษฐกิจกับสหภาพโซเวียต ทั้งนี้เขตไซบีเรียและตะวันออกไกลเป็นบริเวณที่เหมาะสมในการลงทุน รวมทั้งการสั่งสมประสบการณ์ และเทคโนโลยีของไทย ตัวอย่างของการร่วมมือ เช่น การร่วมกันพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรประมง และทรัพยากรอาหาร ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเขตดังกล่าว

นายพารณ อิศรเสนาได้กล่าวขอบคุณสำหรับการต้อนรับที่อบอุ่น และการจัดให้มีการพบปะขึ้นที่สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพโซเวียต เขาได้ย้ำว่าวัตถุประสงค์ของการมาเยือนของคณะนักธุรกิจนั้นคือการเร่งรัดการพัฒนาความสัมพันธ์ทางด้านการค้าและเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต นายพารณฯ ได้กล่าวว่า ในคณะผู้มาเยือนนั้นมีทั้งผู้ประกอบการส่งออกและนำเข้า หลังจากนั้นได้แนะนำสมาชิกในคณะผู้มาเยือน

เมื่อเริ่มกล่าวถึงแผนระยะยาวเกี่ยวกับการพัฒนาการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างคู่ค้าไทยและโซเวียต นายพารณฯ กล่าวว่า ในปัจจุบันนี้ ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ระดับประเทศอุตสาหกรรม (ดังที่เรียกขานกันว่า “มหาอำนาจใหม่ทางอุตสาหกรรม”) และผู้ผลิตชาวไทยสามารถเสนอสินค้าส่งออกประเภทอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพสูงในราคาที่แข่งขันได้ ควบคู่ไปกับสินค้าส่งออกแบบดั่งเดิม เช่น ข้าว มันสำปะหลัง น้ำตาล เครื่องนุ่งห่ม และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากหนัง นายพารณฯ มั่นใจเช่นเดียวกันว่าคู่ค้าชาวโซเวียตเองก็สามารถหาสินค้าที่มีคุณภาพดีพอสมควรซึ่งน่าจะได้รับความนิยมในตลาดเมืองไทย

นายพารณฯ ได้แสดงความหวังว่า การพบปะที่จัดขึ้นนี้จะช่วยส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจความต้องการ และโอกาสของคู่ค้าเพิ่มขึ้น อีกทั้งจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทยและสหภาพโซเวียตในทุกด้านให้ดียิ่งขึ้นด้วย

ในตอนท้าย นอกจากได้มีการแลกเปลี่ยนคำถามที่เป็นรูปธรรมระหว่างผู้เข้าร่วมพบปะแล้ว ยังได้มีการคำตอบคำถามในหัวข้อที่พวกเขาสนใจด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่มุมต่างๆ ของกฎหมายการตั้งบริษัทร่วมลงทุนในสหภาพโซเวียต การได้รับตรวจลงตรา และการปรับปรุงโครงสร้างความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศของสหภาพโซเวียต

ในการพบปะกันเนื่องในโอกาสที่คณะผู้แทนของไทยได้เข้าเยี่ยมชมสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพโซเวียต นายพารณฯ ได้มอบของที่ระลึกให้แก่นายกาลานอฟ เป็นเชิงเทียนทองสัมฤทธิ์ซึ่งทำเป็นรูปเรือสุพรรณหงส์อย่างงดงาม และมีสลักข้อความ: «เนื่องในโอกาสเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๑๖ – ๒๒ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ ของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีไทย»

ผู้จดบันทึก :

ผู้เชี่ยวชาญ อาวุโส

สำนักงานคณะกรรมการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพโซเวียต

ลายมือชื่อ ยู. แด. เลียฟเชนโก

รายชื่อ

นักธุรกิจฝ่ายไทยที่ถูกบรรจุไว้ในคณะผู้แทนทั่วไปในฐานะผู้ให้คำปรึกษา และผู้เข้าร่วมในการพบปะ ที่สภาหอการค้า-อุตสาหกรรมสหภาพโซเวียต วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๑๙๘๘ โดยมีพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีไทยเป็นหัวหน้าคณะ

๑. หอการค้าไทย / สภาหอการค้าไทย

๑.	นายยุกต์ ณ ถลาง	ประธานหอการค้าไทย / สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย, สมาชิกคณะผู้แทนส่วนที่ได้รับเชิญอย่างเป็นทางการ
๒.	ท่านผู้หญิงชนัตถ์ ปิยะอุย	สมาชิกหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “ดุสิตธานี โฮเต็ล” – โรงแรม
๓.	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “เอส ซี ที โก” – ก่อสร้าง
๔.	นายวารินทร์ พูนศิริวงศ์	สมาชิกหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “เวิล์ด เอ็กซเพลส” – ธุรกิจท่องเที่ยว
๕.	นายธนินท์ เจียรวนนท์	สมาชิกหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “เจริญโภคภัณฑ์ กรุ๊ป” – แผนกอุตสาหกรรมการเกษตร
๖.	นายดิลก มหาดำรงค์กุล	สมาชิกสภาหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “ศรีทองพาณิชย์ จำกัด” – ผลิตนาฬิกา
๗.	นายวันชัย จิราธิวัฒน์	สมาชิกหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “เซ็นทรัลเทรดดิ้ง” – การค้า
๘.	นายสุชาติ เศรษฐีวรรณ	สมาชิกสภาหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “ไทยฮั้ว” ผลิตข้าว ผลิตผลทางการเกษตร
๙.	นายทวีเกียรติ นาโคศิริ	สมาชิกสภาหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “พรีเมียร์ อินเตอร์เนชั่น แนล” กิจการนำเข้า-ส่งออก
๑๐.	นายสงวน จันทรานุกูล	สมาชิกสภาหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “ศรีไทยปศุสัตว์ ฟีดมิลล์ จำกัด”
๑๑.	มนัส จันทร์เพ็ญ	สมาชิกหอการค้าไทย “ผู้แทนบริษัท เอ็ม.ดี.ทัวร์ แอนด์ ทราเวล จำกัด“ - ธุรกิจท่องเที่ยว
๑๒.	นายธาดา เศวตศิลา	สมาชิกสภาหอการค้าไทย ผู้แทนบริษัท “เจริญโภคภัณฑ์ กรุ๊ป” - แผนกอุตสาหกรรมการเกษตร บุตรชายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย

๒. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๑๓. นายเปล่งศักดิ์ ประกาศเภสัช รองเลขาธิการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กลุ่ม “เมโทร” - สินค้าเคมีภัณฑ์

๑๔. นายธีระจิตต์ สถิโรตมวงศ์ ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมเคมี

๑๕. ดร.เสริมศักดิ์ นิตยาพร ผู้แทนบริษัท “ไทย-เอเชีย จก.” – นำเข้าเหล็ก

๑๖. นายสมบัติ พานิชชีวะ ผู้แทนบริษัท “ไทยอาซาฮี จก.” – ส่งออกกระจก

๑๗. นายสุมิดา บุรณศิริ ผู้แทนบริษัท “ไทยโพลิสเตอร์” – ผลิตภัณฑ์ใยสังเคราะห์

๑๘. นายจุลินทร์ นฤปกรณ์ ผู้แทนบริษัท “ไทย ไฮยีนนิค โปรดัคท์” – สินค้าสุขอนามัย

๑๙. นายวันชัย คุณานันทกุล ผู้แทนบริษัท “สยาม สตีล กรุ๊ป” – ผลิตเหล็ก

๓. สมาคมธนาคารไทย

๒๐. นายชาตรี โสภณพนิช ประธานสมาคมธนาคารไทย สมาชิกคณะ ผู้แทนส่วนที่ได้รับเชิญอย่างเป็นทางการประธาน “ธนาคารกรุงเทพฯ”– ธนาคาร และเงินทุน

๒๑. นายบรรยงค์ ล่ำซำ สมาชิกสมาคมธนาคารไทย ธนาคาร และเงินทุน

๒๒. นายสาธิต อุทัยศรี สมาชิกสมาคมธนาคารไทย รองประธาน “ธนาคารกรุงเทพฯ” - ธนาคาร และเงินทุน

๔. สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)

๒๓. นางเยาวลักษณ์แพ่งสภา ประธาน ATTA

๕. สมาคมผู้ประกอบการโรงแรมไทย

๒๔. นายกำพล เตชะหรูวิจิตร ประธานสมาคมผู้ประกอบการโรงแรมไทย

๒๕. นางสุวิมล เตชะหรูวิจิตร ภริยานายกำพล เตชะหรูวิจิตร

ผู้เข้าร่วม

พบปะกับคณะผู้แทนนักธุรกิจไทย ฝ่ายโซเวียต

๑. นาย อี. ยา. ชาปาวาลอฟ หัวหน้าสำนักงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๒. นาย อา. อา. กาวาโรฟ ผู้เชี่ยวชาญใหญ่ของคณะกรรมการรัฐด้านเงินตราต่างประเทศ ประจำคณะมนตรีแห่งสหภาพโซเวียต และ ตัวแทนประจำคณะผู้แทนแห่งชาติด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิค

๓. นาย แว. อี. โซลาดอฟ รองกรรมการบริหาร บริษัท “โซวินเซ็นเตอร์” - บริษัทการค้าระหว่างประเทศ

๔. นาย อา. อา. โรมานอฟ ผู้เชี่ยวชาญใหญ่ประจำกรมการค้า และเศรษฐสัมพันธ์ ประจำเอเชีย กระทรวงเศรษฐสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๕. นาย โอ. แบ. คาเชฟนิคอฟ ผู้อำนวยการศูนย์ให้คำปรึกษา หอการค้า-อุตสาหกรรม สหภาพโซเวียต

๖. นาย แว. อา. เชเลสนอฟ หัวหน้าแผนกประเทศที่พัฒนาแล้ว สำนักงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หอการค้า-อุตสาหกรรม สหภาพโซเวียต

๗. นาย แว. แอส. เชสตาคอฟ รองหัวหน้าแผนก บริษัท “เอ็กสปอเซ็นเตอร์” - บริษัทการค้าระหว่างประเทศ

๘. นาย ยู. แด. เลฟเชนโก ผู้เชี่ยวชาญอาวุโสแผนกประเทศที่พัฒนาแล้ว สำนักงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หอการค้า-อุตสาหกรรม สหภาพโซเวียต

๙. นาย ยู. แป. มิไคลอฟ อดีตผู้แทนหอการค้าสหภาพโซเวียต ประจำประเทศไทย

เอกสารหมายเลข ๖๓

ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ
ระหว่าง

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต (ต่อไปนี้เรียกว่า ภาคีผู้ทำสัญญา)

โดยปรารถนาที่จะกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งสองทางวิทยาศาสตร์และวิชาการบนพื้นฐานของการเคารพในหลักการแห่งความเสมอภาค อธิปไตยและการไม่แทรกแซงกิจการภายในและผลประโยชน์ร่วมกัน

โดยคำนึงว่า ความร่วมมือดังกล่าวจะส่งเสริมการกระชับความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างประเทศทั้งสองให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

ภาคีผู้ทำสัญญาจะส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างประเทศทั้งสองโดยสอดคล้องกับกฎหมายและกฎข้อบังคับของตน และจะกำหนดสาขาและวิชาของความร่วมมือดังกล่าวโดยความตกลงร่วมกันโดยคำนึงถึงโอกาสต่างๆ ที่มีอยู่

ข้อ ๒

ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการที่กล่าวถึงในข้อ ๑ ให้รวมถึงรูปแบบดังต่อไปนี้ด้วย

๑) การแลกเปลี่ยนผู้ชำนาญการสาขาวิทยาศาสตร์และวิชาการ

๒) การแลกเปลี่ยนข่าวสารทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ

๓) การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ

๔) รูปแบบอื่นๆ ของความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการที่ร่วมกันกำหนดโดยภาคีผู้ทำสัญญา

ข้อ ๓

เพื่อปฏิบัติการให้บรรลุผลในความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการดังบัญญัติไว้ในข้อ ๒ ภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองตกลงที่จะเจรจาและจัดทำการจัดการโครงการและแผนงานต่างๆ ที่กำหนดจำเพาะ ทั้งนี้ เฉพาะโครงการและแผนงานที่ภาคีผู้ทำสัญญาเห็นชอบร่วมกันแล้วเท่านั้นที่จะดำเนินการตามข้อบทของความตกลงฉบับนี้

ข้อ ๔

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจะกำหนดให้กระทรวงการต่างประเทศ และรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตก็จะกำหนดให้คณะกรรมการของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการ เป็นหน่วยงานปฏิบัติการของแต่ละฝ่ายรับผิดชอบต่อการปฏิบัติให้บรรลุผลของความตกลงนี้

หน่วยงานปฏิบัติการของภาคีผู้ทำสัญญาจะคงการติดต่อกันโดยวิถีทางการทูต

ผู้แทนของหน่วยงานปฏิบัติการของภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองจะพบปะกันตามจำเป็นเพื่อทบทวนความก้าวหน้าในการปฏิบัติการให้บรรลุผลของกิจที่ได้ตกลงกันไว้ และเพื่อหารือกันในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับความตกลงฉบับนี้

ข้อ ๕

ผู้ชำนาญการซึ่งภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งส่งไปยังภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อปฏิบัติภารกิจที่บัญญัติไว้ในข้อ ๒ ของความตกลงนี้จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในประเทศผู้รับ

ภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะให้ความช่วยเหลือตามจำเป็นแก่ผู้ชำนาญการที่ภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งส่งมาเพื่อปฏิบัติการในคณะของเขาตามนัยความตกลงนี้

ข้อ ๖

ภาคีผู้ทำสัญญาขอประกันว่าจะไม่หยิบยื่นข้อสนเทศที่ได้รับจากการปฏิบัติความตกลงนี้แก่ฝ่ายที่สามใดๆ โดยมิได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการของภาคีผู้ให้ข้อสนเทศนี้

ข้อ ๗

ความร่วมมือภายในกรอบของความตกลงนี้จะได้รับการดำเนินการโดยสอดคล้องกับพันธะกรณีระหว่างประเทศ กฎหมาย และกฎข้อบังคับของแต่ละฝ่าย และข้อจำกัดแห่งความสามารถทางการเงินของภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย

ข้อ ๘

ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อภาคผู้ทำสัญญาแจ้งให้แต่ละฝ่ายทราบโดยวิถีทางการทูตว่าพันธะตามมาตรการทางกฎหมายภายในของทั้งสองฝ่ายที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบและการสัตยาบันความตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศ ได้รับการดำเนินการให้ลุล่วงแล้ว ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับต่อไปเป็นระยะเวลาสอง (๒) ปี และจะมีผลบังคับใช้ต่อไปอีกหลังจากนั้น ยกเว้นเสียแต่ว่าภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดแจ้งยกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าเป็นเวลา ๖ เดือน

ทำ ณ กรุงมอสโก เมื่อวันที่ ๑๗ ของเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ รวมสอง (๒) ต้นฉบับ เป็นภาษาไทย รัสเซีย อังกฤษ แต่ละฉบับมีข้อความตรงกัน

ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย	ในนามรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
(พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา)	(บี. ทอลสตีค)
รัฐมนตรีว่าการประทรวงการต่างประเทศ	รองประธานสภาคณะรัฐมนตรี

เอกสารหมายเลข ๖๔

ข้อตกลง

ระหว่างรัฐบาลสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
เกี่ยวกับการปรึกษาหารือระดับทวิภาคี

รัฐบาลสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลราชอาณาจักรไทยมุ่งมั่นกระชับและพัฒนาความสัมพันธ์ฉันท์มิตรและความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ร่วมกันระหว่างรัฐบาลสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยบนหลักการของความเคารพซึ่งกันและกัน ความเสมอภาคทางอธิปไตยและการไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน

เชื่อมั่นว่าความร่วมมือและความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ขั้นพื้นฐานของรัฐบาลและประชาชนของสหภาพโซเวียตและประเทศไทย

มุ่งมั่นส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งด้านสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

เล็งเห็นประโยชน์ของการปรึกษาหารือในระหว่างกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศ พร้อมทั้งการปรึกษาหารือและความร่วมมือในกรอบขององค์กรระหว่างประเทศและเวทีพหุภาคี

ยอมรับถึงความจำเป็นในการขยายการปรึกษาหารือลักษณะทวิภาคีและในประเด็นที่แสดงถึงความสนใจร่วมกันด้านปัญหาสำคัญระหว่างประเทศในระดับโลกและระดับภูมิภาคด้วยวิธีการสร้างกลไกในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของคำปรึกษาตามแนวทาง

ทั้งสองฝ่ายได้ทำการตกลงกันดังต่อไปนี้

๑. สหภาพโซเวียตและประเทศไทยจะปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างต่อเนื่องในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่าย และประเด็นปัญหาระดับโลกและระดับภูมิภาคที่มีความสนใจร่วมกัน

๒. การปรึกษาหารือจะต้องดำเนินการผ่านกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. ระดับของตัวแทน ระเบียบวาระการประชุม เวลาและสถานที่ที่จัดให้การปรึกษาหารือจะกำหนดขึ้นตามความเห็นของทั้งสองฝ่ายผ่านช่องทางทางการทูต

๔. ในกรณีที่มีความจำเป็นต่อการพิจารณาปัญหาพิเศษตามข้อตกลงของทั้งสองฝ่ายสามารถแต่งตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญหรือคณะทำงานขึ้นมา ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสามารถเชิญชวนผู้แทนจากหน่วยงานอื่น ๆ เข้าร่วมในช่วงเวลาที่เห็นสมควร

๕. ทั้งสองฝ่ายจะยังคงดำเนินการภาคปฏิบัติในการปรึกษาหารือในองค์กรระหว่างประเทศและในเวทีระหว่างประเทศ

๖. ข้อตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ที่ได้ลงนามและจะยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไปหากยังไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ยกเลิกสัญญาฉบับนี้ตามความประสงค์ของตนเอง สัญญาฉบับนี้จะสิ้นสุดลงหลังจากที่ได้รับหนังสือแจ้ง ๖ เดือน

ข้อตกลงฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นที่กรุงมอสโก เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ค.ศ.๑๙๘๘ จำนวนสองชุด เป็นภาษารัสเซีย ไทย อังกฤษ เนื้อหาของข้อตกลงมีผลเท่าเทียมกัน

ฝ่ายรัฐบาล	ฝ่ายรัฐบาล
สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต	แห่งราชอาณาจักรไทย
นาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ	พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

วารสารข้อตกลงระหว่างประเทศ สหภาพโซเวียต พิมพ์ครั้งที่ ๔๖ – หมายเลข ๔๓๙๖. – แผ่นที่ ๓๒-๓๓

เอกสารหมายเลข ๖๕

การพบหารือของนาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟ กับพลเอก เปรม ติณสูลานนท์

เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม นาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟ ได้พบหารือกับ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีไทย ณ พระราชวังเครมลิน ในโอกาสการเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีไทย

นายกอร์บาชอฟได้กล่าวต้อนรับโดยหวังว่าการเยือนสหภาพโซเวียตของหัวหน้ารัฐบาลไทยจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ การพบหารือในช่วงระหว่างการเยือนดังกล่าวเป็นการใช้หลักการทั่วไปของนโยบายต่างประเทศสหภาพโซเวียตในการขยายการเจรจาและความร่วมมือกับทุกประเทศและพัฒนาสถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศให้ดีขึ้น ซึ่งรากฐานของนโยบายดังกล่าวก็คือ หลักการคิดใหม่ ซึ่งรัฐบาลโซเวียตไม่เพียงประกาศหลักการดังกล่าวเท่านั้น แต่ยังมีข้อเสนอที่สร้างสรรค์ เช่น การลดอาวุธนิวเคลียร์ การห้ามใช้อาวุธเคมี การลดอาวุธต่างๆ โดยรวม และยังได้เชิญประเทศต่างๆ ร่วมหาวิธีแก้ไขปัญหาต่างๆ ระหว่างประเทศอีกด้วย

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ แถลงว่า ที่ประเทศไทยมีความสนใจต่อกระบวนการซึ่งกำลังเกิดขึ้นในสหภาพโซเวียต โดยยอมรับว่าการริเริ่มของสหภาพโซเวียตเป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดความสงบสุขและความมั่นคงในโลก ทั้งนี้ ได้ย้ำความสนใจของประเทศไทยที่จะมีความสัมพันธ์กับสหภาพโซเวียตในหลายๆ ด้าน

ทั้งสองฝ่ายให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการแก้ไขปัญหาในกัมพูชา ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่าการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องเป็นไปด้วยวิธีการทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเจรจาทางการทูต

นายกอร์บาชอฟกล่าวถึงวิธีการในการแก้ไขปัญหาในระดับภูมิภาคของสหภาพโซเวียตโดยเน้นย้ำว่า ตามประสบการณ์ของประชาคมโลกที่ผ่านมา การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งแม้ว่าจะเป็นความขัดแย้งที่ยุ่งยากที่สุดก็ต้องแก้ไขโดยวิธีการทางการเมือง การทหารไม่สามารถใช้แก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้

ปัญหากัมพูชาก็ต้องแก้ไขด้วยวิธีการทางการเมืองด้วย ต้องแก้ไขโดยการพิจารณาหลักความจริงต่างๆ ที่มีอยู่ และทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในปัญหาดังกล่าวต้องร่วมกันแก้ไขอย่างจริงจัง ซึ่งแนวคิดการแก้ไขปัญหาเช่นนี้ก็เป็นแนวคิดเดียวกันกับประเทศคอมมิวนิสต์อื่นๆ และเวียดนามด้วย

ปัญหากัมพูชานี้ต้องแก้ไขด้วยการไม่ละเลยผลประโยชน์ของทุกฝ่ายซึ่งต้องหันหน้าเข้าหากัน นอกจากนี้ ยังต้องมีความสมดุลของผลประโยชน์เหล่านี้ด้วย ซึ่งถ้าใช้วิธีการดังที่ว่านี้ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว โดยประเทศสมาชิกอาเซียนรวมถึงประเทศไทยสามารถช่วยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาวิธีนี้ได้

นายกรัฐมนตรีไทยได้กล่าวว่า ในเวลาปัจจุบันมีแนวโน้มที่ดีในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้กล่าวถึงการพบหารือของฝ่ายที่สนใจในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่จาการ์ตา

นายกอร์บาชอฟกล่าวว่า สหภาพโซเวียตยอมรับความพยายามของกลุ่มประเทศอาเซียนในการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศและปัญหาในภูมิภาค สหภาพโซเวียตประสงค์ที่จะมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศสมาชิกอาเซียน

เลขาธิการคณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียตฝากให้นายกรัฐมนตรีไทยในฐานะประธานอาเซียนนำความหวังดีไปยังผู้นำประเทศอาเซียนอื่นๆ และย้ำว่าสหภาพโซเวียตพร้อมที่จะร่วมมือกับอาเซียน

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์หวังว่านายกอร์บาชอฟจะประสบความสำเร็จในการพบหารือระดับสูงกับผู้นำสหรัฐอเมริกาซึ่งกำลังจะเกิดขึ้น

นายกอร์บาชอฟได้กล่าวสรุปการสนทนาโดยหวังว่า ความสัมพันธ์ไทย-สหภาพโซเวียตจะมีพลวัตใหม่ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างแนวคิดร่วมกัน พัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจรวมถึงด้านอื่นๆ

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์เชิญนายกอร์บาชอฟเยือนประเทศไทย ซึ่งนายกอร์บาชอฟรับคำเชิญไว้ด้วยความยินดี

ในระหว่างการหารือ มีสมาชิกโปลิตบูโรของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียต นาย แอน. อี. ริชคอฟ เข้าร่วมการหารือของฝ่ายสหภาพโซเวียต

ฝ่ายไทยมีผู้เข้าร่วมการหารือคือ พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนายประจิตร โรจนพฤกษ์ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงมอสโก

เอกสารหมายเลข ๖๖

เลขที่ ๕๔๐

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอแสดงความเคารพมายังกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยและอ้างถึงหนังสือกลางของกระทรวงการต่างประเทศเลขที่ ๐๘๐๐/ว. ๘๖๗๗๐ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ ขอแจ้งว่า ตามที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยได้ขอรับความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาทุกข์ประชาชนในภาคใต้ของไทยที่กำลังประสบอุทกภัย รัฐบาลโซเวียตได้ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเร่งด่วนในการนี้ โดยสหภาพสภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตในวันนี้จะส่งผ้าห่มจำนวนหนึ่งพันผืน เต็นท์จำนวน ๒๕ หลัง และยาทั้งหมดหนึ่งตัน บรรทุกโดยเครื่องบินแอโรฟลอตเที่ยวบินที่ SU-๕๕๑ โดยสิ่งของบรรเทาทุกข์เหล่านี้จะถูกส่งไปที่สภากาชาดไทยเพื่อบริจาคให้แก่ชาวไทยที่ประสบทุกข์ในเขตที่ประสบอุทกภัย

ในการนี้ สถานเอกอัครราชทูตขอความอนุเคราะห์กระทรวงฯ ในการประสานงานการจัดพิธีส่งมอบสิ่งของบรรเทาทุกข์ดังกล่าวให้แก่หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้อง

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอถือโอกาสนี้แสดงความเคารพนับถืออย่างสูงมายังกระทรวงการต่างประเทศไทย

กรุงเทพฯ วันที่ ๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๘

กระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย กรุงเทพฯ

เอกสารหมายเลข ๖๗

ได้รับที่กรมประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เลขรับเลขที่ ๔๐๘๙
จากสถานเอกอัครราชทูตไทย วันที่ ๑๓ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๘
กรุงมอสโก

แปลจากภาษาอังกฤษ

ท่าน แอน. อี. ริชคอฟ
นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
มอสโก เครมลิน

ฯพณฯ

ข้าพเจ้ารู้สึกตกใจและเสียใจเมื่อได้ทราบข่าวแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงที่อาร์เมเนีย ซึ่งทำให้มีความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างใหญ่หลวงในหลายเมืองแหละหมู่บ้าน พวกเราขอร่วมแบ่งปันความโศกเศร้าและความอาลัยกับประชาชนชาวโซเวียต

ในนามของรัฐบาลและประชาชนไทยข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งแด่ท่านและผ่านท่านไปยังประชาชนชาวโซเวียตซึ่งประสบภัยธรรมชาติดังกล่าว

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ
นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย
กรุงเทพฯ
๑๒ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๘
แปลโดย แว. คีเซเลฟ

เอกสารหมายเลข ๖๘

ได้รับที่กรมประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เลขรับเลขที่ ๓๒
จากสถานเอกอัครราชทูตไทย วันที่ ๒๗ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๙
กรุงมอสโก

แปลจากภาษาอังกฤษ

ท่าน แอน. อี. ริชคอฟ
นายารัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
มอสโก เครมลิน

ฯพณฯ

ข้าพเจ้ามีความเสียใจอย่างสุดซึ้ง ที่ได้ทราบข่าวแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงอีกครั้งหนึ่ง เมื่อไม่นานมานี้ที่สหภาพโซเวียต ซึ่งทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากในสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตทาจิก

ในนามของรัฐบาลและประชาชนไทย ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งแด่ท่าน และผ่านท่านไปยังประชาชนชาวโซเวียตที่ได้รับผลกระทบ จากภัยธรรมชาติดังกล่าว

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ
นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย
กรุงเทพฯ
แปลโดย แว.คีเซลฟ

เอกสารหมายเลข ๖๙

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพ เลขที่ ๘๖

สาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๙
จากบันทึกประจำวันของ
นาย อา. อี. วาลคอฟ

บันทึกการสนทนา

กับนายประชา คุณะเกษม อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๙

นายประชา คุณะเกษม ได้เชิญข้าพเจ้ามาพบที่กระทรวงการต่างประเทศ โดยได้กล่าวว่าได้รับมอบหมายจากหม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ให้พบสนทนาแทนคู่สนทนาสนใจที่จะพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ และการลงนามข้อตกลงในด้านดังกล่าวที่อาจสามารถลงนานได้ ในช่วงที่จะมีการเยือนประเทศไทยของนาย แอน. อี. ริชคอฟ นายประชา คุณะเกษม กล่าวว่าสาเหตุของการพบปะครั้งนี้ที่กระทรวงการต่างประเทศคือการสนทนาระหว่างเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตกับพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีในวันที่ ๑๒ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๙ ซึ่งในการสนทนาครั้งนั้น ทางฝ่ายโซเวียตได้หยิบยกประเด็นเกี่ยวกับการใช้โอกาสการมาเยือนของ นาย แอน. อี. ริชคอฟ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ด้านการค้าและเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศในขณะเดียวกัน นายประชาฯ ได้กล่าวว่า ผู้บริหารของกระทรวงการต่างประเทศไม่พอใจเรื่องการสนทนาระหว่างเอกอัคราชทูตฯ กับนายกรัฐมนตรีในการพบปะครั้งดังกล่าว ด้วยเหตุผลที่เอกอัครราชทูตฯ ได้กล่าวกับนายกรัฐมนตรีว่ากระทรวงต่างประเทศเป็นองค์กรที่ขัดขวางการพัฒนาความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจระหว่างสหภาพโซเวียตและประเทศไทย ซึ่งนายประชาฯ พยายามลบล้างการประเมินบทบาทของกระทรวงการต่างประเทศในทางลบดังกล่าว และได้ยกตัวอย่างการลงนามของพลอากาศเอกสิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในความตกลงเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลในด้านการค้า และยกตัวอย่างการลงนามความตกลงด้านความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามความเห็นของนายประชาฯ เอกสารเหล่านี้และรวมถึงข้อตกลงด้านการค้า ปี ค.ศ. ๑๙๗๐ ทุกฉบับจะเป็นพื้นฐานทางกฎหมายในการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านการค้าและเศรษฐกิจระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและประเทศไทยต่อไปในอนาคต ถ้าหากสหภาพ

โซเวียตมีความสนใจในการฟื้นฟูความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โซเวียตก็ควรค้นหาหนทางที่จะลงทุนทางด้านเศรษฐกิจกับประเทศไทยเพื่อจัดตั้งบริษัทร่วมทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องการแนะนำให้สหภาพโซเวียตเข้าร่วมแข่งขันในด้านการพัฒนาทางอุตสาหกรรมแถบชายฝั่งทะเลทิศตะวันออกของอ่าวไทย

นายวาลคอฟได้กล่าวในความคิดเห็นของโซเวียตว่า ทั้งสองฝ่ายยังไม่ได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการขยายความสัมพันธ์ด้านการค้าและเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ มูลค่าการค้าไม่สอดคล้องกับศักยภาพของทั้งสองฝ่ายอย่างเห็นได้ชัด จนถึงปัจจุบันนี้ยังไม่มีการจัดการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมด้านการค้าขึ้นเลย และยังไม่ได้เริ่มการปฏิบัติตามความตกลงด้านความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างจริงจัง และดังที่ได้แจ้งแก่ฝ่ายไทยแล้วว่าทั้งสองฝ่ายสามารถใช้การเยือนของ นาย แอน. อี. ริชคอฟ เพื่อเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบันให้เป็นไปในทางที่ดีมากขึ้น ในโอกาสนี้ นายวาลคอฟได้แสดงความสนใจว่าทางฝ่ายไทยพร้อมหรือไม่ที่จะลงนามในความตกลงกรอบหลักด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจซึ่งจะทำให้การเยือนมีรูปธรรมมากขึ้น ทางฝ่ายโซเวียตนั้นพร้อมที่จะลงนามความตกลงในกรอบหลักด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจ หรือความตกลงด้านการดำเนินงานโครงการใดโครงการหนึ่งที่เป็นรูปธรรม สหภาพโซเวียตเองก็มีประสบการณ์มากด้านการก่อสร้างโรงงานเหล็กด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สุด ซึ่งโรงงานประเภทนี้ส่วนใหญ่ฝ่ายโซเวียตเคยสร้างที่ประเทศอิรัก และประเทศปากีสถานมาแล้ว

นายวาลคอฟได้ย้ำว่า กระทรวงการต่างประเทศของไทยยังไม่มีปฏิกิริยาใดๆ ต่อความตกลงด้านการเดินเรือทางทะเลที่ส่งไปให้เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ.๑๙๘๘ และข้าพเจ้าได้มอบแผนการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าของทั้งสองประเทศให้นายประชาฯ ด้วย

นายประชา คุณะเกษมเห็นด้วยกับความคิดที่ว่าประเทศของเราทั้งสองมีศักยภาพสูงมากในการขยายความร่วมมือทางธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการค้า นายประชา คุณะเกษมได้กล่าวว่าจะศึกษาข้อเสนอของโซเวียตอย่างตั้งใจพร้อมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามหลักการแล้ว นายประชา คุณะเกษมเองก็ชื่นชมความคิดเกี่ยวกับการลงนามในความตกลงอย่างใดอย่างหนึ่งในระหว่างการเยือนของ นาย แอน. อี. ริชคอฟ อย่างไรก็ตาม นายประชา คุณะเกษมให้ความเห็นว่า จะต้องใช้เวลานานมากในการเตรียมการและขอความเห็นชอบต่อความตกลงกรอบหลักด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สิ่งที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุดคือการลงนามในเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการที่เป็นรูปธรรมด้านความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งสอดคล้องกับข้อ ๓ ของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ ในโอกาสนี้ นายประชา คุณะเกษมได้แจ้งว่าฝ่ายไทยเห็นด้วย

กับข้อเสนอของโซเวียต และให้ความตกลงนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ (วันที่ส่งบันทึกตอบกลับให้เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตโดย พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ)

นายประชา คุณะเกษมได้กล่าวว่า ส่วนตัวเขาเองสนับสนุนข้อเสนอเกี่ยวกับการลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือการเดินเรือทางทะเล อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการพิจารณาในขั้นตอนสุดท้ายเกี่ยวกับเรื่องนี้แต่อย่างใด

นายประชาฯ แสดงความสนใจต่อข้อเสนอของโซเวียตเกี่ยวกับการก่อสร้างโรงงานเหล็กในประเทศไทยและขอร้องให้แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขการสร้างโรงงานของโซเวียตเหล่านี้ด้วย พร้อมกันนี้คู่สนทนาได้ให้ข้อสังเกตว่าในประเทศไทยยอมรับรูปแบบการร่วมทุนที่สร้างขึ้นบนหลักความเสมอภาคกับบริษัทเอกชนท้องถิ่นมากกว่าเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในภายหลัง การหาแหล่งกำเนิดวัตถุดิบเป็นหนึ่งในความยากลำบากในการจัดทำโครงการนี้ด้วยเหตุว่าประเทศไทยไม่มีแร่เหล็กสำรองไว้อย่างเพียงพอ

นายวาลคอฟได้กล่าวว่า ปัญหาด้านวัตถุดิบสามารถแก้ไขได้โดยการเชิญชวนประเทศทางแถบอินโดจีนที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นเหล่านี้เข้าร่วมลงทุน

นายวาลคอฟได้เน้นถึงความพร้อมที่จะฟังข้อเสนอใดๆ ก็ตามของฝ่ายไทย

ทั้งสองฝ่ายได้ทำการตกลงเกี่ยวกับการรักษาความสัมพันธ์ต่อไปเพื่อเตรียมวาระการเยือนของนาย แอน. อี. ริชคอฟ ที่กรุงเทพฯ ล่วงหน้า และเตรียมเอกสารความตกลงที่ทั้งสองฝ่ายคาดว่าน่าจะมีการลงนามกันในช่วงของการเยือน

ในการสนทนาครั้งนี้มีผู้เข้าร่วม ประกอบด้วย นาย แว. แอส. มีคายาน เลขานุการเอกของสถานเอกอัครราชทูต และนาย แป. อา. แอลยานอฟ เลขานุการตรีของสถานเอกอัครราชทูต

เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทย ลายมือชื่อ อา. วาลคอฟ

สำเนาไปยัง
๑. กองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. กระทรวงการค้าต่างประเทศ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
๓. เข้าแฟ้ม

เอกสารฉบับที่ ๗๐

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ประจำประเทศไทย

เลขที่ ๒๐๑
วันที่ ๒๕ เมษายน ค.ศ.๑๙๘๙

จากบันทึกประจำวันของ
นาย อา. อี. วาลคอฟ

บันทึกการสนทนากับ
พลตำรวจเอก ประมาณ อดิเรกสาร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๑๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๙

ได้พบหารือกับพลตำรวจเอก ประมาณ อดิเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ตามที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาไทยเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการพร้อมด้วยผู้แทนอีก ๔-๕ คน ได้กล่าวว่า ฝ่ายโซเวียตเสนอช่วงเวลา ระหว่างวันที่ ๖-๑๑ มิถุนายนของปีนี้

พลตำรวจเอก ประมาณ ขอบคุณสำหรับคำเชิญดังกล่าว และกล่าวว่า ในหลักการไม่มีข้อขัดข้องต่อข้อเสนอดังกล่าว ทั้งนี้ จะแจ้งช่วงเวลาที่สะดวกในโอกาสต่อไป รัฐมนตรีกล่าวว่า ตนได้เยือนสหภาพโซเวียตเมื่อ ๑๓ ปีที่แล้ว ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ยังคงมีความประทับใจจากการเยือนในครั้งนั้น ดังนั้น รัฐมนตรีจึงสนใจที่จะเยือนสหภาพโซเวียตในขณะนี้ ในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงในทุกด้านของชีวิต

ข้าพเจ้าได้กล่าวว่า การเยือนครั้งนี้ไม่เพียงแต่ทำให้รัฐมนตรีได้ทราบเกี่ยวกับขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสหภาพโซเวียตเท่านั้น แต่ยังทำให้มีการติดต่อกับ คู่เจรจาของฝ่ายโซเวียตอีกด้วย ทั้งสองฝ่ายสามารถรับทราบการทำงานของกระทรวงมหาดไทยของแต่ละฝ่าย และ สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานกันได้อีกด้วย นอกจากนี้ หากมีความประสงค์อาจ

พูดคุยเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการสร้างความร่วมมือที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ผลประโยชน์ร่วมกัน ในขณะนี้มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานรักษากฎหมายของทั้งสองประเทศในปีที่ผ่านมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหภาพโซเวียตได้เยือนประเทศไทยในปีนี้ ฝ่ายโซเวียตก็หวังว่าฝ่ายไทยจะมีการเยือนตอบกลับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของไทยที่มอสโกด้วย ได้เสนอความหวังว่าการเดินทางเยือนสหภาพโซเวียตของพลตำรวจเอก ประมาณ อดิเรกสาร จะช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศต่อไปในอนาคต

ข้าพเจ้ากล่าวว่าได้เป็นตัวแทนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแห่งสหภาพโวเวียตและเป็นหัวหน้าคณะในการประชุมระดับภูมิภาค ซึ่งจัดขึ้นในขณะนี้ที่กรุงเทพฯ เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมสหประชาชาติ ว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม และความยุติธรรมทางอาญาครั้งที่ ๘ กล่าวว่า การมาเยือนของคณะผู้แทนโซเวียตเป็นโอกาสที่ดี และสามารถจัดให้มีการพบปะกันในระดับทำงาน ระหว่างผู้แทนของกระทรวงมหาดไทยทั้งสองประเทศ ฝ่ายโซเวียต จะยินดีมากหากผู้แทนของฝ่ายโซเวียตจะได้เรียนรู้ประสบการการทำงานของกระทรวงมหาดไทยของไทย และได้ไปเยือนสถานีตำรวจนครบาลหนึ่งในกรุงเทพฯ

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้ากล่าวว่า มีความสนใจมากกว่าในประเด็นเรื่องช่วงเวลาของการเยือนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และประเด็นที่ฝ่ายไทยต้องการหยิบยกในช่วงการเยือนสหภาพโซเวียต และความปารถนาอื่นใดเป็นพิเศษของฝ่ายไทย สำหรับกำหนดการเยือนที่จะเกิดขึ้น

พลตำรวจเอก ประมาณ อดิเรกสาร เห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่า การมีการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างกระทรวงมหาดไทยของทั้งสองฝ่าย จะเป็นประโยชน์ร่วมกัน และมีความสนใจที่จะศึกษาประสบการณ์การทำงานของกระทรวงมหาดไทยของโซเวียต รัฐมนตรีกล่าวว่า นโยบายเปเรสตรอยก้า ทำให้มีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้นในการมีความสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับสหภาพโซเวียต รัฐมนตรีได้ตั้งข้อสังเกตว่าความสัมพันธ์ไทย-โซเวียต ไม่เคยอยู่ในระดับที่เป็นศัตรูหรือขัดแย้งกัน และการเยือนสหภาพโซเวียตในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาของ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ และพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีทำให้มีแรงกระตุ้นให้ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศมีขึ้นไปอีก

รัฐมนตรีกล่าวว่า ในขณะนี้ยังไม่สามารถแจ้งวันที่ชัดเจนของการเยือนได้ เนื่องจากต้องพิจารณาไม่เพียงแต่กำหนดการของตน แต่ต้องพิจารณากำหนดของผู้เข้าร่วมคณะคนอื่นๆ และขอเสนอให้มีการเยือนประมาณเดือนสิงหาคม หรือ ต้นเดือนกันยายน ของปีนี้ พลตำรวจเอก ปองพล อดิเรกสาร มีความประสงค์ที่จะขยายกลุ่มขณะผู้แทนจนถึงประมาณ ๑๒ ถึง ๑๔ คน

เนื่องจาก “มีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหลายท่านที่ต้องการติดตามรัฐมนตรีในการเยือนดังกล่าว” นอกจากนี้ ภริยาของรัฐมนตรียังประสงค์ที่จะเยือนสหภาพโวเวียตด้วย ทั้งนี้ ฝ่ายไทยจะแจ้งเกี่ยวกับช่วงเวลาที่แน่นอนเป็นลายลักษณ์อักษรต่อไป รวมทั้ง ความปารถนาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกำหนดการเยือนด้วย

ในระหว่างการสนทนามีผู้เข้าร่วมการสนทนาจากฝ่ายโซเวียต คือ นาย แอ. แด. เรชวึค หัวหน้าสถาบันทางการวิจัยของกระทรวงมหาดไทย แห่งสหภาพโวเวียต นาย อา. อา. เยโรคิน รองหัวหน้าฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ของกระทรวงมหาดไทยแห่งสหภาพโซเวียต นาย ยู. อา. มาคารอฟ เลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูต นาย แอ. แอส. มีคายาม เลขานุการเอกสถานเอกอัครราชทูต และนาย แป. อา. แอเสียนอฟ เลขานุการตรีสถานเอกอัครราชทูต

เอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ประจำประเทศไทย — อา. วาลคอฟ

สำเนาไปยัง

๑) กรมประเทศแปซิฟิก และ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒) กระทรวงมหาดไทยแห่งสหภาพโซเวียต
๓) เข้าแฟ้ม

เอกสารหมายเลข ๗๑

บันทึกการสนทนาของนาย อา. อี. ลูเคียนอฟ กับ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

๑๖ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๙

นาย อา. อี. ลูเคียนอฟ ได้เฝ้าฯ รับเสด็จ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในนามของสภาสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตและระบุว่า เป็นการมาเยือนสหภาพโซเวียตเป็นครั้งแรกของตัวแทนระดับสูงจาก พระราชวงศ์แห่งประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศมีประวัติศาสตร์และประเพณีอันยาวนาน นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความจริงใจและความมุ่งมั่นในความร่วมมือต่อกัน

นายลูเคียนอฟตั้งข้อสังเกตว่าการมาเยือนสหภาพโซเวียตของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารได้เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง ในทุกๆ ด้านของสังคมโซเวียต

การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ส่งผลกระทบถึงนโยบายต่างประเทศด้วย แนวทางของสหภาพโซเวียตในการดำเนินนโยบายต่างประเทศจะถูกกำหนดบนพื้นฐานของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน และบนพื้นฐายความเข้าใจที่ว่า คุณค่าของมนุษย์ต้องอยู่เหนือกว่าผลประโยชน์ของแต่ละประเทศ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนายมิคาอิล กอร์บาชอฟ ผู้นำของสหภาพโซเวียตได้แถลงไว้ในที่ประชุมสหประชาชาติและการแถลงครั้งล่าสุด ณ กรุงปักกิ่งด้วย

การยึดมั่นในการสร้างความสงบสุข จะนำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศ ในช่วงปีที่ผ่านมา ความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตและไทยดำเนินไปด้วยดี เป็นสัญญาณที่ดียิ่งขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในระดับความสัมพันธ์ทวิภาคี อันจะเห็นได้จากการเยือนสหภาพโซเวียตครั้งล่าสุดของนายกรัฐมนตรี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ และการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหภาพโซเวียตของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารในครั้งนี้ ซึ่งนับเป็นนิมิตหมายที่สำคัญ สหภาพโซเวียตมีการเจรจากับประเทศไทยในหลายๆ ด้านทั้งทางการเมืองกับประเทศไทย การขยายตัวทางด้านการค้า ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ รวมถึงการพัฒนาการสื่อสารระหว่างรัฐสภาของทั้งสองประเทศผ่านหน่วยงานของรัฐในด้านของวัฒนธรรมและการกีฬา ขณะเดียวกัน ยังมีความร่วมมืออีกหลายด้านที่จะช่วยยกระดับความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างสหภาพโซเวียตกับไทยได้ นายลูเคียนอฟแสดงความมั่นใจว่าการเสด็จพระราชดำเนินเยือนของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ครั้งนี้ จะช่วยเพิ่มความเข้าใจซึ่งกันและกัน ระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคี

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงขอบใจ สำหรับการเฝ้าฯ รับเสด็จที่อบอุ่นตั้งแต่เริ่มต้น การเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหภาพโซเวียตในครั้งนี้เป็นโอกาสอันดีที่จะได้ทำความคุ้นเคยกันกับประชาชนชาวโซเวียต อีกทั้งยังเป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างไทยและสหภาพโซเวียต ซึ่งมีประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์อันยาวนานนับแต่อดีต

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงตรัสว่า การพัฒนาความสัมพันธ์ของประชาชนทั้งสองชาติ อันจะนำไปสู่สันติภาพและมิตรภาพระหว่างสองประเทศ รวมถึงนานาประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ประเทศไทยและสหภาพโซเวียต ต่างก็มุ่งมั่นที่จะอยู่อย่างความสงบสุขและเป็นมิตรกับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ด้วยเหตุผลประการนี้ประเทศไทยก็พร้อมที่จะมีการเจรจากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

พระองค์มีพระราชประสงค์ให้นายมิคาอิล กอร์บาชอฟ ผู้นำของโซเวียต รวมทั้งรัฐบาลและประชาชนชาวสหภาพโซเวียตมีความผาสุก และทรงหวังว่า รัฐบาลโซเวียตจะประสบความสำเร็จในการทำให้ภารกิจของนายกอร์บาชอฟที่กรุงปักกิ่งประสบผลสำเร็จ

นายลูเคียนอฟได้ให้คำมั่นสัญญา ที่จะส่งผ่านพระประสงค์ดังกล่าวถึงนายมิคาอิล กอร์บาชอฟ อีกทั้งได้ขอถวายพระพรแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระภูมิพลอดุลยเดช ในนามผู้นำของสหภาพโซเวียต

ในการสนทนาครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมจากฝ่ายสหภาพโซเวียต – นาย ยู. แก. บาคติน รองประธานคณะอภิมุขแห่งสภาสูงสุดยูเครนแห่งสหภาพโซเวียต นาย อี. แป. อาโบอีมอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหภาพโซเวียต นาย แอ. แอล. คูซมิน หัวหน้าฝ่ายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแห่งสภาโซเวียตสูงสุด นาย แอล. อา. ชีชอฟ อธิบดีกรมประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ของกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต และนาย อา. อี.วาลคอฟ เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตประจำประเทศไทย ส่วนผู้เข้าร่วมจากฝ่ายประเทศไทยได้แก่ ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายโกศล สินธวานนท์ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และ นายมนัสพาสน์ ชูโต เอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

บทสนทนา ได้รับการแปล โดยนาย แว. แอส. ชูร์มานเตเยฟ โฆษกวิทยุและโทรทัศน์แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และได้บันทึกโดย นาย แว. เย. กีเซเลฟ เลขานุการตรี กรมประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต

เอกสารหมายเลข ๗๒

ได้รับที่ กรมประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอกสารหมายเลข ๑๕๘
กระทรวงการต่างประเทศ แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต วันที่ ๓๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๙
จากสถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำกรุงมอสโก
๓๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๙

บทแปลจากภาษาอังกฤษ

๖๐๗/๒๕๓๒

สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทยขอแสดงความเคารพต่อกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และเป็นเกียรติที่จะแจ้งว่าคณะผู้แทนอย่างเป็นทางการจากกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งนำโดยร้อยเอก สุวิทย์ ทัดพิทักษ์กุล รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ จะไปเยือนกรุงมอสโก ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๘๙ จุดประสงค์ของการเยือนคือ ศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายและกระชับความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศไทยและสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต รวมถึงการจัดตั้งสำนักงานผู้แทนการค้าของประเทศไทย ณ กรุงมอสโก

สำหรับรายละเอียดการเยือนนั้น คณะผู้แทนต้องการเจรจากับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของกระทรวงเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ หอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ในประเด็นต่อไปนี้

๑. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์ด้านการค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

๒. การหารือเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งสำนักงานผู้แทนการค้าของประเทศไทย ณ กรุงมอสโก

รายชื่อคณะผู้แทนมีดังนี้

๑. ร้อยเอก สุวิทย์ ทัดพิทักษ์กุล	รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
๒. นายพิพัฒน์ อินทรทรัพย์	ที่ปรึกษา
๓. นายประพันธ์ ศิริรัตน์ธำรง	รองหัวหน้าฝ่ายควบคุมทางการเงิน
๔. นายประพันธ์ วอนขอพร	อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ
๕. นายสมบูรณ์ กาญจนวร	ผู้ตรวจการการค้า
๖. นายจรัส ตรีสุทรรศน์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน
๗. นางลัดดา ทิวานินทร์	ผู้อำนวยการแผนกการเงิน
๘. นายพหล จินดากุล	หัวหน้าส่วนโครงการทางเศรษฐกิจส่วนที่ ๒
๙. นายยุคล โลหะวิเชียร	นักเศรษฐศาสตร์ระดับ ๖
๑๐. นางพิไล ปิติภูมิสุขสันต์	นักเศรษฐศาสตร์ระดับ ๕
๑๑. นายมนูญ แสงหิรัญ	ที่ปรึกษาการค้า
๑๒. นายวรเทพ สุภาดุล	ที่ปรึกษาการค้า
๑๓. นายจิตร เกษรบุญนาค	ที่ปรึกษาการค้า
๑๔. นายสุทธิศักดิ์ เลาหชีวิน	ผู้อำนวยการศูนย์การค้าไทย

รายชื่อคณะผู้ติดตาม

๑๕. นางอำไพ ทัดพิทักษ์กุล

๑๖. นางสาวประไพ พัฒนวิบูลย์

๑๗. นางประไพ เล็กรัม

๑๘. นายกระแส บุตรเพชร

๑๙. นางกฤษณา วงศ์สมมาตร

๒๐. นางเพ็ญศรี บุญญรัตน์

สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทยขอขอบคุณในความร่วมมือของกระทรวงการต่างประเทศที่จะดำเนินการจัดเตรียมการพบปะของคณะผู้แทนจากประเทศไทยกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและสำหรับการแจ้งข้อมูลของสถานเอกอัครราชทูตเกี่ยวกับรายละเอียดของการพบหารือ ภายในสิ้นเดือนนี้ เนื่องจากคณะผู้แทนจะออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ในวันที่ ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๘๙ สถานเอกอัครราชทูตขอใช้โอกาสนี้แสดงความเคารพอย่างสูงต่อกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตอีกครั้งหนึ่ง

๒๙ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๙

ตราประทับของสถานเอกอัครราชทูตไทย

ถึง กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
กรุงมอสโก

แปลโดย: แว. เซลีเวียร์สตอฟ

เอกสารหมายเลข ๗๓

กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอแสดงความเคารพต่อสถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย และขออ้างถึงวรรคที่ ๙ ข้อที่ ๔ และวรรคที่ ๑๘ ของความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับรัฐบาลไทย ว่าด้วยการขนส่งทางอากาศ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ ขอเสนอให้บัญญัติตามข้อที่ ๑ และ ๒ ของบันทึกความเข้าใจซึ่งลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๙ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ฝ่ายรัฐบาลไทยส่งหนังสือตอบกลับ

กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตขอใช้โอกาสนี้แสดงความเคารพอย่างสูงต่อสถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทยอีกครั้งหนึ่ง

กรุงมอสโก ๓๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๙

ถึง สถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทยกรุงมอสโก

เอกสารหมายเลข ๗๔

แถลงการณ์ของกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

การพบหารือของนาย อี. อา. โรกาชอฟ ที่กรุงเทพฯ

ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๘๙ นาย อี. อา. โรกาชอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ได้มาเยือนกรุงเทพฯ อย่างเป็นทางการ ได้มีการพบหารือกับพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีของประเทศไทย และพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และได้มีการปรึกษาหารือกับหม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ฝ่ายไทยได้แสดงความยินดีกับผลการเจรจาของสหภาพโซเวียต-อเมริกาที่มอลตา ซึ่งตามความเห็นของฝ่ายไทยทำให้ «สงครามเย็น» ได้กลายเป็นอดีต และทำให้ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสิ้นสุดลง

ในระหว่างการสนทนา นาย อา. อี. วาลคอฟ เอกอัครราชทูตของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยได้เข้าร่วมด้วย มีการกล่าวถึง โอกาสในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพโซเวียตกับประเทศไทยในประเด็นของสันติภาพและการรักษาความปลอดภัยในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายสนใจต่อการแก้ไขปัญหากัมพูชาเป็นอย่างยิ่งในบริบทของแนวคิดใหม่ของสหภาพโซเวียต ซึ่งริเริ่มในช่วงปัจจุบัน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ร่วมกับประเทศที่เกี่ยวข้อง ทั้งสองฝ่ายกล่าวว่ายังมีปัจจัยที่ดีในการแก้ไขสถานการณ์ความขัดแย้งในอินโดจีน

แถลงการณ์ของกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ฉบับที่ ๑ ๑๕ มกราคม ค.ศ. ๑๙๙๐ หน้า ๔๒

เอกสารหมายเลข ๗๕

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิคมโซเวียต ประจำประเทศไทย จากบันทึกประจำวันของ นาย อา. อี. วาลคอฟ

เอกสารหมายเลข ๓
๒๓ มกราคม ค.ศ. ๑๙๙๐

บันทึกการสนทนา

กับ

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย

๙ มกราคม ค.ศ. ๑๙๙๐

สืบเนื่องจากที่ได้รับมอบหมาย ข้าพเจ้าได้เข้าพบพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ และมอบคำอวยพรปีใหม่จากนายกอร์บาชอฟ แด่พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ขอบคุณอย่างสูงสำหรับคำอวยพรและขอให้ถ่ายทอดคำขอบคุณสำหรับไปสู่ประธานสภาโซเวียตสูงสุดแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต สำหรับเครื่องหมายของความใส่ใจนี้นายกรัฐมนตรีให้ข้อสังเกตถึงความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในการพัฒนาความสัมพันธ์โซเวียต-ไทย ซึ่งเปรียบเหมือน “หัวใจ” ท่านนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ประเทศไทยให้ความสนใจต่อผลสำเร็จของการเยือนของนาย แอน. อี. ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีโซเวียตและพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อทำให้การเยือนดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จ

ข้าพเจ้าสนใจว่านายกรัฐมนตรี ต้องการหารือเรื่องใดในการเจรจากับนาย แอน. อี. ริชคอฟ

พลเอก ชาติชายฯ กล่าวว่า ตนพร้อมหารือในทุกๆ เรื่อง ตามแต่ฝ่ายโซเวียตจะเสนอ และกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ประเทศไทยสนใจการพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจการค้ามากที่สุด ซึ่งมีความเป็นไปได้มาก พลเอก ชาติชายฯ เน้นว่า ผู้ค้าในประเทศไทยต้องการขยายการส่งสินค้าเกษตรไปสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และยังต้องการเพิ่มสินค้าส่งออก ได้แก่ ยางดิบ อาหารกระป๋อง ผลิตภัณฑ์ผ้า และสินค้าอุปโภคบริโภคอื่นๆ และประเทศไทยสามารถที่จะนำเข้ารถถัง อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า แม้กระทั่งดาวเทียมสื่อสารจากสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต การแลกเปลี่ยน

ทางการค้าสามารถทำในรูปแบบใดก็ได้ ไม่ว่าจะเป็น การแลกเปลี่ยนสินค้า หรือการจ่ายด้วยเงินสกุลที่แข็ง พลเอก ชาติชายฯ ยังกล่าวถึงประโยชน์ของความร่วมมือในด้านพลังงานและแจ้งว่าความร่วมมือด้านพลังงานจะช่วยให้ประเทศไทยผลิตพลังงานไฟฟ้าสำรองได้ถึงร้อยละ ๑๕ (ปัจจุบันร้อยละ ๓) โดยการสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำ รวมถึงโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ถ่านหินลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิง

ในภาพรวมแล้ว ตามความเห็นของท่านนายกรัฐมนตรี ความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและประเทศไทย มีอนาคตที่ดี แต่การที่จะไปถึงความสำเร็จได้นั้น ทั้ง ๒ ฝ่ายจำเป็นต้องศึกษาความเป็นไปได้ของคู่ค้าอย่างละเอียดรอบคอบ นายกรัฐมนตรีเสนอให้เปลี่ยนรายการสินค้าซึ่งจะเป็นที่สนใจของทั้ง ๒ ฝ่าย ในฐานะก้าวแรกของความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้า นายกรัฐมนตรี กล่าวว่าภาคธุรกิจของไทยสนใจการค้ากับสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต นักธุรกิจไทยที่ประสงค์จะติดต่อกับนักธุรกิจโซเวียตมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลไทยสนับสนุนเรื่องนี้อย่างเต็มกำลัง

นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเรื่องการแก้ไขสถานการณ์ในกัมพูชาว่า ในชั้นนี้การประชุมที่ปารีสยังไม่สามารถสร้างความสงบเรียบร้อย เพื่อหาทางออกจากสถานการณ์นี้ได้ นายกรัฐมนตรีประสงค์ให้กัมพูชาทั้ง ๔ ฝ่าย พูดคุยกัน ซึ่งขณะนี้ได้ทำความตกลงว่ากัมพูชาทั้ง ๔ ฝ่าย จะพบหารือกันที่กรุงจาการ์ตา ในเดือนกุมภาพันธ์ ศกนี้ นายกรัฐมนตรีถือว่าพันธกิจของตนเองลุล่วงแล้ว นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า “เขมรทุกฝ่ายต้องเข้าใจว่า มีแต่พวกเขาเท่านั้นที่จะคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันนี้ลงได้” นายกรัฐมนตรีเน้นว่า ยังคงสนับสนุนแนวคิดที่ว่าการสร้างความสงบเรียบร้อยได้ดีที่สุดต้องเป็นไปตามขั้นตอน อันดับแรกต้องดำเนินการสร้างกลไกการควบคุมระหว่างประเทศ การหยุดยิง การจัดการเลือกตั้ง นายกรัฐมนตรีกล่าวตรงๆ ว่า ต้องมีการจัดตั้งรัฐบาลผสมที่กัมพูชาซึ่งจะเป็นไปตามผลการเลือกตั้ง

นาย แว. แอส. มิคายัน เลขานุการเอกสถานเอกอัครราชทูตไทยและนาย แป. อา. แอลเลียนอฟ เลขานุการตรี เข้าร่วมในการสนทนา

เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ประจำประเทศไทย — อา. วาลคอฟ

เอกสารหมายเลข ๗๖

สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต – ประเทศไทย:
การเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนาย แอน. อี. ริชคอฟ

แถลงการณ์ร่วมโซเวียต-ไทย

นาย แอน. อี. ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ได้เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๑๑ – ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ตามคำเชิญของพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในช่วงการเยือนดังกล่าวด้วย

นาย แอน. อี. ริชคอฟได้พบและสนทนาอย่างเป็นทางการกับพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งบรรยากาศของการสนทนาเป็นไปอย่างสร้างสรรและเป็นมิตร

ในระหว่างการสนทนาอย่างเป็นทางการ มีผู้เข้าร่วมจากฝ่ายโซเวียตคือ นาย แอส. อา. ซีทาเรียน รองนายกรัฐมนตรี นาย แว. แอล. มาลเควิช รองประธานคณะอภิมุขแห่งสภาการค้าและอุตสาหกรรม นาย อี. อา. รากาโชฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพโซเวียต นาย อา. อี. วาลโคฟ เอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียตประจำประเทศไทย นาย แอล. อา. ซีโชฟ หัวหน้าแผนกประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีผู้เข้าร่วมจากฝ่ายไทยคือ นายพงส์ สารสิน รองนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายสุบิน ปิ่นขยัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นายประจวบ ไชยสาส์น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน พลเอก มานะ รัตนโกเศศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดา เลขาธิการนายกรัฐมนตรี หม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และนายมนัสพาสน์ ชูโต เอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ทั้งสองฝ่ายได้พูดคุยเกี่ยวกับประเด็นปัญหาระหว่างประเทศและประเด็นภูมิภาคในวงกว้างที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน รวมทั้งประเด็นความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต

ผู้เข้าร่วมการสนทนาเน้นย้ำความสำคัญของการเยือนสหภาพโซเวียตของนายกรัฐมนตรีไทยในเดือนมีนาคม ๒๕๒๒ และในเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๑ ซึ่งการเยือนหล่านี้เป็นการเน้นย้ำและทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับรัฐมนตรีในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ซึ่งการเยือนเหล่านี้ช่วยกระชับความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศในหลายๆ สาขา โดยหนึ่งในนั้นคือการเยือนประเทศไทยของนาย แอ. อา. เชวาร์ดนาดเซ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพโซเวียต ในเดือนมีนาคม ๒๕๓๐ และการเยือนสหภาพโซเวียตของพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในเดือนพฤษภาคม ปีเดียวกัน

นาย แอน. อี. ริชคอฟได้เล่าถึงขั้นตอนปัจจุบันของนโยบายเปเรสตรอยกาของสหภาพโซเวียต การปฏิรูปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาขั้นตอนทางประชาธิปไตยและความโปร่งใส ซึ่งพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณได้แสดงความหวังว่า การปฏิรูปต่างๆ เหล่านี้ของสหภาพโซเวียตจะประสบความสำเร็จ

นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตกล่าวว่า ตนได้สังเกตเห็นว่า ประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างประสบผลสำเร็จและหวังว่า ประเทศไทยและประชาชนชาวไทยจะคงการพัฒนาและความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

ทั้งสองฝ่ายยินดีที่ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศในช่วงเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมาดีขึ้นและย้ำความตั้งใจของทั้งสองฝ่ายที่จะขยายความสัมพันธ์ต่อไปบนหลักการของความเท่าเทียมกัน การเคารพในผลประโยชน์ของกันและกัน การไม่แทรกแซงในกิจการภายใน และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน

นายกรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศแสดงความพึงพอใจต่อผลของการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมด้านการค้าระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียตครั้งที่ ๑ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ -๑๓ ตุลาคม ๒๕๓๒ ณ กรุงมอสโก ซึ่งมุ่งไปสู่การเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างทั้งสองประเทศและการสร้างเงื่อนไขสำหรับการกระชับความร่วมมือในด้านการค้าและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในเวลาเดียวกัน นายกรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภาคธุรกิจต่าง ๆ ดำเนินการตามผลของการประชุมให้เกิดเป็นรูปธรรม มีการแสดงความเห็นที่สอดคล้องกันว่า คณะกรรมาธิการร่วมเป็นเวทีที่มีประโยชน์สำหรับการร่วมพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างทั้งสองประเทศบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันโดยวิธีการสร้างความเป็นไปได้อันเกิดขึ้นจากนโยบายเปเรสตรอยกาของสหภาพโซเวียตและการขยายความหลากหลายทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและการพัฒนาทางเทคโนโลยีของไทย

ทั้งสองฝ่ายได้พูดคุยเกี่ยวกับหนทางและวิธีการของการอำนวยความสะดวกในการประสานงานของภาคธุรกิจของทั้งสองประเทศ

ทั้งสองฝ่ายตั้งข้อสังเกตุว่า การเยือนประเทศไทยของนายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างทั้งสองประเทศ ซึ่งการเยือนในครั้งนี้นอกจากจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์ที่มีอยู่แล้ว ยังเป็นการปูทางสำหรับการขยายความร่วมมือและสาขาของความร่วมมือต่อไปในอนาคตด้วย

นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตและนายกรัฐมนตรีไทยยังเห็นพ้องกันที่จะกระชับความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรม การกีฬาและการท่องเที่ยว ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ซึ่งรวมไปถึงความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการองค์กรเยาวชนแห่งสหภาพโซเวียตและคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติของไทย ทั้งสองฝ่ายเชื่อมั่นว่า การแลกเปลี่ยนในระดับประชาชนของทั้งสองประเทศดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังแสดงความพอใจที่สำนักขาวทาสส์ของรัสเซียมีความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสำนักข่าวไทย

ผู้เข้าร่วมการสนทนาของทั้งสองฝ่ายเห็นถึงผลดีของการประชุมปรึกษาหารือด้านการเมืองระหว่างกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศอันเป็นผลมาจากการลงนามในคลามตกลงว่าด้วยการปรึกษาหารือทางการเมืองระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับราชอาณาจักรไทย และสนับสนุนให้มีการหารือกันทางการเมืองระหว่างทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอ

ในระหว่างการเยือน มีการลงนามในเอกสารสำคัญดังต่อไปนี้

- พิธีสารว่าด้วยการการบังคับใช้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

- ความตกลงว่าด้วยการจัดหาที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ของสถานเอกอัครราชทูตระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

- โครงการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมแขะวิทยาศาสตร์ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๓ – ๒๕๓๔

นายกรัฐมนตรีโซเวียตและนายกรัฐมนตรีไทย ยินดีที่ในปัจจุบันมีแนวโน้มของการเกิดสันติภาพมากขึ้นในสังคมโลก ซึ่งก่อให้เกิดเงื่อนไขในทางที่ดีในการแก้ไขปัญหาในระดับโลกและในระดับภูมิภาค ในช่วงเวลาไม่นานมานี้ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆ มุ่งสู่การเจรจา และความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีระบบทางการเมืองต่างกันมากยิ่งขึ้น สภาพภูมิอากาศใหม่ทางการเมือง ทำให้สังคมโลกมีความเป็นไปได้ ในการสร้างช่วงเวลาแห่งสันติภาพ และความร่วมมือระหว่างกัน

นายกรัฐมนตรีไทยชื่นชมที่ผู้นำโซเวียตและผู้นำสหรัฐฯ ได้พบหารือกันเมื่อวันที่ ๒-๓ ธันวาคม ค.ศ.๑๙๘๙ นายกรัฐมนตรีไทยได้ แสดงความเห็นว่า การที่สหรัฐฯ และ สหภาพโซเวียตยังคงมีการเจรจากัน จะช่วยให้ความขัดแย้งในโลกค่อยๆหายไป และ จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจต่อกันอันดี และความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆในโลก ประเทศไทยยินดีที่สหรัฐฯ และสหภาพโวเวียตได้ตกลงกันที่จะลดจำนวนอาวุธร้ายแรงลงร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ ยังจำกัดไม่ให้มีการผลิตอาวุธชนิดอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการใช้เจรจาทางการเมืองในการแก้ไขปัญหา

นายกรัฐมนตรีโซเวียตได้ให้ความเห็นต่อต้าน คำพูดของนายกรัฐมนตรีไทย โดยได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ ในภูมิภาคยุโรปตะวันออก และย้ำว่า พื้นฐานของเรื่องดังกล่าว คือ สินธิในการกำหนดใจตนเองของประชาชน การเคารพอำนาจอธิปไตยของรัฐ และการไม่แทรกแทรงในกิจการภายในของรัฐเหล่านั้น

นาย แอน. อี. ริชคอฟ ได้แจ้ง พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ เกี่ยวกับ การดำเนินการดำเนินการตามข้อริเริ่มของสหภาพโซเวียต ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งนาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟ ได้กล่าวไว้ที่เมืองวลาดิวอสต็อค และเมืองคราสนายารสค์ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า มีความจำเป็นต้องหาหนทางในการลดความขัดแย้ง ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยการส่งเสริมการเจรจาทั้งในรอบ ทวิภาคี และพหุภาคี

นายกรัฐมนตรีโซเวียตเน้นย้ำ การสนับสนุนของสหภาพโวเวียตต่อการสร้าง เขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และการวางตัวเป็นกลาง รวมทั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเขตดังกล่าวอีกด้วย

นายกรัฐมนตรีสหภาพโซเวียตยินดีต่อข้อเสนอของฝ่ายไทยในการเปลี่ยนภูมิภาคอินโดจีน “จากสนามรบเป็นสนามการค้า” ซึ่งจัดช่วยส่งเสริมการสร้างสถานการณ์ที่ดีในการแก้ปัญหากัมพูชาโดยวิธีการทางการเมือง

ทั้งสองฝ่ายเน้นย้ำภารกิจแก้ไขปัญหาในกัมพูชา ซึ่งเป็นปัญหาต่อสันติภาพ และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และขัดขวางการพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างประเทศในภูมิภาค

ฝ่ายโซเวียตชื่นชมต่อข้อริเริ่มของนายกรัฐมนตรีไทยที่จะให้มีการเจรจาอีกครั้ง ระหว่างฝ่ายต่างๆ ในกัมพูชา และประเทศอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ในบริบทนี้ ผู้นำของทั้งสองฝ่ายแสดงความพร้อมในการสนับสนุนการจัดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ณ กรุงจาการ์ตา เพื่อแก้ไขปัญหากัมพูชาในกรอบการประชุมปารีส

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ตั้งข้อสังเกตว่า สหภาพโซเวียตมีความพยายามในทางสร้างสรรค์ในฐานะหนึ่งในประเทศสมาชิกถาวรของคระมนตรี ความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ซึ่งความพยายามดังกล่าวได้มุ่งหมายไปยังการแก้ไขปัญหากัมพูชาทางด้านการเมือง

ทั้งสองฝ่ายเห็นว่า ข้อริเริ่มของออสเตรเลีย ให้เพิ่มบทบาทของสหประชาชาติในการแก้ไขปัญหากัมพูชา รวมทั้งผลของการพบกันที่ปารีสเมื่อไม่นานมานี้ ของประเทศสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ทำให้เกิดแรงผลักดันใหม่ในการแก้ไขปัญหากัมพูชา

นายกรัฐมนตรีโซเวียตตอบสนองในทางที่ดีต่อแนวทางของรัฐบาลไทยในการพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และการสร้างเสถียรภาพในภูมิภาค

นายกรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศได้หารือเกี่ยวกับพัฒนาการในอัฟกานิสถานและภูมิภาคตะวันออกกลาง และได้แสดงความหวังว่า ความขัดแย้งในภูมิภาคดังกล่าวจะถูกแก้ไขด้วยวิธีทางการเมืองบนพื้นฐานของการเคารพซึ่งกันและกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ผู้เข้าร่วมการหารือได้แถลงเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะคงมีความสัมพันธ์ในกรอบของสหประชาชาติ และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศอื่นๆ ทั้งสองฝ่ายสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อความพยายามของเลขาธิการสหประชาชาติในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆ

นายกรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศได้หารือในประเด็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้มีการแสดงความเห็นว่า ประเทศทุกประเทศจะต้องร่วมมือกันในสถานการณ์ของเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันทั่วโลก ซึ่งจะทำให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งสองฝ่ายยังมี

การสนับสนุนให้ล้มล้างระบบป้องกันการค้า และ มาตรการกีดกันทางการค้าอื่นๆ ซึ่งส่งผลกระทบด้านลบต่อระบบเศรษฐกิจโลกโดยรวม

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ได้แจ้งเกี่ยวกับผลของการประชุมโอเปคในระดับรัฐมนตรี ซึ่งจัดที่กรุงแคนเบอร์รา ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๘๙ สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและไทยส่งเสริมให้มีการขยายความร่วมมือการทางค้าและเศรษฐกิจในภูมิภาคบนพื้นฐานของระบบแข่งขันเสรีและระบบเปิด

ทั้งสองฝ่ายได้แสดงความมั่นใจว่า การเยือนประเทศไทยครั้งแรกในประวัติสาสตร์ของนายกรัฐมนตรีโซเวียตเป็นก้าวสำคัญของการขยายความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศทุกมิติ

นาย แอน. อี. ริชคอฟ ได้เชิญนายกรัฐมนตรีไทยเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการในช่วงเวลาที่ทั้งสองฝ่ายสะดวก ซึ่งฝ่ายไทยได้รับคำเชิญดังกล่าวด้วยความยินดี

นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโวเวียต ได้กล่าวขอบคุณนายกรัฐมนตรีไทยและประชาชนชาวไทยที่ได้ต้อนรับตนและผู้ติดตามอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร

****

คำกล่าวของนาย แอน. อี. ริชคอฟ. ระหว่างอาหารเช้า วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์

ในอันดับแรกต้องขอกล่าวขอบคุณ พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ และ รัฐบาลไทยที่ ได้เชิญข้าพเจ้าเยือนประเทศไทย

ความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศทั้งสองประเทศ มีประวัติศาสตร์อันยาวนานมากกว่าร้อยปี ประเทศรัสเซียเก่านั้น มีความสัมพันธ์กับสยามด้วยความเคารพและความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งในขณะนั้นสยามอยู่ในช่วงเวลาที่ยากลำบากทางการเมืองในภูมิภาคอินโดจีน ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ สิ่งนี้เองทำให้สยามยังคงมีเอกราชและอำนาจอธิปไตยของชาติไว้ ในเรื่องนี้ยังคงมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ก็คือ คำสั่งของรัฐบาลรัสเซียถึง นาย อา. เย. โอลารอฟสกี อัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มของรัสเซียประจำสยาม ซึ่งในสารดังกล่าวเน้นย้ำว่า หน้าที่ของอัครราชทูต “ต้องมีความเข้าใจในทางที่ดี และพร้อมแสวงหาความร่วมมือด้วยความจริงใจและความรัก เหมือนดังเช่นสยามมีการดำเนินนโยบายเช่นเดียวกับรัสเซีย จะต้องไม่มีแรงจูงใจในทางที่เห็นแก่ตัวและความพยายามแย่งชิงผลประโยชน์ใดๆ”

สหภาพโซเวียตก็มีการดำเนินนโยบายกับไทยดังเช่นรัสเซียเก่า คือกำหนดโดยหลักการความเท่าเทียมกัน การเคารพอำนาจอธิปไตยและผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้ ในวันที่ได้เกิดเงื่อนไขที่ทำให้ทั้งสองประเทศสามารถ หาหนทางเพื่อพัฒนามิตรภาพอันดีต่อกัน ทำให้ความร่วมมือขยายเพิ่มมากขึ้นและขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การเลือกเปลี่ยนทางวิชาการและวัฒนธรรม รวมไปถึงการร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ประชาชนโลกกำลังวิตกกังวลอยู่

การเยือนครั้งนี้ เป็นการเยือนไทยเป็นครั้งแรกของนายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียตหลังจากที่มีการสถาปนาความสัมพันธ์ไทย-โซเวียต เมื่อเกือบ ๕๐ ปีที่แล้ว ซึ่งการเยือนครั้งนี้เกิดขึ้นในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในสหภาพโซเวียต

ในสหภาพโซเวียต การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเปเรสตรอยก้าเกิดขึ้นในทุกส่วนของประชาชนชาวโซเวียต การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดขึ้นเพื่อเปิดศักยภาพที่มากมายด้านทรัพยากร บุคคล และทรัพย์สินทางปัญญาของสหภาพโซเวียต สำหรับประชาชนชาวโซเวียตทั้งหมด เปเรสตรอยก้า คือการชุบชีวิตพวกเราใหม่ทั้งหมด การทำให้เกิดประชาธิปไตย การเปิดกว้างและการปรับตัวเข้าสู่โลกภายนอกมากขึ้น แนวคิดการตัดสินใจที่เกิดขึ้นในที่ประชุมเต็มคณะของคณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียตแสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ดำเนินอยู่ในสหภาพโซเวียตคือการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงของสังคมโซเวียตในประวัติศาสตร์ของพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียต นอกจากนี้ ยังมีการปฏิรูปทางประชาธิปไตยในประเทศด้วย

เปเรสตรอยก้าเป็นกิจการภายในประเทศอย่างไม่ต้องสงสัย และประชาชนชาวโซเวียตต้องการเปเรสตรอยก้า หากมีอุปสรรคใดๆ อันจะเกิดจากการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ประชาชนชาวโซเวียตก็เชื่อมั่นว่าพร้อมที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่มีสิ่งใดที่จะมาแทนนโยบายนี้ได้ อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จจากการดำเนินนโยบายดังกล่าวจะมีผลไปยังประชาชนทั่วโลกไม่เพียงแต่ประชาชนชาวโซเวียตเท่านั้น ทั้งนี้ นอกจากนโยบายดังกล่าวแล้ว ยังมี “แนวคิดใหม่ทางการเมือง” ในด้านการระหว่างประเทศด้วยซึ่งสามารถเห็นได้จาก การเคารพสิทธิมนุษยชน การสร้างประชาธิปไตย การทำลายอุดมการณ์ทางการเมืองในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการหาสมดุลของผลประโยชน์ของชาติ

ในวันนี้ พวกเราสามารถเห็นผลสำเร็จแรกที่เป็นรูปธรรมของแนวคิดใหม่ทางการเมืองดังกล่าวในการแก้ปัญหาระหว่างประเทศ ประเทศต่างๆ มีความไว้เนื้อเชื่อใจกันมากยิ่งขึ้น และทำให้สงครามเย็นซึ่งดำเนินมาอย่างยาวนานสิ้นสุดลง นอกจากนี้ ยังลดการเผชิญหน้ากันของขั้วการเมืองสองฝ่ายที่อยู่ตรงข้ามกัน ความร่วมมือและความเข้าใจกันอันดีของสหภาพโซเวียตและสหรัฐฯ ที่เกิดขึ้นทำให้มีหนทางในการลดอาวุธมากขึ้น

ทั้งนี้ โลกในทุกวันนี้ยังไม่หลุดพ้นจากภัยอันตรายต่างๆ ภัยจากอาวุธนิวเคลียร์ยังไม่หายไป และเปลวไฟแห่งความขัดแย้งในระดับภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมีภัยคุกคามรูปแบบใหม่เกิดขึ้นอีก อาทิ การปนเปื้อนของสภาพแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง การกระจายตัวของการพัฒนา ความจำเป็นในการสร้างระบบความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งจะช่วยขจัดภัยคุกคามของความไร้เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และ ช่วยสร้างปัจจัยที่จะทำให้ทุกประเทศได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน

ประเด็นความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างสหภาพโซเวียตกับไทยไม่สามารถพิจารณาโดยมองข้ามบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์และบริบทสมัยใหม่เหล่านี้ได้ เงื่อนไขใหม่สร้างความเป็นไปได้หลายๆ อย่างให้ทั้งสองประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีความยากลำบากที่ซ้อนอยู่เช่นกัน

สิ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยทำให้ความเป็นไปได้เหล่านี้เป็นจริงและช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ คือ ความตั้งใจอันดี และ ความมุ่งมั่นอย่างจริงใจ ในการพัฒนาความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในวันนี้ระหว่างการพบสนทนา ทั้งสองฝ่ายแสดงความสนใจในการพัฒนาความสัมพันธ์ทุกด้านระหว่างสหภาพโซเวียตกับไทย

เราให้ความมั่นใจว่า จะช่วยขยายความสัมพันธ์ด้านการค้าและเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นแบบที่มีมาแต่เดิมและแบบใหม่ ซึ่งการปฏิรูปทางเศรษฐกิจในสหภาพโซเวียตได้เปิดทางให้บริษัทและกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ของประเทศทั้งสองสามารถทำการตัดสินใจได้มากขึ้น เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านนี้ให้กว้างมากยิ่งขึ้น

การศึกษาและวิเคราะห์ต่างๆ แม้จะยังมีไม่มาก แต่ก็ช่วยยืนยันได้ว่า ทั้งสองฝ่าย สามารถหาหนทางที่จะมีความสนใจร่วมกันในการสร้างรูปแบบของโครงการต่างๆระหว่างกัน ข้าพเจ้าต้องการย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า รัฐบาลของสหภาพโซเวียตจะช่วยนักธุรกิจของไทยที่มีความประสงค์จะขยายความร่วมมือระหว่างกัน และจะสามารถสร้างเงื่อนไขที่ดีมากขึ้นสำหรับการดำเนินธุรกิจ หากการปฏิรูปทางเศรษฐกิจในสหภาพโซเวียตไปได้ดีมากกว่านี้

การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วของประเทศไทยช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของการพัฒนาทางอุตสาหกรรมพื้นฐานและของโครงสร้างพื้นฐานของอุตสาหกรรมต่างๆ สหภาพโซเวียตซึ่งมีประสบการณ์ด้านอุตสาหกรรมและมีเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถมีส่วนร่วมในโครงการ อาทิ พลังงาน อุตสาหกรรมเหล็ก การขนส่งระบบราง และพลังงานก๊าซธรรมชาติ องค์การด้านการค้าและอุตสาหกรรมของสหภาพโซเวียตพร้อมเข้าร่วมการดำเนินงานในโครงการบางโครงการของประเทศไทย

ประเด็นสำคัญอีกด้านหนึ่งของเศรษฐสัมพันธ์ คือ ความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ผลของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีผ่านโครงการต่างๆ ในสหภาพโซเวียต ทำให้มีรากฐานสำหรับการสร้างการผลิตรูปแบบใหม่ในจำนวนนั้นคือการร่วมทุนกัน ฝ่ายโซเวียตหวังว่าการลงนามพิธีสารว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วม ว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จะช่วยสร้างหนทางการพัฒนาความสัมพันธ์ในด้านนี้ได้

การขยายความสัมพันธ์ด้านการค้าและเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียตจะช่วยเพิ่มผลประโยชน์ให้กับทั้งสองฝ่ายอย่างไม่ต้องสงสัย ในขณะเดียวกัน การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การกีฬา การท่องเที่ยว จะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น และช่วยสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ จะช่วยส่งเสริมกันในเวทีระหว่างประเทศอีกด้วย

สหภาพโซเวียตและไทยตั้งอยู่ในส่วนเดียวกันของโลก นั่นคือ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งหลายคนนับว่าเป็นภูมิภาคแห่งศตวรรษที่ ๒๑ และแนวคิดนี้ก็มีหลักฐานสนับสนุน อย่างไรก็ตาม เพื่อทำให้คำกล่าวนี้เป็นจริง จะต้องสร้างปัจจัยหนึ่งขึ้นมาก่อน คือ การทำให้ภูมิภาคนี้เป็นภูมิภาคแห่งสันติภาพและความมั่นคง ซึ่งในขณะนี้ภูมิภาคนี้ยังเป็นภูมิภาคของความขัดแย้ง เต็มไปด้วยอาวุธซึ่งหนึ่งในนั้นคือ อาวุธนิวเคลียร์ อันเป็นบ่อเกิดของความอันตรายต่างๆ มากมาย

ดังนั้น จะต้องมีความพยายามและร่วมกันเปลี่ยนสถานการณ์ที่ยากลำบาก ในหนทางที่ทุกประเทศของภูมิภาคใหญ่นี้จะสามารถรับรู้ถึงผลลัพธ์ในทางที่ดีของกระบวนการแก้ไขปัญหาความรุนแรง ประเทศในเอเชียต่างก็มีความตั้งใจอันดี และประสบการณ์ในการสร้างบรรทัดฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และปราศจากความรุนแรง

บรรยากาศทางการเมืองที่ดีขึ้น จะช่วยเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และหาทางแก้ไขปัญหากัมพูชา ในท้ายที่สุด พวกเรายินดีที่ประเทศไทยจะมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในความพยายามลดความขัดแย้งนี้ ความพยายามเปลี่ยนแปลงภูมิภาคอินโดจีน “จากสนามรบ สู่สนามการค้า” ดังที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่า สามารถเป็นไปได้จริง และจะเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหากัมพูชาด้วย

หนทางของสหภาพโซเวียตในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกได้ปรากฏเด่นชัดในข้อริเริ่มที่นายกอร์บาชอฟ ได้กล่าวไว้ที่เมืองวลาดิวอสต็อค และเมืองคราสนายารสค์ พวกเราเชื่อมั่นว่าการพัฒนาการเจรจาทางการเมือง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ที่เท่าเทียมกัน และได้ผลประโยชน์ร่วมกันจะเป็นตัวรับประกันการลดความรุนแรง และสร้างสันติสุขในเอเชีย รวมถึงเอเชียตะวันออก

เฉียงใต้ด้วย และสิ่งนี้เป็นการเริ่มต้นของหนทางไปสู่ความไว้เนื้อเชื่อใจกัน และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยทำให้ระบบความสัมพันธ์ต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกดำเนินไปอย่างราบรื่น แต่ยังช่วยส่งเสริมการพัฒนาปัจจัยในทางที่ดีของการเมืองโลกในภาพรวมในช่วงต่อๆไป

ข้าพเจ้าขออนุญาตให้ความหวังว่า การพบเจรจาระหว่างไทยกับโซเวียตซึ่งเป็นไปอย่างเปิดเผยจริงใจ และมีการแลกเปลี่ยนความคิดอย่างสร้างสรรค์จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกัน และยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ และประชาชนทั้งสอง บนหนทางไปสู่ความมั่นคงที่ถาวรและความไว้เนื้อเชื่อใจกันในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและภูมิภาคใกล้เคียง

ข้าพเจ้าขออนุญาตกล่าวอวยพรให้พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี มีสุขภาพดี และประสบความสำเร็จ และขอให้ประชาชนชาวไทยที่เป็นมิตรจงมีแต่สันติภาพและความสงบสุข

****

เอกสารหมายเลข ๗๗

การลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลเกี่ยวกับการจัดหาที่ดินเพื่อก่อสร้างสถานเอกอัครราชทูต
แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิคมโซเวียต ณ กรุงเทพมหานคร และสถานเอกอัครราชทูต
แห่งราชอาณาจักรไทย ณ กรุงมอสโก

๑๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๙๐

ในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ นาย อี. อา. โรกาชอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ซึ่งขณะนี้อยู่ที่ประเทศไทย ได้ลงนามในความตกลงกับพลอากาศเอกสิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย

จดหมายข่าวกระทรวงการต่างประเทศ
แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
ฉบับที่ ๕ วันที่ ๑๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๙๐ หน้า ๕๔

เอกสารหมายเลข ๗๘

ถึง นาย อี. อา. โรกาชอฟ

รับรองโดย
รองนายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียต
นาย แอส.อา. ซิตาเรียน
ลงวันที่ ๗ เมษายน ค.ศ. ๑๙๙๐

กำหนดการ
การเยือนสหภาพโซเวียตของนายพจน์ สารสินรองนายกรัฐมนตรีประเทศไทย
(๑๕-๑๙ เมษายน ๒๕๓๓)

วันอาทิตย์ที่ ๑๕ เมษายน ๑๔.๐๕ น. นายพจน์ สารสิน ถึงกรุงมอสโกโดยเครื่องบินจากกรุงวอซอร์เที่ยวบิน SU-๑๐๒ (สนามบิน เชเรเมเทวา-๒) รายนามผู้ร่วมต้อนรับคือ นาย แอส. อา. ซิตาเรียน นาย แว. อี. คาลือกิน นาย แว. แบ. คูชุก ตัวแทนของหน่วยงานดูแลกิจการทั่วไปแห่งสหภาพโซเวียต และตัวแทนของหน่วยงานด้านพิธีการของ กระทรวงความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต นายมนัสพาสน์ ชูโต เอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพโซเวียต พร้อมด้วยภริยา ล่าม
จัดที่พักในโรงแรม มีจำนวน ๙ คน รวมนายพจน์ สารสินและ ภริยา

เวลาค่ำ เป็นเวลาว่าง

วันจันทร์ที่ ๑๖ เมษายน ๘.๐๐-๘.๓๐ น. รับประทานอาหารเช้า

๙.๑๕-๑๐.๔๕ น. การพบหารือของนายพจน์ สารสินกับนาย แอส. อา. ซิตาเรียน รองนายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียต และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจกับต่างประเทศ

แห่งรัฐของคณะรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียต จากทางฝ่ายโซเวียตมีผู้เข้าร่วมคือ นาย แว. แอฟ. โมร์ดวิโนฟ นาย แอส. เย. ซารูคานอฟ นาย แอม. แอล. ติโมชิชิน นาย แว. คา. ซิลานอฟ นาย อา. อี. ตูรือชิน นาย แว. แอน. โคพเทียฟสกี นาย แว. เย. โกลานอฟ นาย แว. อี. โดลมานอฟ ล่าม

๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น. การพบหารือกับนาย คา. แซ. เทเรก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าแห่งสหภาพโซเวียต จากฝ่ายโซเวียตมีผู้เข้าร่วมคือ นาย แอส. เย. ซารูคานอฟ นาย ยู. แต. โคสโตรฟ นาย แว. อี. โดลมาโนฟ นาย อา. อา. โรมานอฟ ล่าม

๑๓.๐๐ น. การเลี้ยงอาหารกลางวันในนามของนาย แอส. อา. ซิตาเรียน รองนายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียต (ณ ห้องโถงจัดเลี้ยงขนาดเล็ก ในพระราชวังเครมลิน) ผู้เข้าร่วม - ตามรายชื่อที่แนบมา

๑๕.๐๐-๑๖.๓๐ น. การพบหารือกับนาย คา. แอฟ. คาตูเชฟ รัฐมนตรีกระทรวงความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต จากฝ่ายโซเวียตมีผู้เข้าร่วม นาย แว. แอฟ. โมร์ดวินอฟ นาย แว. แอน. โคฟเทียฟสกี นาย แว. อี. โดลมาโนฟ นาย อา. อา. โรมาโนฟ นาย ยู. อา. มาลอฟ และล่าม

๑๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. งานเลี้ยงรับรองที่สถานเอกอัครราชทูตไทย

วันอังคารที่ ๑๗ เมษายน ๗.๓๐-๘.๐๐ น. รับประทานอาหารเช้า

๘.๓๐-๙.๓๐ น. การพบหารือกับนาย แว. แว. นิกิติน รองนายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียต และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการแห่งรัฐของคณะรัฐมนตรีแห่งสหภาพโซเวียตในด้านสินค้า

บริโภคและการจัดซื้อ จากฝ่ายโซเวียตมีผู้เข้าร่วมคือ นาย แอม. แอล. ติโมชิชิน นาย แว. แอน. โคพเทียฟสกี นาย แว. อี. โดลมานอฟ และล่าม

๑๐.๐๐-๑๑.๐๐ น. การพบหารือกับนาย แว. แอล. มาลเควิช ประธานสภาบริหารสูงสุดของสภาอุตสาหกรรมและการค้าแห่งสหภาพโซเวียต จากฝ่ายโซเวียตมีผู้เข้าร่วมคือ นาย แว .เย. โกลานอฟ นาย ยู. อา. มาลอฟ นาย แว. อี. โดลมานอฟ นาย อา.อา. โรมานอฟ และล่าม

๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. รับประทานอาหารเที่ยง

๑๕.๐๐-๑๗.๓๐ น. การศึกษาเรียนรู้ที่ศูนย์การแพทย์ด้านการผ่าตัดตาแบบครบวงจร จากฝ่ายโซเวียตมีผู้เข้าร่วมคือ นาย แว. อี. โดลมานอฟ นาย อา. อา. โรมานอฟ และล่าม

๑๙.๐๐ น. รายการเรียนรู้วัฒนธรรม

วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๘.๐๐-๘.๓๐ น. รับประทานอาหารเช้า

๙.๓๐-๑๐.๓๐ น. การพบหารือกับนาย แว. แอม. ลูชนิคอฟ ที่กระทรวงการประมงแห่งสหภาพโซเวียต จากฝ่ายรัสเซียมีผู้เข้าร่วมคือ นาย แว. อี. คาลือกิน นาย แว. อี. โดลมานอฟ และล่าม

๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น. การพบหารือกับนาย อี. อา. โคโนวาลอฟ ในประเด็นเรื่องการดำเนินการจัดการการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จากฝ่ายโซเวียตมีผู้เข้าร่วมคือ นาย แว. อี. คาลือกิน นาย แว. อี. โดลมานอฟ และล่าม

๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน

๑๔.๓๐-๑๗.๐๐ น. เยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวของพระราชวังเครมลิน และเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์คลังอาวุธ

เวลาค่ำ รายการเรียนรู้วัฒนธรรม

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๘.๐๐-๘.๓๐ น. รับประทานอาหารเช้า

เวลาเช้า เป็นเวลาว่าง

๑๒.๓๐-๑๓.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน

๑๔.๐๐ น. ออกเดินทางไปยังสนามบิน

๑๕.๒๐ น. เครื่องบินของนายพจน์ สารสินบินไปยังเมืองปราก เที่ยวบิน SU-๑๔๓ (สนามบินเชเรเมทิเทวา-๒) รายนามผู้ร่วมส่งคือ เหล่าคณะผู้ทำงานที่มาร่วมส่ง ก็คือเหล่าคณะที่มารับ

หมายเหตุ – สำหรับภริยาของนายพจน์ สารสิน ได้จัดให้มีกำหนดการแยกต่างหาก

เอกสารหมายเลข ๗๙

การปรึกษาหารือทางการเมืองระหว่างโซเวียต-ไทย

ในวันที่ ๖ มิถุนายน มีการปรึกษาหารือทางการเมืองระหว่างนาย อี. อา. โรกาชอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับหม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้แทนโซเวียตได้รับการต้อนรับโดยพลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย

ทั้งสองฝ่ายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านปัญหาในปัจจุบัน และปัญหาในภูมิภาค รวมไปถึงสถานะแห่งความสัมพันธ์ทวิภาคีโซเวียต-ไทย

ผู้แทนฝ่ายไทยชื่นชมบทบาทของนาย แอม. แอส. กอร์บาชอฟ อย่างสูงในด้านการพัฒนาความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตกับสหรัฐอเมริกาในเวทีนานาชาติ และในการประสบความสำเร็จในการทำความตกลงโซเวียต-อเมริกาต่างๆ ฝ่ายไทยอวยพรให้การปฏิรูปที่กำลังดำเนินอยู่ในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประสบผลสำเร็จ

ทั้งสองฝ่ายพิจารณาวิถีทางฟื้นฟูสถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และขั้นตอนที่แน่ชัดให้ดำเนินการเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ในกัมพูชา ในเรื่องนี้ ทั้งสองฝ่ายได้เน้นถึงการหาจุดประนีประนอมระหว่างฝ่ายกัมพูชาทุกฝ่าย ในอันดับแรกคือปัญหาด้านการทหาร ทั้งนี้ การเจรจาต้องมีคุณลักษณะที่มั่นคงและไม่เปลี่ยนแปลงโดยไทย นอกจากนี้ การหยุดการส่งยุทโธปกรณ์จากภายนอกให้แก่กัมพูชาจะช่วยส่งเสริมสันติภาพในกัมพูชาได้

ทั้งสองฝ่ายเน้นย้ำความมุ่งมั่นสู่การเจรจาทางการเมืองในเชิงลึกที่จะยังประโยชน์ให้ทั้ง ๒ ฝ่าย และการขยายการปฏิสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจการค้าและการพัฒนาการติดต่อระหว่างกันในรูปแบบอื่นต่อไปในภายภาคหน้า

นาย อา. อี. วาลคอฟ เอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำประเทศไทยเข้าร่วมในการหารือด้วย

มีการแถลงข่าวของนาย อี. อา. โรกาชอฟ ต่อนักหนังสือพิมพ์ชาวไทยและชาวต่างประเทศ ณ กระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย

จดหมายข่าวกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ฉบับที่ ๑๓ (๗๑) วันที่ ๑๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๙๐ หน้า ๖๘

เอกสารหมายเลข ๘๐

แปลจากภาษาอังกฤษอย่างไม่เป็นทางการ

เรียน ฯพณฯ ริชคอฟ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ในโอกาสนี้ ขอเรียนให้ท่านทราบว่า ตามพิธีสารเกี่ยวกับการดำเนินงานตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และความตกลงว่าด้วยการ จัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมไทย-โซเวียตด้านความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งได้ลงนามที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๙๐ ซึ่งเป็นช่วงระหว่างการเยือนประเทศไทยของท่าน ข้าพเจ้ามีความยินดีที่จะรายงานให้ท่านทราบว่า ทั้งสองฝ่าย อยู่ในขั้นตอนการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เป็นที่พึงพอใจของทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะเริ่มขึ้นในช่วงปีนี้

สืบเนื่องจากความมุ่งมาดปรารถนา ในการบรรลุผลสำเร็จที่เป็นประโยชน์ทั้งสองฝ่ายในด้านต่าง ๆ คณะนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงของไทย นำโดย ดร.พิจิตร รัตตกุล ซึ่งดำรงตำแหน่ง สมาชิกรัฐสภาและอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและพลังงาน ได้เดินทางมาเยือนสหภาพโซเวียต ระหว่างวันที่ ๙-๑๕ เมษายน ศกนี้ เพื่อแสวงหาโอกาสในการเชื่อมโยงการติดต่อทางธุรกิจ

คณะได้พบปะกับบรรดาผู้แทนของสถาบันการค้าต่างประเทศแห่งสหภาพ กระทรวงเศรษฐสัมพันธ์กับต่างประเทศ รวมทั้งได้พบปะกับบรรดาผู้แทนของสหภาพองค์การวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์แห่งสหภาพโซเวียต คณะได้แสดงความขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือในการจัดการต่างๆ ที่ฝ่ายโซเวียตได้ทำให้นักธุรกิจของทั้งสองฝ่ายมาพบปะกัน

การพบปะกันครั้งนั้นนับว่าประสบผลสำเร็จมาก และนักธุรกิจของทั้งสองฝ่ายได้แสดงความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะมีความร่วมมือต่อกัน

ในการนี้ ข้าพเจ้าขออนุญาตเสนอให้มีการสร้างบริษัทร่วมทุนระหว่างไทยกับรัสเซียขึ้นอย่างจริงจัง โดยมีสำนักงานอยู่ที่กรุงเทพฯ และมีสาขาอยู่ที่กรุงมอสโก

ในการนี้ ตามความเห็นของฝ่ายไทยเห็นว่า สมาคมร่วมด้านการค้าระหว่างประเทศ จำเป็นต้องรวมเอาสหภาพองค์การวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์แห่งสหภาพโซเวียต และสถาบันการค้าต่างประเทศแห่งสหภาพโซเวียต ซึ่งเป็นคู่ความร่วมมือที่เหมาะสมไว้ด้วย

ทางฝ่ายไทย รู้สึกขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง หากท่านจะส่งเสริมสนับสนุนฝ่ายไทย และขอได้โปรดแจ้งข้อเสนอของฝ่ายไทยไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

ขอแสดงความขอบคุณต่อท่านโดลกอฟและท่านวลาดิสลาฟวเลฟ สำหรับการให้การต้อนรับนักธุรกิจฝ่ายไทยอย่างจริงใจและอบอุ่น

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถือเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายประจวบ ไชยสาส์น
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน

เอกสารหมายเลข ๘๑

ได้รับที่ กรมประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอกสารหมายเลข ๗๓
กระทรวงการต่างประเทศ
แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต วันที่ ๑๒ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๙๑

จากสถานเอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย
ณ กรุงมอสโก
๑๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๙๑

บทแปลจากภาษาอังกฤษ

เรียน
ท่านอเล็กซานเดอร์ เบียสสเมียรทนีค
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

เรียน ท่านรัฐมนตรี

ในนามของรัฐบาลและประชาชนชาวไทย ข้าพเจ้าเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่จะถ่ายทอดความยินดีอย่างจริงใจและขออวยพรแด่ท่าน แด่รัฐบาลและประชาชนแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยและสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ในประเทศไทย พวกเราให้ความสำคัญต่อมิตรภาพอันยาวนานกับสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ความร่วมมือระหว่างทั้ง ๒ ประเทศ พัฒนาตลอดหลายปีที่ผ่านมา และปัจจุบันนี้ ทั้ง ๒ ประเทศมุ่งสู่ผลประโยชน์ร่วมกันในด้านเศรษฐกิจและการเมือง พวกเราปรารถนาอย่างจริงใจ ให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและประเทศไทยแน่นแฟ้นยิ่ง ๆ ขึ้น ในปีต่อ ๆ ไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความเคารพอย่างสูง

อาสา สารสิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย

แปลโดย: /แว. เซลิเวียรสตอฟ/

เอกสารหมายเลข ๘๒

จดหมายข่าวกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
การบรรยายสรุป วันที่ ๒๗ มิถุนายน

การบรรยายสรุป โดยนาย แว. อี. ชูรคิน

ความจำเป็นในการลงจอดฉุกเฉิน

วันที่ ๒๒ มิถุนายน เครื่องบินโซเวียต ๔ ลำ ลงจอดฉุกเฉินบนแผ่นดินไทย

เครื่องบินทั้ง ๔ ลำเป็นเครื่องบินโดยสารขนาดเล็ก อานโตนอฟ AN-๒ เครื่องบินประเภทดังกล่าวเป็นเครื่องบินสำหรับผู้โดยสาร ๑๐ คน ใช้ในการบินระยะสั้น เครื่องบินเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของฝูงอากาศยานรุ่นอานโตนอฟ AN-๒ ซึ่งบริษัทโซเวียตชื่อ “อินเตอร์อาวีอา” ต้องจัดส่งให้แก่รัฐบาลประเทศลาว ตามข้อตกลงซึ่งทำไว้ระหว่างกระทรวงการบินพลเรือนแห่งประเทศลาวกับบริษัท “อินเตอร์อาวิอา” เครื่องบินเหล่านี้จะใช้สำหรับเที่ยวบินเช่าเหมาลำ

เนื่องจากการจำกัดเส้นทางการบินของอานโตนอฟ AN-๒ ทำให้ไม่สามารถส่งเครื่องบินให้แก่ลาวได้โดยตรง ด้วยเหตุนี้เครื่องบินอานโตนอฟ AN-๒ ๔ ลำแรก ถูกส่งมาแบบแยกชิ้นส่วนโดยเครื่องบินขนส่งเพื่อทำการประกอบที่เมืองดานัง ประเทศเวียดนาม ซึ่งบริษัท “อินเตอร์อาวีอา” มีฐานประกอบอยู่ เมื่อการประกอบเสร็จสมบูรณ์ นักบินโซเวียตพร้อมด้วยผู้นำทางชาวลาวจะขับเครื่องบินไปยังประเทศลาว โดยนอกจากลูกเรือแล้ว บนเครื่องบินยังมีผู้เชี่ยวชาญชาวโซเวียตที่จะมาดำเนินการซ่อมบำรุงเครื่องบินของโซเวียต ตามข้อตกลงกับประเทศลาว นักบินและผู้เชี่ยวชาญจำนวนทั้งสิ้น ๑๕ คน จะเดินทางไปประเทศลาวกับฝูงเครื่องบินอานโตนอฟ อาน-๒

ขณะทำการบิน เครื่องบินประสบปัญหาสภาพอากาศแปรปรวนอย่างหนัก ผู้นำทางจึงตัดสินใจลงจอดฉุกเฉินที่ท่าอากาศยานที่ใกล้ที่สุด

ด้วยเหตุนี้ การบินเข้าสู่น่านฟ้าไทยของเครื่องบินของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตเป็นเหตุจำเป็นและมิได้วางแผนไว้ล่วงหน้า

ในขณะนี้ ฝ่ายไทยกำลังทำการสอบสวนเหตุดังกล่าว ส่วนนักบินและผู้เชี่ยวชาญจากโซเวียตนั้น

รัฐบาลไทยจัดให้เข้าพักที่โรงแรงแห่งหนึ่งในจังหวัดอุดรธานี โดยพวกเขาเข้าพักในฐานะปกติ ผู้แทนจากสถานเอกอัครราชทูตแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตได้เข้าพบกับลูกเรือและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งทั้งหมดสบายดี

ตอนนี้พวกเรากำลังดำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อให้ได้รับการอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้นำเครื่องบินและลูกเรือที่ถูกกักอยู่ ได้เดินทางไปประเทศลาวโดยเร็วที่สุด

จดหมายข่าวกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ฉบับที่ ๑๔ (๙๖) วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๙๑ หน้า ๔๓

เอกสารหมายเลข ๘๓

รายงานการเดินทางเยือนประเทศไทยของคณะผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพแห่งสหภาพโซเวียต

วันที่ ๒๓-๒๙ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๙๑ คณะผู้แทนคณะกรรมการสันติภาพแห่งสหภาพโซเวียต ประกอบด้วย นาย อา. แด.ปอร์ตเนียกิน หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยภาษาศาสตร์กรุงมอสโก สมาชิกคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพแห่งสหภาพโซเวียตในด้านปัญหาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและ นาย ยู. แก. ดรอสดอฟ หัวหน้าแผนกหนึ่งในคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพแห่งสหภาพโซเวียต ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทยตามคำเชิญของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

ผู้แทนคณะกรรมการได้รับเชิญจากสาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นการเยือนตอบแทนจากที่คณะผู้แทนของมหาวิทยาลัยดังกล่าวเคยไปเยือนสหภาพโซเวียตในฐานะแขกของคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพแห่งสหภาพโซเวียตเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๘๙ เพื่อศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรภาคสังคมแห่งสหภาพโซเวียตเป็นครั้งแรก ในด้านการลดอาวุธ นิเวศวิทยา ความความขัดแย้งในภูมิภาค รวมทั้งปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ในครั้งนี้ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง ซึ่งเป็นหนึ่งในสาขาของคณะเศรษฐศาสตร์ ได้ใช้โอกาสในการเชิญผู้แทนโซเวียตเพื่อรับรู้รายละเอียดมากขึ้นเกี่ยวกับกระบวนการต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในสหภาพโซเวียต ลำดับแรกก็คือ วิธีการและแนวทางเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรี การพัฒนาปรับปรุงวิธีการจัดการและการบริหารการผลิตรวมทั้งกระบวนการปฏิรูปสถาบันระดับอุดมศึกษาของโซเวียต นอกจากนั้น การเชิญผู้บรรยายซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรสาธารณะจากสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต มีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำให้บรรดาคณาจารย์และนักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทราบถึงบทบาทของกระบวนการทางสังคมในการสร้างประชาธิปไตยในวิถีชีวิตของสังคมแบบประเทศสังคมนิยม

กำหนดการการเยือนของคณะผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพแห่งสหภาพโซเวียตโดยรวมแล้วคือ การบรรยายให้กับคณาจารย์และนักศึกษาปริญญาเอกทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติของคณะเศรษฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีการพูดคุยในประเด็นหลักของชีวิตสังคมโซเวียตปัจจุบันในทุกแง่มุม รวมทั้งการถามตอบในเรื่องของคำจำกัดความเกี่ยวกับช่วงระยะการเปลี่ยนผ่านครั้งใหม่ ในการพูดคุยทุกครั้ง ได้มีการเชิญนักศึกษาที่มีความพร้อมจำนวนไม่มากจากคณะที่กล่าวมาขั้นต้น

การพบหารือที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นถึงระดับความพร้อมทางวิชาการในระดับสูงของคณาอาจารย์ทางด้านเศรษฐศาสตร์และนิเทศศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษากลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก ทั้งนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นไม่ใช่เป็นเพียงแต่ศูนย์การศึกษาที่ใหญ่ที่สุดแต่ยังเป็นศูนย์การวิจัยที่มีความเข้มแข็งของประเทศไทยอีกด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโซเวียตชาวไทยให้ความสนใจอย่างลึกซึ้งต่อสาเหตุของปัญหาในปัจจุบันของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ทั้งในด้านเศรษฐกิจและในด้านการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิต ซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำกรรมสิทธิ์รูปแบบใหม่มาใช้ รวมถึงปัญหาอันมีรากฐานจากรากฐานความตึงเครียดในชีวิตของสังคม ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปและการสร้างประชาธิปไตย

ในการนี้ มีการตั้งข้อสังเกตว่า สถานะของคณาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วยผู้สำเร็จการศึกษาอย่างยอดเยี่ยมของสถาบันแห่งนี้และได้รับการสั่งสมและมีความเชี่ยวชาญจากการสอบดุษฎีนิพนธ์ระดับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งในสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น วิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และรัฐศาสตร์แห่งลอนดอน ตลอดจนสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงอื่นๆ จากตะวันตก จากเหตุผลดังกล่าวจึงมีความน่าสนใจที่จะร่วมมือกันระหว่างกลุ่มคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับองค์กรทางสังคมและสถาบันอุดมศึกษาของโซเวียต (ในเบื้องต้น นายปอร์ตเนียกินได้หารือกับคณะผู้บริหารของตนเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการแลกเปลี่ยนอาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์ระหว่างมหาวิทยาลัยภาษาศาสตร์มอสโกกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

คณะผู้แทนได้พบหารือกับรองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งฝ่ายไทยได้แสดงความสนใจอย่างจริงจัง และให้ความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาทางด้านเศรษฐศาสตร์ การเมือง และสังคมของกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ซึ่งการศึกษาด้านนี้ช่วยให้คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้รับเงินสนับสนุนจากมูลนิธิเยอรมันและจากหน่วยงานจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันที่ดำเนินการอย่างเข้มแข็งในประเทศไทย มีการจัดสรรเงินกว่า ๑๒ ล้านบาทไทย (ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์) ซึ่งขณะนี้ ยังไม่ได้ระบุระยะเวลา และหัวข้อที่แน่นอนใดๆ โดยเงินสนับสนุนดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันกับองค์กรต่างๆ ของกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้เสนอความเป็นไปได้ในการจัดสัมมนากับคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายของสหภาพโซเวียตด้านปัญหาความขัดแย้งในแถบมหาสมุทรแปซิฟิก ในช่วงเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๙๒ การรวมเอาสหภาพโซเวียตเข้าไปอยู่ในระบบติดต่อทางการค้าและเศรษฐกิจในเอเชียและแปซิฟิก

รวมทั้งระบบความมั่นคงปลอดภัยในภูมิภาค และหากที่การพบหารือครั้งดังกล่าวมีผลลัพธ์ที่ดี ก็จะมีการจัดกิจกรรมประเภทเดียวกันนี้ในปี ค.ศ. ๑๙๙๔ โดยมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพ โดยทั้งสองฝ่ายเปลี่ยนการเป็นเจ้าภาพตามลำดับ (ถ้าหากจะกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ)

ผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แสดงความพร้อมที่จะส่งผู้แทนของตน (ซึ่งมาจากจำนวนคณาจารย์) เข้าร่วมการประชุมเชิงวิชาการและปฏิบัติการทางด้านการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศและปัญหาระดับภูมิภาค รวมถึงการถกปัญหาด้านการพัฒนา สิ่งแวดล้อม และการลดอาวุธ

ฝ่ายโซเวียตได้ตอบรับคำเชิญที่จะส่งผู้บรรยายทางด้านนโยบายต่างประเทศและนโยบายภายในประเทศของสหภาพโซเวียตอีกสองท่านมาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายนศกนี้ เพื่อบรรยายให้คณาจารย์ในคณะดังกล่าว รวมทั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะรัฐศาสตร์

ฝ่ายไทยได้แจ้งให้ทราบว่า ในฤดูใบไม้ร่วงของปีนี้ จะมีการจัดประชุมที่สำคัญในระดับภูมิภาคที่กรุงเทพ เกี่ยวกับปัญหาความร่วมมือระหว่างประเทศขององค์กรที่ไม่ใช่ของรัฐ ซึ่งทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอที่จะเชิญตัวแทนของคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพแห่งสหภาพโซเวียตเข้าร่วมด้วย

ฝ่ายโซเวียตได้ศึกษาดูงานเกี่ยวกับกิจกรรมของคณะครุศาสตร์และองค์กรการกุศลเอกชนขนาดใหญ่ ซึ่งทำงานเกี่ยวกับนักเรียนในเขตชุมชนแออัด อีกทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้นำองค์กรที่ตั้งขึ้นใหม่เพื่อต่อต้านสงครามที่มีชื่อว่า “คณะกรรมการสันติภาพและความยุติธรรม” ซึ่งดำเนินในด้านการศึกษาและการอบรมทางด้านศาสนาเป็นหลัก

ฝ่ายไทยได้ขอร้องต่อคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพโลกผ่านคณะผู้แทน ให้ช่วยอำนวยความสะดวกการเดินทางเยือนสหภาพโซเวียตของนายยอดธง ทับทิวไม้ ซึ่งเป็นนักข่าวต่างประเทศที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย และเป็นสมาชิกสภาสันติภาพโลก ซึ่งต้องการความช่วยเหลือในเรื่องโรงแรมที่พักและการจัดหาล่าม ในช่วงระยะเวลาสองสัปดาห์ เพื่อเขียนหนังสือเล่มใหม่ เกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองในประเทศสังคมนิยมในเอเชีย โดยก่อนหน้านี้ บุคคลดังกล่าวได้ไปเยือนประเทศเวียตนาม ลาว และกัมพูชาด้วยจุดประสงค์เดียวกัน

การมาเยือนของคณะผู้แทน ตลอดจนการจัดให้มีการพบหารือและสนทนาสามารถสรุปโดยปราศจากข้อสงสัยว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นคู่เจรจาที่เชื่อถือได้โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยดังกล่าว จะเป็นความร่วมมือในระยะยาว การจัดงานร่วมกันนี้ เหมาะสมกับกลไกของความสัมพันธ์ทาง

วิชาการและการปฏิบัติการในด้านการแก้ไขปัญหาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพโลกมีความร่วมมือเช่นเดียวกันนี้กับโรงเรียนกฎหมายและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเฟลทเชอร์แห่งมหาวิทยาลัยบอสตันและกับมหาวิทยาลัย ลา โตรอุบ แห่งเมลเบิร์น และที่อื่นๆ โดยจะช่วยส่งเสริมให้คณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพโลก มีกิจกรรมในภูมิภาคตะวันออกไกลของรัสเซียได้มากขึ้นและสามารถติดต่อโดยตรงกับองค์กรด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกโดยรวม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ควรให้ความสนใจเป็นอย่างมากต่อข้อเสนอของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมกันทั้งสองฝ่าย โดยหากเป็นไปได้ ควรจัดที่ภาคตะวันออกไกลของสหภาพโซเวียต ในช่วงระหว่างการจัดงานดังกล่าว เป็นเวลา ๒-๓ วัน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์ของไทยสามารถที่จะทำการศึกษาวิจัยวิธีการบริหารงาน การจัดการผลิต การติดต่อด้านเศรษฐกิจต่างประเทศของวิสาหกิจร่วมของท้องถิ่น และวิสาหกิจที่มุ่งเน้นแสวงหาตลาดสู่ต่างประเทศ และสามารถที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดังกล่าว เนื่องจากนักเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำลังศึกษารูปแบบการเจาะตลาดอาเซียนและตลาดประเทศอื่นๆ ในเอเชียโดยทุนจากประเทศญี่ปุ่นและหากการดำเนินงานประสบความสำเร็จ การพบหารือเช่นนี้ก็สามารถกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติได้

ขอเสนอแนะให้คณะกรรมการคุ้มครองสันติภาพโลกให้การสนับสนุนเป็นการเฉพาะแก่นายยอดธง ทับทิวไม้ในการเยือนสหภาพโซเวียต และการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับหนังสือที่มีความเห็นตามความเป็นจริงเกี่ยวกับสหภาพโซเวียตและเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาทางสังคมและการเมืองยุคใหม่ รวมทั้งจัดให้มีการพบหารือกับหน่วยราชการต่างๆ รวมทั้งองค์กรสำนักพิมพ์ต่างๆ ของโซเวียต

นาย ยู. ดรอสโดฟ

๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๙๑

เอกสารหมายเลข ๘๔

ได้รับที่ กรมประเทศแปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
กระทรวงการต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
วันที่ ๒๙ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๙๑

แปลจากภาษาอังกฤษ

เรียน ฯพณฯ มิคาอิล กอร์บาชอฟ
ประธานาธิบดีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

ท่านกอร์บาชอฟที่นับถือ

ในช่วงระยะเวลา ๓ วันที่ผ่านมา พวกเราในประเทศไทยและผู้คนทั่วโลกได้ติดตามสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงในสหภาพโซเวียต ด้วยความกังวลใจ ความห่วงใยและความกระวนกระวายใจ

เราได้เป็นประจักษ์พยานในความกล้าหาญและความเข้มแข็งของชาวสหภาพโซเวียตในการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญ

เราขอร่วมเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก ที่รู้สึกโล่งใจกับความจริงที่ปรากฏว่า สถานการณ์ในประเทศของท่านอยู่ในภาวะปกติ และท่านยังคงดำเนินภารกิจในฐานะประธานาธิบดีแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตต่อไป ข้าพเจ้าไม่มีข้อสงสัยเลยว่าผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากสถานการณ์ต่างๆ ในสหภาพโซเวียตไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงชัยชนะของประชาชนชาวโซเวียตเท่านั้น แต่ยังเป็นชัยชนะของประชาธิปไตยและสันติภาพทั่วโลกอีกด้วย

นายอานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย
แปล: / อา. คุซเนทซอฟ /

เอกสารหมายเลข ๘๕

เลขที่ ๐๕๐๒/ ๗๒๒๔๗

กระทรวงการต่างประเทศ
พระราชวังสราญรมย์
วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑)

ฯพณฯ

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่จะกล่าวถึงการหารือ ที่ถูกจัดขึ้นในกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๘-๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๔ ระหว่างผู้แทนรัฐบาลของประเทศไทยและผู้แทนรัฐบาลของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ในเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ด้านการบริการทางอากาศระหว่างสองประเทศ ซึ่งทำให้ตัวแทนทั้งสองได้ผลสรุปดังนี้

๑. กำหนดเส้นทางการเดินทาง

ตัวแทนทั้งสองได้ตกลงที่จะปรับปรุงเส้นทางการเดินทางเดิมสู่ข้อตกลงการขนส่งทางอากาศระหว่าง รัฐบาลไทยกับรัฐบาลรัสเซีย โดยเส้นทางที่ถูกนำมาใช้ใหม่จะปรากฏอยู่ในเอกสารแนบที่ ๒

๒. ความสามารถและความถี่

(เอ) ข้อตกลงระบุว่า สายการบินของสหภาพโซเวียตตามที่กำหนดจะได้รับการอนุญาตให้ทำการให้บริการอากาศยานทุกประเภท ห้าครั้งต่อสัปดาห์ บนเส้นทางที่กำหนดไว้

ในทำนองเดียวกัน สายการบินของประเทศไทยตามที่กำหนดไว้จะได้รับอนุญาตให้ทำการให้บริการอากาศยานทุกประเภท ห้าครั้งต่อสัปดาห์ บนเส้นทางที่กำหนดไว้

(บี) สายการบินของสหภาพโซเวียตตามที่กำหนดไว้ จะได้รับการอนุญาตให้ทำการขนส่งสินค้าทุกประเภทด้วย อากาศยาน IL-๗๖ หรือ AN-๑๒๔ ในบางโอกาส สามวันต่อสัปดาห์ บนเส้นทาง มอสโก - กรุงเทพฯ - มอสโก และเส้นทาง (ทางเดียว) ฮานอย หรือ/และ โฮจิมินห์ และ/หรือ เวียงจันทน์ - กรุงเทพฯ - ทาชเคนต์ และ/หรือ มอสโก

ในทำนองเดียวกัน สายการบินของประเทศไทยตามที่กำหนดไว้ จะได้รับการอนุญาตให้ทำการขนส่งสินค้าทุกประเภทด้วย อากาศยานที่มีความสามารถในการขนส่งสินค้าเทียบเท่าอากาศยาน IL-๗๖ หรือ AN-๑๒๔ ในบางโอกาส สามวันต่อสัปดาห์ บนเส้นทาง กรุงเทพฯ - มอสโก - กรุงเทพฯ และ

เส้นทาง (ทางเดียว) กรุงเทพฯ - ทาชเคนต์ และ/หรือ มอสโก - สามจุดในยุโรปที่จะถูกกำหนดในทางเลือกของประเทศไทยในอนาคต

๓. สิทธิการจราจร

(เอ) ในการดำเนินการบริการที่ตกลงไว้ สายการบินที่ถูกกำหนดไว้ ของหนึ่งฝ่ายในคู่สัญญาจะได้รับอนุญาติให้ ใช้กฎ สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ในส่วนที่สายการบินที่ถูกกำหนดไว้ของคู่สัญญาอื่นไม่ได้ให้บริการ อย่างไรก็ตาม สายการบินที่ถูกกำหนดไว้ของหนึ่งในคู่สัญญาจะได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ในส่วนที่สายการบินที่ถูกกำหนดไว้ของคู่สัญญาอื่นให้บริการ เว้นแต่ มีการตกลงทางการค้า ระหว่างสองสายการบินที่ได้กำหนดไว้ และ ส่งให้กับ หน่วยงานการบินเพื่อทำการอนุมัติ

(บี) อย่างไรก็ตาม สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ของคู่สัญญาทั้งสอง ได้ตกลงที่จะแลกเปลี่ยน ดังนี้

(๑) ในการดำเนินการให้บริการทางอากาศ ตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ ๒ (เอ) ด้านบน สายการบินทีได้กำหนดไว้ ของสหภาพโซเวียต จะได้รับการอนุญาติให้ใช้สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ในส่วนนิวเดลี - กรุงเทพฯ และ ในทางกลับกัน และ สายการบินที่ได้กำหนดไว้ของประเทศไทย จะได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ในส่วนจาก จุดหนึ่งระหว่างทางไปมอสโก และ ในทางกลับกัน

(๒) ในการดำเนินการบริการขนส่งสินค้า ตามย่อหน้าที่ ๒ (เอ) ด้านบน สายการบินที่ได้กำหนดไว้ของสหภาพรัสเซีย อาจได้รับการอนุญาตให้ ดำเนินการจราจร จาก ฮานอย และ/หรือ โฮจิมินห์ และ/หรือ เวียงจันทน์ ไป กรุงเทพฯ

ในทำนองเดียวกัน สายการบินที่ได้กำหนดไว้ของประเทศไทย อาจได้รับการอนุญาติให้ ดำเนินการจราจร จาก มอสโก ไปยังสามจุดในยุโรปที่จะถูกกำหนดในทางเลือกของประเทศไทยในอนาคต

๔. การบินผ่านบริเวณหนึ่ง

ข้อตกลงระบุว่า สายการบินที่ได้รับการกำหนดไว้ของสหภาพรัสเซีย อาจถูกตั้งชื่อเพื่อกำหนดการดำเนินการเที่ยวบินที่บินผ่านอาณาเขตของประเทศไทย ไปยังจุดต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ ออสเตรเลีย โดยไร้ข้อจำกัดเกี่ยวกับประเภทของอากาศยาน และ/หรือ จำนวนความถี่บ่อย

ในทำนองเดียวกัน สายการบินที่ได้รับการกำหนดไว้ของประเทศไทย อาจถูกตั้งชื่อเพื่อกำหนดการดำเนินการเที่ยวบินที่บินผ่านอณาเขตของสหภาพโซเวียต ไปยังจุดต่างๆ ในยุโรป รวมทั้งตุรกีและ อเมริกาเหนือ โดยไร้ข้อจำกัดเกี่ยวกับประเภทของอากาศยาน และ/หรือ จำนวนความถี่บ่อย

๕. อื่นๆ

สายการบินที่กำหนดไว้ของรัสเซีย จะได้รับการอนุญาตให้ใช้ บอมเบย์ เป็นจุดพักระหว่างทางโดยปราศจาก สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ไปยัง และ/หรือ จากกรุงเทพฯ

ผู้แทนทั้งสองได้ตกลงว่า บทบัญญัติที่ปรับปรุงใหม่ในย่อหน้าที่ ๑ และ ๒ ของเอกสารฉบับนี้จะถูกปรับใช้เฉพาะกาลนับจากวันนี้ และจะมีผลบังคับใช้เมื่อได้รับการยืนยันโดยการแลกเปลี่ยนหนังสือผ่านช่องทางทางการทูต

บันทึกความเข้าใจลับนี้จะแทนที่บันทึกความเข้าใจลับ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ และจะมีผลนับตั้งแต่วันนี้ถ้าการแก้ไขเหล่านี้ ได้รับการยอมรับ จากรัฐบาลของสหภาพโซเวียต ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่จะเสนอในนามของประเทศไทย ว่า หนังสือปัจจุบันและหนังสือตอบกลับของท่าน ประกอบให้เกิดข้อตกลงระหว่าง รัฐบาลทั้งสองในเรื่องนี้ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตามวันที่ในหนังสือตอบกลับของท่าน

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

กำหนดเส้นทางการเดินทาง

๑. เส้นทางที่จะถูกใช้งานในสองทิศทางโดยสายการบินที่ถูกกำหนดไว้ของสหภาพโซเวียต

จากสหภาพโซเวียต ผ่านทาง เตหะราน - อาบูดาบี - ดูไบ หรือ ชาร์จาห์ หรือ ฮัสคาร์ล – การาจี - นิวเดลี - ย่างกุ้ง ไปยัง กรุงเทพฯ และถัดไปถึง กัวลาลัมเปอร์ หรือ สิงคโปร์ - มะนิลา - จาการ์ตา - จุดหนึ่งในออสเตรเลีย

๒. เส้นทางที่จะถูกใช้งานในสองทิศทางโดยสายการบินที่ถูกกำหนดไว้ของประเทศไทย

จากประเทศไทย ผ่านทาง นิวเดลี - การาจิ - คาบูล - เตหะราน และ สองจุดระหว่างทางที่จะถูกกำหนดในตัวเลือกของประเทศไทยในอนาคต ไปถึง ทาชเคนต์ และ/หรือ มอสโก และ ถัดไปถึง โคเปนเฮเกน หรือ จุดหนึ่งในเยอรมันนี - ปารีส หรือ ลอนดอน - นิวยอร์ก

หมายเหตุ

(เอ) การบริการที่ตกลง บนเส้นทางใดเส้นทางหนึ่ง จะเริ่มที่จุด ในอาณาเขตของประเทศคู่สัญญา ที่มีสายการบินที่ระบุไว้

(บี) สายการบินที่ถูกกำหนดไว้ บางเที่ยวบินหรือทุกเที่ยวบิน อาจจะตกหล่นการเรียกในบางจุดของเส้นทาง เว้นแต่บางจุดในอณาเขตของประเทศคู่สัญญาที่มีสายการบินกำหนดไว้

เอกสารหมายเลข ๘๖

สถานเอกอัครราชทูตสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ขอแสดงความเคารพมายังกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย และขอแจ้งให้ทราบว่า คณะผู้แทนของสหภาพโซเวียตสามท่าน นำโดย นายเยฟเกนี คา. วอยโตวิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมแห่งสาธารณรัฐเบลารุส จะเดินทางมาถึงกรุงเทพฯ ในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๙๑ เพื่อดำเนินงานภายใต้กรอบของโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์ ค.ศ. ๑๙๙๐-๑๙๙๑

นายเยฟเกนี คา. วอยโตวิช จะเดินทางมาพร้อมกับ นายสุปากิน อธิบดีกรมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของกระทรวงวัฒนธรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและนายโคเลสนอฟ – เจ้าหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมแห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

สถานเอกอัครราชทูตขอขอบพระคุณยิ่ง สำหรับการให้ความช่วยเหลือของกระทรวงการต่างประเทศ ในการนัดหมายการพบหารือสำหรับคณะผู้แทนและผู้ติดตาม เพื่อหารือเกี่ยวกับเรื่องการแลกเปลี่ยนระดับทวิภาคีระหว่างสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตและประเทศไทย

คณะผู้แทนจะออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปสิงคโปร์ ในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๙๑

ทั้งนี้สถานเอกอัครราชทูต ใคร่ขอให้ทางกระทรวงการต่างประเทศ ช่วยจัดการเรื่องตรวจลงตราสำหรับคณะผู้แทนดังกล่าวข้างต้นด้วย

ในโอกาสนี้ สถานเอกอัครราชทูต ขอแสดงความนับถืออย่างสูงมายังกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ
วันที่ ๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๙๑
กระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย
กรุงเทพมหานคร

เอกสารหมายเลข ๘๗

สถานเอกอัครราชทูตไทย
กรุงมอสโก

คำแถลงของรัฐบาลไทยในการรับรองสาธารณรัฐของสหภาพโซเวียตเดิม

ตามที่สหภาพโซเวียตจะได้สลายตัวอย่างเป็นทางการ ภายในสิ้นปี ๒๕๓๔ รัฐบาลไทยขอต้อนรับสาธารณรัฐของสหภาพโซเวียตเดิมสู่ประชาคมโลกในฐานะรัฐเอกราชด้วยความยินดี และในโอกาสนี้ รัฐบาลไทยขอประกาศรับรองเอกราชของรัฐใหม่แต่ละรัฐนับแต่นั้น เป็นต้นไป เช่นเดียวกับที่ได้เคยรับรองสามสาธารณรัฐในบอลติก อันได้แก่ เอสโตเนีย แลตเวีย และลิทัวเอเนีย เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๓๔

รัฐบาลไทยปารถนาที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรอันจะเป็นประโยชน์ร่วมกันกับรัฐใหม่เหล่านี้ในอนาคตอันใกล้

นอกจากนั้น ประเทศไทยขอแสดงความยินดีต่อการสถาปนาประชาคมรัฐเอกราชเพื่อเป็นกรอบแห่งความร่วมมือระหว่างสาธารณรัฐของสหภาพโซเวียตเดิม ๑๑ แห่ง และต่อการแถลงท่าทีว่าจะเคารพต่อพันธะกรณีที่สหภาพโซเวียตเคยมีกับนานาประเทศ

ประเทศไทยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในดินแดนสหภาพโซเวียตเดิมจะยังคงดำเนินต่อไปโดยสันติ และจะมีส่วนร่วมสร้างเสริมความเจริญผาสุกให้แก่ประชาชนแห่งสาธารณรัฐดังกล่าวและของโลกโดยรวม

สถานเอกอัครราชทูตไทย
กรุงมอสโก

ภาคผนวก ๑
อัครราชทูต/ เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

๑. นายอรรถกิจ พนมยงค์

อัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๔๙๐–๒๔๙๑

๒. พระพหิทธานุกร (ส่วน นวราช)

อัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๔๙๑-๒๔๙๖

๓. นายจี๊ด เศรษฐบุตร

อัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๔๙๙

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๒

๔. นายมนู อมาตยกุล

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๐๒-๒๕๐๖

๕. พลตำรวจจัตวา ปราโมทย์ จงเจริญ

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๑๐

๖. นายยวด เลิศฤทธิ์

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๗

๗. นายอรุณ ภาณุพงศ์

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๐

๘. นายสถิตย์ เสถียรไทย

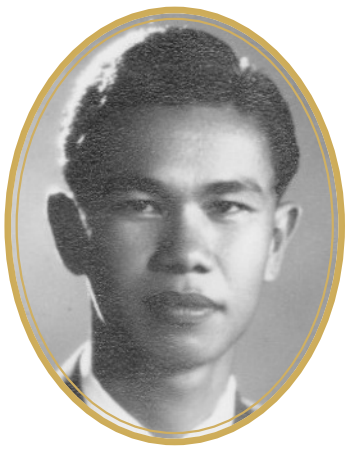

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔

๙. นายไวกูณฑ์ สำรวจรวมผล

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๘

๑๐. นายประจิตต์ โรจนพฤกษ์

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๑

๑๑. นายมนัสพาสน์ ชูโต

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๓

๑๒. นายกษิต ภิรมย์

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต

พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๔

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรไทย

ประจำสหพันธรัฐรัสเซีย

พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๖

ภาคผนวก ๒

อัครราชทูต/เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่ง สหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

๑. นายเซอร์เกย์ เนียมชินา

อัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๐-๒๔๙๓

Sergey NEMCHINA

Envoy of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1947 to 1950

๒. นายเฟดอร์ โดเลีย

อัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๔๙๙

Fedor DOLYA

Envoy of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1950 to 1956

๓. นายอีวาน ยาคูชิน

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๓

Ivan YAKUSHIN

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1956 to 1960

๔. นายอนาโตลี นิโคลาเยฟ

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๐๘

Anatoly NIKOLAEV

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1960 to 1965

๕. นายมิคาอิล โวลคอฟ

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๒

Mikhail VOLKOV

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1965 to 1969

๖. นายอนาโตลี ราซานอฟ

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๗

Anatoly ROZANOV

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1970 to 1974

๗. นายบอริส อีลีโชฟ

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑

Boris ILYICHEV

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1974 to 1978

๘. นายยูริ คูซเนทซอฟ

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๗

Yuri KUZNETSOV

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1978 to 1984

๙. นายวาเลนทิน คาซาทกิน

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๓๐

Valentin KASATKIN

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1984 to 1987

๑๐. นายอนาโตลี วาลคอฟ

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔

Anatoly VALKOV

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand from 1987 to 1991

๑๑. นายอาเลียก บาสตอริน

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตประจำราชอาณาจักรไทย

ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม

แห่งสหพันธรัฐรัสเซียประจำราชอาณาจักรไทย

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๔๐

Oleg BOSTORIN

Ambassador of the USSR to the Kingdom of Thailand in 1991

Ambassador of the Russian Federation to the Kingdom of Thailand

from 1992 to 1997

ภาคผนวก ๓

คำสั่งกระทรวงการต่างประเทศ
ที่ ๒๕๒/ ๒๕๕๙
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการแลกเปลี่ยนเอกสารจดหมายเหตุ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๔ – ๒๕๓๔ (ค.ศ.๑๙๗๑ – ๑๙๙๑) ระหว่าง กระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับ กระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

ตามที่กระทรวงการต่างประเทศได้อนุมัติการขยายช่วงเวลาการชำระเอกสารประวัติศาสตร์ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยกับกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซียจาก พ.ศ. ๒๔๖๐ – ๒๕๑๓ (ค.ศ. ๑๙๑๗ – ๑๙๗๐) เป็น พ.ศ. ๒๔๖๐ – ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๑๗ – ๑๙๙๑) ซึ่งต่อมา กระทรวงการต่างประเทศได้จัดพิมพ์หนังสือประมวลเอกสารประวัติศาสตร์ของกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๔๘๔ – ๒๕๑๓ (ค.ศ. ๑๙๔๑ – ๑๙๗๐) และได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และสำหรับในช่วงต่อขยาย ซึ่งได้แก่ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ – ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑) กระทรวงการต่างประเทศจะจัดพิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเป็นหนึ่งในกิจกรรมการฉลองครบรอบ ๑๒๐ ปี แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย – รัสเซีย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลอ้างอิงทางประวัติศาสตร์และทางวิชาการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ทางการทูตและการเมืองระหว่างทั้งสองประเทศต่อไป

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กระทรวงการต่างประเทศ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการแลกเปลี่ยนเอกสารจดหมายเหตุ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๔ – ๒๕๓๔ (ค.ศ.๑๘๗๑ – ๑๙๙๑) ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. กำกับ ดูแล และผลักดันให้การดำเนินโครงการฯ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามแผนงานและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๒. พิจารณากำหนดและประสานงานด้านงบประมาณ

๓. แต่งตั้ง แก้ไข หรือเพิ่มเติมกรรมการตามความเหมาะสม

๔. แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานตามความเหมาะสม

<u>องค์ประกอบคณะกรรมการฯ</u>

๑. เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง กำกับดูแลกองบรรณสารและห้องสมุด ประธาน

๒. รองอธิบดีกรมยุโรป รองประธาน

๓. ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ หรือผู้แทน กรรมการ

๔. คณบดี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือผู้แทน กรรมการ

๕. คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง หรือผู้แทน กรรมการ

๖. ผู้อำนวยการศูนย์รัสเซีย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือผู้แทน กรรมการ

๗. ผู้อำนวยการกองบรรณสารและห้องสมุด หรือผู้แทน กรรมการ

๘. ผู้อำนวยการกองยุโรปตะวันออก กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์)
รองปลัดกระทรวงฯ รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

คำอธิบายของคณะทำงานแปลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย
พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑)
เรื่อง หลักเกณฑ์ในการแปลวิสามานยนามจากภาษารัสเซียเป็นภาษาไทย

คณะทำงานแปลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑) ได้แปลชื่อเฉพาะโดยใช้หลักการออกเสียงตัวอักษรตามหลักการของราชบัณฑิตยสถาน คือ

А = อา	Б = แบ	В = แว	Г = แก	Д = แด
Е = เย	Ё = โย	Ж = แช	З = แซ	И = อี
Й = อิกรัตกะเย	К = กา	Л = แอล	М = แอม	Н = แอน
О = โอ	П = แป	Р = แอร์	С = แอส	Т = แต
У = อู	Ф = แอฟ	Х = คา	Ц = เซ	Ч = แช
Ш = ชา	Щ = ชา	ы = อือ	Э = แอ	Ю = ยู Я = ยา

คณะทำงานแปลฯ ได้แปลชื่อบุคคลที่ปรากฏในเอกสารจดหมายเหตุตามรูปแบบที่ปรากฏในเอกสารจดหมายเหตุ ซึ่งตามความนิยมการเขียนในภาษารัสเซียแล้ว จะใส่ตัวอักษรแรกของชื่อ และตัวอักษรแรกของชื่อกลางไว้ก่อนหน้านามสกุลเต็ม เช่น А. С. Пушкин แปลตามการอ่านว่า “อา. แอส. ปุชกิน” О. Босторин แปลตามการอ่านว่า “โอ. บาสตอริน” เป็นต้น ทั้งนี้ คณะทำงานแปลฯ ได้แปลถอดเสียงตามการอ่านออกเสียงจริง โดยไม่ได้อิงตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งยึดหลักการออกเสียงสั้นเสียงยาวตามหลักการการออกเสียงหนักเสียงเบาของภาษารัสเซีย ซึ่งไม่สอดคล้องกับการอ่านออกเสียงจริงในภาษารัสเซีย เช่นคำว่า Ленинград ราชบัณฑิตยสถานแปลให้เสียงว่า “ลินินกราด” แต่คณะทำงานแปลฯ แปลให้เสียงว่า “เลนินกราด” ทั้งนี้ ชื่อบางชื่อที่เป็นที่นิยมในภาษาไทยเช่นคำว่า Борис ซึ่งเป็นที่นิยมในการออกเสียงว่า “บอริส” แต่อ่านตามภาษารัสเซียจะออกเสียงว่า “บาริส” คณะทำงานฯ ได้แปลโดยคงการออกเสียงตามความนิยมว่า “บอริส”

หนังสือประมวลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๙๑)

จัดทำโดย กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ

คณะทำงานแปล

๑.	นายศิระ สว่างศิลป์	ผู้อำนวยการกองยุโรปตะวันออก กรมยุโรป	ประธานคณะทำงาน
๒.	ผศ. ดร. อาจรณ เชษฐสุมณ	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรรมการ
๓.	ผศ. ดร. สมภักดิ์ จันทร์สุกรี	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรรมการ
๔.	อ. ศรีวรา ผาสุขดี	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรรมการ
๕.	อ. พัชรภี ฐาปโนสถ	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรรมการ
๖.	อ. ปาลิต มีชนะ	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรรมการ
๗.	ผศ. ศรัญธร ชูทิม	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๘.	อ. กรัณยา ชัยรัตน์	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๙.	อ. ธเนศ ปุรณสุธีมงคล	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๑๐.	ดร. ภราดร รังสิมาภรณ์	กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑๑.	ดร. สรคม สุทธิเสงี่ยม	กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑๒.	นายวงศกร ชัยชนะ	กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการและเลขานุการ

คณะบรรณาธิการ กองยุโรปตะวันออก กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ

ภาพ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ
กองบรรณสารและห้องสมุด กระทรวงการต่างประเทศ
สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโก
สถานเอกอัครราชทูตสหพันธรัฐรัสเซีย ประจำประเทศไทย

ลิขสิทธิ์ กระทรวงการต่างประเทศ
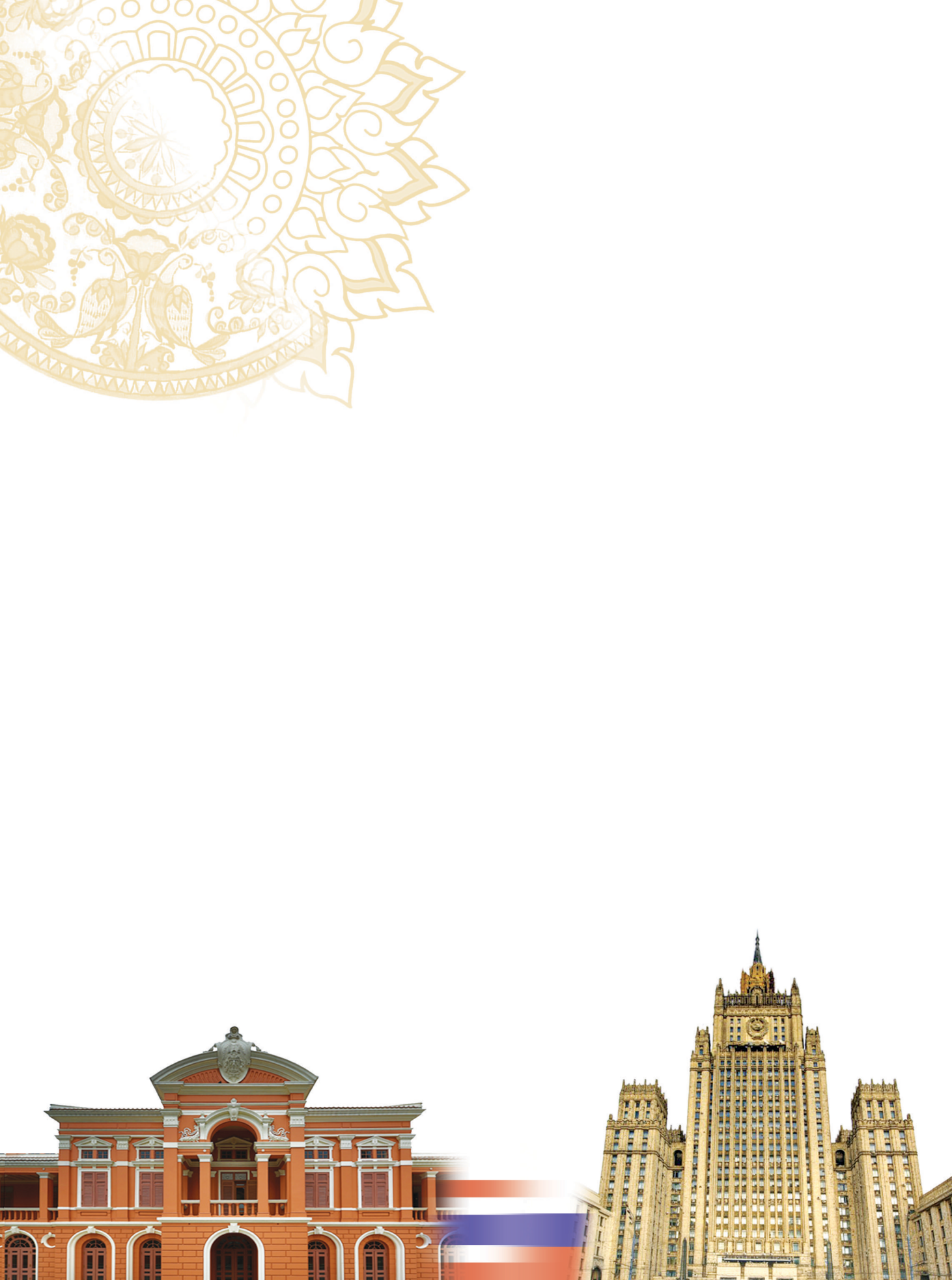
พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จำนวนเล่มที่พิมพ์ ๑,๐๐๐ เล่ม
ISBN 978-616-341-047-4